

BESKATNING AF KRYPTOVALUTA – I ET DANSK PERSPEKTIV

Cand.merc.jur – Kandidatafhandling, 15/5/2018

Vejledere: Lasse Holt og Louise Fjord Kjærsgaard

Udarbejdet af: Alexander Skastrup Egelund (16580), Carl Johan Vingtoft Andersen (6601) og Mads-Ulrik Kirkebæk (811332)

Antal anslag/antal normalsider: 355.795/156,5

Anvendte forkortelser

Lovforkortelser

ABL = Aktieavancebeskatningsloven

AMBL = Arbejdsmarkedsbidragsloven

EBL = Ejendomsavancebeskatningsloven

KGL = Kursgevinstloven

KSL = Selskabsloven

LL = Ligningsloven

PBL = Pensionsbeskatningsloven

PSL = Personskatteloven

SEL = Selskabsskatteloven

SFL = Skatteforvaltningsloven

SKL = Skattekontrolloven

SL = Statsskatteloven

Andre forkortelser

LFF = Lovforslag som Fremsat

SKM = Skatteministeriets nummerering

TfS = Tidsskrift for Skatter og afgifter

UfR = Ugeskrift for Retsvæsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

Abstract	5
Kapitel 1	6
1.1 Indledning	6
1.2 Problemformuering og problemstillinger	7
1.3 Synsvinkel	8
1.4 Struktur	8
1.5 Teori og metode	9
1.5.1 Jura	9
1.5.2 Økonomi	11
1.5.3 Integreret	13
1.6 Afgrænsning	14
1.7 Kilde og metodekritik	15
2 Kapitel 2 – introduktion til kryptovaluta	16
2.1 Generelt	16
2.1.1 Lukkede virtuelle valutasystemer	16
2.1.2 Virtuelle valutasystemer med envejspengestrøm	16
2.1.3 Virtuelle valutasystemer med tovejs pengestrøm	16
2.2 Bitcoin	17
2.2.1 Formålet med opfindelsen	17
2.2.2 Hvordan fungerer det?	18
2.2.3 Teknisk sammenligning med officielle valutaer	19
2.3 Kategorier af kryptovalutaer	23
2.3.1 Coins	23
2.3.2 Security Tokens	25
2.3.3 Utility Tokens	27
2.3.4 Asset Tokens	29
3 Kapitel 3 – juridisk analyse	30
3.1 Skattemæssig kvalifikation	30
3.1.1 Kursgevinstloven	30
3.1.2 Aktieavancebeskatningsloven	36
3.1.3 Statsskatteloven	45
3.2 Skatteyderens faktiske forhold	47
3.2.1 Erhvervelse i spekulationsøjemed, jf. SL § 5, litra a	47

3.3	Skattemæssige retsfølger	69
3.3.1	Kursgevinstloven	69
3.3.2	Statsskatteloven - spekulationsbeskatning	70
3.4	Juridisk delkonklusion	75
4	Kapitel 4 - Økonomisk analyse	78
4.1	Definition af de to omhandlende markeder	79
4.1.1	Mikroøkonomien og det danske marked for betalinger	79
4.1.2	Mikroøkonomien og det danske marked for investeringer	80
4.2	Økonomiske principper for begge markeder – på kort sigt	82
4.2.1	Opsummering	84
4.3	Kryptovalutaernes indtræden	85
4.3.1	Transaktionsomkostninger	85
4.3.2	Markedets reaktion på indførslen af kryptovaluta som betalingsmiddel	91
4.3.3	Priselasticitet	93
4.3.4	Opsummering af kryptovalutaernes indtræden på markedet	95
4.4	Fuldkommen konkurrence	96
4.4.1	Forudsætninger for fuldkommen konkurrence	96
4.4.2	Den økonomiske effekt af fuldkommen konkurrence	101
4.5	Skattereglernes effekt på udbud og efterspørgsel	107
4.5.1	Import/eksport uden skat	108
4.5.2	Import/eksport med skat	113
4.6	Økonomisk delkonklusion	118
5	Kapitel 5 - integreret analyse	120
5.1	Juridiske- og økonomiske problemstillinger	120
5.1.1	Differentieret beskatning	120
5.1.2	Usikker retstilstand og omkostninger forbundet hermed	122
5.1.3	Problematikker forbundet med indberetning	123
5.2	Introduktion til løsningsforslag	124
5.3	Løsningsforslag 1	125
5.3.1	Opsummering på løsningsforslag 1 fra Skatteministeriet	127
5.4	Løsningsforslag 2 - kryptovalutaavancebeskatningslov	128
5.4.1	Indledning og generelt om løsningsforslaget	128
5.4.2	Coins omfattet af KABL - investeringsprodukt eller betalingsmiddel?	130
5.4.3	Beskatningsprincipper i KABL	133

5.4.4	Fordele og ulemper ved løsningsforslaget.....	136
5.4.5	Opsummering på løsningsforslag 2.....	139
5.5	Løsningsforslag 3	140
5.6	Spilteori.....	141
5.6.1	Indledende betragtninger	141
5.6.2	Fremgangsmåde.....	142
5.6.3	Valg af efficienskriterium	143
5.7	Spillet	145
5.7.1	Løsning 1, Krypto.....	146
5.7.2	Løsning 1, ingen krypto	147
5.7.3	Løsning 2, krypto.....	148
5.7.4	Løsning 2, ingen krypto	148
5.7.5	Løsning 3, krypto.....	149
5.7.6	Løsning 3, ingen krypto	149
5.7.7	Løsning af spillet.....	150
5.8	Integreret delkonklusion	153
6	Kapitel 6 - Konklusion	154
7	Kapitel 7 - Perspektivering	158
8	Kapitel 8 – Litteraturliste.....	160
8.1	Bøger.....	160
8.2	Artikler	162
8.3	Publikationer.....	162
8.4	Hjemmesider	164
8.5	Retspraksis.....	166
8.5.1	Landsskatterettens nummerering	166
8.5.2	Skatteministeriets nummerering.....	166
8.5.3	Tidsskrift for Skatter og afgifter	167
8.5.4	Ugeskrift for Retsvæsen.....	167
9	Kapitel 9 - Bilag.....	169

ABSTRACT

For many years, the traditional comprehension of money and currency has involved some kind of physical element. However, technology has in the last couple of years disrupted this traditional belief of physical money and the rapid development in the digital economy has made it possible to create a completely new type of decentralized digital currency. The current traditional tax rules are not aimed at utilizing this new technology. As a result, cryptocurrencies might be taxed inefficiently.

The analysis states, that cryptocurrencies can be categorized into five categories containing coins, asset tokens, derivative tokens, equity tokens and utility tokens. These different kinds of cryptocurrencies have unique characteristics, which in some cases are essential to distinguish from, in relation to the tax wise qualification. Coins, asset tokens, derivative tokens, equity tokens and utility tokens are tax wise classified as capital goods and entail a differentiated taxation compared to products with similar application potential and properties.

It was furthermore shown that cryptocurrencies, in some cases, were more efficient than traditional payment solutions. The transaction costs were significantly lower especially in relation to international transactions. The usage of cryptocurrencies would also create an economic state closer to perfect competition and, therefore, reducing the deadweight loss.

Finally, it was concluded that the existing taxation on cryptocurrencies creates an economic inefficient state demanding for an appropriate solution. Three different solutions containing a proposal by the Danish Ministry of Taxation, an alternative solution existing of creating a completely new law and a status quo-situation were analysed and compared to each other. It was found that creating a new law was the most advisable solution to address the differentiated taxation in order for the use of cryptocurrencies to flourish. The solution would also provide a Kaldor Hicks-efficient state.

Based on the above, the development in the digital economy i.e. cryptocurrencies in Denmark, demands a new and more efficient tax legislation which allows the advantages of cryptocurrencies to be fully utilized.

KAPITEL 1

1.1 INDLEDNING

Begrebet betalingsmidler har gennem historien udviklet sig fra at være goder som kvæg eller korn i en primitiv bytteøkonomi, til i nutidens verden at være penge. Opfindelsen af penge løste i første omgang problemet med at finde én, der ønskede netop det gode der kunne tilbydes som betaling,¹ men opfindelsen af penge affødte dog et andet problem. Dette problem lå bl.a. i, om der kunne stoles på ægtheden af de penge, der blev fik tilbudt fra den anden part. Løsningen på dette problem har indtil i dag været banker, der agerer som mellemmand i transaktioner mellem aftaleparterne. Ydermere har banker ligeledes påtaget sig rollen som mellemmand i forbindelse med diverse investeringer, herunder aktier og andre investeringsprodukter.²

I slutningen af 2008 så den første kryptovaluta dagens lys, nemlig Bitcoin. Målet var her at fjerne det fordyrende mellemlid i form af banker og samtidig skabe en decentral valuta uafhængig af nationalstaters pengepolitiske indgreb.³ Efterfølgende er flere andre kryptovaluta dukket op som alternativ til de traditionelle finansielle instrumenter. Disse bygger på samme teknologi som Bitcoin kaldet *blockchain*, der har potentialet til at effektivisere mange traditionelle sektorer, herunder den finansielle.⁴ Om dette er tilfældet beror på en nærmere analyse af de enkelte kryptovalutaer, og om brugen af disse kan medføre økonomiske fordele for både forbrugere og virksomheder.

De seneste år har kryptovaluta, herunder specielt Bitcoin, oplevet en stigende interesse fra offentligheden og den almindelige skatteyder. Især Bitcoin har fået stor international omtale i takt med at kursen er steget markant.⁵ Den stigende interesse skyldes primært kryptovalutaernes og

¹ Bank, J. H., Davies, G. (2002). *History of Money: From Ancient Times to the Present Day*. University of Wales, s. 15-16.

² Kelly, B. (2015). *The Bitcoin big bang: How alternative currencies are about to change the world*. Hoboken: John Wiley & Sons, s. 63.

³ Bitcoin Whitepaper (2008): <https://Bitcoin.org/Bitcoin.pdf> samt afhandlingens kapitel 2.

⁴ European Central Bank (2017), *The potential impact of DLTs on securities post-trading harmonisation and on the wider EU financial market integration*, Advisory Group on Market Infrastructures for Securities and Collateral, s. 45-67. Se herudover Natarajan, Harish; Krause, Solvej Karla; Gradstein, Helen Luskin. 2017. *Distributed Ledger Technology (DLT) and blockchain* (English). FinTech note; no. 1. Washington, D.C. : World Bank Group: <http://documents.worldbank.org/curated/en/177911513714062215/Distributed-Ledger-Technology-DLT-and-blockchain>

⁵ <https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-01-29/making-sense-of-Bitcoin-and-its-wild-price-ride-quicktake-q-a>

den underliggende teknologiske store disruptive potentiale, hvilket ydermere skaber et behov for at tydeliggøre, hvilke skattemæssige rammer udbredelsen af kryptovalutaer kan ske inden for.

På nuværende tidspunkt er den skattemæssige retstilstand på området uklar. Kryptovalutaer er ens i forhold til den underliggende teknologi, men samtidig er kryptovaluta ikke et entydigt begreb grundet deres meget forskelligartede karakteristika. Navnlig henset til vanskeligheden ved at kvalificere de forskellige kryptovalutaer i en skattemæssig sammenhæng samt muligheden for store avancer og risikoen for store tab nødvendiggør, at der skabes klarhed om den skattemæssige retstilstand på området. På nuværende tidspunkt foreligger der kun få administrative afgørelser, som primært omhandlede samme type af kryptovaluta. Det er stadig uvist, hvordan andre kategorier af kryptovaluta skal beskattes.

Formålet med denne afhandling er først at fremmest at klarlægge den skattemæssige retstilstand af kryptovaluta og dernæst undersøge, om denne retstilstand er økonomisk efficient i forhold til kryptovalutaernes potentiale.

1.2 PROBLEMFORMULERING OG PROBLEMSTILLINGER

Ovenstående problematisering leder til en overordnet problemformulering:

“Hvordan skal kryptovalutaer skattemæssigt behandles i Danmark for at opnå den mest samfundsefficiente tilstand?”

Til besvarelse af denne problemformulering opstilles følgende tre problemstillinger:

- *Hvordan beskattes kryptovalutaer efter gældende dansk ret, og hvilken betydning har kvalificeringen af de forskellige kryptovalutaer og skatteyderens faktiske forhold for denne vurdering?*
- *Hvordan påvirkes den økonomiske efficiensbetragtning ved brug af kryptovalutaer på det danske marked, og hvilken betydning har den danske skattemæssige behandling herpå?*
- *Hvorledes kan alternative skattemæssige behandlinger af kryptovalutaer påvirke samfundsefficiensen, og hvilken betydning har dette for udbredelsen af kryptovalutaer?*

1.3 SYNSVINKEL

I afhandlingen anlægges en synsvinkel, hvor fokus er på det danske samfund som helhed bestående af Danmark som stat og danske skatteydere i form af personer og selskaber. Denne synsvinkel synes mest hensigtsmæssig til at belyse spændingsfeltet forårsaget af, på den ene side den danske stats interesse om skatteprovenu, og på den anden side de danske skatteyderes interesse om egen profitmaksimering. Denne er endvidere egnet til fastlæggelse af de økonomisk mest optimale skatteregler.

1.4 STRUKTUR

Afhandlingen består af syv kapitler. Kapitel 2 vil beskrive produktet kryptovaluta og dets tekniske karakteristika. Formålet med dette er at gøre afhandlingens meget tekniske omdrejningspunkt mere forståeligt. Herudover inddeler kapitlet de mange kryptovalutaer i en række kategorier, som er med til at sætte rammerne for den efterfølgende juridiske- og økonomiske analyse.

Herefter præsenterer og analyserer kapitel 3 de skattemæssige problemstillinger forbundet med køb og salg af de forskellige former for kryptovaluta samt fastlæggelse af gældende ret på området.

I kapitel 4 følger en økonomisk analyse af den nuværende situation på markedet for henholdsvis betalingsløsninger og investeringsprodukter, hvori de velfærdsmæssige konsekvenser af beskattningen af produkterne på de to markeder beskrives. I første del af kapitlet følger en analyse af forskellene på kryptovaluta og traditionelle betalingsmidler, mens anden del tager udgangspunkt i beskattning på et samlet marked, hvor de to produkter anses som hinandens substitutter.

Kapitel 5 præsenterer tre retspolitiske løsningsforslag på de problemer, som dels følger af analysen i kapitel 3 og dels af analysen i kapitel 4, hvorefter det fastlægges, hvilket løsningsforslag der er mest efficient.

Slutteligt indeholder kapitel 6 den endelige konklusion, mens kapitel 7 forsøger at perspektivere afhandlingens problemfelt.

1.5 TEORI OG METODE

1.5.1 Jura

Den retsdogmatiske metode vil anvendes til løsning af de juridiske problemstillinger i denne afhandling. Den retsdogmatiske metode anvendes for at fastlægge gældende ret,⁶ og er et udtryk for den ret, der gælder netop nu i samfundet.⁷ Fremgangsmåden for den retsdogmatiske metode er: 1) faktum, 2) retsfaktum, 3) jus og 4) retsfølge.⁸ Den retsdogmatiske metode har til formål at finde retsfølgen, der søges gennem hjemlen i de forskellige retskilder. Retskilderne gennemgås i en bestemt rækkefølge: 1) regulering, 2) retspraksis, 3) retssædvane og 4) forholdets natur.⁹

Projektets retsteoretiske grundlag er retsrealismen, herunder prognoseteorien, der ligger til grund for den skandinaviske retskildelære. Prognoseteorien indebærer at udlede gældende ret ved at gennemgå gældende retskilder og derved forudse, hvad domstolene vil komme frem til.¹⁰ Der er efter retsrealismen, som udgangspunkt, ingen rangorden mellem de forskellige retskilder, da disse er polycentriske.¹¹ Den ovennævnte fremgangsmåde vil følges i den juridiske analyse, hvor den skattemæssige behandling af kryptovaluta i dansk ret analyseres. I afhandlingen er alle de oplistede retskilder undersøgt, og der vil gøres brug af regulering, retspraksis og forholdets natur, da disse er fundet relevante i den juridiske analyse.

Det bør nævnes, at der i afhandlingen gøres brug af SKATs juridiske vejledning, hvorfor retskildeværdien hertil også skal beskrives nærmere. Det fremgår af forordet til Den Juridiske Vejledning, at denne er udtryk for SKATs opfattelse af gældende ret, og vil derfor være bindende for told- og skatteforvaltningens medarbejdere. Som retskilde må den Juridiske Vejledning derfor sidestilles med et cirkulære.¹² Der vil i afhandlingen også gøres brug af den relevante juridiske litteratur på området, herunder lærebøger, Ph.D-afhandlinger, juridiske artikler mv. Juridisk litteratur - hvad enten det er lærebøger, artikler, Ph.D-afhandlinger osv. - omfattes ikke af de førnævnte retskilder, og der er derved udelukkende tale om et fortolkningsbidrag og *kun* et udtryk for forfatterens synspunkt. De anvendte juridiske artikler og Ph.D-afhandlingerne i denne afhandling benyttes som speciallitteratur, hvor forfatterne har behandlet et specifikt emne mere

⁶ Ross, A., (1953), s. 29.

⁷ Evald, J., Schaumburg-Müller, S., (2004), s. 62

⁸ Tvarnø, C., Nielsen, R., (2017), s. 34.

⁹ Ross, A., (1953), s. 53.

¹⁰ Tvarnø, C., Nielsen, R., (2017), s. 375.

¹¹ Ross, A., (1953), s. 53.

¹² Tvarnø, C., Nielsen, R., (2017), s. 103.

dybdegående end f.eks. lærebøgerne, hvorfor disse juridiske artikler og Ph.D-afhandlinger i videst muligt omfang vil anvendes frem for de mere generelle lærebøger.

Praksis for afhandlingens specifikke område er meget sparsommelig, og de få administrative afgørelser, der ligger på området vil derfor have særlig betydning for den juridiske analyse. Den administrative praksis på området udgøres af både offentliggjorte og ikke-offentliggjorte bindende svar fra henholdsvis Skatterådet og SKAT. De offentliggjorte bindende svar spiller en stor rolle inden for skatteretten og de spørgsmål, der forelægges Skatterådet offentliggøres, da det kan have skattemæssige betydninger for andre end skatteyderen selv, jf. SFL § 21, stk. 4, nr. 1-5. Dette gør det muligt for andre skatteydere at bruge disse offentliggjorte bindende svar, såfremt de juridiske (og økonomiske) forudsætninger er sammenlignelige. Bindende svar er unikt for skatteretten og findes ikke andre steder i retssystemet.¹³ De afgivne bindende svar kan efterprøves ved Landsskatteretten som administrativ myndighed og domstolene på normal vis. Domstolene er uafhængige af de administrative afgørelser, og en afgørelse fra SKAT eller Skatterådet er ikke endelig, hvis skatteyderen vælger at indbringe sagen for domstolene.¹⁴

Dette har betydning for den juridiske analyse, da der, som tidligere nævnt, ikke foreligger domstolsafgørelser inden for afhandlingens specifikke område. Retskildeværdien af de offentliggjorte og *især* de ikke-offentliggjorte administrative afgørelser skal derfor ses i lyset af, at de ikke er indbragt og prøvet ved en højere domstolsinstans.

Både den subjektive- og objektive skattepligt vil analyseres i denne afhandling. Den subjektive skattepligt angiver, hvilke skattesubjekter, der er genstand for beskatning.¹⁵ Der er en væsentlig forskel på beskatningen af personer og selskaber, og der skal derfor sondres mellem de forskellige skattesubjekter, da de juridiske- og økonomiske betydninger er forskellige.

Den objektive skattepligt fastlægger, hvad beskatningsgrundlaget er, herunder hvilke indtægter og udgifter, der indgår i beregningsgrundlaget for skatteberegningen. Her er udgangspunktet stadig indkomstbegrebet i SL §§ 4-6, såfremt der ikke foreligger særlove på området.¹⁶ Denne

¹³ Michelsen, A. m.fl., (2017), s. 87-90.

¹⁴ Lov nr. 427 af 6/6 2005 (Skatteforvaltningsloven) og senest ændret ved lov nr. 1665 af 20/12 2016, Kap. 17.

¹⁵ Michelsen, A. m.fl., (2017), s. 65.

¹⁶ Michelsen, A. m.fl., (2017), s. 69.

sondring mellem det almindelige indkomst-/fradragsbegreb og de relevante særlove vil være gennemgående for hele afhandlingen. Lex-doktrinen vil i denne forbindelse anvendes.¹⁷

1.5.2 Økonomi

Der vil i afhandlingens økonomiske analyse tages udgangspunkt i det generelle økonomiske problem, herunder dets muligheder og begrænsninger som alle mennesker står overfor. Dette problem kan kort forklares ud fra, at hver gang der vælges en handling, vil dette ske på bekostning af en række alternative handlinger.¹⁸ Dette skyldes en knaphed af ressourcer, være det sig tid, penge, fysiske begrænsninger med mere, som alle skal tages i betragtning af den økonomiske agent, når et valg skal foretages. Den økonomiske teori prøver derfor at forklare den menneskelige adfærd i en verden med knaphed af ressourcer.¹⁹ Baggrunden for de økonomiske agents valg bunder i disses præferencer og den økonomiske profit, som de hver især tillægger de forskellige valg og fravalg. Den økonomiske profit består af summen af fordele og ulemper, og udgør agentens nytte ved en given handling.²⁰ Økonomisk profit indregner, modsat regnskabsmæssig profit, også alternativomkostninger, som er det tab, der opstår ved at bruge tid og ressourcer på ét alternativ fremfor et andet.²¹

Økonomisk efficiens kan betragtes ud fra to tilgange; en tildelings-efficiens, og en produktions-efficiens, som begge kan eksistere i ligevægt på langt sigt.²² I økonomisk ligevægt findes der balance i markedskræfterne, hvilket betyder, at markedets pris og mængde ikke rykker sig yderligere, da udbud og efterspørgsel er lig hinanden. Begge tilgange vil tages i betragtningen i forhold til analysen af markedernes efficiens.

Helt overordnet er agenten i økonomisk teori karakteriseret ved ubegrænsede ønsker, hvilket vil sige, at agenten altid vil have (mere af) et vis gode, dog hvor nogle goder frem for andre samt en vis mængde af godet giver mere eller mindre økonomisk profit / nytte for agenten. Den økonomiske agent må derfor foretage sine valg ud fra det overordnede sammenstød mellem agentens ubegrænsede ønsker og verdens knaphed af ressourcer.²³

¹⁷ Tvarnø, C., Nielsen, R., (2017), s. 247 samt Michelsen, A. m.fl., (2017), s. 137.

¹⁸ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 3.

¹⁹ Robbins, L., (2014) [1932], s. 15-16.

²⁰ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 4.

²¹ Carbaugh, R. (2006), s. 84.

²² Thomas, C., (2013), s. 28.

²³ Robbins, L., (2014) [1932], s. 16.

I afhandlingen vil der gøres brug af de mest fundamentale antagelser fra neoklassisk økonomi om agenternes handlemønstre. Neoklassiske økonomiske teorier opererer alle ud fra følgende tre antagelser om den økonomiske agent:²⁴

- i. Økonomiske agenter agerer rationelt. De har en rationel præference- eller prioriteringsliste over de udfald, som kan identificeres og associeres med værdier.
- ii. Økonomiske agenter profitmaksimerer efter rationalitetsbetragtningen.
- iii. Økonomiske agenter agerer individuelt ud fra fuldstændig relevant information.

Disse er grundstenene i alle neoklassiske teorier og tilsiger, at agentens ageren er karakteriseret ved, at ovenstående tre forhold gør sig gældende. Agentens valg er yderligere karakteriseret ved at være underlagt en marginalbetragtning forstået på den måde, at findes der en marginalt større økonomisk profit ved en given handling frem for en anden, vil dette være udslagsgivende for agentens ageren.

Markedet for diverse goder og tjenesteydelser er alle menneskeskabte, hvorfor ovenstående karakteristika ved den menneskelige adfærd definerer, hvordan markedet vil udspille sig under forskellige forhold. Generelt er markederne karakteriseret ved følgende fire forhold afledt af den menneskelige adfærd:²⁵

- i. Hvis prisen stiger på et gode eller en tjenesteydelse, falder efterspørgslen efter godet eller tjenesteydelsen og vice versa.
- ii. Hvis prisen stiger på et gode eller en tjenesteydelse, stiger udbuddet af godet eller tjenesteydelsen og vice versa.
- iii. Et marked med fuldkommen konkurrence fordeler markedsdeltagernes nytte på en sådan måde, at den samlede nytte bliver større end ved alternative konkurrenceformer. Derved er dette marked mere efficient end f.eks. et monopolistisk marked.
- iv. En skat på markedets output sænker dette output. F.eks. vil en indkomstskat sænke et lands udbud af arbejdskraft.

²⁴ Weintraub, E., (2007) på <http://www.econlib.org>

²⁵ Becker, G., (1976), s. 5-6.

Den økonomiske analyse vil gøre brug af den deduktive metode²⁶ til brug for dennes problemløsning og dertilhørende konklusion. Den vil ud fra teoriens forudsætninger og præmisser forudsige, hvordan udviklingen vil være i praksis på de definerede markeder. Denne metode vil i afhandlingen bestå af tre trin, herunder en klar definering af problemet, en begrebs- og antagelsesdefinering samt en formulering af en hypotese om udviklingen på baggrund af de valgte antagelser.

Første trin om defineringen af problemet følger af afhandlingens økonomiske problemstilling.²⁷ De overordnede antagelser om det økonomiske problem samt de neoklassiske antagelser om agenternes ageren og disses afledte effekter på markedet vil blive brugt som generelle antagelser i den deduktive metodes andet trin. Dermed vil disse ligge til grund for selve analysen og tredje trins formulering af en hypotese om udviklingen på de definerede markeder.

1.5.3 Integreret

Den integrerede metode benævnes også den erhvervsjuridiske metode. Den erhvervsjuridiske metode karakteriseres ved at være en erhvervsorienteret anvendelse af traditionel juridisk metode i samspil med økonomi, hvor retsdogmatisk analyse kombineres med den økonomiske analyse, for derved at kunne identificere en hensigtsmæssig økonomisk- og juridisk retstilstand. Således skal afhandlingens problemstilling først anskues ud fra en selvstændig retsdogmatisk analyse (kapitel 3) og en selvstændig økonomisk analyse (kapitel 4) og til sidst sammenkæde resultaterne fra disse to analyser for derved at identificere en hensigtsmæssig juridisk- og økonomisk retstilstand.²⁸

Dette klassificeres som retspolitik. Retspolitik er delt op i *de lege ferenda* på den ene side, og er et udtryk for en overvejelse af, hvordan retsstillingen på et retsområde bør være, og *de sententia ferenda* på den anden side, som indebærer råd til domstolene om, hvordan de bør forstå en given retsregel, og hvordan de bør dømme i en konkret sag.²⁹ Retspolitik står i kontrast til den retsdogmatiske analyse, som fastlægger gældende ret.

²⁶ Johnson, C., (1996), s. 287-299.

²⁷ Jf. afsnit 1.2.

²⁸ Tvarnø, C., Nielsen, R., (2017), s. 496.

²⁹ Tvarnø, C., Nielsen, R., (2017), s. 497.

Således er formålet med den integrerede analyse at komme med retspolitiske løsningsforslag til, hvordan retsområdet for beskatning af kryptovaluta kan optimeres med afsæt i resultaterne fra den juridiske- og økonomiske analyse.

Den retspolitiske analyse tager dels udgangspunkt i *de lege ferenda*, idet analysen kommer med forslag til, hvordan en eventuel særlov skal udformes og dels *de sententia ferenda* med henblik på, hvordan spekulation i SL § 5, litra a, skal fortolkes i relation til beskatning af kryptovaluta.

1.6 AFGRÆNSNING

I afhandlingens kapitel 2, hvor kryptovalutaerne inddeles i en række kategorier, tages der forbehold for, at der evt. måtte være andre kategorier, som visse kryptovalutaer hører ind under. De beskrevne kategorier anses i denne afhandling for de mest relevante i relation til de behandlede problemstillinger.

Afhandlingens juridiske analyse af den skattemæssige behandling af kryptovaluta vil ikke behandle problemstillinger, der knytter sig til reglerne om nærings-, hobby- og ikke-erhvervsmæssig virksomhed. Herudover vil analysen heller ikke betragte anden særlovgivning end de nærmere beskrevne, herunder ABL og KGL, da disse to synes at være de mest relevante i relation til kryptovaluta.

I forhold til afhandlingens økonomiske analyse tages der forbehold for problemer, hvis omfang endnu er uvist, som er knyttet til teknologien bag de mange kryptovalutaer, herunder f.eks. skaleringsproblemer. Analysen opererer dermed med antagelsen om, at disse kan løses uden større besvær, og dermed ikke får betydning for den økonomiske analyses resultat. Den økonomiske analyse tager først og fremmest udgangspunkt i de tekniske fordele og ulemper ved produkterne, hvorfor mere politisk funderede overvejelser, såsom bekæmpelsen af hvidvaskning og terrorfinansiering, hverken vil inddrages i den økonomiske analyse eller i den integrerede analyse af de forskellige løsningsforslag.

Der vil i afhandlingens integrerede analyse ikke tages stilling til, hvorvidt løsningsforslagene kan være forbundet med EU-retlige problemstillinger, herunder f.eks. om disse lever op til kravene vedrørende hvidvaskning.

1.7 KILDE OG METODEKRITIK

I forhold til afhandlingens økonomiske analyse anvendes teorier, som bygger på en række antagelser og forudsætninger, der i mange tilfælde vil være en forenkling af virkeligheden. I konkrete tilfælde vil andre forudsætninger specifikt gøre sig gældende og dermed også have betydning for resultatet. Dette gør sig ligeledes gældende for afhandlingens integrerede analyse, herunder både løsningsforslagernes egnethed samt det spilteoretiske resultat. På trods af dette giver det stadig et godt indblik i, hvordan økonomiske agenter generelt handler ud fra det økonomiske princip om profitmaksimering.

KAPITEL 2 – INTRODUKTION TIL KRYPTOVALUTA

2.1 GENERELT

Begrebet 'virtuelle valutaer' er ikke entydigt- og fast defineret, og inden for dette begreb falder også kryptovaluta. Som navnet antyder, bliver valutaerne brugt som betalingsmiddel blandt deltagere i virtuelle miljøer eller netværk. De er, i modsætning til anerkendte valutaer som danske kroner og amerikanske dollars, ikke udstedt af en nationalstats centralbank eller på nogen måde reguleret heraf.³⁰ Begrebet er dog bredt, og kan udgøres af valutaer med vidt forskellige karakteristika. Den Europæiske Central Bank inddelte virtuelle valutaer i sin første offentlige stillingtagen i 2012 i tre kategorier: lukkede virtuelle valuta-systemer, virtuelle valuta-systemer med envejspengestrøm og virtuelle valutasystemer med tovejspengestrømme.³¹

2.1.1 Lukkede virtuelle valutasystemer

Disse er karakteriseret ved kun at kunne bruges i et nærmere defineret og lukket online miljø, eks. spillet World of Warcraft. Her hedder den virtuelle valuta WoW Gold og kan bruges til diverse in-game køb, dvs. køb af varer i spillet på samme måde, som en officiel valuta benyttes til køb af varer i den fysiske verden. Dette valuta-system er lukket i den forstand, at valutaen udelukkende kan bruges på køb i spillet, og kan udelukkende optjenes i forbindelse med, at spillet spilles. Der kan derfor ikke bruges f.eks. danske kroner til køb af WoW Gold, og WoW Gold kan ikke bruges til køb af varer i den fysiske verden. På den måde påvirker disse virtuelle valutasystemer ikke de officielle valutasystemer og vice versa.³²

2.1.2 Virtuelle valutasystemer med envejspengestrøm

Disse er ligeledes karakteriseret ved at kunne bruges i online miljø såsom computerspil eller chatsider. Den type kan købes for officielle valutaer, men uden mulighed for at veksle tilbage til en officiel valuta. Eksempelvis kan nævnes Nintendo Points til brug i Nintendo-spil, bonuspoint hos flyselskaber eller de oprindelige Facebook Credits til brug på chatsiden Facebook.³³

2.1.3 Virtuelle valutasystemer med tovejs pengestrøm

Denne type er karakteriseret ved både at kunne købe/veksle den virtuelle valuta med en officiel valuta og derefter veksle tilbage til en officiel valuta. Herudover åbner valutasystemet op for betaling med den virtuelle valuta for varer og lignende – dvs. denne type valuta kan bruges som

³⁰ Danmarks Nationalbank *Kvartalsoversigt, 1. kvartal, 2014*, s. 86.

³¹ European Central Bank, *Virtual Currency Schemes* (2012), s. 13 ff.

³² European Central Bank, *Virtual Currency Schemes* (2012), s. 13 ff.

³³ European Central Bank, *Virtual Currency Schemes* (2012), s. 13 ff.

et betalingsmiddel på samme måde som en officiel valuta. Eksempelvis kan nævnes den virtuelle valuta med navnet Linden Dollars, som bruges i online-computerspillet Second Life. Disse kan udelukkende bruges på varer inden for spillets rammer, men kan ligeledes veksles tilbage til den officielle valuta USD.³⁴ Herudover findes der også virtuelle valutaer, der på samme måde kan købes/veksles for en officiel valuta, men også kan bruges på fysiske varer og tjenesteydelser i den fysiske verden. Disse er særligt relevante, da anvendelsesområdet er overlappende med de officielle valutaer, og disse virtuelle valutaer derfor potentielt kan erstatte disse.

Denne form for valutasystem er genstanden for denne afhandling og er særlig interessant, idet den har potentialet til at påvirke samfundets reale økonomi.

Bitcoin er det mest kendte og udbredte eksempel på en virtuel valuta med tovejspengestrøm, som kan bruges til betaling for reale produkter.

Nedenfor følger en indføring i teknologien bag netop Bitcoin samt en beskrivelse af, i hvilke henseender denne adskiller sig fra officielle valutaer. Mange af de andre former for kryptovalutaer bygger ligeledes på denne eller lignende teknologi, hvorfor en forståelse af denne er behjælpelig til at forstå afhandlingen som helhed.

2.2 BITCOIN

2.2.1 Formålet med opfindelsen

Det overordnede mål med indførelsen af den digitale valuta Bitcoin var at fjerne det fordyrende mellemlid i form af banker eller andre finansielle institutioner.³⁵ Dette ved, at Bitcoin skulle erstatte de officielle valutaer som betalingsmiddel.

Bankers eksistensberettigelse bunder blandt andet i, at det er nødvendigt med et neutralt og troværdigt mellemlid, når der foretages betalinger med fremmede. Dette er især nødvendigt i nutidens elektroniske verden, hvor mange betalinger ikke foregår ved en fysisk overlevering af kontanter, men derimod foretages elektronisk, enten via betalingskort eller bankoverførsel. Bankernes rolle som neutralt mellemlid går ud på, at betalingsafsender kan stole på, at den anden part har modtaget pengene, samt at modtageren kan stole på, at pengene ikke er falske. Herudover løser bankerne problemet med, at samme penge ikke er brugt flere gange. Ligeledes kan banker være en sikker måde for folk at overføre penge over store geografiske afstande.

³⁴ European Central Bank, *Virtual Currency Schemes* (2012), s. 14.

³⁵ Bitcoin Whitepaper (2008): <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>, s. 1.

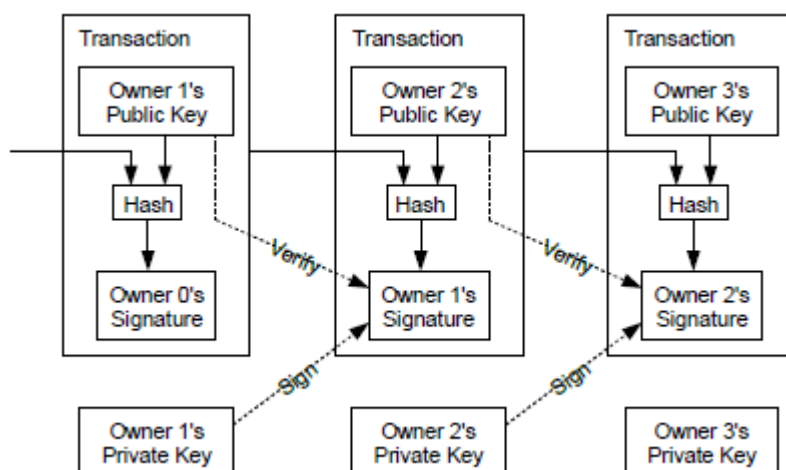
Sådanne neutrale mellemleds ydelser omfatter bl.a. at opbevare brugerens penge, elektronisk sende dem til modtagerens bank samt være en garanti for, at betalingen faktisk sker. Brugerne betaler i alle tilfælde for sådanne ydelser. Disse mellemlid er til stadighed nødvendigt i et samfund, hvor der ikke nødvendigvis kan stoles på personen, der handles med eller kan være til stede og modtage fysiske penge/varer.

Bitcoin (og andre lignende kryptovalutaer) bygger på idéen om at fjerne dette mellemlid, således at to parter i en online transaktion kommer til at handle direkte med hinanden uden et neutralt mellemlid.³⁶

2.2.2 Hvordan fungerer det?

Transaktioner med Bitcoins foregår via kryptografiske hashfunktioner. Bitcoins består i sig selv af en række digitale signaturer, som dokumenterer dens betalingshistorik og verificerer ejerskabet.³⁷ Alt dette bliver registreret på en offentlig online hovedbog, kaldet en *blockchain*.³⁸

Transaktionen foregår ved, at både afsender og modtager har en elektronisk *Bitcoin wallet*, som består af henholdsvis en *public key* og en *private key*. Disse kan sammenlignes med en bankboks (*public key*), der er offentlig kendt, og hvor kun indehaveren af bankboksen har nøglen til denne (*private key*). Transaktionen sker ved at afsender, med sine *keys*, digitalt underskriver et input, eller en *hash*, af den tidligere transaktion med den Bitcoin, og digitalt underskriver et output, som er modtagers *public key*. Se nedenstående tegning.

39

³⁶ Bitcoin Whitepaper (2008): <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>, s. 1.

³⁷ Bitcoin Whitepaper (2008): <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>, s. 2.

³⁸ <https://www.coindesk.com/information/how-do-Bitcoin-transactions-work/>

³⁹ Bitcoin Whitepaper (2008): <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>, s. 2.

Transaktionen bliver sendt ud til et netværk af såkaldte *miners*, som ved at løse matematiske ligninger, verificerer transaktionens gyldighed og inkluderer den som en block i *blockchainen*. For denne ydelser bliver miners belønnet med nyudstedte Bitcoins og eventuelle transaktionsgebyrer, hvilket skaber incitament til at deltage i dette verificerings-/miningnetværk. Det er et krav, at mere end halvdelen af netværket skal "blive enige om" transaktionen, hvilket sikrer, at samme Bitcoins ikke bliver brugt flere gange, dvs. løser *the double spending problem*, som tidligere har været et stort problem for pengeoverførsler inden for decentraliserede datanet (P2P). Herudover sørger de også for, at der ikke kan ændres på tidligere blocks. Nye blocks bliver genereret ca. hvert tiende minut og for at sikre, at dette altid er tilfældet på trods af, at flere miners deltager i netværket og/eller, der bliver anvendt forbedret computerkraft, sørger Bitcoin-protokollen for at sværhedsgraden løbende reguleres.⁴⁰

Dette tekniske setup kaldes et *Distributed Ledger*-systemet og muliggør, at der kan handles direkte med hinanden uden brug af banker og lignende mellemlid, hvor netop Bitcoin-protokollen er det mest kendte eksempel herpå.

2.2.3 Teknisk sammenligning med officielle valutaer

Selvom Bitcoins og andre transaktionsbaserede kryptovalutaer er tiltænkt at skulle bruges på samme måde som de nuværende officielle valutaer, adskiller de sig dog herfra på flere måder.

2.2.3.1 Decentralt

Den væsentligste forskel er, at Bitcoin-systemet er decentraliseret, hvilket var hovedformålet med indførslen af Bitcoin.⁴¹ Med *decentraliseret* menes, at kontrollen over netværket ikke er samlet noget enkelt sted eller hos nogen enkelt institution.

På nuværende tidspunkt har den finansielle sektor ét samlet omdrejningspunkt i form af landenes centralbanker, som udlåner penge til banker, der videreudlåner ud i selve det økonomiske økosystem til f.eks. virksomheder og privatpersoner. Centralbankerne står for den førte penge- og valutapolitik, som er med til at bestemme valutakursen eller værdien af pengene.⁴² På den måde er magten over- og kontrollen med landets valuta samlet hos landenes centralbanker. Dette betyder imidlertid også, at beslutninger (eller mangel på samme) foretaget af disse, i princippet kan underminere hele systemet.⁴³ F.eks. skriver Ben Bernanke og Harold James i *"The Gold*

⁴⁰ Bitcoin Whitepaper (2008): <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>, s. 2-4.

⁴¹ Bitcoin Whitepaper (2008): <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>, s. 1-2.

⁴² <https://www.nationalbanken.dk/da/pengepolitik/implementering/Sider/default.aspx>

⁴³ Kelly, B. (2015), s. 65-66.

Standard, Deflation, and Financial Crisis in the Great Depression: An International Comparison” blandt andet om, hvordan manglende koordination i mellem landenes centralbanker under krisen i 1930’erne gjorde, at krisen blev forværret.⁴⁴ Om dette er sandt eller ej, er ikke inden for rammerne af denne afhandling at vurdere. Ikke desto mindre vil der i sagens natur være mulighed for afledte effekter af svigt i kernen af et centraliseret system, netop fordi hele systemet afhænger af dette centrale led.

I modsætning til det nuværende finansielle system vil der i et decentraliseret system, som tilfældet med Bitcoin, ikke være nogen, der sidder med magten over netværket, da netværket består af uendeligt mange computere, som alle via en automatiseret proces verificerer transaktionerne.

2.2.3.2 *Transaktionstid og -omkostninger*

Transaktionstiden for betalinger eller bankoverførsler med officielle valutaer kan i høj grad variere, hvor særligt udenlandske bankoverførsler kan tage op til flere dage. Det tekniske setup i mange kryptovalutaer, hvor minere rundt omkring i verden i alle døgnets timer stiller deres computerkraft til rådighed i verificeringsprocessen, åbner op for muligheden for hurtigere betalinger og overførsler, da disse f.eks. ikke er afhængige af åbningstider og bankdage.⁴⁵

Ved bankoverførsler med officielle valutaer vil prisen på en betaling/overførsel afhænge af typen af overførslen. Indenlandske overførsler samt overførsler til samme bank vil typisk være billigere end overførsler til udenlandske banker. Dette kan derfor have stor betydning for forbrugeren, og om f.eks. overførsler af lille værdi overhovedet kan betale sig.

Kryptovalutaer springer, som tidligere nævnt, bankerne over som mellemlid og sørger for, at parterne kan handle direkte med hinanden. Deres tekniske setup muliggør meget lave transaktionsomkostninger, men kan også i tilfælde med høj aktivitet og en begrænsning i antal nyligt generede blocks på *blockchainen* resultere i høje omkostninger.⁴⁶

Dette vil blive behandlet nærmere i den økonomiske analyse i afsnit 4.3.1.

2.2.3.3 *Begrænset mængde*

Et andet karakteristikum ved Bitcoin, som adskiller sig fra officielle valutaer, er, at der er en begrænset antal Bitcoins til rådighed. Der er et fikseret maksimumudbud på antallet Bitcoins på

⁴⁴ Kelly, B.,(2015), s. 40.

⁴⁵ Dette er nærmere beskrevet i afsnit 4.3.1.

⁴⁶ Dette er nærmere beskrevet i afsnit 2.3.1.

ca. 21 mio. stk.,⁴⁷ hvilket kan sammenlignes med f.eks. udbuddet af guld, som er maksimeret til den mængde guld, der kan udvindes fra naturens ressourcer. Udbuddet af Bitcoins er forudbestemt af en algoritme, der korrigerer sværhedsgraden af de matematiske funktioner (*hash-funktioner*), der indgår i verificeringsprocessen, og dermed sænker hastigheden af udstedelsen af nye Bitcoins i takt med at det maksimale udbud nærmer sig.⁴⁸ Prisen på både kryptovalutaer og guld er udelukkende bestemt af dette udbud og den tilhørende efterspørgsel. Udbuddet af de officielle valutaer kan derimod ultimativt bestemmes af centralbankerne,⁴⁹ som gennem deres udstedelse af nye pengesedler kan bestemme prisen på valutaen.⁵⁰

2.2.3.4 *Semi-anonymitet*

Når der elektronisk skal sendes en officiel valuta gennem en dansk bank, skal banken kunne identificere personerne eller selskaberne bag de bankkonti, der bliver brugt i transaktionen. Derfor vil der ikke være muligt for en person eller et selskab at være fuldstændig anonym, når der laves pengeoverførsler af en vis størrelse gennem danske banker.⁵¹

Ved overførsler af Bitcoins vil der ikke være et mellemlid, hvorfor der ikke vil være nogen til at verificere identiteten. Den eneste validering sker, når netværket verificerer tidligere transaktioner for at bekræfte, at afsender har de nødvendige Bitcoins til at gennemføre transaktionen.⁵² Personens *public wallet key*, jf. afsnit 2.2.2, er det, som bliver identificeret, men personen selv bliver i teorien ikke tilsvarende identificeret. Hvis en persons identitet på en eller anden måde kan tilknyttes personens *public key*, er det derimod muligt at spore, hos hvem en Bitcoin har været på dens transaktionsvej, fordi disse *public keys*, som navnet antyder, er offentlige tilgængelige i *blockchainen*. Denne tilknytning kan f.eks. foretages af en handelsplatform, som typisk vil kræve en personverificering, inden der kan indsættes en officiel valuta på platformen til køb af kryptovalutaer.⁵³ Dette kræves typisk, da disse handelsplatforme⁵⁴ vil leve op til samme regler om f.eks. hvidvask af penge som banker i håb om, at deres aktivitet som handelsformidler af kryptovalutaer ikke bliver ulovliggjort. Herudover findes der andre metoder, såsom sporing af IP-adresser til at deanonymisere Bitcoin-transaktioner. Dog findes der også alternative måder for

⁴⁷ https://en.bitcoin.it/wiki/Controlled_supply

⁴⁸ Franco, P., (2014), s. 105.

⁴⁹ Lov om Danmarks Nationalbank § 8.

⁵⁰ Blanchard, O. m.fl., (2013), s. 112.

⁵¹ Lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven), §§ 10-11.

⁵² <https://www.coindesk.com/information/what-is-Bitcoin/>

⁵³ Jf. f.eks. Coinbase (<https://support.coinbase.com/customer/en/portal/articles/1220621-identity-verification>)

⁵⁴ Typisk kryptobørser.

igen at gøre transaktionerne mere eller mindre anonyme på, f.eks. ved hjælp af Tor-netværket,⁵⁵ hvorfor dette projekt vælger at kalde transaktioner med Bitcoins *semi*-anonyme, hvor anonymiteten må afhænge af succesen af de forskellige parter forsøg på henholdsvis at spore eller skjule de digitale fodspor.

Det kan dog nævnes, at transaktioner med enkelte andre kryptovalutaer, såsom Monero, ZCash og Verge, som hver især ved hjælp af særegne tekniske opsætninger næsten er fuldstændige anonyme.⁵⁶

I et skatteretligt perspektiv vil dette tekniske setup i princippet muliggøre en fuldstændig korrekt og automatiseret opgørelse af alle handler foretaget af brugerne.

2.2.3.5 Ikke-reversibel

Når der foretages en pengeoverførsel i officielle valutaer, f.eks. via et betalingskort i en netbutik, hvor varen ikke modtages, er det muligt at gøre indsigelse, hvorefter banken kan lade betalingen gå tilbage inden for et vist tidsrum.

Dette er imidlertid ikke muligt ved overførsler med Bitcoins, fordi det ikke er muligt at gøre en transaktion om eller ændre i den, når først *minerne* har inkluderet den i *blockchainen*. Dette betyder til gengæld også, at hvis Bitcoins sendes til en forkert *wallet*-adresse, kan disse ikke blive refunderet på andre måder end at overbevise modtager om, at betale dem tilbage i en ny transaktion på *blockchainen*. Dette kan måske fremstå som en stor ulempe, men det betyder til gengæld også, at der ikke er nogen, der kan manipulere eller ændre i allerede bekræftede transaktioner, hvilket modsat må være en stor fordel for modtageren af Bitcoins.⁵⁷ For at beskytte afsenderen af Bitcoins foreslår stifteren af Bitcoin i sit Whitepaper, at der kan oprettes diverse spærringsmekanismer som kendes fra deponeringskonti, således at sælger af en vare først får pengene når køber har modtaget varen.⁵⁸ Således kan en situation opnås, hvor begge parter opnår mere eller mindre fuld beskyttelse i forbindelse med pengeoverførslen.

⁵⁵ Kort fortalt bruger en Tor-browser diverse krypteringslag til at skjule dine digitale fodspor, når du surfer rundt på nettet.

⁵⁶ Monero research lab bulletin, (2014): <https://lab.getmonero.org/pubs/MRL-0001.pdf>, s. 1 ff., ZCash White Paper. (2014): <http://zeroCash-project.org/media/pdf/zeroCash-extended-20140518.pdf>, s. 1 samt Verge Black Paper: <https://vergecurrency.com/static/blackpaper/Verge-Anonymity-Centric-CryptoCurrency.pdf>, s. 1.

⁵⁷ <https://www.coindesk.com/information/what-is-Bitcoin/>

⁵⁸ Bitcoin Whitepaper, (2008): <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>, s. 1.

2.2.3.6 Delbarhed

Bitcoins kan deles op i mindre dele end officielle valutaer. Nærmere bestemt kan de deles op i dele af 0.00000001 Bitcoin, hvilket går under betegnelsen 1 satoshi, opkaldt efter opfinderen af Bitcoin, Satoshi Nakamoto. Med den nuværende kurs på Bitcoins vil 1 satoshi dermed åbne op for transaktioner af meget lille størrelse, såkaldte mikrotransaktioner, som ikke ellers ville være muligt med officielle valutaer.⁵⁹

Ovenstående giver en generel indførelse i Bitcoin og dens teknologi, og de fremhævede karakteristika vil ud over dem, der har betydning for transaktionsomkostningerne, ikke nærmere blive behandlet i resten af afhandlingen. De er medtaget til forståelse af opgavens produkt, og hvorfor dette har en eksistensberettigelse i nutidens økonomiske verden.

Nedenfor følger afhandlingens egen kategorisering af de mange forskelligartede kryptovalutaer, hvilket har været nødvendigt for at sætte rammerne for de senere analyser.

2.3 KATEGORIER AF KRYPTOVALUTAER

Ordet, som er sammensat af de to ord "krypto" og "valuta", kan foranledige en til at tro, at begrebet udelukkende dækker over kryptografiske udgaver af de nuværende officielle valutaer, som f.eks. Bitcoin. Begrebet kryptovaluta dækker imidlertid over ca. 1500 forskellige kryptovalutaer, som hver især har deres helt egen funktion.⁶⁰ Disse funktioner kan i nogle tilfælde adskille sig markant fra hinanden. Derfor kan det være nødvendigt at dele dem op i en række underkategorier, som bedre beskriver deres særegne karakteristika, og som kan bruges til at sammenligne de forskellige kryptovalutaer med allerede kendte begreber som aktier, valutaer og finansielle kontrakter.

2.3.1 Coins

Dette er kategorien af kryptovalutaer som passer bedst på betegnelsen kryptovaluta, da denne blot er ment som en kryptografisk og elektronisk version af de officielle valutaer. Formålet med opfindelsen af Bitcoin samt andre lignende coins er at erstatte de allerede eksisterende officielle valutaer, og dermed fuldt ud (men bedre) kunne opfylde de samme behov, som de officielle valutaer opfylder i dag.⁶¹

⁵⁹ <https://www.coindesk.com/information/what-is-Bitcoin/>

⁶⁰ Se www.coinmarketcap.com

⁶¹ Se f.eks. Bitcoin White Paper (2008): <https://Bitcoin.org/Bitcoin.pdf>, s. 1.

Ifølge ECB har penge følgende tre funktioner, nemlig 1) de er et betalingsmiddel, som der tillægges en værdi og folk har tillid til; 2) de kan bruges som en regningsenhed til afregning af priser på varer og tjenesteydelser, og 3) de er et middel til værdiopbevaring til brug for opsparing.⁶²

På nuværende tidspunkt kan det meget vel argumenteres for, at netop Bitcoin og andre lignende coins har potentialet til at opfylde disse tre funktioner.

Det kan tænkes, at teknologien bag kan sørge for, at første del af første betingelse om at være et betalingsmiddel umiddelbart er opfyldt. På grund af udformningen af P2P-netværket kan brugerne i høj grad også have tillid til systemet, jf. afsnit 2.2.2. Herudover vidner den nuværende pris på særligt Bitcoins, at brugerne tillægger den værdi. I modsætning til de officielle valutaer er værdien af Bitcoins ikke bakket op af en nationalstats regering og dens dertilhørende pengepolitik, men er derimod udelukkende bestemt af udbud og efterspørgsel. Derfor må tiden vise, om Bitcoin og andre lignende coins bevarer deres værdi og dermed kan bruges på samme måde som officielle valutaer.

I forhold til den anden betingelse virker det oplagt, at teknologien muliggør, at eksempelvis Bitcoin kan anvendes som en afregningsenhed til handler med varer og tjenesteydelser.

Hvorvidt tredje betingelse er opfyldt afhænger af prisudviklingen på markedet, da der netop ikke er en nationalstats pengepolitik, der kan påvirke prisen på disse coins. Teoretisk set vil disse coins kunne opfylde de samme funktioner som officielle valutaer, og selvom alle kravene nødvendigvis ikke er opfyldt på nuværende tidspunkt, tyder den stigende brug af de forskellige coins (vel at mærke til deres oprindelige funktion: transaktioner) på, at de meget vel kan anses som en alternativ betalingsenhed til de officielle valutaer.⁶³ På nuværende tidspunkt vil den tredje betingelse formentlig ikke kunne anses for opfyldt, da Bitcoin grundet dens store kursudsving næppe egner sig som værdiopbevaring til brug for opsparing. Dette vil dog kunne ændre sig i fremtiden, hvis prisen stabiliserer sig.

Ovenstående er udelukkende en analyse af de forskellige coins' karakteristika og ligheder med officielle valutaer og skal ikke forveksles med en analyse, om de juridisk set skal anses som penge/valutaer.

⁶² https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me-more/html/what_is_money.da.html

⁶³ Se f.eks. PwC Hong Kong, der accepterer betaling i Bitcoin: <https://www.pwchk.com/en/press-room/press-releases/pr-301117.html>

Udover Bitcoin kan nævnes en række andre coins, der overordnet har samme funktion som Bitcoin, men skal ses som et alternativ til Bitcoin.

Af de største kan nævnes **Ripple**, **Litecoin** og **Bitcoin Cash**, hvor sidstnævnte to er en såkaldt *hardfork* af den oprindelige *Bitcoin Core*, hvilket vil sige, at begge er bygget på den samme kildekode som Bitcoin.⁶⁴ Disse kryptovalutaer er ment som betalingsmiddel i stedet for officielle valutaer på samme måde som Bitcoin, men slår sig op på at have væsentlig kortere transaktionstid og lavere transaktionsomkostninger end transaktioner med Bitcoin. Disse egenskaber gør, at mange anser netop disse to som mere realistiske alternativer/konkurrenter til de officielle valutaer. F.eks. er Bitcoin blevet kritiseret for, i sin nuværende udformning, at være mere eller mindre uegnet som et reelt betalingsmiddel, særligt til mindre transaktioner. Dette fordi antallet af transaktioner inden for den seneste tid er steget eksponentielt. Der er en grænse for, hvor mange transaktioner, der kan verificeres og inkluderes i hver block, og der genereres kun blocks hvert 10. minut. Dette skaber konkurrence om at få sin transaktion verificeret og inkluderet i en block før andres, hvilket presser transaktionsgebyret på transaktionerne i vejret, og dermed umuliggør transaktioner af meget lav værdi. For eksempel har transaktioner med Bitcoins i ekstreme tilfælde kostet i gennemsnit ca. 55 USD på den pågældende dag samt taget adskillige timer, før de er blevet verificeret og gået igennem.⁶⁵

2.3.2 Security Tokens

Begrebet security tokens kan sammenlignes med det, der kendes som værdipapirer. Et værdipapir er et finansielt instrument, der er en samlebetegnelse for finansielle instrumenter, hvortil der er knyttet et ejerskab over et specifikt aktiv. Dette kan f.eks. være et ejerskab over-, en rettighed til et bestemt aktiv eller et bestemt afkast, som det eksempelvis kendes fra aktier/anpartes og obligationer. Herudover kan begrebet dække over en fremtidig *ret* til køb af et aktiv til en nærmere fastsat pris, som det f.eks. kendes fra optioner. Det kan også udgøre en fremtidig *pligt* til køb af et aktiv til en nærmere fastsat pris, som det kendes fra terminskontrakter eller forwardkontrakter.⁶⁶ I modsætning til de andre former for tokens og coins, er denne form, ligesom værdipapirer, særligt egnet og beregnet til investerings- eller risikoallokeringsinstrumenter.

⁶⁴ Robles, Gregorio, Gonzales-Barahona, Jesus, (2012), s. 32.

⁶⁵ <https://bitinfocharts.com/comparison/Bitcoin-transactionfees.html>

⁶⁶ Dyppe, K., (2012), s. 80.

For at skelne mellem værdipapirer udelukkende med det formål at opnå et afkast eller reallokkere risiko på den ene side og værdipapirer med ejerskab over en virksomhed eller et fællesskab på den anden side, har denne afhandling yderligere delt security tokens op i to underkategorier, henholdsvis *derivative tokens* og *equity tokens*.

2.3.2.1 *Derivative tokens*

Dette begreb dækker over de tokens, som kan sammenlignes med traditionelle derivater som f.eks. forwardkontrakter, futures, optioner, swaps, warrants samt råvare- og valutaderivater.⁶⁷ Fælles for derivative tokens og derivater er, at værdien følger prisen på det pågældende underliggende aktiv.⁶⁸ Incitamentet for at investere i sådanne instrumenter vil typisk være for at opnå profit ved stigninger eller fald i prisen på det underliggende aktiv.

Herudover kan derivative tokens, forwardkontrakter eller swaps være egnede instrumenter til at sikre sig mod risikoen (hedge) for henholdsvis stigninger og fald i prisen på et givent aktiv.⁶⁹

Et eksempel på en derivative token, som dog ikke er lanceret endnu, kan nævnes Bananacoin.

Bananacoin er en kryptovaluta, der har til formål at støtte bananindustrien i Laos ved, at investorer køber denne token. Bananacoins ligner i høj grad traditionelle derivater, og kan derved karakteriseres som en derivative token, idet værdien af Bananacoins afhænger af prisen på et kg. bananer. Indehavere af Bananacoins kan til enhver tid indløse sine Bananacoins og få, hvad disse svarer til i bananer eller den tilsvarende værdi i en officiel valuta.⁷⁰

2.3.2.2 *Equity Tokens*

Equity tokens giver indehaveren selskabsretligt lignende rettigheder, såsom retten til udbytte, retten til at stemme på en generalforsamling og/eller retten til at få udbetalt et givent provenu ved en eventuel konkurs for selskabet.

Equity tokens kan derfor i høj grad sammenlignes med kapitalandele i et selskab, som det i Danmark kendes fra aktier og anparter. I stedet for at udbyde disse traditionelle kapitalandele, kan et selskab i stedet via en ICO⁷¹ sælge equity tokens. Dette foregår ved, at der skabes en række smart contracts på selskabets blockchain, der hver især opfylder de samme selskabsretlige funktioner, som det kendes fra traditionelle kapitalandele.⁷² Dette kan f.eks. være en smart

⁶⁷ Se hertil Dyppel, K., (2012), s. 35.

⁶⁸ Dyppel, K., (2012), s. 34.

⁶⁹ Dyppel, K., (2012), s. 40-41.

⁷⁰ Bananacoin White Paper (2018): https://Bananacoin.io/files/White_Paper_Bananacoin_en.pdf

⁷¹ Initial Coin Offering, der kan sammenlignes med en traditionel børsnotering.

⁷² <https://Ethereum.stackexchange.com/questions/11612/smart-contract-for-company-stock>

contract, der holder styr på de forskellige ejere af equity tokens, en smart contract, der tildeler udbytterettigheder til blockchainens tokens eller en smart contract, der giver stemmerettigheder til tokens.⁷³

Der findes en række eksempler på tokens, der i høj grad ligner de traditionelle kapitalandele, hvorfor de alle kan karakteriseres som equity tokens.

DAO: The DAO Project var et forsøg på at lave decentraliseret venture fond, hvor folk kunne investere i kryptoprojekter. Dette foregik ved, at investorerne ved hjælp af kryptovalutaen Ether⁷⁴ købte DAO-tokens. På DAO-plattformen var det muligt for enhver at promovere sin idé, hvorefter DAO-fællesskabet kunne vælge at investere i den med brug af Ether. Idéerne blev lagret på platformen som smart contracts, hvortil DAO-token-indehaverne på blockchainen kunne stemme på projektet. Til de pågældende DAO-tokens var derfor knyttet en række rettigheder, som også en af stifterne af projektet Christoph Jentzsch har udtalt, minder meget om rettigheder knyttet til aktier i et selskab.⁷⁵ Udoover retten til at deltage i udvælgelsesprocessen, der kan sammenlignes med stemmeprocessen på en traditionel generalforsamling i et selskab, var også tilknyttet retten til at få udbytte på baggrund af de støttede idéer/projekter i fællesskabet.⁷⁶ Udbytteretten minder i høj grad om den selskabsretlige ret til udbytte i et selskab, der kan udbetales på baggrund af en beslutning på generalforsamlingen, hvis der er et forsvarligt kapitalgrundlag.⁷⁷

2.3.3 Utility Tokens

Denne form for tokens er karakteriseret ved, at de udelukkende kan anvendes som betaling for en ydelse eller et produkt inden for dennes netværk. Af samme grund kaldes disse også "app coins", da disse udelukkende kan bruges inden for netværket, f.eks. i form af en app.⁷⁸ Disse kan typisk kun købes via andre kryptovalutaer, men i visse tilfælde også officielle valutaer, ligesom de kan veksles tilbage igen på en kryptobørs, men ikke hos det bagvedliggende selskab. Dog kan de ikke bruges som betaling for varer og andet i den fysiske verden.

⁷³ Et eksempel på en smart contract der giver selskabsretlige rettigheder, kan ses i selskabet DAO's smart contract, som er bygget på Ethereum-blockchainen. Se under under "The Blockchain Congress: The Code" funktionerne `newProposal()`, `vote()`, og `executeProposal()`.

⁷⁴ Ether er møntfoden i Ethereum-netværket, hvorpå DAO-plattformen er bygget.

⁷⁵ Se Slockit, Slock.it DAO demo at Devcon1: IoT + Blockchain, YOUTUBE (Nov. 13, 2015), <https://www.youtube.com/watch?v=49wHQoJxYPo>

⁷⁶ Report of Investigation Pursuant to Section 21(a) of the Securities Exchange Act of 1934: The DAO (2017), s. 4.

⁷⁷ Se hertil Selskabslovens §§ 179-183 om udbytte.

⁷⁸ <http://strategiccoin.com/difference-utility-tokens-equity-tokens/>

I modsætning til equity tokens giver disse tokens ingen selskabsretligt lignende rettigheder over det bagvedliggende selskab. Hvor prisen på equity tokens, på samme måde som aktier, bliver bestemt af forventningen om selskabets fremtidige indtjening, bliver prisen på utility tokens derimod bestemt af forventningen om udbredelsen af- og efterspørgslen på selskabets produkt inden for deres netværk. Hvis flere vil bruge produktet eller servicen, stiger prisen på disses utility token, eller app coins, da det er det eneste middel til at få fat i dette produkt eller denne service. Af samme grund vil prisen falde, hvis ikke der kommer efterspørgsel efter det produkt eller den service, som selskabet/netværket tilbyder.

Prisen på equity tokens og utility tokens vil meget vel stige/falde synkront, da den fremtidige efterspørgsel efter et produkt eller en service i langt de fleste tilfælde vil hænge sammen med den fremtidige indtjening for selskabet bag. Ikke desto mindre adskiller de to sig på andre områder.

På nuværende tidspunkt findes der en lang række utility tokens på markedet, hvor der nedenfor er nævnt en række eksempler.

Golem: Golem forsøger at udnytte hele verdens computerkraft på den måde, at folk via Golem-netværket kan leje/låne andre folks uudnyttet computerkraft i en vis tidsperiode. Dette kan f.eks. være computerkraft, der står uudnyttet, da ejeren af computeren enten sover eller af andre grunde ikke bruger sin computerkraft på det pågældende tidspunkt. I et sådan tilfælde kan en person eller en virksomhed, f.eks. beliggende på den anden side af jordkloden, via GNT-tokens købe brugsrettigheden til disse uudnyttede computere til et vist formål i en vis tidsperiode.⁷⁹ GNT-tokens kan, udover at veksles til andre kryptovalutaer, kun bruges til dette formål, hvorfor det er et glimrende eksempel på en utility token.

Filecoin: Idéen bag Filecoin minder en smule om idéen bag Golem, blot hvor der er tale om uudnyttet fillagring på computere og hard drives over hele verden. Her kan der mod betaling i Filecoin tilbydes at opbevare filer og andet for personer og virksomheder over hele verden.⁸⁰ Filecoin som betalingsmiddel inden for dette netværk fungerer derfor som en utility token på samme måde, som GNT-tokens gør det i Golem-netværket.

Basic Attention Token: BAT er den betalingsenhed, der bliver udvekslet mellem brugere, annoncører og udgivere i netværket Brave. Brave er et browsersystem, hvor annoncører kan købe

⁷⁹ The Golem Project Whitepaper, (2016): <https://golem.network/doc/Golemwhitepaper.pdf>, s. 7.

⁸⁰ <https://filecoin.io/>

reklamer ved hjælp af BAT, hvorefter udgivere og brugere også bliver betalt i BAT for henholdsvis at udgive reklamerne i browseren og se reklamerne i browseren.⁸¹

2.3.4 Asset Tokens

Denne form for token repræsenterer et ejerskab eller en brugsret over et specifikt aktiv, som både kan være fysisk eller immaterielt. Dette kunne være ejerskabet over en bil eller brugsretten til denne bil i et nærmere defineret tidsinterval. Det kan også være en token med ejerskab over f.eks. guldbarrer, hvorfor det meget vel kan ligne en security token, der følger prisen på guld. Forskellen må blive, at asset tokens omhandler tokens, hvis underliggende aktiv, være det guld eller biler, er ment til at blive brugt af ejeren af den token.

Ligesom i eksemplet med brugsretten over en bil i en bestemt tidsperiode vil det være nærliggende, at brugsretten vil blive udnyttet frem for videresolgt. Værdien af en token med brugsret over et aktiv vil følge værdien af netop dette underliggende aktiv, og i de fleste tilfælde med biler vil værdien af bilen falde over tid, hvorfor det ikke egner sig specielt godt som investeringsmulighed. Anderledes vil være sig med prisen på guld, som historisk set er steget stødt i pris henover årene.⁸² Her vil det være en konkret vurdering, om der er tale om en asset token eller en security token, hvor det afgørende kriterium må være, om det underliggende aktiv er ment til brug eller ej. Forskellen må ligge i, at asset tokens dækker over et egentligt ejerskab over andet end værdipapirer, dvs. fysiske aktiver såsom biler og lignende, samt brugsretter til sådanne aktiver, mens security tokens dækker, de der er nævnt i afsnittet ovenfor om netop security tokens.

⁸¹ BAT Token Launch Research Report (2017): http://strategiccoin.com/wp-content/uploads/2018/01/BAT-StrategicCoin_1.2_d.pdf

⁸² <https://investeringsguld.dk/information/guldets-prisudvikling>

KAPITEL 3 – JURIDISK ANALYSE

Formålet med denne analyse er at fastlægge den danske skattemæssige behandling af køb og salg af kryptovaluta.

Med udgangspunkt i kapitel 2 vil dette kapitel først kvalificere de forskellige kategorier af kryptovaluta i en skatteretlig sammenhæng. Skatteyderens faktiske forhold vil dernæst analyseres i relation til spekulationsbegrebet i SL § 5, litra a. Dette kapitel vil herefter afslutningsvis analysere de skattemæssige retsfølger ved køb og salg med de forskellige kategorier af kryptovaluta.

3.1 SKATTEMÆSSIG KVALIFIKATION

Grundlaget for opgørelsen af den skattepligtige indkomst reguleres fortsat med udgangspunkt i SL §§ 4-6. Sidenhen har anden særlovgivning udhulet SL's anvendelsesområde således, at visse områder nu kun reguleres i disse love. Eksempelvis kan nævnes KGL og ABL, som nu udtømmende regulerer deres respektive anvendelsesområder.⁸³

Første skridt i den skattemæssige behandling af kryptovaluta er at fastlægge den skattemæssige kvalifikation af de forskellige kategorier af kryptovaluta for derefter at slå fast, hvordan de skattemæssigt skal behandles.

Som anført i afsnit 2.3 ovenfor kan kryptovaluta kategoriseres i følgende grupper: coins, equity tokens, derivative tokens, utility tokens og asset tokens. Det skal i det følgende undersøges, om disse kategorier kan falde under ABL eller KGL. Hvis ikke dette er tilfældet, falder den skattemæssige behandling tilbage på udgangspunktet i skatterettens almindelige regler i SL §§ 4-6.

3.1.1 Kursgevinstloven

Derivative tokens kan sammenlignes med traditionelle derivater, hvor prisen på derivatet følger det underliggende aktiv. Det er derfor nærliggende at undersøge, hvorvidt derivative tokens kan anses for finansielle kontrakter omfattet af KGL § 29. En finansiell kontrakt er karakteriseret ved, at værdien af kontrakten afhænger af prisen på et eller flere underliggende aktiver.

⁸³ Jf. ordlyden af KGL § 1 og ABL §§ 1 og 2.

Afregningsformen for instrumenterne er uden betydning for beskatningen i KGL § 29, hvorfor det ikke er afgørende, om kontrakten differenceafregnes eller opfyldes ved levering af det underliggende aktiv.⁸⁴ Dog kan afregningsformen konkret have betydning for, om kontrakten undtages fra beskatning i KGL § 29 gennem § 30, stk. 1, jf. stk. 3.

Foruden det umiddelbare kendetegn, at værdien af kontrakten følger et eller flere underliggende aktiver, skal finansielle kontrakter opfylde tre kumulative betingelser. Finansielle kontrakter er således karakteriseret ved, at der foreligger en bindende aftale, en forud fastsat afviklingspris og, at der er en tidsmæssig forskydning mellem aftale- og afviklingstidspunktet.⁸⁵

3.1.1.1 De tre kumulative betingelser

Hvorvidt der foreligger en bindende aftale betyder blot, at aftalen er gyldig og bindende i en aftaleretlig forstand. Dette kriterium er ikke vanskeligt at opfylde, idet der blot skal foreligge et tilbud og en accept mellem aftaleparter med den fornødne kompetence til at indgå aftalen.⁸⁶

Betingelsen om forud fastsat afviklingspris anses for opfyldt, såfremt der er fastsat nærmere regler om beregningsgrundlag eller beregningsprincipper og størrelsen af de faktorer eller variable, som indgår i beregningsgrundlaget, og at disse ikke indeholder væsentlig usikkerhed.⁸⁷ Det er således ikke et krav, at der er fastsat en pris eller et konkret beløb, men det er alene et krav, at der er et fast beregningsgrundlag, som prisen er knyttet til, f.eks. en formel.⁸⁸

I spørgsmålet om der foreligger en tidsmæssig forskydning mellem aftale- og afviklingstidspunktet, må det med udgangspunkt i instrumentets natur være afgørende, om der i den mellemliggende periode har været reel mulighed for kurssvingninger – eftersom den skatteretlige konsekvens i modsat fald ville være, at parterne ikke anses for at have indgået en option, men derimod en aftale om overdragelse af det underliggende aktiv.⁸⁹

Terminskontrakter

⁸⁴ Jf. pkt. 117 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

⁸⁵ Jf. pkt. 116-117 samt 120-123 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

⁸⁶ Jf. pkt. 116 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194) og Dybbel, Katja J., (2012), s. 280-281, s. 71 samt Skouby, G. mfl. (2000), s. 165, og Søren Stenholdt i TfS 1994, 167.

⁸⁷ Jf. pkt. 121 og 123 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

⁸⁸ Jf. pkt. 121 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til § 29 i lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

⁸⁹ Dybbel, Katja J., (2012), s. 79.

En terminskontrakt giver erhververen og udstederen en pligt til at henholdsvis købe eller sælge en fastsat mængde af et bestemt aktiv på en fremtidig dato til en pris, der er aftalt i kontrakten. Med andre ord følger der en forpligtelse om at gennemføre handlen på afviklingstidspunktet uanset prisen på det underliggende aktiv på det pågældende tidspunkt.⁹⁰

Købe- og salgsretter

Aftaler om købe- og salgsretter stemmer i høj grad overens med, hvad der i den finansielle teori anses som en option.⁹¹ De skatteretlige begreber vedrørende købe- og salgsretter er derfor i høj grad i overensstemmelse med de finansielle begreber call og put optioner. En option er karakteriseret ved, at erhververen har en valget mellem at købe/sælge eller lade den udløbe uudnyttet, mens udstederen har en tilsvarende eventualforpligtelse karakteriseret ved, at der kun opstår en forpligtelse, når erhververen vælger at købe/sælge på afviklingstidspunktet.⁹²

3.1.1.2 Strukturert fordring

En struktureret fordring er ikke et entydigt defineret begreb, men en samlebetegnelse for en bred vifte af obligationer, som typisk består af en traditionel obligation og et eller flere derivater, hvor afkastet på produktet afhænger af værdien på derivaterne.⁹³ Der er to betingelser, som skal være opfyldt, førend et instrument i skatteretligt henseende kan anses for at være en struktureret fordring: (1) der skal bestå en pengefordring, og (2) værdien af denne pengefordring skal reguleres i forhold til priser eller andet på værdipapirer, varer eller andre aktiver mv., jf. KGL § 29, stk. 3.⁹⁴ Fordringsbegrebet skal i denne henseende ikke ses som en udvidelse af det almindelige fordringsbegreb.⁹⁵ Fordringsbegrebet er udtømmende reguleret i KGL, hvor det afgørende ved bedømmelsen er, om der foreligger et retligt krav på betaling i form af penge.⁹⁶

⁹⁰ Jf. pkt. 120 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til § 29 i lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

⁹¹ Jf. ordlyden af bemærkningerne til § 29 i lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194), som citerer pkt. 122 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992.

⁹² Jf. pkt. 122 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til § 29 i lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

⁹³ Jf. ordlyden af KGL § 29, stk. 3, 1. pkt.

⁹⁴ Jf. henholdsvis anvendelsesområdet for KGL § 1, stk. 1, nr. 1, der angiver pengefordringer og KGL § 29, stk. 3, 1. pkt.

⁹⁵ Jf. Tfs 2018, 1, Louise Fjord Kjærsgaard, Katja Dyppel Weber: *Skattemæssig behandling af virtuelle valutaer*, samt bemærkningerne til § 5, nr. 4 i L 98-2 (vedtaget som lov nr. 407 af 1/6 2005), hvor det præciseres, at KGL § 29, stk. 3, ikke er et udtryk for en udvidet fortolkning af begrebet fordringer i forhold til fortolkningen af samme begreb efter KGL, kapitel 2 og 3.

⁹⁶ Jf. KGL § 1, stk. 1, nr. 1, og pkt. 4 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194) samt Tfs 2018, 1, Louise Fjord Kjærsgaard, Katja Dyppel Weber: *Skattemæssig behandling af virtuelle valutaer*.

3.1.1.3 Eksempel

I SKM2017.520.SR fandt Skatterådet, at kryptovalutaen Bookcoin skulle anses for en struktureret fordring efter KGL § 29, stk. 3. Bookcoins blev understøttet af sølv som det underliggende aktiv. Dette sølv blev opbevaret i Bookcoin-udbyders depot. Afgørelsen er i TfS 2018, 1, blevet kritiseret for at være forkert med den begrundelse, at betingelsen om, at der skal bestå en *pengefording*, ikke fandtes opfyldt. Forfatterne undersøgte også, om Bookcoins i stedet kunne anses for en finansiell kontrakt efter KGL § 29, men dette fandtes ligeledes ikke at være tilfældet, da betingelsen om en forud fastsat afviklingspris ikke var opfyldt.⁹⁷ Kritikken af dette, som anført af forfatterne til Tfs 2018, 1, må anses som værende korrekt. Det fremgår af litteraturen, at fordringer, der indeholder et alternativ til betaling i penge, alene falder inden for KGL's anvendelsesområde, hvis der, udover muligheden for levering af realydelsen, stadig er mulighed for at vælge betaling i penge.⁹⁸

Et andet lignende eksempel, som der hverken i praksis eller i litteraturen er taget stilling til, er en derivative token med navnet 'Bananacoin'.⁹⁹ Denne token minder på mange områder om Bookcoin. Bananacoin er understøttet af prisen på bananer som det underliggende aktiv. Én Bananacoin svarer til et kg. bananer. Indehaveren af Bananacoins kan til enhver tid indløse sine Bananacoins og få, hvad disse svarer til i bananer *eller* den tilsvarende værdi i en officiel valuta. En væsentlig forskel mellem Bookcoin og Bananacoin er således, at Bananacoin kan fordres indfriet i officielle valutaer *hos udstederen*, hvilket ikke var muligt ved Bookcoin.

Det er i denne afhandling opfattelsen, at den ejendomsretlige individualisering af bananer først sker ved eventuel konvertering til bananer, og at indehaveren af Bananacoins indtil eventuel konvertering besidder en pengefordring, idet indehaveren også har muligheden for at veksle sine Bananacoins til *penge* hos udstederen, jf. KGL § 1.

Det skal i det følgende undersøges, om Bananacoins opfylder betingelserne for at være en struktureret fordring som nævnt ovenfor i afsnit 3.1.1.2.

⁹⁷ TfS 2018, 1, Louise Fjord Kjærsgaard, Katja Dyppel Weber: *Skattemæssig behandling af virtuelle valutaer*.

⁹⁸ Se f.eks. Skouby, G. m.fl., (2000), s 37. Tilsvarende, se ligeledes Katja Joo Dyppel, *Beskatning af aktielån og repo'er* i SR.2013.0053 samt Jakob Bundgaard om afgrænsning i relation til mandatory convertibles i Festskrift til Jan Pedersen, 2011, s. 43 ff.

⁹⁹ Jf. Afsnit 2.3.2.1.

I forhold til den første betingelse er det afgørende krav, om der foreligger et retligt krav på betaling i form af penge.¹⁰⁰ Med andre ord skal indehaveren af Bananacoins have et retligt krav på betaling af et pengebeløb, der kan gøres gældende ved domstolene.¹⁰¹ Det må derfor være en betingelse, at der ikke kun er mulighed for levering af en realydelse, men at den også kan fordres indfriet i form af penge.¹⁰² Indehaverne af Bananacoins har en valgfrihed mellem at få leveret realydelsen (bananer) eller dennes værdi i penge, hvorfor den første betingelse her må anses for opfyldt.¹⁰³

Anden betingelse må ligeledes anses for opfyldt, da værdien af Bananacoins til hver en tid svarer til prisen på ét kg. bananer.

Det må derfor konkluderes, at hvis derivative tokens har samme karakteristika som eksemplet med Bananacoins, vil det efter en konkret vurdering kunne opfylde betingelserne for at være en struktureret fordring, hvorfor eventuel avance/tab skal beskattes efter KGL.

3.1.1.4 Derivative tokens som finansielle kontrakter

Hvis et derivative token ikke kan betegnes som en struktureret fordring, hvilket eksempelvis er tilfældet med Bookcoins, skal det undersøges, om de i stedet kan anses for finansielle kontrakter i KGL § 29.

Derivative tokens skal i så fald opfylde de tre betingelser i afsnit 3.1.1.1. Det må bero på en konkret vurdering, om en specifik derivative token opfylder disse betingelser.

I forlængelse af ovenstående kritik af SKM2017.520.SR er det nærliggende at tage udgangspunkt i eksemplet med Bookcoin, da det i ovenstående afsnit¹⁰⁴ blev konkluderet, at denne ikke opfyldte betingelserne for at være en struktureret fordring. Det kan derfor være relevant at overveje, om denne i stedet kan anses som en finansiell kontrakt i henhold til KGL § 29, og dermed alligevel falde inden for anvendelsesområdet for KGL. Her er det særligt relevant at diskutere, om tredje betingelse om en forud fastsat afviklingskurs er opfyldt.

¹⁰⁰ Jf. punkt 4 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

¹⁰¹ Jf. bemærkninger til § 1 i lov nr. 439 af 10/6 1997 (L194).

¹⁰² Se f.eks. forfatterens beskrivelse i Tfs 2018, 1, *Skattemæssig behandling af virtuelle valutaer*.

¹⁰³ Se hertil Bananacoins karakteristika angivet i dets White Paper (2018):

https://Bananacoin.io/files/White_Paper_Bananacoin_en.pdf

¹⁰⁴ Jf. afsnit 3.1.1.3.

Ved en finansiell kontrakt er værdien af kontrakten oftest overdraget på afviklingstidspunktet, og der sker ingen overdragelse af værdier mellem parterne på tidspunktet for aftaleindgåelsen eller i løbet af aftalens løbetid.¹⁰⁵ Det er ikke et krav efter denne betingelse, at parterne skal have aftalt en specifik minimumsstørrelse på afviklingskursen.¹⁰⁶ Dette var som bekendt ikke tilfældet med Bookcoins, da der blot på anfordring, og uden yderligere betaling, kunne ske indfrielse af indehaverens Bookcoins og få tildelt de underliggende sølvbarer. Dermed synes kritikken af SKM2017.520.SR i TfS 2018, 1, at være berettiget, da betingelsen om en forud fastsat afviklingskurs næppe kan anses som opfyldt.

Det må i sidste ende bero på en konkret vurdering af den enkelte derivative token, om især betingelsen om forud fastsat afviklingskurs er opfyldt.

Hvis ikke derivative tokens opfylder betingelserne for at være en finansiell kontrakt, skal de i stedet beskattes efter reglerne i SL §§ 4-6.

3.1.1.5 Opsummering

Dermed må det konkluderes, at derivative tokens, der ligner Bookcoins som udgangspunkt ikke vil opfylde betingelserne for at være en finansiell kontrakt i henhold til KGL § 29, stk. 1. I dette tilfælde skal de beskattes efter SL §§ 4-6. Det kan ikke udelukkes, at der i konkrete tilfælde kan udformes en token, der alligevel opfylder betingelserne særligt henset til, hvis der sker betaling på afviklingstidspunktet.

Hvis en derivative token er udformet på en måde med samme karakteristika som Bananacoins, herunder særligt til valgfriheden mellem at få det underliggende aktiv leveret eller udbetalt dets værdi i penge af udsteder, vil betingelserne i KGL § 29, stk. 3, om strukturerede fordringer været opfyldt.

¹⁰⁵ Eksempelvis vil der typisk ikke ske en udveksling af ydelser mellem udsteder og erhverver af en call option før excersisetidspunktet, udover en eventuel præmie, som dog ikke relaterer sig til afviklingskursen.

¹⁰⁶ Se hertil TfS 2008.515 SR, hvor Skatterådet kom frem til, at en aftalekurs på 0,01 EUR var tilstrækkeligt for at opfylde betingelsen om en forud fastsat aftalekurs i henhold til bestemmelsen i KGL § 29, stk. 1, samt Dybbel, K., (2012), s. 76.

3.1.2 Aktieavancebeskatningsloven

Equity tokens giver indehaveren selskabsretliglignende beføjelser i det pågældende selskab, herunder f.eks. retten til udbytte, retten til at stemme på en generalforsamling *og/eller* retten til at få udbetalt et givent provenu ved en eventuel konkurs for selskabet.¹⁰⁷

Spørgsmålet er herefter, om equity tokens konkret er omfattet af ABL's regler. I nærværende afsnit skal udtrykket "lignende værdipapir" sidestilles med "aktie", idet den præcise afgrænsning af aktiebegrebet ikke er væsentlig, eftersom loven også finder anvendelse på "lignende værdipapirer".¹⁰⁸

3.1.2.1 Definition af et værdipapir i ABL

Den første aktieavancebeskatningslov blev til ved lov nr. 295 af 10. juni 1981 og erstattede regelsættet i SL § 5. I 2005 blev der indført en mere generel aktieavancebeskatningslov ved lov nr. 1413 af 21. december 2005.

Reglerne i ABL omfatter bl.a. aktier, anparter og lignende værdipapirer, jf. ABL § 1, stk. 1 og 2, i den nugældende lov. Loven uddyber ikke videre, hvad der skal forstås ved disse begreber.

Forarbejderne til den nugældende aktieavancebeskatningslov omtaler heller ikke, hvad der skal forstås ved aktier. Det fremgår af forarbejderne til § 1, stk. 1 og 2,¹⁰⁹ at loven svarer til den dagældende aktieavancebeskatningslov af 1981. Således skal aktier fortolkes på samme måde i den nugældende lov som ved loven af 1981.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 1 i ABL af 1981, som fremsat ved lovforslag nr. 140 af 28. januar 1981, at loven finder anvendelse på samme type af aktier som efter [da]gældende regler. Denne lov erstattede som sagt regelsættet i SL § 5. Den skatteretlige definition af aktier er således den samme i dag som ved SL's ikrafttrædelse.

Det kan heller ikke udledes af SL § 5 eller forarbejderne hertil, hvordan aktier skal forstås.

Det kan således ikke udledes af nogle af aktieavancebeskatningslovenene, statsskatteloven eller forarbejderne til disse, hvordan aktier og lignende værdipapirer skal forstås.

¹⁰⁷ Se afsnit 2.3.2.2.

¹⁰⁸ Bundgaard, Jakob: *Deltagelse i kapitalselskaber - aktionærbegrebet i selskabsretlig og skatteretlig belysning*, SPO.2006.17, s. 4.

¹⁰⁹ Lovforslag nr. 78 af 16. november 2005, § 1 i de specielle bemærkninger.

TfS 2001, 124 Ø angik spørgsmålet om, hvordan medlemmerne af en gensidig forsikringsforening, der trådte i likvidation, skulle beskattes af likvidationsprovenu efter SL §§ 4, 5 eller efter ABL's regler. Ifølge forsikringsforeningens vedtægter ejede medlemmerne ikke omsættelige andele, og udtrådte medlemmer havde ikke andel i foreningens formue.

Skatteyderen nedlagde principal påstand om, at likvidationsprovenu var en formueforøgelse omfattet af SL § 5, litra a, og subsidiært, at likvidationsprovenu var omfattet af ABL. Til støtte for denne påstand anførtes det, at indtræden som forsikringstager i selskabet i princippet medførte en ubegrænset hæftelse og en ret til likvidationsprovenu. Til støtte for sin subsidiære påstand anførtes det, at selskabet var et selvstændigt skattesubjekt.

Landsretten fandt, at sagsøgerens medlemskab af foreningen ikke var omfattet af ABL's regler henset til foreningens karakter, herunder, at medlemmer ikke havde kunnet eje omsættelige andele i foreningen, og at udtrådte medlemmer ikke havde andel i foreningens formue. Likvidationsprovenu skulle i stedet beskattes efter SL § 4.

Det kan udledes af TfS 2001, 124 Ø, at følgende to betingelser skal opfyldes, førend en aktie er omfattet af ABL: (1) at selskabsdeltagernes andele i selskabet skal være omsættelige, og (2) udtrædende selskabsdeltagere skal have krav på selskabets formue.

Det fremgår af Den juridiske vejledning, at der ved udtrykket "lignende værdipapirer" efter praksis forstås værdipapirer, der er omsættelige andele i et selvstændigt skattesubjekt, der giver ejendomsret til en andel af foreningens formue samt en ejendomsret til en andel af foreningens formue ved foreningens opløsning.¹¹⁰

Preben Poulsen og Søren Rasmussen anfører i overensstemmelse hermed, at i spørgsmålet om hvilke værdipapirer, der beskattes efter ABL, er det fælles for disse værdipapirer, at der er tale om ejendomsret til en del af egenkapitalen i tilfælde af opløsning af selvstændige skattesubjekter.¹¹¹ Det fremgår af TfS 2001, 124 Ø, at selskabsdeltagerne skal have krav på selskabets formue, hvilket må anses for korrekt.

¹¹⁰ Den juridiske vejledning 2018-1, afsnit C.B.2.1.3.1.

¹¹¹ Rasmussen, S., Poulsen, P., (1995), s. 144.

Den juridiske vejledning stemmer således overens med TfS 2001, 124 Ø, hvor det var et krav for ejerandele omfattet af ABL, at ejerandelen var omsættelig og gav ret til foreningens/selskabets formue, hvilket også støttes i litteraturen.

Lene Hjermand og Arthur Andersen anfører, at definitionen af "lignende værdipapirer" må bero på en analyse af selskabets vedtægter i afgørelsen af, hvornår der foreligger en andelsret.¹¹² Hvis det dermed fremgår af selskabets vedtægter, at ejerandelene i et selskab ikke er omsættelige, er de pågældende ejerandele ikke omfattet af ABL, se TfS 2001, 124 Ø. Selskabets vedtægter er således afgørende i bedømmelsen.

Der eksisterer umiddelbart ikke equity tokens, der relaterer sig til danske selskaber. Dette rejser spørgsmålet om, hvilke krav der i dansk skatteret stilles til udenlandske ejerandele, førend de omfattes af ABL.

Vurderingen af om et udenlandsk selskab kan anses for et selvstændigt skattesubjekt efter dansk ret skal ske efter intern dansk ret. Her danner kriterierne i SEL § 1 udgangspunktet for denne vurdering, og dette ses i en lang række administrative afgørelser. SKM2016.248.SR angik, hvorvidt en russisk investeringsfond kunne anses for et selvstændigt skattesubjekt efter danske regler. Skatterådet fandt, at en sådan vurdering skal ske efter SEL § 1. Skatterådet lagde særlig vægt på, at den russiske enhed ikke havde nogen civilretlig handleevne, idet den ikke havde nogle selvstændige ledelsesorganer. Det var herefter Skatterådets opfattelse, at enheden ikke kunne anses som et selvstændigt skattesubjekt efter dansk ret.

Samme fremgangsmåde kan udledes af SKM2014.620.SR, SKM2012.214.SR og en række andre afgørelser.

Det anføres i litteraturen, at domicillandets anerkendelse af selskabet som selvstændigt skattesubjekt også medtages i den danske vurdering. Selvom det ikke er muligt at fastslå, hvilken vægt domicillandets kvalifikation af selskabet skal tillægges, er det i praksis forholdsvis sjældent forekommende, at Danmark ikke anerkender domicillandets kvalifikation.¹¹³

I vurderingen af om et udenlandsk selskab kan anses for et selvstændigt skattesubjekt, efter danske regler, beror på en konkret vurdering af selskabets forhold. Den juridiske vejledning

¹¹² TfS 2001, 342.

¹¹³ Bundgaard, J., (2006), s. 631 ff.

oplister en række karakteristika, der taler for, at et selskab skal anses for et selvstændigt skattesubjekt omfattet af SEL § 1, stk. 1.¹¹⁴ Som eksempel herpå kan nævnes; ingen af deltagerne hæfter personligt, fordeling af overskuddet sker i forhold til den af deltagernes indskudte kapital, og der er mulighed for udvidelse af medlemskredsen. Som eksempel på karakteristika, *der taler imod* selvstændig skattesubjektivitet kan nævnes; én eller flere selskabsdeltagere hæfter personligt og ingen fordeling af overskud i forhold til den indskudte kapital.¹¹⁵

Om udenlandske selskaber kan anses for selvstændige skattesubjekter, skal således ske med udgangspunkt i dansk intern ret på baggrund af kriterierne i SEL § 1. En sådan analyse beror på en konkret vurdering af forholdene omkring det pågældende selskab, herunder om selskabsdeltagerne hæfter personligt, og om selskabets overskud fordeles i forhold til deltagernes indskudte kapital.

Det kan opsummerende slås fast, at værdipapirer omfattet af ABL's regler skal opfylde følgende betingelser: (1) ejerandelen skal være omsættelig, (2) ejerandelen skal give en ejendomsret til en andel af selskabets formue, herunder ved likvidation, og (3) selskabet skal være et selvstændigt skattesubjekt i overensstemmelse med SEL § 1.

Hvorvidt kriterium (1) og (2) er opfyldt beror på en vurdering af selskabets vedtægter.

3.1.2.2 Diskussion om der skal foreligge et aktionærforhold, og hvordan "aktionær" defineres

Ovenstående afsnit slog fast, hvilke betingelser et værdipapir skal opfylde for at være omfattet af ABL, jf. ABL § 1. Et nærliggende spørgsmål melder sig imidlertid; om det *også* er et krav i ABL, at indehaveren af equity tokens skal betegnes som en aktionær.¹¹⁶

Dette spørgsmål gør sig gældende for indehavere af equity tokens i danske såvel som i udenlandske selskaber. *På den ene side* kan der argumenteres for, at en anerkendelse af et selskab som selvstændigt skattesubjekt samtidig er en anerkendelse af dets kapitalejere som aktionærer. *På den anden side* kan der argumenteres for, at kapitalejere i selvstændige skattesubjekter skal være overensstemmende med det danske aktionærbegreb.

¹¹⁴ Den juridiske vejledning, 2018-1, afsnit C.D.1.1.3 Andre selskaber.

¹¹⁵ Den juridiske vejledning, 2018-1, afsnit C.D.1.1.3 Andre selskaber.

¹¹⁶ Eller andre kapitalejer af anparter, lignende værdipapirer osv. i ABL § 1. "Aktionær" vil i det følgende bruges som en betegnelse for alle disse kapitalejere.

Til støtte for at den første tilgang skal følges, kan der argumenteres for, at en anerkendelse af et selskab som selvstændigt skattesubjekt samtidig er en anerkendelse af dets selskabsdeltagere som aktionærer. For så vidt angår anerkendelsen af udenlandske selskaber som selvstændigt skattesubjekt, beror en vurdering af, om selskabet kan anses for et selvstændigt skattesubjekt efter SEL § 1, jf. ovenfor i afsnit 3.1.2.1.

Til støtte for at den anden tilgang skal følges, kan der henvises til, at det implicit ligger i aktiebegrebet, at der foreligger et aktionærforhold.¹¹⁷ For så vidt angår anerkendelse af udenlandske værdipapirer, selskaber m.v. tager dansk ret udgangspunkt i de danske retskilder, der regulerer disse. I vurderingen af om udenlandske selskaber skal anerkendes, tages der udgangspunkt i kriterierne i SEL § 1, og anerkendelsen af udenlandske aktier tager udgangspunkt i en vurdering af, om der er væsensforskelle i forhold til det danske aktiebegreb i ABL § 1.¹¹⁸ Således kan der argumenteres for, at der skal ske en tilsvarende vurdering af, om kapitalejerne i udenlandske selskaber kan betegnes som aktionærer efter dansk ret.

Til støtte for den anden tilgang kan også nævnes, at Skatterådet i SKM2007.770.SR bemærkede, at afgørende for om værdipapirer i et luxembourgsk S.à.r.l. selskab skattemæssigt kunne kvalificeres som en aktie eller lignende værdipapir i ABL's forstand var, om skatteyderens "beneficial ownership" kunne sidestilles med aktionærbegrebet i ABL.

Det kan derfor konkluderes, at tilstedeværelsen af et aktionærforhold efter dansk ret er et krav for være omfattet af ABL. Dvs. sige, at *den anden tilgang* må lægges til grund.

I det følgende vil aktionærbegrebet i dansk ret udførligt gennemgås. Formålet med denne gennemgang er at fastlægge, hvornår en selskabsdeltager kan betegnes som aktionær efter dansk ret.

3.1.2.2.1 Retskilder i definitionen af aktionærbegrebet

Aktionærbegrebet er ikke videre defineret eller uddybet i nogle af aktieavancebeskatningslovene, statsskatteloven eller forarbejderne til disse.

TfS 1998, 397 H omhandlede, hvorvidt en skatteyder havde afstået sine aktier inden for en bestemt periode, hvilket havde afgørende betydning for retten til tabsfradrag. Højesteret fandt,

¹¹⁷ Bundgaard, Jakob: *Deltagelse i kapitalsekskaber - aktionærbegrebet i selskabsretlig og skatteretlig belysning*, SPO.2006.17 – side 4.

¹¹⁸ Bundgaard, J., (2006), s. 631, samt afsnit 3.1.2.1.

at afståelsestidspunktet er tidspunktet for *ejendomsrettens* ophør. Ifølge Jakob Bundgaard indebærer Højesterets anvendelse af "ejendomsretten" en civilretskonform fortolkning. Han anfører videre, at det må lægges til grund, at ABL som udgangspunkt opererer med et civilretligt aktionærbegreb.¹¹⁹

I SKM2007.770.SR lagde skatterådet også en civilretligt definition af aktionærbegrebet til grund i vurderingen af en dansk kapitalejer i et luxembourgsk selskab.

En analyse af aktionærbegrebet må således tage udgangspunkt i det civilretlige aktionærbegreb.

3.1.2.2.2 Aktionærbeføjelser i selskabsretten

Der findes ikke nogen entydig definition af en aktionær i civilretten, men typisk defineres det ud fra aktionærbeføjelserne, herunder de forvaltningsmæssige- og økonomiske beføjelser.¹²⁰

De forvaltningsmæssige beføjelser knytter sig til aktionærernes ret til at øve indflydelse på selskabet, hvilken ret kan udøves i kraft af aktionærernes stemmeret på en generalforsamling, jf. KSL § 76.¹²¹ Aktionærer har på en generalforsamling retten til at møde og tage ordet (KSL § 78), retten til få optaget et bestemt emne på dagsordenen (KSL § 90) og retten til at anfægte generalforsamlingsbeslutninger (KSL § 109), mv.

De økonomiske beføjelser knytter sig til aktionærernes ret til en forholdsmæssig andel i selskabets formue, jf. KSL § 1, stk. 2, 2. pkt. Dette kan være retten til udbytte eller retten til likvidationsudlodning ved selskabets likvidation, jf. KSL § 222.

Aktionærer er desuden beskyttet af lighedsgrundsætningen i KSL § 45. Dette indebærer, at alle kapitalandele har lige ret i selskabet i forhold til deres størrelse. Bestemmelsen beskytter i mod misbrug fra kapitalejere med majoriteten af kapitalandele.

Ved enhver kontant forhøjelse af selskabskapitalen har aktionærerne ret til forholdsmæssig tegning af de nye kapitalandele, jf. KSL § 162, stk. 1.

¹¹⁹ Bundgaard, Jakob: *Deltagelse i kapitalselskaber - aktionærbegrebet i selskabsretlig og skatteretlig belysning*, SPO.2006.17 – side 5.

¹²⁰ Bundgaard, J., (2017), s. 111.

¹²¹ "Selskabsloven", forkortet "KSL".

Spørgsmålet er herefter, om det er en betingelse for indehavere af equity tokens, at de skal have samme beføjelser og beskyttelse, som aktionærerne har i medfør af selskabsretten, førend de kan anses for aktionærer efter dansk ret.

I TfS 2001, 124 Ø, som beskrevet ovenfor, lagde landsretten vægt på, at udtrædende medlemmer ikke havde ret til en andel af selskabets formue ved udtræden af selskabet. Det er således en betingelse, at selskabsdeltagerne har ret til selskabets egenkapital.

SKM2003.282.LSR angik et dansk moderselskab, der modtog udbytte fra et tidligere udenlandsk datterselskab *efter*, at aktierne i dette datterselskab var solgt til et andet selskab, idet det danske selskab i forbindelse med aktiesalget forbeholdt sig retten til udbytte efter salget. Landsskatteretten fandt, at eftersom overdragelsesaftalen var indgået forud for udbyttebetalingstidspunktet, kunne betalingen ikke anses for udbytte efter LL § 16 A, men måtte i stedet betragtes som en del af vederlaget for aktierne.¹²² Det danske selskab kunne således ikke betragtes som aktionær i det udbyttebetalende selskab, jf. LL § 16 A, stk. 2, nr. 1.

I SKM2007.770.SR, som beskrevet ovenfor, lagde Skatterådet afgørende vægt på, at for at kunne anses for en aktionær i et luxembourgsk S.à.r.l selskab, skulle skatteyderen have alle afgørende rettigheder over aktierne, herunder både de økonomiske- og forvaltningsmæssige beføjelser.

Jakob Bundgaard anfører, at *"aktionæren må være ejeren af aktien, og denne ejer vil typisk være i besiddelse af en række centrale forvaltningsmæssige beføjelser"*.¹²³

Det kan således konkluderes, at en aktionær skal have både økonomiske- og forvaltningsmæssige beføjelser, førend en aktionær kan anses som aktionær efter dansk ret. Der kan ikke opstilles en klar afgrænsning, hvornår en aktionær ikke i tilstrækkelig grad besidder disse beføjelser, men ud fra praksis og litteraturen kan det konkluderes, at (1) aktionærer skal have ret til selskabets egenkapital, (2) at kun aktionærer kan modtage udbytte, og (3) aktionærer skal besidde en række centrale forvaltningsmæssige beføjelser.

Det er endvidere uklart, hvorvidt en aktionær skal nyde samme beskyttelse, som dem der følger af KSL, herunder f.eks. fortegningsret og minoritetsbeskyttelse.

¹²² Bundgaard, Jakob: *Deltagelse i kapitalselskaber - aktionærbegrebet i selskabsretlig og skatteretlig belysning*, SPO.2006.17 – side 8.

¹²³ Bundgaard, Jakob: *Deltagelse i kapitalselskaber - aktionærbegrebet i selskabsretlig og skatteretlig belysning*, SPO.2006.17 – side 2.

Om indehavere af equity tokens opfylder ovenstående tre krav må bero på en vurdering af, om de har et retligt krav på det bagvedliggende selskabs egenkapital, på udbytter (i tilfælde af udbetaling) og på udøvelse af centrale forvaltningsmæssige beføjelser, som kan gøres gældende ved domstolene.

3.1.2.2.3 Betydningen af registrering af aktionærforhold i diverse registreringssystemer

Ved selskabets etablering skal der oprettes en fortegnelse over samtlige kapitalejere i en ejerbog, jf. KSL § 50, stk. 1. Det følger af KSL § 50, stk. 2, at ejerbogen *kan* føres i Erhvervsstyrelsens it-system, men dette er ikke et krav. Det fremgår af KSL § 53, stk. 1, 1. pkt., at kapitalejeren skal underrette selskabet ved ejerskifte, men der gælder ikke en noteringspligt i ejerbogen ved en sådan overdragelse, jf. KSL § 53, stk. 1, 3. pkt. Ejbogen er således ikke altid opdateret.

Det er derved muligt at have status som aktionær uden at lade sig registrere i ejerbogen. Dog skal aktionæren registreres i ejerbogen, hvis denne ønsker at udøve sine forvaltningsmæssige beføjelser på en generalforsamling, jf. KSL § 49, stk. 1, 1. pkt. En registrering i ejerbogen har dog ringe betydning for aktionærens økonomiske beføjelser, jf. KSL § 49, stk. 1, 2. pkt.

For kapitalejere med ”betydelige kapitalposter”, som defineret i KSL § 55, gælder der en noteringspligt i ejerbogen, jf. KSL § 56, stk. 1, 2. pkt. Der gælder også en registreringspligt i Erhvervsstyrelsens it-system for legale ejere (mindst 5 % ejerskab eller stemmerettigheder) og reelle ejere (mindst 25% ejerskab eller stemmerettigheder), jf. KSL §§ 58-58 a.

Derudover gælder der en registreringspligt i Erhvervsstyrelsens it-system for ejere af ihændehaberaktier, der tilsammen besidder *mindre* end 5 % af stemmerettighederne eller *mindre* end 5 % af selskabskapitalen, jf. KSL § 57 a, stk. 1. Det er efter lov nr. 739 af 1. juni 2015 ikke længere muligt at udstede ihændehaberaktier.

Der skal i dette afsnit sondres mellem, om selskabet er hjemmehørende i Danmark eller i udlandet. Dansk ret synes ikke at stille et registreringskrav til kapitalejere i udenlandske selskaber. I SKM2007.770.SR fandt Skatterådet, at en dansk kapitalejer i et luxembourgsk selskab skulle anses som aktionær efter dansk ret, selvom det fremgik af sagens faktum, at der ikke skete offentlig registrering af de enkeltes ejerskab i selskabet.

For danske kapitalejeres vedkommende synes der ej heller at kunne udledes et registreringskrav af disse, førend de kan anses for aktionærer. Ganske vist skal en kapitalejer først lade sig notere i ejerbogen for at kunne udøve centrale forvaltningsmæssige beføjelser på en generalforsamling,

men der kan næppe opstilles et krav til, at kapitalejeren skal stå i ejerbogen for at kunne betegnes som aktionær. Hvis en kapitalejer ikke står i ejerbogen kan denne altid kræve at dette sker, jf. KSL § 53, stk. 3. Manglende registrering i Erhvervsstyrelsens it-system synes heller ikke at have betydning for anerkendelse af et aktionærforhold.

3.1.2.3 Opsummering og problematisering

Det ligger implicit i ABL's regler, at der skal foreligge et aktionærforhold. Vurderingen af om en kapitalejer kan betegnes som en aktionær beror på en vurdering, om kapitalejeren har aktionærbeføjelser, herunder økonomiske- og forvaltningsmæssige beføjelser i selskabet. Aktionærbegrebet skal fortolkes med udgangspunkt i civilretten.

For udenlandske selskabers vedkommende skal det udenlandske selskab først anderkendes som et selvstændigt skattesubjekt og dernæst, om dets kapitalejere kan anses for aktionærer efter dansk ret. Det er denne sidste vurdering, der er kompliceret, idet der ikke foreligger en entydig definition af aktionærbegrebet i dansk ret.

Aktionærbegrebet defineres typisk med udgangspunkt i aktionærbeføjelserne, som udgøres af de økonomiske- og forvaltningsmæssige beføjelser. Det blev konkluderet i afsnit 3.1.2.2.2, at der kan opstilles tre betingelser, der skal opfyldes, førend en person kan anses som en aktionær i civilretlig forstand; (1) aktionærer skal have ret til selskabets egenkapital, (2) at kun aktionærer kan modtage udbytte, og (3) aktionærer skal besidde en række centrale forvaltningsmæssige beføjelser.

Selvom tre ovenstående betingelser kan udledes af praksis og i litteraturen i definitionen af det danske aktionærbegreb, er det alligevel svært præcist at fastslå hvilke rammer, der gælder for aktionærbegrebet. Allerede da aktionærbegrebet ikke er entydigt defineret, er det svært at fastslå, hvornår en udenlandsk kapitalejer kan anses som en aktionær. I KSL findes en række regler, der fastlægger aktionærens økonomiske- og forvaltningsmæssige beføjelser. Samme lov regulerer også minoritetsbeskyttelse samt kapitalejeres fortegningsret. I hvilket omfang skal aktionærer beskyttes af disse eller tilsvarende regler?

Der er ikke taget stilling til den skattemæssige behandling af equity tokens i hverken dansk retspraksis eller administrativ praksis, hvorfor det er særdeles vanskeligt at vurdere, hvordan disse skal kvalificeres. Det afgørende må være, om indehavere af equity tokens har et retligt krav

på det bagvedliggende selskabs egenkapital, på udbytter (i tilfælde af udbetaling) og på udøvelse af centrale forvaltningsmæssige beføjelser, som kan gøres gældende ved domstolene.

En gennemgang af de eksisterende equity tokens på markedet viser, at equity tokens som udgangspunkt ikke kan betegnes som en aktie, samt indehavere af equity tokens ikke kan anses for aktionærer, idet betingelserne herfor ikke findes opfyldt.¹²⁴ Formodningen må således være, at equity tokens ikke kan anses for aktier omfattet af ABL. Undtagelsesvis kan det dog ikke udelukkes, at der kan forekomme særlige tilfælde, hvor en equity token konkret er næsten identisk med en aktie, samt indehaverne af disse opfylder det danske aktionærbegreb, og hvor den eneste forskel er dens tilstedeværelse på en *blockchain*. I et sådan tilfælde vil det muligvis kunne tænkes at disse kan anerkendes som værende omfattet af ABL.

Det kan derfor konkluderes, at equity tokens som udgangspunkt ikke omfattes af ABL's regler, og derfor skal reguleres i SL §§ 4-6.

3.1.3 Statsskatteloven

3.1.3.1 Coins

I SKM2014.226.SR slog Skatterådet indledningsvist fast, at en beholdning af Bitcoins ikke kunne anses for en pengefordring, gæld eller en finansiel kontrakt, jf. KGL § 1. Anskaffelsen af Bitcoins skulle i stedet anses som en formuegenstand omfattet af SL § 5, litra a. I SKM2018.104.SR og SKM2018.130.SR bekræftede Skatterådet, at Bitcoins skulle behandles efter SL § 5, litra a. Skatterådet fandt endvidere, at Bitcoin Cash og Ether tillige skulle betragtes som formuegenstande omfattet af SL § 5, litra a.

Fælles for Bitcoins, Bitcoin Cash og Ether er, at de alle tre falder under kategorien "coins".¹²⁵ Eftersom coins ikke kan anses for en pengefordring, gæld eller en finansiel kontrakt omfattet af KGL, jf. denne lovs § 1, eller som et værdipapir omfattet af ABL, jf. denne lovs § 1, må konklusionen blive, at coins som udgangspunkt omfattes af SL § 5, litra a. Skatterådets skatteretlige kvalifikation af coins må således anses som værende korrekt.

¹²⁴ Se f.eks. DAO, der giver ikke ret til det bagvedliggende selskabs egenkapital, se stifterens udtalelse herom i <https://www.coindesk.com/the-dao-just-raised-50-million-but-what-is-it/> samt eksempelvis FAQ hos CapchainX, som er en ledende platform inden for udstedelse af equity tokens gennem ICO's, hvor det fremgår, at deres equity tokens ikke nødvendigvis giver stemmeret i det bagvedliggende, se <https://medium.com/@CapchainX/capchainx-faq-section-67c2cb416f4e>

¹²⁵ Jf. Afsnit 2.3.1.

3.1.3.2 Asset tokens

Asset tokens er karakteriseret ved et ejerskab over et specifikt aktiv.¹²⁶ Denne definition synes umiddelbart at ramme meget bredt, da alt fra en brugsret til en bil i en vis tidsperiode til et ejerskab over guld kan passe på denne. Ud fra denne definition kan asset tokens i mange tilfælde ligne security tokens, hvorfor det er nødvendigt at lave en grænsedragning mellem de to.

Asset tokens adskiller sig fra derivative tokens ved, at afkastet på sidstnævnte knytter sig til prisen på det underliggende aktiv uden som sådan at angå ejendomsretten til det underliggende aktiv på tidspunktet for indgåelsen af kontrakten. Da køb af en asset token indebærer en aftale om køb af et ejendomsretligt individualiseret aktiv, må dette anses som værende netop blot et køb af dette underliggende aktiv, hvorfor asset tokens falder uden for anvendelsesområdet for KGL § 29 om finansielle kontrakter.¹²⁷ Herudover adskiller asset tokens sig også fra equity tokens ved, at førstnævnte ikke omfatter ejerskab over selskaber med dertilhørende selskabsretliglignende rettigheder.

Asset tokens kan f.eks. angå ejendomsretten eller brugsretten over en bil. Denne token kan derfor sidestilles med enten et fysisk bilkøb eller en aftale om overdragelse af brugsretten til en bil, hvorfor beskattningen af en eventuel gevinst ved afståelse af et sådant aktiv skal ske efter SL §§ 4-6, da der ikke findes lex specialis på området for bilkøb. Dog vil det ikke kunne udelukkes, at asset tokens kan omhandle en ejendomsret eller brugsret til aktiver, hvis skattemæssige behandling følger af særlovgivning, hvorefter udgangspunktet i SL §§ 4-6 ikke finder anvendelse. Dette kunne f.eks. være ejendomme, der beskattes efter EBL.¹²⁸ Da asset tokens i sin natur kan omhandle et hav af forskellige aktiver, vil afhandlingens skattemæssige kvalifikation af asset tokens kun tage udgangspunkt i dem, som ikke omfattes af lex specialis, og derved reguleres efter SL §§ 4-6.

3.1.3.3 Utility tokens

Utility tokens er defineret som betalingsmidler inden for et nærmere afgrænset netværk, dog med muligheden for at veksle disse om til officielle valutaer. Hensigten med disse er, at de købes for at blive brugt i det specifikke netværk. Da der ofte er en begrænset mængde kombineret med en stigende efterspørgsel efter netværkets produkt, vil prisen målt i officielle valutaer (eller andre kryptovalutaer såsom Bitcoins) naturligt stige og vice versa.

¹²⁶ Jf. Afsnit 2.3.4.

¹²⁷ Jf. Afsnit 3.1.1.

¹²⁸ Der henvises generelt til speciallitteraturen herom.

Nærliggende vil være at sammenligne disse med equity tokens. I den situation hvor et selskab udsteder begge slags tokens, vil værdien af disse tokens meget vel stige/falde synkront, da den fremtidige efterspørgsel efter et produkt eller en service i langt de fleste tilfælde vil hænge sammen med den fremtidige indtjening for selskabet bag. Dog adskiller utility tokens sig ved ikke at give samme selskabsrettlignende rettigheder som equity tokens hvorfor en diskussion om, hvorvidt utility tokens reguleres i ABL ikke er nødvendig.

Utility tokens er ikke en pengefordring, og er følgelig ikke omfattet af KGL, jf. KGL § 1, idet utility tokens som udgangspunkt ikke kan fordres indfriet i penge hos det udstedende selskab.¹²⁹

Da utility tokens derfor ikke synes, at kunne være omfattet af særlovgivning, må den skattemæssige behandling af disse falde tilbage på SL §§ 4-6.

3.2 SKATTEYDERENS FAKTISKE FORHOLD

Som konkluderet i afsnit 3.1 skal alle kategorier af kryptovaluta som udgangspunkt beskattes efter SL §§ 4-6. Disse kryptovalutaer er derfor formuegoder omfattet af SL § 5, litra a. Det følger af denne bestemmelse, at avancer og tab ved salg af formuegoder omfattet heraf er skattefrie/ikke fradragsberettiget, *medmindre* det relevante formuegode er erhvervet i spekulationsøjemed.¹³⁰

Genstanden for nærværende afsnit er derfor at fastlægge, hvornår erhvervelse af et formuegode enten er sket i "spekulationsøjemed" efter SL § 5, litra a.

Først vil spekulationsreglen i sin helhed analyseres i afsnit 3.2.1.1 og 3.2.1.2. Dernæst vil spekulationsreglen i et kryptovalutaperspektiv analyseres i afsnit 3.2.1.3.

3.2.1 Erhvervelse i spekulationsøjemed, jf. SL § 5, litra a

Formålet med nærværende afsnit er *dels* at fastlægge, hvornår en erhvervelse er foretaget i spekulationsøjemed og *dels* at undersøge udstrækningen af undtagelsens anvendelsesområde.

Statsskatteloven blev til ved lov nr. 104 af 15. maj 1903, og blev siden ændret ved 104 af 8. juni 1912 og igen ved lov nr. 149 af 10. april 1922, der er den nugældende statsskattelov. Loven er sidenhen blevet ændret adskillige gange, men ingen af disse senere ændringer har betydning for

¹²⁹ Jf. bl.a. afgrænsningen af begrebet utility tokens i afsnit 2.3.3.

¹³⁰ Næring, hobbyvirksomhed og ikke-erhvervsmæssig virksomhed er også undtagelser til skattefriheden i SL § 5, litra a, men disse vil ikke analyseres i denne afhandling, jf. afsnit 1.7.

spekulationsbegrebet i SL § 5, litra a. Lovens ordlyd uddyber ikke, hvordan begrebet ”spekulationsøjemed” skal forstås, eller hvornår reglen skal finde anvendelse.

Lovforarbejderne til SL af 1903 indeholder ikke fortolkningsbidrag til, hvordan spekulationsbegrebet skal forstås, eller hvornår reglen finder anvendelse.¹³¹ Hverken i de almindelige- eller de specielle bemærkninger.

Ved lov nr. 149 af 10. april 1922 blev følgende sætning tilføjet som sidste punktum i lovens § 5, litra a: *”Ved salg af fast ejendom samt aktier og lignende offentlige værdipapirer, der er indkøbt efter 1. januar 1922, anses spekulationshensigt at have foreligget, når salget sker inden 2 år efter erhvervelsen, medmindre det modsatte godtgøres at være tilfældet.”* Denne tilføjelse har ingen betydning for, hvordan spekulationsbegrebet skal forstås, men er alene en formodningsregel, der giver skatteyderen bevisbyrden for, at erhvervelsen ikke er sket i spekulationsøjemed, hvis videresalget sker inden for to år af erhvervelsen.¹³² Formodningsreglen gælder imidlertid kun fast ejendom, aktier og andre offentlige værdipapirer, jf. bestemmelsens ordlyd.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 5 i forarbejderne til lovændringen, at anvendelse af spekulationsreglen havde givet anledning til betydelige vanskeligheder i praksis, idet det var vanskeligt at fastlægge skatteyderens subjektive hensigter. Formålet med den omvendte bevisbyrde var, at lette myndighedernes arbejde ved at bevise, at en skatteyder havde/ikke havde erhvervet en fast ejendom, aktie eller offentligt værdipapir i spekulationsøjemed.¹³³

Formodningsreglen har dog mistet sin praktiske betydning, idet beskatningen af disse tre typer af aktiver nu er reguleret i særlovgivning.¹³⁴

Der er således ingen fortolkningsbidrag at hente i lovforarbejderne, der nærmere kan belyse, hvordan ordet ”spekulationsøjemed” skal forstås, eller hvornår reglen finder anvendelse.

I tilknytning til lovændring i 1912 udstedte Finansministeriets en vejledning den 31. december 1912. Det fremgår af denne vejlednings art. 8 D, at formueforøgelser skal medregnes ved beregningen af den skattepligtige indkomst, når de hidrører fra køb og salg, der er foretaget i spekulationsøjemed hvorved forstås, at den skattepligtige ved det pågældende formuegodes

¹³¹ Forslag til Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten af 22. januar 1897.

¹³² *Statsskattelovens 100 års jubilæum*, (2003). Kbh.: Forlaget Thomson, s. 32.

¹³³ Lovforslag nr. 150 af 23/11 1921.

¹³⁴ *Statsskattelovens 100 års jubilæum*, (2003). Kbh.: Forlaget Thomson, s. 32.

erhvervelse har haft til hensigt, under en forventet prisstigning, at forskaffe sig en gevinst ved formuegodets salg. Vejledningen fastslår, at det er skatteyderens hensigt på *erhvervelsestidspunktet*, der er afgørende.

Det er således ikke muligt at udlede af statsskatteloven eller forarbejderne hertil, hvornår en erhvervelse er foretaget i spekulationsøjemed, eller hvornår reglen finder anvendelse. Disse to spørgsmål vil i de følgende søges besvaret med udgangspunkt i de øvrige retskilder.

3.2.1.1 Anvendelsesområdet for spekulationsreglen

Dette afsnit vil belyse nogle nærliggende problemstillinger, der knytter sig til, hvornår spekulationsreglen bringes i anvendelse – dvs. udstrækningen af reglens anvendelsesområde.

3.2.1.1.1 Graden af spekulationshensigt

I spørgsmålet om, i hvilken grad en spekulationshensigt skal være bestemmende for erhvervelsen af formuegodet, før det kan siges, at formuegodet er erhvervet i spekulationshensigt, er der sprogbrugen i domspræmisserne sket en udvikling. I ældre sager blev der som regel brugt den vending, at eventuelt videresalg skulle være et *hovedformål* med erhvervelsen, jf. eksempelvis UfR 1952.701 H, hvor det i Højesterets præmisser hedder: *"Efter alt foreliggende må hovedformålet med erhvervelsen af ejendommene i Rødovre kommune antages at have været at opnå fortjeneste ved videresalg"*.¹³⁵

Senere gik domstolene over til at benytte det udtryk, at videresalget havde haft karakter af et *"væsentlig formål"*, jf. eksempelvis UfR 1963.662 Ø, hvor Højesteret lagde til grund, *"at mulighederne for, at gården kunne blive indtægtsgivende gennem en senere udstykning, har været i væsentlig grad medbestemmende for sagsøgerens beslutning om at købe netop den pågældende gård"*.¹³⁶

Denne retstilstand blev dog ændret efterfølgende. Hovedformålsdoktrinen, der nu var blevet afløst af doktrinen om væsentlige formål, er ved UfR 1965.229 H blevet afløst af en konstatering af, at *"selve videresalgsmuligheden har spillet en vis rolle ved erhvervelsen"*.¹³⁷ Denne retsstilling er senere blevet bekræftet af domstolene med tilsvarende formuleringer i præmisserne, jf. eksempelvis UfR 1980.1025/2 H, TfS 1984, 244 Ø, UfR 1984.433 Ø, UfR 1985.308 H, UfR

¹³⁵ Nielsen, Thøger, (1965), s. 567.

¹³⁶ Nielsen, Thøger, (1965), s. 567.

¹³⁷ Nielsen, Thøger, (1965), s. 567.

1985.749/3 H, TfS 1986, 126 H, TfS 1986, 306 H, UfR 1988.53 H, TfS 1989, 566 H og TfS 1990, 272 H. I disse domme er der i præmisserne brugt formuleringer som *"muligheden for at opnå fortjeneste ved salg har spillet en sådan rolle ved købet, at betingelserne for beskatning af fortjeneste ved salget som spekulationsavance er til stede [vores fremhævnings]"¹³⁸ og "udsigten til videresalg med fortjeneste har haft en sådan vægt ved sagsøgerens erhvervelse, at fortjenesten ved salget med rette er henregnet til sagsøgerens skattepligtige indkomst [vores fremhævnings]".¹³⁹*

I UfR 1985.308 H købte skatteyderen en grund, hvorpå han senere opførte et sommerhus. Tre år senere blev sommerhuset solgt. Højesteret udtalte, at selvom det ikke kunne afvises at erhvervelsen i første række skete med det formål at skaffe skatteyderen og hans familie et fritidshus, spillede andre omstændigheder en sådan rolle, herunder muligheden for fortjeneste ved et videresalg, at erhvervelsen var sket i spekulationsøjemed. Tilsvarende udtrykkes i UfR 1985.749/3 H, UfR 1986.308 H og UfR 1988.53 H. Dommene er et udtryk for, at selvom andre hensyn har været medbestemmende for beslutningen om erhvervelsen, har sandsynligheden for fortjeneste ved et videresalg spillet en sådan rolle, at erhvervelsen anses for være sket i spekulationsøjemed.

Det må således anses som korrekt, når Skatterådet i SKM2018.104.SR og SKM2018.130.SR fandt, at det i almindelighed er tilstrækkeligt for at fastslå spekulationshensigt, at denne ikke var *uvæsentlig* på erhvervestidspunktet med henvisning til sandsynligheden-, muligheden- eller udsigten til fortjeneste ved videresalg og den rolle, dette spillede ved købet.

3.2.1.1.2 Betingelsen om "salg" og andre afståelser, der kan sidestilles hermed

Det kan læses af ordlyden i SL § 5, litra a, at et formuegode erhvervet i spekulationsøjemed skal *sælges*, før det eventuelt udløser beskatning eller en fradragsret. Det er således et grundprincip, at en gevinst og tab på den skattepligtiges ejendele først indgår i indkomstopgørelsen, når formuegoderne sælges.

Jane Bolander anfører, at ordet "salg" i SL § 5, litra a, ikke skal forstås bogstaveligt, men fortolkes som enhver form for afståelse. Afståelse og dermed realisation foreligger i alle tilfælde, hvor formuegodet overdrages eller på anden måde overgår fra ét skattesubjekt til et andet.¹⁴⁰ Selvom

¹³⁸ Jf. UfR 1985.749/3 H, TfS 1989, 306 H, UfR 1980.1025/2 H.

¹³⁹ Jf. TfS 1986, 126 H, UfR 1988.53 H.

¹⁴⁰ Michelsen, A. m.fl., (2017), s. 442.

dette må ses som den altovervejende hovedregel, fandt landsretten i UfR 1926.812 Ø, at en afståelse af aktier ikke kunne sidestilles med et salg, jf. straks nedenfor. UfR 1980.121 H er også et eksempel på, at der kan foreligge et salg, selvom der ikke sker en overdragelse fra ét skattesubjekt til et andet. Det må således vurderes i den konkrete sag, om den omhandlede afståelse kan sidestilles med et salg.

I UfR 1926.812 Ø erhvervede en købmand aktier for 38.000 kr. i et dampskibsselskab og overdrog heraf 20.000 kr. som arveforskud til sine børn. Landsretten fandt, at arveforskuddet ikke kunne sidestilles med et salg, hvorfor der ikke var sket en handelsfortjeneste. Aktieoverdragelsen udløste således ikke en beskatning hos købmanden.

UfR 1980.121 H omhandlede en skatteyder, der havde købt en ejendom, som han aldrig nåede at bebo, og som sidenhen brændte ned. Et af spørgsmålene for retten var, om skatteyderen var skattepligtig af brandforsikringssummen i forbindelse med branden. Højesteret slog indledningsvis fast, at huset var erhvervet i spekulationsøjemed. Seks dommere (flertallet) fandt, at i det tilfælde hvor en udbetaling af en brandforsikringssum uden en genopførelse af bygningen, skulle den realiserede fortjeneste sidestilles med en tilsvarende fortjeneste opnået ved salg. Forsikringssummen var derfor skattepligtig.

I UfR 1970.64/2 H sidestillede Højesteret en erstatningssum med et salg. Dommen angik en murermester, der havde købt to ejendomme, som begge blev overtaget af kommunen som led i en byplanvedtægt mod udbetaling af en stor erstatning. Højesteret fandt, at erstatningen kunne sidestilles med et salg.

3.2.1.1.3 Opgivelse af spekulationshensigt

En spekulationshensigt, som forelå på erhvervelsestidspunktet, kan opgives med den virkning, at der ikke sker spekulationsbeskatning ved afståelse. I LSRM 1967, 586 LSR og LSRM 1976, 129 LSR havde skatteyderne overdraget nogle ejendomme som gave til deres børn. Der var i begge tilfælde betalt gaveafgift heraf. Landsretten fandt i begge sager, at begge gavegiver havde opgivet deres spekulationshensigt, idet de havde afstået fra en mulig oprindelig hensigt om videresalg med fortjeneste.

Den juridiske vejledning er i overensstemmelse hermed.¹⁴¹

¹⁴¹ Den juridiske vejledning 2018-1, afsnit C.A.1.3.3.3.

3.2.1.1.4 Succession i spekulationshensigt

Det må antages som almindelig hovedregel, at en gaveerhvervelse udgør et selvstændigt anskaffelsesgrundlag i skatteretten. Dette gør sig dog ikke gældende i SL, hvorfor et relevant spørgsmål er, navnlig relevant i spekulationstilfælde, om gavemodtageren kan bortse fra den omstændighed, at giveren ved sin erhvervelse af formuegodet har haft til hensigt at videresælge dette med fortjeneste.¹⁴²

I UfR 1982.524 H succederede en gavemodtager af anparter (modtaget som gave) i en beboelsesejendom i gavegivers spekulationshensigt. Gavegiver var en murermester, der sammen med en række andre håndværkere og byggespekulanter opførte en ejendom, der var egnet til opdeling af ejerlejligheder. Højesteret stadfæstede landsrettens dom i henhold til dens grunde. Landsretten lagde til grund, at gavemodtageren *ikke kunne være ubekendt* med gavegivers spekulationshensigt. Landsretten angav ikke i sin begrundelse, hvorfor gavemodtageren burde været bekendt med gavegiverens spekulationshensigt, hvorfor der kun kan gisnes herom. Det kan tænkes, at gavegiveren igennem hele eller størstedelen af sin karriere som murermester opførte ejendomme med henblik på at videresælge disse med fortjeneste, og at datteren og svigersønnen (gavemodtagerne) burde være bekendte med dette på erhvervestidspunktet. Dertil kommer, at den omhandlede ejendom var egnet til opdeling af ejerlejligheder (hvilken opdeling også skete), og ejendommen derved var egnet til videresalg med fortjeneste, hvilket datteren og svigersønnen også burde være bekendte med. Det må i sidste ende bero på en meget konkret vurdering.

Analysen beror således på en toleddet test, hvor det først vurderes, om gavegiveren har haft spekulationshensigt og i bekræftende fald vurderes det dernæst, om gavemodtageren har været bekendt hermed. Om gavemodtageren har været bekendt med spekulationshensigten er i sig selv en vanskelig vurdering.

3.2.1.2 Relevante momenter og omstændigheder i spekulationsvurderingen

Formålet med nærværende afsnit er at slå fast, hvilke momenter og omstændigheder, der skal inddrages i vurderingen af, om et formuegode er erhvervet i spekulationsøjemed.

Det afgørende kriterium i denne vurdering er subjektivt, nemlig øjemedet eller hensigten med erhvervelsen. Det forekommer som en uløselig opgave at godtgøre en persons hensigt på erhvervestidspunktet, som måske ligger mange år bagud. Ved bedømmelsen af

¹⁴² Nielsen, Thøger, (1965), s. 313.

spekulationshensigten lægger domstolene derfor vægt på de objektive omstændigheder ved erhvervelsen.¹⁴³

Det skal erindres, at der i spekulationsvurderingen skal vurderes, om muligheden for at opnå fortjeneste ved salg har spillet *en sådan rolle* ved erhvervelsen, at denne er sket i spekulationsøjemed. I spekulationsvurderingen skal det således vurderes, hvordan de objektive momenter taler henholdsvis for og i mod, og om muligheden for at opnå fortjeneste har spillet en sådan rolle for købet, at det kan siges at være sket i spekulationsøjemed.

3.2.1.2.1 Regulering

Som anført i afsnit 3.2.1 kan det ikke udledes af loven eller forarbejderne til disse, hvordan spekulationsbegrebet skal forstås.

Det fremgår af Den juridiske vejledning, at to kumulative betingelser skal være opfyldte. Både kravet om videresalgshensigt og om, at videresalget sker med henblik på at opnå fortjeneste skal være opfyldt på erhvervelsestidspunktet. Det fremgår endvidere, at der i spekulationsbedømmelsen ses på, om det pågældende aktiv er et aktiv, der normalt kan forventes solgt med fortjeneste. Dette kan eksempelvis være guld- og sølvbarrer samt uindfattede diamanter.

Den juridiske vejledning går ikke yderligere i dybden med, hvilke andre momenter, der skal medtages i spekulationsanalysen.¹⁴⁴ Det skal derfor i det følgende analyseres, hvordan domstolene har fortolket begrebet.

3.2.1.2.2 Rets- og administrativ praksis

Eftersom SL § 5, litra a, er 115 år gammel, har den givet anledning til megen rets- og administrativ praksis gennem tiden. De fleste domme på området er derfor af ældre dato.

En analyse, af om en erhvervelse af en formuegenstand er sket i spekulationsøjemed, beror på en meget konkret vurdering af forholdene omkring erhvervelsen. Den nedenfor valgte rets- og administrative praksis er blevet udvalgt for at give den mest grundige og rammende vurdering af hvilke objektive momenter, der i praksis tillægges betydning i spekulationsvurderingen.

¹⁴³ Jf f.eks. UfR 1984.2 Ø og TfS 1985, 739 Ø som anført i Pedersen, J. m.fl. (2015), s. 244.

¹⁴⁴ Den juridiske vejledning 2018-1, afsnit C.C.2.1.3.3.3 Spekulation.

3.2.1.2.2.1 Realisation af det angivne formål

Realisation af det angivne formål med erhvervelsen spiller en væsentlig betydning. Hvis en skatteyder påstår et andet formål end videresalg ved et køb, men dette formål aldrig bliver ført ud i livet, og formuegodet senere sælges med fortjeneste, vil det være vanskeligt for skatteyderen at modbevise en spekulationshensigt. Hvis der omvendt sker en realisation af det angivne formål, bekræfter det skatteyderens påståede subjektive hensigt med købet.

Realisation af det angivne formål er ikke i sig selv et objektivi moment, men kan betragtes som en overordnet vurdering, hvor de andre objektive momenter enten be- eller afkræfter et sådant angivet formål.

I UfR 1980.121 H havde en læge i 1964 købt en ejendom med den påstand, at den skulle anvendes til beboelse og holdes adskilt fra konsultationen for derved at undgå henvendelser uden for konsultationstiden. I 1970 brændte ejendommen, hvilket udløste en brandforsikringssum til lægen. Lægen nåede aldrig af bebo ejendommen. Højesteret fandt under de foreliggende omstændigheder, at ejendommen var erhvervet i spekulationsøjemed, og brandforsikringssummen var derfor skattepligtig.

I UfR 1974.353 H blev skatteyderens påståede formål med købet af en ejendom i Ebeltoft taget til følge af Højesteret. Købet var sket med tanken om at drive minkfarm, hvilket kom til udtryk ved skatteyderens faktiske handlinger. Formålet blev dog aldrig realiseret grundet uheldige omstændigheder. Dommen er grundigt behandlet i afsnit 3.2.1.2.2.7.

3.2.1.2.2.2 Forventet værdistigning

I UfR 1950.120 H, UfR 1952.701 H, UfR 1979.979 H, SKM2003.449.LSR, SKM2018.104.SR og SKM2018.130.SR blev det lagt til grund, at skatteyderne havde en forventning til, at det erhvervede formuegode ville stige i pris.

UfR 1950.120 H angik en skatteyder, der i 1931 købte en landejendom ved Næstved. I 1943 solgte han udstykninger ad flere omgange til en kolonihaveforening med betydelige avancer. Højesteret gav skattemyndighederne medhold med den begrundelse, at skatteyderen var bekendt med muligheden for prisstigninger for ejendomme tæt på Næstved, da byen voksede på købstidspunktet. Højesteret fandt derfor, at landejendommen var erhvervet i spekulationsøjemed.

SKM2018.104.SR omhandlede en skatteyder, der i juni 2017 havde købt Bitcoins for et større beløb. Skatterådet fandt, at prisstigningen på formuegodet seks måneder forud for erhvervelsen skabte en formodning for, at skatteyderen havde erhvervet formuegodet i spekulationshensigt.

Det taler således for en spekulationshensigt, såfremt skatteyderen på erhvervelsestidspunktet har en forventning til, at formuegodet vil stige i værdi i fremtiden.

3.2.1.2.2.3 Størrelsen af avancen

I UfR 1921.113 H, UfR 1950.120 H og SKM2018.104.SR lagde henholdsvis dommerne og Skatterådet vægt på størrelsen af avancen ved skatteydernes videresalg af formuegodet.

UfR 1921.133 H omhandlede en sagfører, der i juli 1916 havde tegnet for 35.000 kr. aktier i det samtidigt startede dampskibsselskab "Skagerak". Allerede i august samme år valgte sagføreren at sælge alle sine aktier med en avance på ca. 35.000 kr. Til støtte for sin påstand anførte sagføreren, at han aldrig tidligere havde spekuleret i aktier, og årsagen til pågældende tegning skyldtes, at han som juridisk rådgiver for selskabet fik en tegningsret samt en lovning på, at han kunne blive bestyrelsesmedlem i det tegnede selskabs bestyrelse. Bestyrelsesposten gik dog til en anden person, og skatteyderen blev erstattet som juridisk rådgiver i selskabet. Af denne årsag valgte skatteyderen at sælge sine aktier og klippe sine bånd til selskabet. Uagtet dette fandt Højesteret med henvisning til bl.a. størrelsen på gevinsten på ca. 100 %, at sagføreren havde erhvervet aktierne i spekulationsøjemed.

I SKM2018.104.SR havde skatteyderen købt Bitcoins for 40.000 EUR og videresolgt dem et par måneder senere med en avance på 34.392,45 EUR. Skatterådet bemærkede, at størrelsen på avancen var ca. 86 %, hvilket var et moment, der talte for spekulationshensigt.

Der er således en positiv korrelation mellem størrelsen af avancen på videresalget af formuegodet og antagelsen om, at formuegodet er erhvervet i spekulationshensigt.

3.2.1.2.2.4 Længde af ejertid

I UfR 1921.113 H, UfR 1979.979 H, TfS 1984, 244 Ø og SKM2018.104.SR var ejertiden relevant.

I UfR 1979.979 H videresolgte skatteyderen sine statsobligationer efter en ejertid på ca. 9 måneder, og i SKM2018.104.SR videresolgte skatteyderen sine Bitcoins efter ca. 3½ måneder fra den oprindelige erhvervelse. Dette moment blev tillagt betydning af Højesteret henholdsvis Skatterådet i begge sager.

En kort ejertid er således en bestyrkende omstændighed for spekulationshensigt.

Ejertiden og størrelsen på avancen er begge omstændigheder, der først viser sig *efter erhvervelsen* af formuegodet. Således kan omstændigheder efter erhvervelsen enten bestyrke eller afkræfte en spekulationshensigt.

3.2.1.2.2.5 Anskaffelsessummen i forhold til skatteyderens formue

I UfR 1921.113 H, UfR 1979.979 H og SKM2003.449.LSR havde anskaffelsessummen i forhold til skatteyderens øvrige formue en betydning i vurderingen af spekulationshensigten.

I UfR 1921.113 H bemærkede Højesteret, at 35.000 kr. var et betydeligt beløb set i forhold til sagførerens formue, hvilket talte for spekulationshensigt.

I UfR 1979.979 H havde skatteyderen investeret 13 millioner kroner i statsobligationer, hvilket var sket ved delvis optagelse af lån. Størrelsen af investeringen var tre gange større end hans øvrige formue. Højesteret udtalte; “[...] findes appellantens køb af de omhandlede obligationer efter en samlet vurdering af omstændighederne ved erhvervelsen, herunder tidspunktet for denne og navnlig købets omfang i forhold til appellantens formue, at være sket i spekulationsøjemed [vores fremhævnings]”.

3.2.1.2.2.6 Veneration og arten af formuegodet

Veneration og arten af formuegodet har i en række domme og afgørelser haft betydning for sagens udfald. Visse formuegoder kan desuden være særligt egnede som spekulationsobjekter, mens andre kan være tilsvarende uegnede.

I SKM2009.764.VLR havde en skatteyder hjemtaget en lastbil, som han havde købt i Canada, med henblik på at videresælge den i Danmark. Landsretten bemærkede, at en lastbil var et atypisk spekulationsobjekt, der havde flere potentielle anvendelsesmuligheder for skatteyderen end blot at spekulere i fortjeneste ved videresalg.

UfR 1984, 433 Ø og TfS 1984, 244 Ø omhandlede begge skatteydere, der havde købt sølvbarrer fra Scandinavian Capital Exchange. Landsretten fandt med henvisning til ”investeringens art” i UfR 1984.433 Ø og ”det pågældende aktivs karakter” i TfS 1984, 244 Ø, at sølvbarrerne var et spekulationsobjekt.

I SKM2018.104.SR bemærkede Skatterådet i deres overordnede betragtning af spekulationsvurderingen, at anskaffelsen af let omsættelige formuegoder, hvortil der ikke knytter sig nogen særlig veneration, fører til antagelsen om spekulation. Dette kan f.eks. være køb af guldbarrer eller uindfattede diamanter, som ikke har nogen praktisk anvendelsesmulighed eller samlerværdi.

Har et formuegode derimod en *samlerværdi*, er der i praksis tilbageholdenhed med at statuere spekulationshensigt. Både TfS 1989, 540 LR og SKM2008.1006.LSR blev afgjort til skatteyderens favør. Dette var begrundet i, at formuegodet ansås for erhvervet i skatteyderens *personlige interesse*. Et formuegodes samlerværdi er således både udslag for formuegodets praktiske anvendelsesmulighed, jf. ovenfor, samt antagelsen om, at det anses for erhvervet i personlig interesse.

TfS 1989, 540 LR angik en skatteyder, der i marts 1988 købte en samling på 225 tinfigurer produceret i 1937 i Tyskland. Samlingen blev købt for 15.000 kr., og blev tilføjet til hans eksisterende samling. Skatteyderen havde som fritidsinteresse i ca. 50 år samlet på tinsoldater og havde dengang landets mest omfattende samling af tinsoldater. Efter købet blev samlingen omtalt såvel i aviser som i TV, og der kom tilbud om køb fra samlere i Tyskland, Frankrig og Storbritannien. Skatteyderen besluttede at sælge til British Museum for et betydeligt beløb. Ligningsrådet lagde vægt på, at skatteyderen havde været samler i over 50 år, at tinsoldater ikke var et sædvanligt spekulationsobjekt, ligesom han ikke ved købstidspunktet havde været klar over muligheden for en betydelig fortjeneste ved salg. Dermed kunne fortjenesten ved salget ikke beskattes efter spekulationsbestemmelsen.

SKM2008.1006.LSR omhandlede en skatteyder, der i 2005 købte en ældre spansk guitar for 537.189 kr. Købet blev finansieret ved et provenu, som skatteyderen og klagerens ægtefælle havde opnået ved at omprioritere lånet i deres bolig. Guitaren blev købt som privat indbo og havde siden købet været bevaret i et brand- og tyveriforsikret skab. Der var tale om "guitarernes stradivarius", og dengang fandtes kun ca. 100 eksemplarer af samme guitar. Skatteyderens formål med købet var at spille på den (dvs. personlig interesse). Landsskatteretten gav skatteyderen medhold og lagde i afgørelsen vægt på, at hensigten med erhvervelsen havde været at spille på den, og at den pågældende guitar efter rettens opfattelse måtte betragtes som et særligt samlerojekt. Landsskatteretten lagde endvidere vægt på, at skatteyderens primære arbejde bestod i restaurering og reparation af guitarer.

I SKM2018.104.SR argumenterede skatteyderen for, at de omhandlede Bitcoins var købt i personlig interesse, da skatteyderen gerne ville prøve konceptet omkring kryptovalutaer og blockchain teknologi. Til dagligt arbejdede skatteyderen med data science og kunstig intelligens. På trods af skatteyderens påstand om personlig interesse, mente Skatterådet, at der ikke kunne knyttes nogen speciel veneration til Bitcoins, da de alene forelå elektronisk.

I vurderingen af om et køb er sket i spekulationsøjemed, skal det således også vurderes, om det pågældende formuegode er et sædvanligt spekulationsobjekt. Her skal det vurderes, om formuegodet har praktiske anvendelsesmuligheder, omsætteligheden af formuegodet og om der knytter sig en særlig veneration til formuegodet, herunder om det har en samleværdi.

3.2.1.2.2.7 Andre objektive momenter i spekulationsvurderingen

Andre konkrete omstændigheder omkring erhvervelsen kan også have en betydning for spekulationsvurderingen, som ikke kan kategoriseres under ét.

I UfR 1974.353 H havde en skatteyder købt en ejendom i nærheden af Ebeltoft i 1960 med den tanke at drive en minkfarm, hvilken dog aldrig blev gennemført. De efterfølgende år blev Ebeltoft og omegn et utrolig populært sommerhusområde. Fem år efter købet og de efterfølgende år udstykkede skatteyderen ejendommen og solgte sommerhusparceller.

Skatteyderen påstod, at ejendommen var erhvervet for at drive minkfarm. Han kunne dokumentere, at han efter købet påbegyndte ændringer i ejendommen, så den kunne anvendes til minkfarm. Det afgørende for etablering af minkfarmen var, at der blev lavet en fodercentral for minkfoder, der kunne køre foderet ud ejendommen, hvilket dog ikke var muligt.

Skattemyndighederne påstod, at skatteyderen allerede ved købet i 1960 måtte have kunnet forudse, at arealet i nær fremtid ville blive egnet til udstykning.

Flere eksperter, herunder lokale ejendomsmæglere, advokater og medlemmer af sognerådet, udtalte i retssagen, at der i perioden 1959-1960 (købstidspunktet) ikke var nogen forventning til, at Ebeltoft ville blive et populært sommerhusområde. Ingen havde forudset, at skatteyderens ejendom ville være egnet til sommerhusudstyknig.

Højesteret lagde til grund, at ejendommen var købt med det formål at drive en minkfarm, og at kyndige folk på egnen i januar 1960, da købet skete, ikke forudså den omfattende udstykning til

sommerhuse inde i landet. Højesteret fandt herefter, at det ikke kunne antages, at dette på en væsentlig måde var indgået i skatteyderens overvejelser ved købet af ejendommen.

I SKM2009.764.VLR havde skatteyderen, der var uddannet automekaniker, købt en lastbil i Canada, som han mere end et år senere solgte med tab. Han nedlagde påstand om at tabet var fradragsberettiget, idet lastbilen var købt i spekulationsøjemed. Landsretten bemærkede, at skatteyderen kun havde foretaget sporadiske og usikre undersøgelser vedr. en eventuel fortjenestemulighed. Landsretten bemærkede videre, at skatteyderen ikke forud for erhvervelsestidspunktet havde drevet handel med lastbiler, og at lastbilen ikke i forlængelse af hjemtagningen fra Canada havde iværksat klargøring af lastbilen og udøvet salgsbestræbelser. Afslutningsvist bemærkede landsretten, at lastbilen ikke var salgsklar ved afhændelsen samt, at det ud fra artikler og beskrivelser på skatteyderens hjemmeside kunne lægges til grund, at skatteyderen havde en personlig interesse i erhvervelsen af lastbilen. På denne baggrund fandt landsretten, at skatteyderen ikke havde godtgjort, at spekulation var et moment af blot nogen betydning for erhvervelsen, der tværtimod måtte anses som værende båret af personlig interesse.

3.2.1.2.3 Opsummering

Når det skal vurderes, om et formuegode er anskaffet i spekulationshensigt, beror dette på en vurdering af skatteyderens subjektive motiver med erhvervelsen og vurderet på baggrund af objektive omstændigheder. De objektive omstændigheder er udledt af ovenstående rets- og administrative praksis, og kan opsummeres som følgende: ejertiden, størrelsen af fortjenesten, forholdet mellem investeringens størrelse samt skatteyderens formue, forventet prisstigning, anskaffelsessummen, omsætteligheden af formuegodet, veneration, formuegenstandens beskaffenhed, praktiske anvendelsesmuligheder samt andre relevante objektive momenter.¹⁴⁵

Thøger Nielsen anfører, at der næppe er noget grundlag for at tillægge bestemte objektive momenter betydning frem for andre i spekulationsvurderingen.¹⁴⁶ Ud fra ovenstående analyse anses dette synspunkt at være korrekt, henset til begrundelserne i praksis ikke ses at tillægge bestemte momenter højere værdi end andre.

¹⁴⁵ V. Anthon opstilling af objektive momenter stemmer også i overensstemmelse med en række af de i afhandlingen oplyste objektive momenter. V. Anthon nævner bl.a. beskaffenheden af den bortsolgte genstand, den kortere eller længere tid, den skattepligtige har besiddet tingen og hvordan skatteyderen har behandlet tingen i dette tidsrum, se V. Anthon (1928), s. 137.

¹⁴⁶ Nielsen, Thøger, (1965), s. 565.

3.2.1.3 Spekulationsvurdering ved kryptovaluta

Som anført ovenfor, har Skatterådet i SKM2014.226.SR, SKM2018.104.SR og SKM2018.130.SR slået fast, at anskaffelsen af Bitcoins, Ether og Bitcoin Cash udgør et formuegode omfattet af SL § 5, litra a.

Som konkluderet i afsnit 3.1 må udgangspunktet for alle kategorier af kryptovaluta være, at de beskattes efter reglerne i SL §§ 4-6.

De fleste domme gennemgået ovenfor, i afsnit 3.2.1.2.2, angik fast ejendom og andre formuegoder, hvorfor det er relevant at belyse, hvilke objektive momenter, der særligt er relevante i spekulationsvurderingen for de omhandlede kryptovalutaer. De andre objekter momenter, der ikke gennemgås i dette afsnit, har stadig stor betydning, men er ikke i samme grad relevante i et kryptovalutaperspektiv.

Dette afsnit vil endvidere gå i dybden med andre nærliggende problemstillinger i relation til den skattemæssige behandling af kryptovaluta efter SL § 5, litra a.

Udover de tre offentliggjorte bindende svar¹⁴⁷ findes der ingen offentliggjort praksis på den skattemæssige behandling af kryptovaluta af relevans for dette afsnit.¹⁴⁸ Det har i forbindelse med denne afhandling været muligt at få aktindsigt i seks ikke-offentliggjorte bindende svar omhandlende beskatning af kryptovaluta, der er vedlagt som bilag.¹⁴⁹ Disse vil i det følgende bruges til at fastlægge gældende ret for beskatningen af kryptovaluta. Alle disse er afgjort før SKM2018.104.SR.

3.2.1.3.1 Relevante objektive momenter

3.2.1.3.1.1 Forventet prisstigning

Kryptovaluta kan være forbundet med store kursudsving over korte tidsrum, hvilket giver mulighed for store gevinster over både en kort og lang tidsperiode, hvorfor investeringer heri kan være attraktive. Selvom en investering heri også kan resultere i et tilsvarende stort tab, er formålet med skatteyderens investering i volatile aktiver naturligvis at udnytte de store kursudsving for at opnå en gevinst. Volatiliteten kan ses som et udtryk for en forventet prisstigning, hvilket taler for spekulation.

¹⁴⁷ SKM2014.226.SR, SKM2018.104.SR og SKM2018.130.SR.

¹⁴⁸ SKM2017.520.SR angik også en kryptovaluta, men i denne var spekulationsvurderingen ikke relevant.

¹⁴⁹ Se Bilag 1-6.

Tidspunktet for køb af kryptovaluta kan også have betydning for vurderingen. Skatterådet lagde i SKM2018.104.SR vægt på, at skatteyder havde købt de omhandlede Bitcoins i juni 2017 med henvisning til den gennemsnitlige kursstigning på Bitcoins siden 2013 samt den omfangsrige medieomtale forud for købstidspunktet som et udtryk for, at skatteyder har købt Bitcoins på baggrund af en forventet prisstigning.

I bindende svar nr. 1-3 og 5 havde skatteyderne i medio 2017 købt for ikke ubetydelige beløb, henholdsvis 350.000 kr. og 50.000 kr., af forskellige typer af coins. SKAT fandt i begge sager, at skatteyderne ikke havde købt de omhandlede coins i spekulationshensigt uden at uddybe begrundelsen herfor. Faktum i disse fire bindende svar minder på flere punkter om faktum i SKM2018.104.SR, herunder tidspunktet for købet og størrelsen af anskaffelsessummen. Det kan derfor undre, når SKAT slår fast, at disse køb ikke var sket i spekulation, når faktum minder om SKM2018.104.SR, og der i de nævnte ikke-offentliggjorte bindende svar ikke blev fremført vægtige argumenter for, at købene ikke var sket i spekulation. Uanset dette, tog SKAT skatteyderens påstand til følge.

Med henvisning til en gennemsnitlig kursstigning for én bestemt type kryptovaluta over en længere tidsperiode, vil det, alt andet lige, være nemmere at argumentere mod en spekulationshensigt, hvis vedkommende har købt denne kryptovaluta på et tidspunkt, hvor kryptovalutaen havde en lille handelsværdi i forhold til handelsværdien på tidspunktet for videresalget. I UfR 1974.353 H fandt Højesteret, at en skatteyder, der i 1960 havde købt en ejendom, som han fem år senere udstykkede til sommerhusbebyggelse med stor fortjeneste, ikke havde erhvervet ejendommen i spekulationsøjemed. Højesteret lagde bl.a. til grund, at *"kyndige folk på egnen i januar 1960, da købet skete, ikke forudså den omfattende udstykning til sommerhuse inde i landet"*. Således kunne skatteyderen på købstidspunktet ikke have forudset den voldsomme prisstigning på egnen på købstidspunktet. Samme argumentation kan gøres gældende, hvis en kryptovaluta er købt på et tidspunkt, hvor markedsprisen var meget lav. Herefter vil det tilsvarende kunne siges, at den senere betydelige kursstigning ikke var mulig at forudse.

Det vil eksempelvis være nemmere for en skatteyder at afkræfte en spekulationsformodning af en avance opnået i dag på videresalg af Bitcoins, hvis disse blev købt i 2010, hvor kursen dette år toppede på 0,39 USD,¹⁵⁰ idet ingen i 2010 havde forudset den senere voldsomme kursstigning.

Det skal dog erindres, at det ikke i sig selv afkræfter en spekulationshensigt, hvis en skatteyder har købt kryptovaluta på et tidspunkt, hvor denne havde en lav handelsværdi i forhold til handelsværdien på tidspunktet for videresalget. Eksempelvis har kursen på Bitcoins siden den toppede i 2010 steget med ca. 25.000 % frem til 1. juli 2013, hvor kursen var 97,51 USD, og fra 1. juli 2013 til 1. juli 2017 steg kursen med ca. 2.500 % (fra 97,51 USD til 2.492,60 USD).¹⁵¹ En skatteyder kan ikke uden videre afkræfte en spekulationshensigt blot med henvisning til, at de omhandlede Bitcoins var købt f.eks. den 1. juli 2013, og at den senere voldsomme kursstigning ikke kunne forudses, jf. ræsonnementet ovenfor, eftersom kursen på Bitcoins tre år forud for købet var steget med ca. 25.000 %.

Kursudviklingen for hele kryptovalutaens levetid skal således tages i betragtning.

3.2.1.3.1.2 Personlig interesse

I SKM2018.104.SR og SKM2018.130.SR argumenterede begge skatteydere for, at købet af Bitcoins var udtryk for en personlig interesse i den underliggende teknologi, og formålet med købet var at bruge dem samt gøre sig erfaringer med teknologien. En erhvervelse sket i personlig interesse afkræfter en spekulationshensigt. Dette er et nærliggende argument for at undgå spekulationsbeskatning, da blockchain-teknologien, som langt hovedparten af kryptovalutaerne er bygget på, er en interessant teknologi med mange anvendelsesmuligheder. En personlig interesse heri kan bestyrkes, hvis skatteyderens erhverv eller hobby beskæftiger sig med IT og teknologi.

I SKM2018.104.SR lagde Skatterådet i den forbindelse vægt på, at dette formål kunne være opnået ved en investering på 5 USD med henvisning til "Terms of use" for Bitstamp (den kryptobørs skatteyder anvendte), der angav at minimumskøb var 5 USD. Hvis skatteyderen ønskede at afprøve teknologien, da han havde en personlig interesse heri, kunne han have købt Bitcoins for 5 USD i stedet for de 40.000 EUR, som han faktisk havde købt Bitcoins for. I

¹⁵⁰ <https://www.buyBitcoinworldwide.com/price/>

¹⁵¹ <https://coinmarketcap.com/currencies/Bitcoin/historical-data/?start=20130428&end=20180408>

SKM2018.130.SR bemærkede Skatterådet blot, at den påståede personlige interesse ikke ændrede på opfattelsen af, at de omhandlede Bitcoins og Ether var købt i spekulationsøjemed.

Ved køb af kryptovaluta kan det på nuværende tidspunkt være vanskeligt for skatteyder at anvende argumentet om personlig interesse i den bagvedliggende teknologi som et argument mod spekulationskøb. Særligt henset til hvis omstændighederne ligner dem, der lå til grund for ovenstående afgørelse. Dog blev det af Skatterådet anført, at en personlig interesse kunne udledes ved køb på kun 5 USD, hvilket tyder på, at muligheden for et sådan argument stadig kan spille i rollen i vurderingen af, om købet er sket i spekulationsøjemed, såfremt investeringen er af ringe størrelse. Som altovervejende hovedregel vil køb på nuværende tidspunkt dog næppe kunne kvalificeres som køb af personlig interesse, særligt hvis der købes for store beløb.

I de ikke-offentliggjorte bindende svar 1-3 vedrørte det en far, mor og deres søn, der havde købt 475 stk. Ether i perioden fra marts til maj i 2017 for en samlet anskaffelsessum på ca. 350.000 kr. Sønnen læste cand.merc.(it.) og havde en generel interesse for IT og især kryptovaluta. Skatteyderne argumenterede for, at der hverken var tale om spekulation eller næring, men at købene var et udslag af deres personlige og ideelle interesse for IT samt de muligheder, kryptovalutaer har på udviklingen. SKAT gav skatteyderne medhold uden at begrunde hvorfor, udover at der var foretaget 25 køb, og at der ikke var solgt ud af beholdningen. Skatteyderne havde udelukkende begrundet deres køb med deres personlige interesse for IT. Det må hertil bemærkes, at der umiddelbart ikke kan findes noget rationale for, at en interesse for IT og især kryptovaluta kan begrunde købet af 475 stk. af den *samme* kryptovaluta for det ikke ubetydelige beløb af 350.000 kr., da samme mål kunne nås for et langt mindre beløb, jf. Skatterådets begrundelse i SKM2018.104.SR.

Det er problematisk, at skatteyderne i de ikke-offentliggjorte bindende svar nr. 1-3 bliver afgjort i deres favør, når samme argumenter som fremført af skatteyderen i SKM2018.104.SR ikke tages til følge af Skatterådet. I begge sager havde skatteyderne købt for næsten sammenlignelige beløb, på samme tidspunkt og med næsten samme argumentation om skattefrihed. Se yderligere kritik af de ikke-offentliggjorte bindende svar i afsnit 3.2.1.3.1.5.

3.2.1.3.1.3 Sædvanligt spekulationsobjekt

Som anført i afsnit 3.2.1.2.2.6 skal det i spekulationsvurderingen vurderes, om det pågældende formuegode er et sædvanligt spekulationsobjekt. I denne vurdering ses der navnligt på, om

formuegodet har praktiske anvendelsesmuligheder, graden af omsættelighed af formuegodet og om der knytter sig en særlig veneration til formuegodet, herunder om det har en samleværdi.

Coins og anden kryptovaluta optaget til handel på en kryptobørs eller anden kryptoplatform er fuldstændig omsættelige, eftersom det er muligt at veksle den omhandlede kryptovaluta til eksempelvis USD eller EUR på få sekunder. Denne egenskab gør det til et særligt velegnet spekulationsobjekt.

Det er svært at argumentere for, at kryptovaluta har en praktisk anvendelsesmulighed for køberen, hvis de blot opbevares i et depot (f.eks. en wallet) og kun bruges til at veksle mellem officiel valuta eller anden kryptovaluta. Ripple er eksempelvis designet til at optimere grænseoverskridende pengetransaktioner for bl.a. banker,¹⁵² men dette gælder kun banker og andre finansielle virksomheder, der gør brug af Ripple i deres egne systemer. Køberen af Ripples på en kryptobørs får ikke del i denne anvendelsesmulighed. Købes kryptovaluta på en kryptobørs placeres de på en konto med mulighed for at trække dem ned på en hardware wallet. Uanset hvordan de opbevares, forefindes de kun elektronisk og har derfor på nuværende tidspunkt ikke samme praktiske anvendelsesmuligheder som andre fysiske formuegoder, herunder f.eks. tinsoldater eller en antik guitar, jf. Tfs 1989, 540 LR og SKM2008.1006.LSR. Kryptovaluta kan heller ikke fremvises som et fysisk aktiv, og der kan næppe knyttes nogen særlig veneration hertil, jf. f.eks. SKM2018.104.SR. Nogle kryptovalutaer, som f.eks. Bitcoins, kan dog bruges som betalingsmiddel på forskellig vis, jf. straks nedenfor.

Det er således vanskeligt at argumentere for, at kryptovaluta på nuværende tidspunkt har nogle praktiske anvendelsesmuligheder, hvilket taler for, at et køb af kryptovaluta er sket i spekulationshensigt.

I ikke-offentliggjorte bindende svar nr. 1-6, der alle blev afgjort i skatteydernes favør, blev dette moment ikke nævnt.

3.2.1.3.1.4 Coins som betalingsmiddel

Et nærliggende formål med erhvervelsen af coins er at anvende det som et betalingsmiddel. Det bedste eksempel på en sådan coin er Bitcoin.

¹⁵² <https://ripple.com/use-cases/banks/>

Eksempelvis er det muligt at betale med Bitcoins på Microsofts online butik samt en lang række andre webshops. Det er også muligt at tilknytte sin wallet til et betalingskort og herved anvende de mest populære coins, såsom Bitcoin, til at betale i butikker på lige fod med et almindeligt betalingskort.¹⁵³ Der findes ca. 2.700 Bitcoin hæveautomater verden over, som gør det muligt omgående at veksle Bitcoin til en officiel valuta.¹⁵⁴ Brug af Bitcoin som betalingsmiddel kan derved i visse tilfælde udgøre et alternativ til de traditionelle betalingsmidler i form af kontanter, betalingskort og bankoverførsler.

Dertil kommer, at betaling med coins i visse tilfælde er forbundet med få transaktionsomkostninger og dermed kan være attraktivt for både betaler og modtager.¹⁵⁵

Hvis en skatteyder påstår, at formålet med erhvervelsen af eksempelvis Bitcoins er at anvende dem som betalingsmiddel, skal det vurderes i hvilket omfang dette er sket. Dette kan ske ved at anskaffe sig et af de nævnte Bitcoin-betalingskort og bruge dette til almindelige handler i dagligdagen i f.eks. et supermarked. Helt overordnet vil en realisation af det angivne formål her ske ved, at Bitcoins bruges som et substitut for officielle valutaer. Hvis Bitcoins derimod også bruges til at veksle til officielle valutaer og tilbage igen, hvorved der opnås en avance på kursstigninger i Bitcoins, vil dette indikere spekulationsøjemed.

I ikke-offentliggjorte bindende svar nr. 6 påstod skatteyderen, der havde købt Bitcoins for 8.000 kr. i 2012 eller 2013 (skatteyder kunne ikke selv huske, hvornår købet var sket), at formålet med købet var at bruge dem som betalingsmiddel til køb af f.eks. pizza. Skatteyder havde samtidig en forventning til, at Bitcoins i fremtiden ville vinde større udbredelse som betalingsmiddel. Skatteyderen havde ikke siden købt eller solgt Bitcoins. Skatteyderen havde ikke dokumenteret, at de omhandlende Bitcoins faktisk var brugt som betalingsmiddel, og SKAT havde ikke spurgt ind hertil. SKAT fandt, at købet ikke var sket i spekulation.

3.2.1.3.1.5 Opsummering og kritik af de ikke-offentliggjort bindende svar

Det er vurderingen efter denne afhandling, at det som udgangspunkt kan være vanskeligt for en skatteyder at modbevise en spekulationshensigt ved køb af coins efter, at SKM2018.104.SR og SKM2018.130.SR er blevet offentliggjort. Det kan således være vanskeligt at modbevise, at muligheden for fortjeneste ved videresalg af coins ikke har spillet en sådan rolle, at købet er sket

¹⁵³ <https://bitpay.com/card/>

¹⁵⁴ <https://coinatmradar.com/>

¹⁵⁵ Jf. afsnit 4.3.1.

i spekulationsøjemed. Dette uanset påstanden om, at købet er sket som led i personlig interesse, at pågældende coin har praktiske anvendelsesmuligheder som betalingsmiddel, at der knyttet sig en særlig veneration til denne coin, og at købet ikke bunder i en forventet prisstigning. Desuden kan coins være særdeles velegnet som spekulationsobjekter henset til deres omsættelighed og volatilitet.

Det kan være svært at argumentere for, at equity tokens og derivative tokens ikke er købt i spekulationsøjemed, idet disse også har karakter af investeringsprodukter.

Det vil formentlig være nemmere at argumentere i mod en spekulationshensigt for asset tokens, idet disse har en reel anvendelsesmulighed i form af en ejendomsret eller en brugsret. Der kan heller ikke udledes et praktisk udgangspunkt om, at utility tokens skal anses for erhvervet i spekulationsøjemed, henset til deres praktiske anvendelsesmuligheder.

I sidte ende beror det på en meget konkret vurdering, hvor de øvrige objektive momenter såsom ejertiden, størrelsen af avancen, forholdet mellem købesummen og skatteyderens øvrige formue mv. også skal medtages i spekulationsvurderingen.

Det kan virke selvmodsigende, når SKAT i ikke-offentliggjorte bindende svar nr. 1-6 har truffet afgørelse i skatteydernes favør, når det i ovenstående afsnit vurderes, at kryptovaluta som udgangspunkt må anses for erhvervet i spekulationshensigt. Dette bunder i, at ikke-offentliggjorte bindende svar nr. 1-6 er forkerte afgørelser, som der i det følgende kraftigt vil kritiseres.

Faktum i SKM2018.104.SR og ikke-offentliggjorte bindende svar nr. 1-3 er på mange punkter ens. Anskaffelserne var alle sket i medio år 2017, anskaffelsessummen var i sagerne henholdsvis 300.000 kr. 350.000 kr., og i begge sager argumenterede skatteyderne for, at købene var sket i personlig interesse. Ligesom i SKM2018.104.SR kunne SKAT have sat spørgsmålstejn ved, at såfremt købet var sket i personlig interesse, hvorfor de så havde købt for 350.000 kr. i stedet for mindstebeløbet på f.eks. 5 USD. Det er i afhandlingen vurderet, at SKATs afgørelser umiddelbart ikke er korrekte, da der mangler en del oplysninger, herunder især om brugen af de købte kryptovalutaer for at kunne foretage en korrekt vurdering af spekulationshensigten.

Det er desuden kritisabelt, at SKAT ikke yderligere behandler problemstillingen omkring spekulation, men blot begrundet det i, at der ikke var solgt ud af beholdningen. Dette kan muligvis stride i mod lighedsgrundsætningen, der skal sikre, at der som udgangspunkt træffes identiske

afgørelser ved identiske omstændigheder.¹⁵⁶ To sager er naturligvis aldrig ens, og der skal fra sag til sag altid foretages en konkret vurdering. De to afgørelser har dog heller ikke identisk faktum, herunder f.eks. salget og genkøbet af Bitcoins i SKM2018.104.SR. Uagtet dette minder de to afgørelser dog i så høj grad om hinanden, at resultatet burde have været det samme. Henset til analysen af SKM2018.104.SR og sammenholdt med ovenstående analyse af de ikke-offentliggjorte bindende svar nr. 1-3, må konklusionen være, at der skulle være konstitueret skattepligt i de ikke-offentliggjorte bindende svar nr. 1-3, i overensstemmelse med lighedsgrundsætningen, og at SKM2018.104.SR må anses som værende den skattemæssigt korrekte afgørelse.

I de ikke-offentliggjorte bindende svar nr. 5, 6 og specielt nr. 4 fremlægger skatteyderne enten sparsommeligt eller ingen information omkring omstændighederne for erhvervelserne. Uanset dette vælger SKAT ikke at anmode om flere oplysninger eller på anden vis indhente flere oplysninger. Det er beklageligt, at SKAT træffer afgørelser på et særdeles mangelfuldt grundlag, hvor der mangler så væsentlige oplysninger for at kunne træffe en korrekt skatteretlig afgørelse. SKAT er som myndighed underlagt officialprincippet og skal dermed sikre, at sagen er tilstrækkelig oplyst til, at der kan træffes en afgørelse på et korrekt og fyldestgørende grundlag.¹⁵⁷ SKAT ses ikke at have fulgt denne retsgrundsætning i en række af sagerne og burde derfor ikke have truffet afgørelse uden at have indhentet de nødvendige oplysninger for at kunne behandle den essentielle problemstilling vedrørende spekulation.

I de ikke-offentliggjorte bindende svar nr. 4 og 5 lægger SKAT til grund, at købene ikke var sket spekulation, selvom det må siges at være en forudsætning for at give et bindende svar, at der tages stilling til denne undtagelse til skattefrihed. Dette rejser spørgsmålet om, i hvilket omfang skatteyderne kan støtte ret på disse to bindende svar, når SKAT netop har taget forbehold for spekulation. Dette spørgsmål vil ikke behandles nærmere i denne afhandling.

Det har således haft afgørende betydning, om der blev anmodet om et bindende svar før eller efter, der blev truffet en beslutning om, at sager vedrørende kryptovaluta var af principal betydning og derfor skulle afgøres af Skatterådet, hvilket første gang skete ved SKM2018.104.SR. Anmodninger om bindende svar indsendt før dette tidspunkt har således haft held med at få statueret skattefrihed af avancer.

¹⁵⁶ Tvarnø, C., Nielsen, R., (2015), s. 291.

¹⁵⁷ Tvarnø, C., Nielsen, R., (2015), s. 278.

3.2.1.3.2 Nærliggende problemstillinger

3.2.1.3.2.1 Erhvervelse ved hardforks

I SKM2018.104.SR havde skatteyder vederlagsfrit modtaget ca. 16½ Bitcoin Cash den 1. august 2017 som følge af en hard fork af Bitcoin. Skatterådet fandt, at anskaffelsen af Bitcoin Cash skulle betragtes som erhvervet med samme hensigt som de omhandlede Bitcoins, idet tildelingen af Bitcoin Cash skulle anses som en del af de allerede anskaffede Bitcoins.

3.2.1.3.2.2 Bortkomst og destruktion af kryptovaluta

Som anført ovenfor er et tab ved videresalg af et formuegode kun fradragsberettiget, hvis tabet er et handelstab, eller et tab der kan sidestilles hermed.

I TfS 1985, 586 Ø nægtede landsretten et fradrag for tab, som en skatteyder havde lidt i forbindelse et køb af sølvbarrer, der var købt i spekulationsøjemed. Skatteyderen indgik i september 1979 en aftale med Scandinavian Capital Exchange (SCA) om køb af 22 kg sølvbarrer til levering 365 dage efter aftalens indgåelse. Tabet var et resultat af, at leveringen aldrig skete, idet selskabet et par måneder efter aftalens indgåelse gik konkurs på grund af underslæb. Landsretten fandt, at tabet ikke var et handelstab eller et tab, som kunne sidestilles hermed, og tabet derfor måtte anses for et ikke fradragsberettiget formuetab.

Spørgsmålet er herefter, om der kan indrømmes fradrag for tab, hvis en beholdning af kryptovaluta eksempelvis går til grunde i en hardware wallet, eller bliver stjålet ved hacking. Dette er en nærliggende risiko for en investor, som enten har sin kryptovalutabeholdning opbevaret på en hardware wallet. Der eksisterer et eksempel på, at en person har tabt sin wallet i en swimmingpool,¹⁵⁸ eller en kryptobørs er blevet hacket, hvorved alle brugernes beholdninger er blevet stjålet.¹⁵⁹

”Handelstab” skal således forstås ved, at tabet er sket som led i en handel, f.eks. ved et salg af det pågældende formuegode. Hvis en hardware wallet med kryptovaluta går til grunde, eller en beholdning af kryptovaluta bliver stjålet ved hacking, er det deraf følgende tab ikke sket som led i en handel. Det er herefter vurderet, at et sådan tab ikke kan karakteriseres som et handelstab

¹⁵⁸ <https://www.bt.dk/danmark/dansk-rigmand-tabte-sin-mobil-i-swimmingpool-mistede-flere-millioner-kroner>

¹⁵⁹ <https://coincodex.com/article/51/5-biggest-crypto-hacks-of-all-time/>

eller et tab, der kan sidestilles hermed, hvorfor der ikke kan indrømmes fradrag i medfør af SL § 5, litra a.

3.3 SKATTEMÆSSIGE RETSFØLGER

De skattemæssige retsfølger afhænger af, hvordan den enkelte kryptovaluta kvalificeres. Formålet med nærværende afsnit er en klarlæggelse af disse skattemæssige retsfølger for hver kategori af kryptovaluta.

I afsnit 3.1.2 fandtes equity tokens som udgangspunkt ikke at være omfattet af ABL, ligesom derivative tokens som udgangspunkt heller ikke fandtes at være omfattet af KGL. Disse to tokens skal sammen med coins, asset tokens og utility tokens i stedet beskattes efter reglerne i SL §§ 4-6. De skattemæssige retsfølger af SL §§ 4-6 vil i det følgende gennemgås. De skattemæssige retsfølger for finansielle kontrakter i KGL vil dog også gennemgås, idet derivative tokens konkret kan anses som en finansiell kontrakt. Eksempelvis er Bananacoin en struktureret fordring, se afsnit 3.1.1.3.

3.3.1 Kursgevinstloven

Udgangspunktet ved finansielle kontrakter omfattet af KGL § 29 er, at gevinster og tab på disse skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. § 29, stk. 1. Beskatningen sker efter et *separationsprincip*, hvilket betyder, at beskatningen sker uafhængigt af de skatteregler, som gælder for den finansielle kontrakts underliggende aktiv, jf. KGL § 1, stk. 1, nr. 3.¹⁶⁰

For strukturerede fordringer som omfattes af KGL § 29, stk. 3 gælder det, at det alene er kreditor, som omfattes af bestemmelsen, mens debitor og dennes modsvarende gæld omfattes af de øvrige regler i KGL. Herudover er det kun kursgevinsten/-tabet som omfattes, og dermed ikke også renteelementet i kontrakten.¹⁶¹

Opgørelsen af gevinster og tab på finansielle kontrakter skal, som altovervejende hovedregel, ske efter *lagerprincippet*, jf. KGL § 33. Omkostninger til anskaffelse af kontrakten medregnes til anskaffelsessummen og omkostninger ved afståelse medregnes i afståelsessummen.¹⁶² For de kontrakter hvor der løbende sker differenceafregning, f.eks. ved swaps og futures, anses disse

¹⁶⁰ Jf. punkt 118 og 136 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til §§ 29 og 33 til lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194) samt pkt. 2 i de almindelige bemærkninger til L 194.

¹⁶¹ Dybbel, K., (2012). 94.

¹⁶² Jf. pkt. 138 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til § 33 i lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

afregninger som realisationer, hvis gevinst eller tab også skal medregnes til den skattepligtige indkomst.¹⁶³

Tab kan som udgangspunkt medregnes i den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 29, stk. 1. Dette udgangspunkt fraviges dog i en række situationer med den konsekvens, at disse tab er kildeartsbegrænset, jf. KGL § 31, stk. 2, § 31 A, stk. 2 og § 32, stk. 2.

Herudover er der en række finansielle kontrakter, som positivt bliver undtaget fra KGL § 29, jf. KGL § 30, og i stedet bliver beskattet efter skattelovgivningens almindelige regler, jf. § 30, stk. 6. De undtagne kontrakter skal i stedet beskattes sammen med kontraktens underliggende aktiv.¹⁶⁴

Selskaber beskattes af gevinster med en selskabsskat på 22 %, jf. SEL § 17, og et tab ville kunne fradrages fuldt ud i denne, jf. nettoindkomstprincippet i SL §§ 4-6, jf. SEL § 8, stk. 1.

For personer gælder det, at gevinst og tab på sådanne kontrakter skal medregnes i den personlige indkomst som kapitalindkomst, jf. PSL § 4, stk. 1, nr. 2, og indgår dermed i beregningen af indkomstskattens størrelse efter § 5.

Dog skal ovenstående regler om fradragsbegrænsning af visse kontrakter holdes for øje både for selskaber og personer.

3.3.2 Statsskatteloven - spekulationsbeskatning

3.3.2.1 Skatteprocent og fradrag – personer og selskaber

Såfremt kryptovaluta afstås som led i spekulation anses gevinsten/handelsfortjenesten for skattepligtig efter SL § 4.

For fysiske personer vil det betyde en forholdsvis høj beskatning, da denne skal medregnes til den personlige indkomst med op til 52 %, såfremt der betales topskat af fortjenesten. For fysiske personer medregnes arbejdsmarkedsbidrag ikke, jf. AML § 2 modsætningsvist, samt SKM2018.104.SR og SKM2018.130.SR. Der gælder dog kun et ligningsmæssigt fradrag med en skattemæssig værdi op til ca. 26,6 %, jf. PSL §§ 3 og 4 modsætningsvist.¹⁶⁵

¹⁶³ Dybbel, K., (2012) s. 210.

¹⁶⁴ Dybbel, K., (2012) s. 157.

¹⁶⁵ Fradragsværdien afhænger bl.a. af den enkelte kommuneskat. Se skatteministeriets beregning af skatteværdi af fradrag for 2018: <http://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/skattevaerdi-af-fradrag-i-2018>

For selskaber beskattes fortjenesten med 22 %, jf. SEL § 17, stk. 1. Tilsvarende kan udgifter og tab fradrages fuldt ud i den selskabsskattepligtige indkomst jf. SL § 6. Selskaber er ikke omfattet af AMBL, jf. § 2, stk. 1, hvorfor satsen for denne heller ikke skal medregnes.

Gevinster og tab skal for både fysiske personer og selskaber opgøres efter realisationsprincippet, jf. SL § 5, litra a. En væsentlig pointe skal nævnes i de tilfælde, hvor kryptovalutaer byttes til en anden valuta, hvilket kan ske på kryptobørser. Her vil en ombytning af én kryptovaluta til en anden medføre, at en eventuel gevinst/tab er realiseret, hvorfor der skal ske beskatning eller fradrag.

3.3.2.2 Opgørelsesprincip

Skatterådet fandt i SKM2018.104.SR, at SL § 5, litra a, forudsætter at tab og gevinst opgøres særskilt for hver afståelse på baggrund af forskellen mellem den faktiske anskaffelsessum og afståelsessum for det pågældende formuegode. Bestemmelsen regulerer ikke en opgørelsesmetode ved delafståelser fra en beholdning af ensartede eller ikke særskilt identificerbare formuegoder. På denne baggrund fandt Skatterådet, at FIFO-princippet skulle anvendes som et opgørelsesprincip på skatteyderens beholdninger af Bitcoins og Bitcoin Cash. Tilsvarende kan læses i SKM2018.130.SR.

Kryptovaluta er som, tidligere beskrevet, generiske, hvorfor der af samme årsag kan opstå visse individualiseringsproblemer, når der foretages køb af flere omgange sammen med et delsalg. I dette tilfælde vil en avance eller et tab være vanskeligt at fastsætte, da det umiddelbart ikke kan fastslås præcist hvilke kryptovalutaer, der er afstået.

På lignende økonomiske områder inden for kapitalgevinstbeskatningslovene gør samme problemstilling sig gældende, hvor f.eks. aktier og fordringer er underlagt tilsvarende individualiseringskomplikationer.¹⁶⁶ Har en skatteyder frit valg for at kunne vælge, hvilke kryptovalutaer, der skal anses som afstået, kan der skabes et kunstigt tab, hvis blot én erhvervelse af kryptovaluta er købt til en kurs over den pålydende kurs. På tilsvarende måde, kan der skabes en kunstig lille gevinst samt en skatteudskydelse, hvis en skatteyder har erhvervet kryptovalutaer til forskellige kurser, men hvor de er erhvervet til under den pågældende markedskurs.

Eksempel på kunstigt tab: En skatteyder køber Bitcoins til henholdsvis kurs 3.000 USD, 4.000 USD og 8.000 USD. Skatteyderen vælger at sælge en del af sine Bitcoins til kurs 7.000 USD. Har skatteyderen selv mulighed for at vælge, vil det ud fra skattemæssigt henseende være optimalt at

¹⁶⁶ Pedersen, J., m.fl. (2015), s. 595.

vælge de Bitcoins, der er erhvervet til kurs 8.000 USD, og dermed kunne indrømmes et fradrag, da disse netop er solgt med et tab.

Eksempel på kunstig lille gevinst: En skatteyder køber Bitcoins til henholdsvis kurs 3.000 USD, 4.000 USD og 8.000 USD. Skatteyderen vælger at sælge en del af sine Bitcoins til kurs 9.000 USD. Har skatteyderen selv mulighed for at vælge, vil det ud fra skattemæssigt henseende være optimalt at vælge de Bitcoins, der er erhvervet til kurs 8.000 USD, og dermed kun have en avance svarende til differencen mellem 8.000 USD og 9.000 USD.

Der findes fire måder at opgøre anskaffelses- og afståelsessummen: FIFO-princippet,¹⁶⁷ LIFO-princippet,¹⁶⁸ Gennemsnitsmetoden,¹⁶⁹ og Aktie-for-aktie-metoden.¹⁷⁰

FIFO står for 'First-In-First-Out', hvor det først erhvervede aktiv også anses som først afstået.¹⁷¹

LIFO står for 'Last-In-First-Out', hvor det sidst erhvervede aktiv anses som først afstået.¹⁷² LIFO-princippet accepteres dog ikke som opgørelsesmetode i et skattemæssigt henseende.¹⁷³

Ved gennemsnitsmetoden opgøres gevinster og tab på grundlag af den gennemsnitlige anskaffelsessum for aktiernes samlede beholdning og ikke på grundlag af anskaffelsessummen af den pågældende aktie. Gevinsten eller tabet opgøres derved som forskellen mellem afståelsessummen og den gennemsnitlige anskaffelsessum.¹⁷⁴

¹⁶⁷ Se f.eks. ABL § 5, stk. 1 samt KGL § 26, stk. 5.

¹⁶⁸ Se f.eks. lovforslag nr. 25 af 11/10 2007, bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, § 10, stk. 5, lovforslag nr. 41 af 30/10 2008, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.7.1, lovforslag nr. 67 af 14/11 2012, bemærkninger til de enkelte bestemmelser, § 2, nr. 2, lovforslag nr. 149 af 30/3 2016, bemærkninger til lovforslaget enkelte bestemmelser, § 1, nr. 2 og lovforslag nr. 174 af 28/2 2018, bemærkninger til de enkelte bestemmelser, § 2, nr. 2. Se dog Den Juridiske Vejledning 2018-1, afsnit C.C.2.3.1.6.3, hvor LIFO-princippet dog ikke accepteres som skatteretligt opgørelsesprincip.

¹⁶⁹ Jf. ABL § 24, stk. 1 og § 26.

¹⁷⁰ Jf. ABL § 25, stk. 1.

¹⁷¹ Se f.eks. Lovforslag nr. 206 af 22/5 2002, bemærkningerne til de enkelte bestemmelser, § 2, nr. 7, lovforslag nr. 78 af 16/11 2005, bemærkningerne til de enkelte bestemmelser, § 5, stk. 1 og lovforslag nr. 84 af 24/11 2010, de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.10.1. samt SKM2003.486.HR.

¹⁷² Se f.eks. lovforslag nr. 25 af 11/10 2007, bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, § 10, stk. 5 samt SKM2007.348.SR og Michelsen, A. m.fl. (2017), s. 211.

¹⁷³ Den Juridiske Vejledning 2018-1, afsnit C.C.2.3.1.6.3.

¹⁷⁴ Se f.eks. lovforslag nr. 140 af 28/1 1981, bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, § 5, hvor det bemærkes, at gennemsnitsmetoden er en korrekt metode, men kan være byrdefuld i forhold til det administrative arbejde, den medfører for både skattemyndighed og skatteyder. Se endvidere TfS 1992, 344.

Aktie-for-aktie-metoden indebærer, at det er den faktiske anskaffelsessum og det faktiske anskaffelsestidspunkt for den enkelte aktie, der anvendes til opgørelsen af gevinst og tab, dog sådan, at FIFO-princippet finder anvendelse.¹⁷⁵

Skatterådet stod overfor netop problemstillingen vedrørende anskaffelses- og afståelsestidspunktet i både SKM2018.104.SR og SKM2018.130.SR, hvor skatteyderne havde foretaget et betydeligt antal delkøb samt delsalg, og hvor der heller ikke var foretaget en individualisering af de købte og solgte kryptovalutaer.

Skatterådet valgte at anvende FIFO-princippet med den begrundelse, at hverken den skattepligtige eller Skatterådet kunne identificere de solgte kryptovalutaer ved delafståelser og dermed heller ikke anskaffelsessummen. Skatterådet nævner i forlængelse af dette, at princippet kendes fra KGL og ABL, selvom de omhandlede kryptovaluta ikke var omfattet af disse særlove.

Skatterådet henviste bl.a. i sin begrundelse for anvendelsen af FIFO-princippet på kryptovaluta til SKM2003.486.HR. Højesteret fandt i denne sag, at FIFO-princippet skulle anvendes ved en aktiekapitalnedsættelse, efter princippet i ABL § 5, stk. 2, selvom denne bestemmelse ikke var direkte anvendelig på forholdet.

Det er ikke svært at se, hvorfor Skatterådet har anvendt samme tankegang, da anvendelsesområdet for FIFO-princippet tidligere ikke udelukkende har været begrænset til ABL, men kreativiteten er dog noget større end i det henviste tilfælde ved Højesteret. I SKM2003.486.HR var der tale om aktier og om en *aktienedsættelse* efter LL § 16 A, hvorfor det kan menes, at koblingen mellem FIFO-princippet i ABL og *aktienedsættelsen* i LL § 16 A, var relativt nært beslægtet. Ikke desto mindre udstrakte Skatterådet FIFO-princippets anvendelsesområde til formuegenstande efter SL's regler i både SKM2018.104.SR og SKM2018.130.SR.

På trods af en kreativ juridisk fortolkning må det konkluderes, at Skatterådets anvendelse af FIFO-princippet ved opgørelsen af kryptovaluta alligevel må anses som værende korrekt. Skatterådets afgørelse giver dog ikke en klar retstilstand på området, og problemstillingen omkring individualisering svæver stadig videre.

3.3.2.2.1 Individualisering i forhold til visse kryptovalutaer

¹⁷⁵ Se de almindelige bemærkninger i lovforslag nr. 78 af 16/11 2005, pkt. 3.2.5.

Individualiseringsproblematikken i de to nævnte afgørelser kan teoretisk set undgås. Bitcoins er, som tidligere beskrevet,¹⁷⁶ fuldstændig transparente i forhold til deres transaktionshistorie. Det er derfor muligt at spore alle Bitcoin-transaktioner tilbage til det tidspunkt, hvor den oprindeligt blev minet. Det ville derfor i teorien være muligt at redegøre for præcist hvilke Bitcoins, der er købt og solgt ud af en given wallet. Det ville i teorien løse ovenstående problemstilling omkring individualisering, da det ville være muligt at fastslå, om det f.eks. er den først erhvervede, sidst erhvervede eller en helt tredje, der blev solgt ud af en wallet.

Det ville derfor ikke være nødvendigt at sondre mellem de forskelligt nævnte opgørelsesprincipper, da teknologien teoretisk set foretager en individualisering.

Det kan dog i praksis være særdeles vanskeligt at adskille de ind- og udgående Bitcoins, hvis der er foretaget mange handler. Eksempelvis havde skatteyderen i SKM2018.130.SR foretaget over 10.050 handler. Det fremgår heller ikke af Skatterådets to afgørelser, at hverken SKAT eller skatteyderne har undersøgt, om de pågældende børssider bruger en bestemt metode til at udvælge, hvilke kryptovalutaer, der skal sælges, når der foretages et del salg. Er det f.eks. tilfældet, at børssiderne altid ved del salg sælger de først erhvervede, er FIFO-princippet naturligvis den korrekte metode at anvende. Er det modsætningsvis tilfældet, at børssiderne altid ved del salg sælger de senest erhvervede, er LIFO-princippet den korrekte metode at anvende.

Det kan meget vel tænkes, at det i fremtiden vil være muligt at individualisere og derved præcist bestemme hvilke kryptovalutaer, der er købt og solgt og i hvilken rækkefølge. Kryptovalutaer er generelt meget tekniske, og det er derfor blot et spørgsmål om, at informationerne skal gøres nemt tilgængelige for brugerne.¹⁷⁷

Der er dog stor forskel på, hvor transparente de forskellige kryptovalutaer er, og visse af dem er dog bevidst gjort meget anonyme.¹⁷⁸ Det er derfor ikke mulig at individualisere alle de forskellige typer af kryptovalutaer, da disse netop kan være ekstremt anonyme, hvorfor de traditionelle opgørelsesmetoder, herunder FIFO- og LIFO-princippet, aktie-for-aktie og gennemsnitsmetoden, stadig kan være relevante.

¹⁷⁶ Jf. Afsnit 2.2.3.4.

¹⁷⁷ Se også afsnit 2.2.3.4.

¹⁷⁸ Jf. Afsnit 2.2.3.4, herunder eksempelvis kan nævnes Monero, ZCash og Verge.

3.4 JURIDISK DELKONKLUSION

I kapitel 2 blev de forskellige typer af kryptovaluta identificeret og kategoriseret. Første skridt i den juridiske analyse var herefter, at disse kategorier blev klassificeret i en skatteretlig sammenhæng. Her blev det indledningsvist undersøgt, om de forskellige kategorier af kryptovaluta kunne høre under anvendelsesområderne for ABL eller KGL.

Det blev konkluderet, at indehavere af equity tokens som udgangspunkt *ikke* kan anses for aktionærer eller tilsvarende, der er et krav for at blive omfattet af ABL. På denne baggrund kan equity tokens ikke anses for omfattet af regelsættet i ABL. Equity tokens skal derved beskattes efter de almindelige regler i SL §§ 4-6.

Det blev endvidere konkluderet, at derivative tokens næppe kan anses som finansielle kontrakter, idet de ikke opfylder betingelsen om en forud fastsat afviklingskurs, såfremt de har tilsvarende karakteristika som Bookcoin. Hvis en derivative token derimod er udformet på samme måde som Bananacoin, herunder særligt til valgfriheden mellem at få det underliggende aktiv og betaling af dets værdi i penge, vil denne kunne opfylde betingelserne for at være en struktureret fordring og dermed omfattet af KGL, jf. § 29, stk. 3, i denne lov.

Utility tokens, asset tokens og coins fandtes hverken at være omfattet af ABL eller KGL, hvorfor behandlingen af disse falder tilbage på skatterettens almindelige regler i SL §§ 4-6. Disse må som udgangspunkt betragtes som formuegenstande omfattet af SL § 5, litra a, hvorfor gevinster og tab ved salg af disse som hovedregel er skattefrie/fradragsberettigede, medmindre de er erhvervet i spekulationsøjemed. Der er derfor nødvendigt at fastlægge, hvornår der foreligger spekulationshensigt.

Således skal equity tokens, asset tokens, utility tokens og coins som altovervejende hovedregel beskattes efter SL §§ 4-6. Derivative tokens skal ligeledes beskattes efter SL §§ 4-6, men dog kan visse typer af derivative tokens, som f.eks. Bananacoins, være omfattet af KGL.

Spekulation foreligger, når en formuegenstand er erhvervet med henblik på videresalg med gevinst for øje. Denne vurdering tager udgangspunkt i skatteyderens subjektive hensigter på erhvervelsestidspunktet baseret på objektive momenter. Disse objektive momenter er; længden af ejertiden, størrelsen af fortjenesten, forholdet mellem investeringens størrelse og skatteyderens formue, forventet prisstigning, omsætteligheden af formuegodet, veneration,

formuegenstandens beskaffenhed, praktiske anvendelsesmuligheder samt andre relevante momenter.

Nogle af disse objektive momenter er i særlig grad relevante i spekulationsvurderingen. Et yndet argument fra skatteyderen er, at køb af kryptovaluta bundet i personlig interesse og et ønske om at prøve blockchain-teknologien i praksis. Hvis dette formål ikke realiseres, og andre objektive momenter taler for spekulation, er det vanskeligt for skatteyderen at afkræfte en spekulationshensigt.

Dertil kommer, at coins er særligt egnet som spekulationsobjekt henset til volatiliteten, mangel på praktiske anvendelsesmuligheder og deres omsættelighed. Det er den umiddelbare vurdering, at det praktiske udgangspunkt må være, at køb af coins er sket i spekulationsøjemed.

Equity tokens og derivative tokens er i sig selv karakteriseret som investeringsprodukter, hvorfor disse også, som udgangspunkt, må betragtes som erhvervet i spekulationsøjemed. Dog kan der ikke udledes et praktisk udgangspunkt om, hvorvidt asset tokens og utility tokens kan anses for erhvervet i spekulationsøjemed, henset til deres praktiske anvendelsesmuligheder.

I sidste ende beror det på en meget konkret vurdering på baggrund af alle objektive momenter, om en konkret kryptovaluta kan anses for erhvervet i spekulationsøjemed.

Seks ikke-offentliggjorte bindende svar angående spørgsmål om beskatning af kryptovaluta blev også analyseret. SKAT havde i alle seks sager givet skatteyderne medhold i, at gevinster og tab var den skattepligtige indkomst uvedkommende, enten fordi SKAT lagde til grund, at købene ikke var sket i hverken spekulation eller næring, eller fordi SKAT konkret vurderet, at købene ikke var sket i spekulation. Disse bindende svar anses for forkerte og repræsenterer en ukorrekt retstilstand, da SKAT enten har truffet afgørelse på et uoplyst grundlag eller fejlagtigt har vurderet, at skatteyderne konkret ikke købte de omhandlede kryptovaluta i spekulationsøjemed. Faktum i nogle af de ikke-offentliggjorte bindende svar minder endda i væsentlig grad om SKM2018.104.SR., men uagtet dette, fik skatteyderne i disse ikke-offentliggjorte bindende svar alligevel medhold i, at deres køb af kryptovaluta ikke var sket i spekulationsøjemed.

Det har således haft afgørende betydning, om der blev anmodet om et bindende svar før eller efter, der blev truffet en beslutning om, at sager vedrørende kryptovaluta var af principal betydning, og derfor skulle afgøres af Skatterådet, hvilket første gang skete ved SKM2018.104.SR.

Anmodninger om bindende svar indsendt før dette tidspunkt har således haft held med at få statueret skattefrihed af avancer.

De skattemæssige retsfølger afhænger af den skattemæssige kvalificering. Derivative tokens, herunder f.eks. Banacoin, skal beskattes efter reglerne om finansielle kontrakter i KGL. Dette indebærer bl.a. kildeartsbegrænsning og lagerbeskatning. Selskaber skal medregne gevinster i den almindelige indkomst og fysiske personer skal medregne gevinster som kapitalindkomst.

Beskatning af coins, utility tokens, equity tokens og asset tokens følger SL §§ 4-6. Uagtet, at det teoretiske udgangspunktet er skattefrihed for formuegenstande i SL § 5, litra a, må det praktiske udgangspunkt dog være, at spekulationsreglen finder anvendelse. For fysiske personer betyder dette, at avancer skal beskattes med 52 %, men at der kun gives et ligningsmæssigt fradrag på 26,6 %.

KAPITEL 4 - ØKONOMISK ANALYSE

Afhandlingens antagelser og metoder, som beskrevet i kapitel 1 om den økonomiske metode, gælder for nedenstående økonomiske analyse. Som beskrevet i kapitel 2 er kryptovalutaer ikke et entydigt begreb. Det har derfor været nødvendigt at dele dette begreb, som i visse tilfælde kan være ret så misvisende, ind i en række underbegreber eller underkategorier. Disse underkategorier fremgår af kapitel 2 og tæller henholdsvis **coins**, **security tokens** (herunder **equity** og **derivative tokens**), **utility tokens** og **asset tokens**. Grundet disse underinddelinger vil der i afhandlingens økonomiske analyse ikke udelukkende betragtes ét enkelt marked. Derimod vil den økonomiske analyse anskue henholdsvis markedet for betalingsløsninger og markedet for investeringer, herunder både handel med aktier, obligationer og andre finansielle instrumenter. Disse markeder vil primært udgøres af coins på markedet for betalingsløsninger og primært udgøres af security tokens på markedet for investeringer. Sidstnævnte kan dog også indeholde coins, hvis disse bliver brugt som investeringsmiddel.

Som nævnt i kapitel 1 vil de økonomiske agenter på disse markeder agere rationelt, og vil profitmaksimere efter, hvad der kendes som økonomisk profit. Dermed vil der altid foretages et valg, der skaber den højeste økonomiske profit. Dette gælder både for forbrugerne, der efterspørger betalingsløsninger, være det sig privatpersoner eller virksomheder, og udbyderne af disse betalingsløsninger, være det sig banker og kreditkortvirksomheder eller diverse kryptovalutavirksomheder. Ligeledes gælder det også på markedet for investeringer, hvor markedsaktørerne også vil søge hen mod den højeste økonomiske profit.

Den økonomiske analyse er delt op i to dele.

Den første del er meget specifik og betragter fordele og ulemper ved anvendelse af kryptovalutaer som produkt på henholdsvis markedet for betalingsløsninger og markedet for investeringsprodukter. Herudover ses der på, hvordan denne anvendelse af kryptovalutaer påvirker efficiensen på markederne.

Den anden del er mere generel og undersøger dels de overordnede fordele ved et marked med fuldkommen konkurrence og dels, i hvor høj grad forudsætningerne herfor er opfyldt på de to markeder i en situation med og uden kryptovalutaer. Denne del indeholder desuden en analyse af, hvordan den skattemæssige behandling af kryptovalutaer påvirker et sådant marked. Denne analyse er repræsentativ for begge markeder, uagtet at denne er foretaget på et enkelt marked.

Begge analyser tager udgangspunkt i mikroøkonomien, hvorfor der nedenfor følger en fastlæggelse af afhandlingens to markeder defineret i en mikroøkonomisk terminologi. Denne fastlæggelse ligger herefter til grund for de resterende analyser.

4.1 DEFINITION AF DE TO OMHANDLENDE MARKEDER

4.1.1 Mikroøkonomien og det danske marked for betalinger

Et lands udbud og efterspørgsel på et givent marked vil analyseres. Af relevans for denne afhandling er det danske marked for betalinger og de dertilhørende økonomiske aspekter. Den bagvedliggende økonomiske teori tager udgangspunkt i det traditionelle marked med udbud og efterspørgsel på fysiske varer. Samme teoretiske udgangspunkt kan dog også anvendes på markedet for betalinger, da der udføres en serviceydelse, der i et vist omfang kan sidestilles med at få stillet fysiske varer til rådighed. Der vil derfor heller ikke være tale om nogen produktionsvirksomhed med produktionsomkostninger, men transaktionsomkostningerne ved at foretage betalinger og pengeoverførsler kan tilsvarende sammenlignes hermed.

Markedet for betalinger skal indledningsvis defineres i en mikroøkonomisk terminologi. Alle skatteydere, der har et behov for enten at betale eller modtage en betaling vil betragtes som forbrugere i mikroøkonomisk terminologi. Det vil derfor gælde for både personer og virksomheder, da begge disse parter vil have et behov for enten at betale eller at modtage en betaling. I stort set alle tilfælde vil det være nødvendigt for disse forbrugere *både* at kunne betale og modtage betalinger. Disse forbrugere vil derfor udgøre efterspørgselsiden, da de vil efterspørge en betalingsløsning.

Tilsvarende vil udbudssiden udgøre alle udbydere af de kryptovalutaer, som har lignende karakteristika med de nuværende officielle valutaer¹⁷⁹ samt banker og kreditkortselskaber i fællesskab, da alle disse tilbyder betalingsløsninger. Godet, der handles på markedet, vil derfor være betalingsløsninger. Det vil primært omfatte coins uanset deres individuelle egenskaber samt bankernes tilsvarende ydelser, der ligger i konkurrencefeltet for at dække forbrugernes betalingsbehov.

Dette betalingsbehov er forbrugerne villige til at betale for,¹⁸⁰ og markedets efterspørgselskurve udgør forbrugernes aggregerede efterspørgselskurve (D) på denne ydelse. Stiger omkostningerne

¹⁷⁹ Jf. afsnit 2.2 og 2.3.1.

¹⁸⁰ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 38.

på denne ydelse vil færre forbrugere efterspørge ydelsen. Omvendt vil flere efterspørge ydelsen, når prisen er tilsvarende lav. Dette skyldes, at hver forbruger har en reservationspris for den pågældende ydelse, og når ydelsesprisen overstiger reservationsprisen, vil forbrugeren ikke købe produktet.¹⁸¹

Efterspørgselskurven skal ses i sammenhæng med det pågældende markedes udbudskurve (S), der er virksomhedernes aggregerede udbudskurve. Jo højere prisen for ydelsen er, jo flere virksomheder vil tilbyde denne ydelse og vice versa.¹⁸²

Prisen som forbrugerne betaler for betalingsløsningerne består af de samlede transaktionsomkostninger,¹⁸³ der vil være ved betalingen. Det vil for betalingsløsninger primært være prisen for betalingen, anvendeligheden af betalingssystemet og den tid, betalingen tager. En høj overførelsespris, et ikke-anvendeligt betalingssystem samt en lang betalingstid vil medføre, at færre forbrugere vil efterspørge ydelsen og omvendt.

I dag er bankerne sammen med kreditkortselskaberne den primære udbyder af betalingsløsninger.¹⁸⁴ Værdien af disse betalingsløsninger består derfor i, at betalingerne kan foregå elektronisk, f.eks. når der betales på dankortterminalen i supermarkedet, og at denne verificeres, endda i fremmede lande, hvor banken ikke er hjemmehørende. Det er desuden muligt at betale til udlandet og overføre penge uden, at de skal sendes fysisk. Alt dette har naturligvis nogle omkostninger, og de forskellige betalingsløsninger kan variere meget i pris. En betaling i det lokale supermarked vil ofte være signifikant billigere og hurtigere end en bankoverførsel til f.eks. Japan.¹⁸⁵

Det er netop dette udbud af betalingsløsninger sammen med forbrugerens behov for betalingsløsninger, der har dannet den ligevægtspris, der er for de pågældende betalingsydelser.

4.1.2 Mikroøkonomien og det danske marked for investeringer

Et andet relevant marked i et økonomisk perspektiv er det danske marked for investeringer. Det vil omfatte alle finansielle instrumenter, da alle disse er forbundet med en risiko og dertilhørende

¹⁸¹ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 28.

¹⁸² Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 28.

¹⁸³ Carbral, L., (2000), s. 168.

¹⁸⁴ jf. Afsnit 2.2.1.

¹⁸⁵ Se Danske Banks prisliste og overførelses hastighed for udenlandske overførelser <https://danskebank.dk/PDF/Priser-vilkaar-faktaark/Betalinger/Priser-og-vilkaar-for-udenlandske-overfoersler.pdf> samt Nordeas prisliste og overførelses hastighed for udenlandske overførelser: https://www.nordea.dk/Images/144-22267/Internationale_betaling_privatkunder_0118.pdf

muligt gevinst eller tab.¹⁸⁶ I forhold til den part, der i givet fald vil bruge et finansielt instrument til at hedge en risiko og dermed ikke foretager en økonomisk investering vil der for parten, der påtager sig risikoen være tale om en investering, da denne part spekulerer i, at den økonomiske usikkerhed går i hans retning og dermed har en fortjeneste.

På samme måde som ved ovenstående markedsbeskrivelse kan den økonomiske teori omkring udbud og efterspørgsel på fysiske varer anvendes, da det også her kan sidestilles med at få stillet fysiske varer til rådighed.¹⁸⁷ Der vil heller ikke være tale om en produktionsvirksomhed med produktionsomkostninger, men transaktionsomkostningerne ved at foretage investeringer kan sammenlignes med de klassiske økonomiske produktionsomkostninger.

Markedet for investeringer skal i mikroøkonomisk terminologi defineres på samme som ovenstående marked for betalinger. I dette tilfælde vil alle skatteydere, der efterspørger finansielle instrumenter betragtes som forbrugere i økonomisk forstand. Det gælder for både fysiske personer og virksomheder. Finansielle instrumenter er investeringsprodukter såsom aktier, obligationer, optioner samt andre finansielle kontrakter. Både forbrugere og virksomheder vil i et eller andet omfang have et behov for at foretage investeringer bl.a. for at kunne vækste i økonomisk forstand. Desuden vil penge falde i værdi over tid grundet inflation, hvilket også medfører et behov for at investere.¹⁸⁸ Alle disse forbrugere, der foretager investeringer vil udgøre efterspørgselssiden, da de vil efterspørge investeringsprodukter.

Efterspørgslen vil, tilsvarende som i markedet for betalinger, blive mødt af udbudssiden, der udgøres af alle, der udbyder et finansielt instrument. Det kan f.eks. være et selskab, der tilbyder en aktie, en person, der tilbyder et råvarederivat eller en bank, der tilbyder en renteswap. Godet, der handles på markedet er alle finansielle instrumenter. Udbydere af finansielle instrumenter er derfor ikke begrænset til en bestemt gruppe, men omfatter alle investeringer, der ligger i konkurrencefeltet for at dække forbrugernes investeringsbehov.

Dette investeringsbehov er forbrugerne villige til at betale for, og markedets efterspørgselskurve udgør forbrugernes aggregerede efterspørgselskurve (D), hvor udbyderne af disse finansielle instrumenter, herunder de traditionelle og kryptovalutaer,¹⁸⁹ udgør den aggregerede

¹⁸⁶ Dyppel, K., (2012), s. 35 og s. 40-41.

¹⁸⁷ En forudsætning for en investering er en potentiel gevinst, der i sidste ende skal bruge på fysiske varer.

¹⁸⁸ Blanchard, Olivier m.fl., (2013), s. 24-28.

¹⁸⁹ De kryptovalutaer, der egner sig som investeringsprodukter. Se f.eks. afsnit 2.3.1 og 2.3.2.

udbudskurve (S). Sammenhængen mellem pris og den tilhørende efterspørgsel og udbud gør sig også gældende her.¹⁹⁰

Prisen som forbrugerne betaler for at kunne foretage investeringen består, som i markedet for betalinger, af de samlede transaktionsomkostninger. Et eksempel på dette, som de fleste kender til, er en evt. kurtage på handel med aktier. Denne kurtage kan f.eks. variere afhængigt af, om der er tale om indenlandske- eller udenlandske aktier. Omkostningen vil altid gøre investeringen mindre efterspurgt, da investeringen først skal give en avance, der overstiger denne omkostning. Finansielle instrumenter kan benytte sig af en fast kurtage og/eller en variabel kurtageomkostning afhængigt af det finansielle instrument.¹⁹¹ Denne kurtageomkostning spiller derfor en væsentlig rolle for efterspørgslen på finansielle instrumenter, da det i sidste kan medføre, at der investeres i et andet finansielt instrument med lavere transaktionsomkostninger.

En anden omkostning, og den væsentligste for denne afhandlings område, er skatten samt fradraget for henholdsvis avancen og tabet på investeringen. Pålægges investeringer forskellige beskatning, vil det have en økonomisk effekt på efterspørgslen. Et simpelt eksempel kunne være to lignende investeringsmuligheder, hvor begge finansielle instrumenter forventes med 50 % sandsynlighed, at stige med 10 %. Disse to eksempler vil i et økonomisk udgangspunkt være lige meget værd, da den forventede økonomiske gevinst er lige stor. Pålægges de to investeringer differentieret beskatning vil dette – alt andet lige¹⁹² – medføre en større efterspørgsel for investeringen med den fordelagtige beskatning. Finansielle instrumenter er i høj grad underlagt differentieret beskatning, herunder skatteprocent, periodisering, skattemæssig fradragsværdi mv.¹⁹³

4.2 ØKONOMISKE PRINCIPPER FOR BEGGE MARKEDER – PÅ KORT SIGT

Markedernes udbudskurve (S) svarer til summen af virksomhedernes individuelle marginalomkostninger (SMC).¹⁹⁴ Disse er virksomhedernes kortsigtede omkostninger ved at producere én yderligere enhed. For markedet for *betalingsløsninger* vil det være omkostningen ved at overføre én yderligere betaling. Tilsvarende på markedet for *investeringer* vil det være

¹⁹⁰ Jf. Afsnit 4.1.1.

¹⁹¹ Se eksempelvis kurtageomkostninger fra Danske Bank: <https://danskebank.dk/PDF/PRISER-VILKAAR-FAKTAARK/Investering/Priser-for-handel-med-vaerdipapirer.pdf>

¹⁹² En høj beskatning kan også medføre et højt fradrag, der samtidig kan have en skattemæssig og økonomisk værdi.

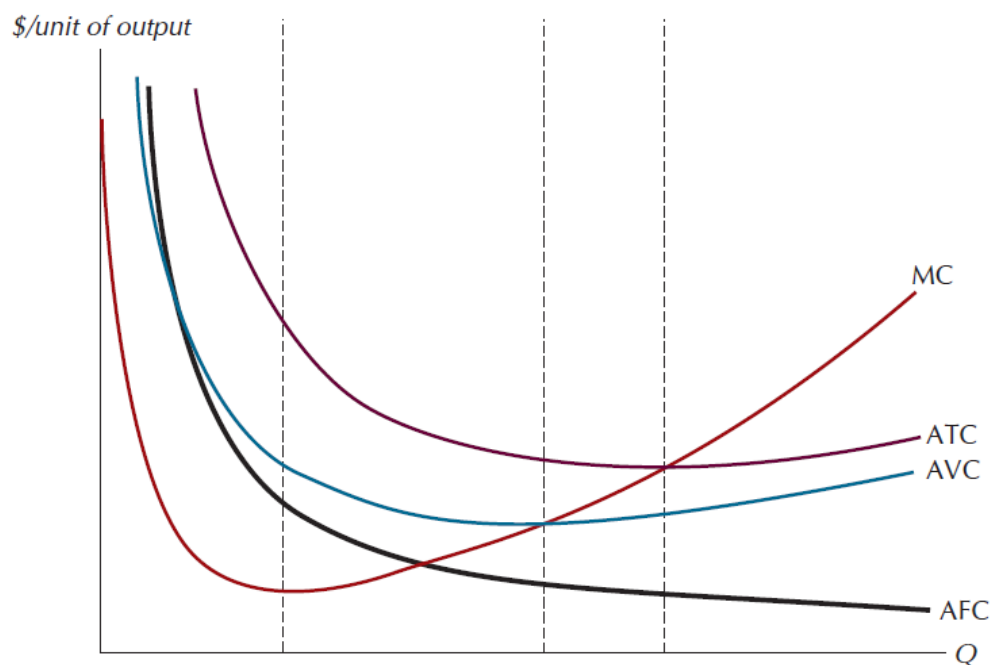
¹⁹³ <http://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/skattevaerdi-af-fradrag-i-2017>

¹⁹⁴ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 359.

omkostningen ved at udbyde ét yderligere finansielt instrument. Når prisen på disse to markeder stiger, dvs. når prisen for at overføre en betaling (markedet for betalingsløsninger) eller prisen for at udbyde et finansielt instrument (markedet for investeringer) stiger, vil flere udbyde disse ydelser og tilsvarende færre, når prisen falder.¹⁹⁵

De udbydende virksomheders profit ved at producere disse ydelser afhænger af prisen og de gennemsnitlige totale omkostninger (ATC). En højere pris vil medføre, at virksomhederne producerer mere, da deres marginalomkostningskurve (MC-kurve) vil tillade dette.¹⁹⁶

En af forudsætningerne for fuldkommen konkurrence er, at virksomhederne er pristagere og dermed tager prisen for givet, når virksomheden skal danne det økonomiske grundlag for dens profitmaksimerende aktiviteter, se afsnit 4.4 for en nærmere gennemgang af fuldkommen konkurrence. De gennemsnitlige totale omkostninger (ATC) har en U-formet udvikling, da de indeholder både faste- (AFC) og variable omkostninger (AVC) ved at producere ydelserne for begge markeder.

Figur 4.1¹⁹⁷

Producers der meget få ydelser vil de faste omkostninger (AFC) udgøre den største andel af de samlede omkostninger, da der vil være en række omkostninger, som er nødvendige for, at der

¹⁹⁵ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 361.

¹⁹⁶ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 360.

¹⁹⁷ Frank, R., (2015), Figur 9.5.

overhovedet kan produceres én enhed. I forhold til kryptovaluta vil der på begge markeder (altså, markedet for *betalingsløsninger* og markedet for *investeringer*) være omkostninger forbundet med at implementere digitale systemer, der kan administrere digitale betalingsløsninger og finansielle instrumenter, kontorbygninger mv. Disse omkostninger kan kun fordeles ud på det antal enheder, der er produceret, hvorfor meget få antal producerede enheder vil medføre meget høje gennemsnitlige totale omkostninger (ATC).

De gennemsnitlige totale omkostninger (ATC) består, som nævnt ovenfor, også af de gennemsnitlige variable omkostninger (AVC), og disse har også betydning for udviklingen af de marginale omkostninger (MC). De variable omkostninger er de omkostninger, der vil være direkte forbundet ved at producere den yderligere enhed.¹⁹⁸ For kryptovalutaer kunne det eksempelvis være at verificere den pågældende betalingstransaktion (på markedet for *betalingsløsninger*) eller at sammensætte et yderligere finansielt instrument (på markedet for *investeringer*). Over tid vil virksomheder standardisere eller specialisere sin produktion hvilket vil medføre, at de gennemsnitlige variable omkostninger falder. Virksomheden bliver bedre og mere effektiv til enten at udbyde betalingsløsninger eller finansielle instrumenter samt de ansattes uddannelse og erfaring på netop det pågældende område stiger. Der findes dog en grænse for, hvor effektiv medarbejderne og processerne kan blive, og på et tidspunkt vil det f.eks. ikke kunne betale sig at ansætte yderligere medarbejdere, da denne ikke vil kunne tjene sin løn hjem igen. Derfor vil kurven, som vist på figur 4.1, nå et punkt, hvor de gennemsnitlige totale omkostninger (ATC) vil stige.¹⁹⁹ Efterspørgslen på kvalificeret arbejdskraft vil tilsvarende stige, når produktionen på markedet stiger, hvilket indebærer at både eksisterende og nye medarbejdere kan kræve mere i løn, hvormed de variable omkostninger vil stige i takt med, at der produceres flere ydelser på de to markeder.²⁰⁰

4.2.1 Opsummering

Disse ovenfor beskrevne kortsigtede økonomiske principper gør sig gældende på begge markeder, og er grundlaget for prisdannelsen på den enkelte producerede ydelse. I det følgende afsnit vil de nævnte transaktionsomkostninger analyseres nærmere, da disse hænger sammen med den ovenfor nævnte omkostningsteori og dermed også prisdannelsen. Derudover vil de økonomiske effekter ved implementering af kryptovaluta også analyseres.

¹⁹⁸ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 311.

¹⁹⁹ Perloff, J., (2012), s. 113. og Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 312-313.

²⁰⁰ Perloff, J. (2012), s. 113.

4.3 KRYPTOVALUTAERNES INDTRÆDEN

Denne del af den økonomiske analyse vil behandle det scenarie, hvor kryptovalutaer bliver implementeret som betalingsmiddel. De økonomiske konsekvenser ved at have både kryptovalutaerne og bankernes 'almindelige' betalingsmidler vil analyseres, hvorefter det vil konkluderes, hvad den mest effektive løsning er.

4.3.1 Transaktionsomkostninger

Som tidligere nævnt i afsnit 4.1.1 er transaktionsomkostningerne et vigtigt aspekt i forhold til de økonomiske overvejelser, som forbrugerene skal tage stilling til, når de skal benytte et betalingsmiddel. I forhold til de nævnte transaktionsomkostninger i afsnit 4.1.2 er det mere vanskeligt at vurdere, om kryptovalutaerne har en reel fordel over de traditionelle investeringsprodukter, hvorfor disse ikke vil blive behandlet nærmere.

Transaktionsomkostninger er et begreb, der stammer helt tilbage fra 1930'erne, hvor John R. Commons, Ronald H. Coase og senere Oliver E. Williamson var væsentlige bidragsydere.²⁰¹ Transaktionsomkostningerne er, som tidligere beskrevet i afsnit 4.1.1, de samlede omkostninger, der bl.a. udgør prisen for betalingen/overførslen, betalingshastigheden og anvendeligheden af betalingssystemet.

4.3.1.1 Overførselspris

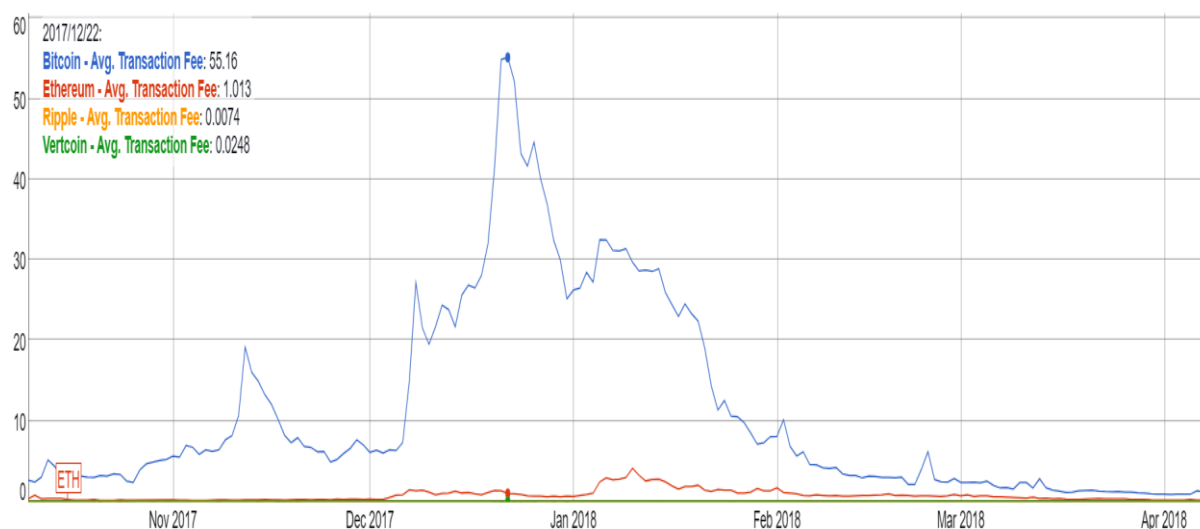
Med de nuværende betalingsløsninger, der foretages gennem bankerne, vil prisen på en betaling/overførsel i høj grad afhænge af, hvilken type, der er tale om. Indenlandske betalinger/overførsler vil ofte være billigere end udenlandske, hvor priserne f.eks. varierer mellem 0 kr. for en indenlandsk betaling og 650 kr. for en udenlandsk straksoverførsel.²⁰² Det kan derved være en væsentlig transaktionsomkostning, hvor det kan have stor betydning for forbrugerne, når det skal vurderes, hvilken form for betaling/overførsel, de skal foretage. Ønsker en forbruger f.eks. at overføre 100 kr. til en udenlandsk bank så hurtigt som muligt, kan transaktionsomkostningerne næppe stå til måls med værdien af det, der overføres. Disse transaktionsomkostninger skal derfor under alle omstændigheder tillægges, når en forbruger skal vurdere, om en given betaling/overførsel i et økonomisk henseende kan svare sig. Foretager en

²⁰¹ Williamson, O, Masten, S., (1999), s. 9 .

²⁰² Se Danske Banks prisliste og overførelses-hastighed for udenlandske overførelser <https://danskebank.dk/PDF/Priser-vilkaar-faktaark/Betalinger/Priser-og-vilkaar-for-udenlandske-overfoersler.pdf> samt Nordeas prisliste og overførelses-hastighed for udenlandske overførelser: https://www.nordea.dk/Images/144-22267/Internationale_betalinger_privatkunder_0118.pdf

virksomhed f.eks. mange udenlandske betalinger/overførsler, og er disse af relativt små beløb, kan transaktionsomkostningerne være uforholdsmæssigt høje.

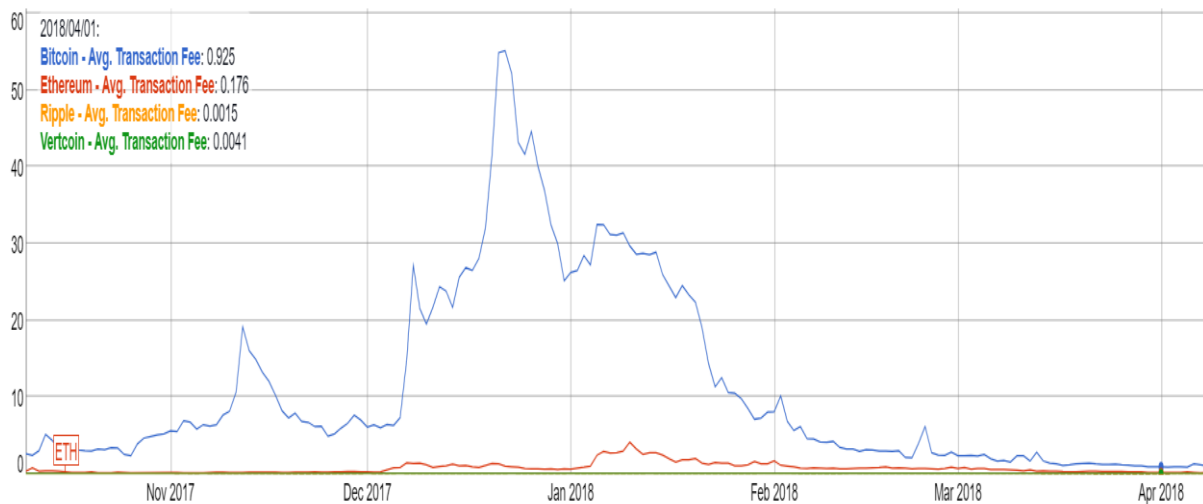
Kryptovalutaer giver mulighed for at overføre uden om bankerne, og benytter sig, som tidligere beskrevet i afsnit 2.2, af en anden teknologi til at verificere betalingen/overførslen. Disse priser svinger i høj grad, hvor f.eks. en overførsel i Bitcoins den 22. december 2017 kostede 55,16 dollars – svarende til ca. 350 kr.:

Figur 4.2 – Overførselspris for Bitcoin, Ethereum, Ripple og Vertcoin den 22. december 2017²⁰³

Tilsvarende var overførselsprisen for kryptovalutaen, Ripple, samme dato 0,0074 dollars – svarende til 0,05 kr. Efterfølgende er overførselsprisen faldet markant, hvor den pr. 1. april 2018 for samme valutaer var 0,925 dollars (5,6 kr.) og 0,0015 dollars (0,009 kr.) for henholdsvis Bitcoin og Ripple:

²⁰³ <https://bitinfocharts.com/comparison/transactionfees-btc-eth-xrp-vtc.html#6m>

Figur 4.3 – Overførselspris for Bitcoin, Ethereum, Ripple og Vertcoin den 1. april 2018²⁰⁴

De forskellige kryptovalutaer differentierer sig i høj grad fra hinanden²⁰⁵, hvorfor f.eks. deres overførselsomkostninger også er meget forskellige. Det ses dog tydeligt, at overførselsomkostninger kan være ekstremt lave og ikke mindst betydeligt lavere end ved brug af de nuværende betalingsløsninger, der udbydes af bankerne.

Såfremt kryptovalutaerne implementeres på markedet for betalingsløsninger, vil forbrugerne derved kunne gøre brug af både bankernes- og kryptovalutaernes betalingsløsninger. Forbrugerne vil altid profitmaksimere²⁰⁶ og vælge det betalingsmiddel med de laveste omkostninger, hvilket her vil være kryptovalutaerne.

Den økonomisk mest effiente løsning vedrørende overførselsomkostningerne vil derfor være at implementere kryptovalutaerne på det nuværende marked som et reelt betalingsmiddel, da dette vil medføre lavere transaktionsomkostninger for forbrugerne.

4.3.1.2 Overførselshastighed

En anden relevant økonomisk transaktionsomkostning er tid.²⁰⁷ Hvad enten det vedrører at undersøge markedet og bruge arbejdstimer på dette eller at vente på en betaling/overførsel, så vil det i et økonomisk henseende være en omkostning, da tiden alternativt kunne være brugt på

²⁰⁴ <https://bitinfocharts.com/comparison/transactionfees-btc-eth-xrp-vtc.html#6m>

²⁰⁵ Jf. Afsnit 2.3.1 om coins.

²⁰⁶ Coase, Ronald H., *The Nature Of The Firm*: Origin, 1998.

²⁰⁷ Coase, Ronald H., *The Nature Of The Firm*, 1937.

noget andet. Der er derved tale om alternativomkostninger, der skal vejes op mod den nytte, der er ved at bruge tiden/omkostningerne.²⁰⁸

På det nuværende betalingsmarked varierer overførsels-/betalingshastigheden i høj grad. Verificeringen af en betaling med dankort i supermarkedet tager blot få sekunder, hvor det for en udenlandsoverførsel kan tage op til flere dage.²⁰⁹

For forbrugerne betyder det, at det i visse situationer kan være uhensigtsmæssigt at anvende betalingsløsningerne på det nuværende marked i form af f.eks. banker, da det vil medføre en række økonomiske omkostninger. Desuden er betalinger/overførsler også påvirket af bankens åbningstider/bankdage.²¹⁰ Det betyder, at transaktioner som regel ikke registreres eller er synlige, og parterne kan ikke verificere, at betalingen/overførslen er gennemført, før banken igen har åbent. I et internationalt økonomisk marked, hvor varer/serviceydelser sendes/udføres og betalinger sker på alle tidspunkter af døgnet, kan det hæmme effektiviteten, da parterne i visse tilfælde er nødsaget til at iværksætte visse foranstaltninger, hvis en vare/serviceydelse skal sendes/udføres, men hvor betalingen i visse tilfælde først kan verificeres flere dage efter. Den part, der yder en eller anden form for kredit påtager sig samtidig også en risiko, hvilket medregnes i den samlede pris.²¹¹

Der er, som tidligere nævnt i afsnit 2.3, ca. 1.500 forskellige kryptovalutaer, og deres overførselshastighed er hver især forskellig. I lighed med afsnit 4.3.1.1 omkring overførselsomkostningerne, kan der f.eks. for de to nævnte kryptovalutaer, Bitcoin og Ripple, konkluderes meget forskellige overførselshastigheder.

Den 17. december 2017 kl. 13 havde Bitcoin en overførselshastighed på 68 minutter,²¹² hvor Ripple på tilsvarende tidspunkt havde en overførselshastighed på godt 3 sekunder.²¹³

²⁰⁸ Frank, R., Cartwright, E. (2013), s. 7.

²⁰⁹ Se Danske Banks prisliste og overførselshastighed for udenlandske overførelser <https://danskebank.dk/PDF/Priser-vilkaar-faktaark/Betalinger/Priser-og-vilkaar-for-udenlandske-overfoersler.pdf> samt Nordeas prisliste og overførselshastighed for udenlandske overførelser: https://www.nordea.dk/Images/144-22267/Internationale_betalinger_privatkunder_0118.pdf

²¹⁰ Se Danske Banks bankdage: <http://www-2.danskebank.dk/Link/tidsfristernetbank> og Nordeas bankdage: <https://www.nordea.com/da/om-nordea/kontakt/banklukkedage/bank-holidays-nordic-markets/>

²¹¹ Frank, R., Cartwright, E. (2013), s. 540.

²¹² <https://blockchain.info/da/charts/avg-confirmation-time?timespan=180days>

²¹³ <https://ripple.com/insights/ripple-continues-to-bring-internet-of-value-to-life-new-features-increase-transaction-throughput-to-same-level-as-visa/> og <https://twitter.com/ripple/status/943991821075587072?lang=da>

Overførselshastigheden på Bitcoins svinger dog i høj grad, hvor overførselshastigheden den 23. januar 2018 kl. 01 var 11.453 minutter – eller svarende til ca. 8 dage.

Det er derved ikke alle kryptovalutaer, der på alle tidspunkter kan konkurrere med det nuværende marked for betalingsløsninger, der er bestående af banker. Der er dog forskellige kryptovalutaer, f.eks. Ripple, der tilbyder ekstremt hurtige løsninger, og hvor en transaktion kan verificeres af begge parter inden for få sekunder. Det vil f.eks. betyde, at én part ikke behøver at yde en kredit og derved også en risiko, som der skal betales kompensation for. Det vil i sidste ende medføre lavere omkostninger for forbrugerne og et mindre økonomisk spild.

4.3.1.3 *Anvendelighed*

Den sidste transaktionsomkostning, der vil blive analyseret i denne analyse er den manglende anvendelighed, der kan være ved brug af betalingsløsninger.

På markedet for betalingsløsninger i dag, er der en meget stor anvendelighed. Dankortet kan f.eks. bruges stort alle steder, uanset om det er i det lokale supermarked eller på en restaurant i New York. Banken sørger for at omregne den fremmede valuta, og transaktionen accepteres med det samme.²¹⁴

Det samme gør sig gældende, når der overføres penge til en anden bank i et fremmed land. Selvom den fremmede bank ikke er associeret med f.eks. den danske, og det er i fremmed valuta, så kan transaktionen uden videre gennemføres.

Alt dette kan virke meget banalt og noget, der ikke tænkes yderligere over, når der dagligt betales for varer/serviceydelser eller overføres penge.

Problemstillingen opstår, hvis der indføres en ny valuta, her kryptovaluta, hvor f.eks. butikker og banker ikke uden videre accepterer den pågældende valuta. Er kryptovalutaen ikke accepteret, vil der ved enhver form for betaling/overførsel være en række omkostninger forbundet ved at undersøge,²¹⁵ hvorvidt den pågældende betaling/overførsel kan foretages i form af kryptovaluta eller ej. I visse tilfælde kunne disse undersøgelsesomkostninger f.eks. ikke stå til måls med den besparelse, der ellers kunne opnås ved at benytte kryptovaluta som betalingsmiddel.

²¹⁴ Se f.eks. Nordeas beskrivelse af Dankortets anvendelsesmuligheder:

<https://www.nordea.dk/privat/produkter/kort/visa-dankort.html> samt tilsvarende for Danske Bank:

<https://danskebank.dk/privat/produkter/kort/visadankort>

²¹⁵ Coase, Ronald H., *The Nature Of The Firm*, 1937.

Det er derved en økonomisk forudsætning for, at et betalingsmarked bestående af kryptovaluta kan fungere, så skal det accepteres af både beløbsafsender og beløbsmodtager. Hvis ikke, vil det medføre et kæmpe økonomisk spild, der ikke nødvendigvis kan stå til måls med de fordele, der er ved kryptovaluta sammenlignet med det nuværende marked for betalingsløsninger.

4.3.1.4 Opsummering af transaktionsomkostninger og konkurrencen på markedet

Transaktionsomkostningerne består af de omkostninger, der er forbundet med at foretage en transaktion. I forhold til de tre analyserede omkostninger, overførselspris, overførselshastighed og anvendelighed, må det konkluderes, at visse kryptovalutaer er særdeles efficiente i form af meget få omkostninger, herunder især overførselspris og overførselshastighed. Disse ville ud fra et økonomisk synspunkt være det nuværende betalingsmarked overlegent og at foretrække. En overførsel til udlandet ville f.eks. kunne ske på ca. 3 sekunder og koste 0,009 kr., hvor en tilsvarende transaktion på det nuværende marked ville koste flere hundrede kroner og kunne tage op til flere dage at få gennemført. Det økonomiske spild ville derfor kunne minimeres, og der kunne opnås et mere efficient betalingsmarked ved brug af kryptovaluta.

Dette vil dog være betinget af, at kryptovaluta kan accepteres som betalingsmiddel, da der ellers kunne opstå uforholdsmæssigt mange omkostninger ved at skulle undersøge hver enkelt transaktion, om den kunne foretages i kryptovaluta og i givet fald hvilken én ud af de godt 1.500 forskellige kryptovalutaer, der skulle bruges. Anvendeligheden er dermed på nuværende tidspunkt mindre efficient end det nuværende betalingsmarked med en yderst høj anvendelighed.

Det må derfor ud fra en samlet vurdering konkluderes, at kryptovaluta som betalingsløsning ud fra et økonomisk synspunkt har potentialet til at være mere efficient end det nuværende betalingsmarked.

Markedet vil derved på lang sigt kun udbyde kryptovaluta som betalingsmiddel, da dette vil medføre en økonomisk mere efficient tilstand. Bankerne vil derfor udbyde kryptovaluta som betalings- og overførselsesmiddel i fremtiden, da forbrugerne vil efterspørge dette/denne produkt/serviceydelse i højere i grad end de nuværende.

Markedet ville derfor også være tættere på fuldkommen konkurrence, da der vil være færre transaktionsomkostninger og derved opstå et mere efficient marked med mindre økonomisk

spild. I et økonomisk henseende vil dette være at foretrække, jf. nærmere herom i afsnit 4.4 om fuldkommen konkurrence.

4.3.2 Markedets reaktion på indførslen af kryptovaluta som betalingsmiddel

I forhold til ovenstående afsnit, hvor det konkluderes, at kryptovaluta i et økonomisk henseende vil være at foretrække, især grundet de lave transaktionsomkostninger, vil det nuværende marked for betalingsmidler, bestående af banker, tage stilling til, hvilken form for reaktion, der skal være på det nye produkts indtræden.

4.3.2.1 Kreativ destruktion

Joseph Schumpeter beskrev bl.a. en sådan situation, hvor et nyt teknologisk produkt indtræder på et eksisterende marked.²¹⁶ Det kapitalistiske marked er aldrig stationært, men konstant i dynamisk udvikling, hvorfor industrien/markedet konstant påvirkes af faktorer, som ændrer den økonomiske position. Den primære årsag til, at det kapitalistiske marked konstant er i udvikling, er begrundet i forbrugernes nye markeder, nye produktionsmetoder, ændringer i virksomhedens organisering (f.eks. funktioner bliver overflødige og/eller automatiserede) m.v.²¹⁷

Udviklingen i form af de førnævnte årsager (nye markeder, - produktionsmetoder, ændringer i virksomhedens organisering) betyder, at der sker en industriel mutation, der konstant revolutionerer den økonomiske struktur indefra, som ødelægger den gamle økonomiske struktur og skaber en ny.²¹⁸ Schumpeter beskriver dette fænomen som 'kreativ destruktion', og alle kapitalistiske markeder/industrier eksisterer i denne tilstand.

Denne form for konkurrence bestående af de nye goder, den nye teknologi, det nye form for udbud og den nye form for virksomhedsorganisering rammer ikke virksomhedernes profitmargin og deres producerede output, men derimod virksomhederne fundament og eksistensgrundlag.²¹⁹

Markedets konstant dynamiske udvikling bl.a. i form af ny teknologi vil i et økonomisk henseende derfor ikke medføre, at virksomhederne vil blive presset til en mindre avance, men derimod medføre, at deres eksistensgrundlag helt ophører, hvorfor de udtræder af markedet for betalingsløsninger.

²¹⁶ Schumpeter, J. (1942), s. 87.

²¹⁷ Schumpeter, J. (1942), s. 82-83.

²¹⁸ Schumpeter, J. (1942), s. 83.

²¹⁹ Schumpeter, J. (1942), s. 84.

I forhold til denne afhandlings område kan Schumpeters teorier, der stammer tilbage fra 1942²²⁰ og bygger på Adam Smiths teori om kapitalismen,²²¹ stadig bruges på den udvikling, der er sket inden for kryptovaluta i dag.

Det er i ovenstående afsnit 4.3.1.4 konkluderet, at kryptovaluta ud fra et økonomisk synspunkt er det mest efficiente betalingsprodukt. De markant lavere transaktionsomkostninger vil medføre, at det nuværende marked for betalingsløsninger, der består af banker, ikke blot vil blive udkonkurreret til en lavere profit, men de vil derimod ødelægge bankernes eksistensgrundlag i forhold til industrien/markedet for betalingsløsninger.

Ifølge Schumpeters teori vil den nye teknologi i form af blockchain og kryptovalutaer ødelægge industrien/markedet for betalingsløsninger indefra, og der vil derfor ske en kreativ destruktion. Den nuværende industri/marked i form af bankerne som betalingsløsningsudbydere vil derfor blive erstattet af den nye industri/marked, hvor udbydere af de økonomisk efficiente kryptovalutaer erstatter bankerne.

De nuværende markedsudbydere (bankerne) vil derfor være nødsaget til at reagere, såfremt de vil forblive på markedet. Eksempler på teknologier, der har revolutioneret og slået dominerende virksomheder af som markedsdominerende ses f.eks. med Blockbuster og streamingtjenesterne samt Nokia og indførslen af smartphones. I begge tilfælde var der tale om en ny teknologi, hvor virksomhederne blev 'ødelagt indefra' af den nye industri.

Industrien er derfor nødsaget til at reagere adaptivt, hvis ikke der skal ske en kreativ destruktion.²²²

Hvis bankerne derfor ikke reagerer adaptivt, vil der i et økonomisk henseende skabes et nyt marked for betalingsløsninger, hvor bankernes 'gamle' industri, som det kendes i dag, destrueres og erstattes med et nyt marked kun bestående af kryptovaluta. Bankerne er derfor nødsaget til at tilbyde en lige så attraktiv betalingsløsning med tilsvarende få transaktionsomkostninger for at kunne overleve på markedet for betalingsløsninger eller implementere kryptovalutaer i deres egen industri.

²²⁰ Schumpeter, J. (1942), s. 9.

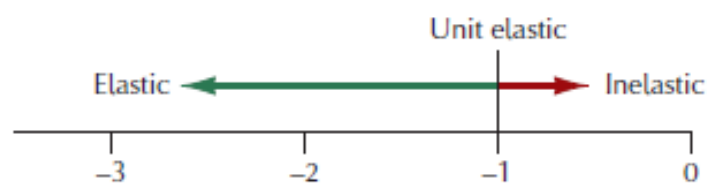
²²¹ Schumpeter, J. (1942), s. 75.

²²² Schumpeter, J. (1942), s. 55.

4.3.3 Priselasticitet

Priselasticitet er defineret som *den procentvise ændring i efterspørgslen af et gode, der udspringer af en 1-procentsstigning i prisen på godet*.²²³ Begrebet knytter sig til to andre begreber, nemlig *indkomst-* og *substitutionseffekten*, som ved 'normale goder' betyder, at godet falder ved prisstigninger og ved fald i disponibel indkomst, og vice versa.²²⁴

Hvis efterspørgslen på et gode således falder 2 % som resultat af en 1 % stigning i dets pris, så siges det, at godet er elastisk med en priselasticitet på -2. Hvis efterspørgslen ændres med mindre

end 1 % eller slet ikke ændres ved en 1 % stigning i godets pris, siges det, at godet er uelastisk. Hvis efterspørgslen ændres med præcis 1 % ved en 1 % stigning, siges det, at godet er neutralt. Dette fremgår af nedenstående figur:

Figur 4.4²²⁵

Alt efter hvilket gode, der er tale om, kan priselasticiteten være vidt forskellig, hvilket hænger sammen med godernes indkomst- og substitutionseffekt. Goder, der typisk udgør en meget lille del af den disponible indkomst, og hvor der samtidig ikke er substituerende produkter, vil indkomst- og substitutionseffekten være forsvindende lille, ligesom priselasticiteten vil være det. Et eksempel herpå kan nævnes salt, som hverken udgør nogen nævneværdig procentdel af den samlede disponible indkomst eller har nogle alternativer til sig. Et eksempel på et gode med høj indkomsteffekt, høj substitutionseffekt og er meget priselastisk kan nævnes huse og lejligheder. Disse udgør typisk en meget stor del af den disponible indkomst, hvorfor indkomsteffekten er høj. Herudover findes der ofte mange alternativer, hvor der kan gås på kompromis med høje priser på huse/lejligheder. Det kan f.eks. være en mulighed at flytte til mere affolkede lokationer, som oftest er billigere end storbyerne, eller der kan vælges en billigere lejlighed for derfor at have råd

²²³ Frank, R., (2015), s. 111.

²²⁴ Frank, R., (2015), s. 100-101.

²²⁵ Frank, R., (2015), fig. 4.19.

til andre ting. Derfor er substitutionseffekten typisk også høj på sådan et gode, ligesom priselasticiteten vil være det.²²⁶

I forhold til denne afhandlings to produkter, henholdsvis betalingsløsninger og investeringsprodukter, vil disse typisk ligge som en mellemting mellem ovenstående to ekstremer.

Når det kommer til betalingsløsninger, kan der argumenteres for, at indkomsteffekten er forholdsvis lille, da udgifter til disse ikke tynger den disponible indkomst nævneværdigt. Til gengæld må substitutionseffekten være forholdsvis stor på produkter på betalingsløsningsmarkedet. Hvis den skattemæssige behandling af henholdsvis de officielle valutaer og kryptovalutaer var ens, ville en stigning på prisen for de officielle valutaer umiddelbart kunne tænkes at resultere i, at brugerne ville skifte til kryptovalutaer og omvendt. Dette fordi brugerne ikke har de store præferencer for den ene betalingsløsning frem for den anden ud over prisen og effektiviteten. Ovenfor i afsnit 4.3 er det argumenteret for, at kryptovalutaproduktet er mere effektivt, hvorfor forbrugerne i større grad ville skifte til kryptovalutaer, hvis prisen på de officielle valutaer skulle stige, eller den relative pris skulle ændres, dvs. prisen set i forhold til det andet produkt.

Derfor må produktet, betalingsløsninger, på dette marked siges at være relativt priselastisk, primært pga. produktets høje substitutionseffekt ved prisstigninger eller ændringer i den skattemæssige behandling.

I relation til markedet for investeringsprodukter vil ovenstående overvejelser være de samme blot med den forskel, at produkterne på dette marked formentlig udgør en væsentlig større del af den disponible indkomst, hvorfor indkomsteffekten her vil være større end tilfældet med betalingsløsninger. På dette marked vil forbrugernes præferenceskabende karakteristika udelukkende være afkastet, hvis størrelse kan afhænge af en række faktorer. Vigtigst for denne afhandlings problemstilling er den skattemæssige behandling af de forskellige investeringsprodukter, og forskellene i denne behandling, kan have stor betydning for investors endelige afkast på produktet. Om det endelige afkast er større ved kryptovalutaer i forhold til de officielle valutaer må være uden for denne afhandlings problemfelt, hvorfor det hverken kan slås fast, om det er større eller mindre, og dermed mere effektivt i en økonomisk forstand. Dog slås

²²⁶ Frank, R., (2015), s. 106-108.

det fast, at hvis ét produkt på markedet har større afkast end et andet, og det er forholdsvis problemfrit og billigt at skifte til dette andet produkt, da vil substitutionseffekten være højere.

Samlet må det konkluderes, at produkterne på markedet for investeringsprodukter er stærkt priselastiske.

4.3.3.1 Priselasticitet og reaktion på markedet

Ovenstående slår fast, at produkterne på begge markeder er ganske priselastiske. Hvis dette ses i lyset af Joseph Schumpeters teori om kreativ destruktion, jf. afsnit 4.3.2.1, har denne priselasticitet stor betydning for markedsdeltagernes handlemønstre. Denne dikterer bl.a., at de nuværende markedsdeltagere, bankerne, må reagere adaptivt bl.a. på grund af det forhold, at produkterne på markederne er ganske priselastiske. Hvis ikke de gør dette, og det nyere produkt (kryptovaluta) på markedet tilmed er mere effektivt, vil de to nuværende markeder således destrueres indefra forstået på den måde, at nye produkter (kryptovalutaer) vil overtage markederne indefra og dermed ødelægge markederne, som det kendes. Dette er mest udtalt på markedet for betalingsløsninger, jf. afsnit 4.3.1.4 og 4.3.2.1, og vil først og fremmest være et problem for de nuværende markedsdeltagere, bankerne, som på den måde bliver udkonkurreret af et bedre produkt på markedet. Samfundet vil som helhed have en fordel af effektiviseringen med eller uden deltagelse fra de nuværende markedsdeltagere, bankerne. Dog vil der kunne argumenteres for, at overgangen til det nye og bedre produkt, kryptovaluta, vil ske hurtigere og mere gnidningsfrit med deltagelse fra bankerne. Her tænkes særligt på bankernes store kundebase og tillidsfulde forhold til den danske stat bl.a. pga. overholdelse af række vidtrækkende regler til beskyttelse af forbrugerne og markedet som helhed.

4.3.4 Opsummering af kryptovalutaernes indtræden på markedet

Indførelsen af kryptovaluta som betalingsmiddel vil i et økonomisk perspektiv betyde, at der tilbydes et teknologisk overlegent produkt med færre transaktionsomkostninger, som forbrugerne vil efterspørge.

Ifølge Schumpeter er industrien/markedet aldrig statisk, men konstant i en dynamisk udvikling, der påvirkes af faktorer, herunder bl.a. teknologisk udvikling, der vil medføre økonomisk mere efficiente produkter/serviceydelser. Der vil derved ske en industriel mutation på markedet og dette vil ødelægges indefra. Det vil umiddelbart betyde, at bankernes profit på markedet for betalingsløsninger ikke mindskes, men derimod, at bankerne helt erstattes med det nye marked bestående af kryptovalutaer.

Bankerne er derfor nødsaget til at reagere adaptivt til det nye industri og tilbyde betalingsløsninger med tilsvarende lave transaktionsomkostninger eller implementere kryptovalutaer i deres industri.

På markedet for investeringsprodukter er det mere uklart, hvorvidt de samme fordele gør sig gældende for kryptovaluta, og dermed om samme økonomiske konsekvenser vil forekomme.

4.4 FULDKOMMEN KONKURRENCE

Et marked karakteriseret ved fuldkommen konkurrence er som udgangspunkt det mest efficiente.²²⁷ Formålet med denne del af den økonomiske analyse vil derfor være at undersøge de økonomiske fordele ved at have et marked med fuldkommen konkurrence, samt i hvor høj grad dette er opfyldt på de danske markeder for henholdsvis betalingsløsninger og investeringer. Analysen af om dette er opfyldt, eller i hvilken grad, vil se på henholdsvis den nuværende situation på markederne, dvs. uden tilstedeværelsen af kryptovalutaer/-virksomheder, og situationen med tilstedeværelsen og konkurrence fra kryptovalutaer/-virksomheder. Herudfra kan det sammenlignes, hvilket af markedsscenarierne, der er mest efficient, dvs. tættest på en markedssituation med fuldkommen konkurrence.

Et marked med fuldkommen konkurrence er karakteriseret ved en økonomisk ligevægt, hvor alle økonomiske ressourcer på lang sigt er udnyttet til fulde, og der dermed ikke er noget såkaldt dødvægtstab til stede.²²⁸ Et dødvægtstab er karakteriseret ved, at udbud og efterspørgsel ikke er i en sådan ligevægt, at ressourcerne er udnyttet til fulde. Dette er f.eks. tilfældet på et marked med én monopolistisk producent, som ikke er i stand til at prisdiskriminere effektivt. På et sådant marked vil monopolisten have en økonomisk gevinst på bekostning af samfundet og forbrugerne.

229

4.4.1 Forudsætninger for fuldkommen konkurrence

Ud over antagelserne om de økonomiske agenter, der gælder både for forbrugere og virksomheder, findes der fire forudsætninger for fuldkommen konkurrence. De fire forudsætninger er i) at virksomheder sælger et standardiseret produkt, ii) virksomhederne er

²²⁷ Jf. afsnit 1.5.2.

²²⁸ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 381.

²²⁹ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 416, fig. 2.22.

pristagere, iii) ingen indgangs- og udgangsbarrierer med perfekt mobilitet af produktionsfaktorer på lang sigt og iv) virksomheder og forbrugere har perfekt information.²³⁰

4.4.1.1 *Standardiseret produkt*

Denne forudsætning bunder i ønsket om kun at have én enkelt præferenceskabende faktor, nemlig prisen. Produkterne på markedet er her hinandens perfekte substitutter, og den rationelle og profitmaksimerende forbruger har ingen præferencer for nogle af produkterne frem for andre, udover prisen.²³¹

I praksis ville denne forudsætning yderst sjældent (hvis nogensinde) være opfyldt, men ikke desto mindre er der nogle markeder, hvor betingelsen synes at være tættere på opfyldt end andre.²³²

På det nuværende marked for betalingsløsninger, herunder det danske, synes denne meget strenge forudsætning imidlertid tæt på opfyldt. Betalingsløsninger må siges at være en forholdsvis standardiseret service, hvor resultatet, uanset hvilken udbyder der vælges, skal være at pengene når fra A til B. Dette vil ligeledes kunne siges at være opfyldt på et marked, hvor bankerne får konkurrence fra kryptovalutaudbydere under den antagelse, at kryptovalutaerne, betegnet som **coins** i afsnit 2.3.1, fuldt ud kan substituere penge i form af de nuværende officielle valutaer. Så længe værdien af de forskellige valutaer, være det sig USD, EUR, DKK, BTC²³³ eller LTC²³⁴, repræsenterer samme værdi igennem hele transaktionsøjeblikket, vekselskursen er fast og brugsmuligheden er den samme, vil det ud fra et økonomisk nytteperspektiv være ligegyldigt, hvilken af betalingsløsningerne forbrugerne vælger. Hvis produktet på markedet for betalingsløsninger ses isoleret, vil forbrugeren i sidste ende være indifferent over for, om betalingen sker med den ene eller den anden betalingsløsning, så længe betalingen sker, da det udelukkende er selve betalingsdelen, der giver forbrugeren nytte.

På markedet for investeringer, både med og uden tilstedeværelsen af kryptovalutaer, vil det samme gøre sig gældende under den forsimplende antagelse om, at produktets (investeringsproduktets) eneste formål eller brugsmulighed er et potentielt afkast målt i penge. En forbruger på dette marked vil her være indifferent overfor to forskellige investeringsprodukter med samme afkast- og risikoprofil, hvorfor det eneste, der afgør om forbrugeren køber det ene eller det anden, er prisen. Prisen på dette marked dækker både over de omkostninger og gebyrer

²³⁰ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 351-352.

²³¹ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 351.

²³² Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 351.

²³³ Bitcoin.

²³⁴ Litecoin.

forbundet med købet, og den meromkostning i form af en ex post beskatning af det potentielt opnåede fremtidige afkast.

4.4.1.2 *Virksomhederne er pristagere*

Denne forudsætning indebærer, at alle udbydere tager prisen for givet i den forstand, at denne pris ikke kan ændres egenhændigt af én virksomhed. På markeder med et stort antal udbydere, som hver producerer en beskeden mængde af markedets samlede output, vil denne betingelse være tættest på opfyldt. Dog kan betingelsen om pristageradfærd også opfyldes på markeder med få udbydere, hvis disse udbydere ved, at hvis de ændrer på output og pris for derved at opnå en overnormal profit, vil der stå potentielle udbydere ude for markedet på spring til at entrere markedet med et øjeblikks varsel.²³⁵

På det nuværende danske marked for betalingsløsninger kan det på den ene side argumenteres for, at bankerne og kreditkortvirksomhederne i fællesskab agerer som pristagere, i hvert fald til en vis grad. På markedet forekommer der en række udbydere, som formentlig ikke helt på egen hånd kan påvirke prisen ved justering af eget output.

På den anden side kan det argumenteres for, at det forholdsvis lille udvalg af *store* banker, samt det faktum, at der forekommer indgangsbarrierer, bevirker,²³⁶ at disse aktører i nogen grad kan påvirke prisen, og dermed ikke til fulde agerer som pristagere. I hvert fald vil det kunne tænkes, at i en situation hvor markedet for betalingsløsninger bliver 'udvidet' til også at omfatte overførsler i kryptovalutaer, vil dette formodentlig styrke opfyldelsen af denne forudsætning om pristageradfærd. Dette da konkurrencen bliver styrket, og bankerne nu ved, at der står et hav af kryptovalutaudbydere på spring til at entrere markedet.

Dermed må det forventes, at denne forudsætning er tættere på opfyldt på et marked, hvor også betalingsløsninger i lige så høj grad kan foretages i kryptovalutaer som i officielle valutaer.

I forhold til markedet for investeringer gør de samme overvejelser sig gældende. Her kan der dog argumenteres for, at der forekommer flere udbydere, da produktfeltet (hvor hvert produkt kan substituere hinanden) inden for investeringsmarkedet er bredere, end det er tilfældet på markedet for betalingsløsninger. Udbydere tæller, ud over bankerne, også privatpersoner, juridiske personer og staten. Selvom der i langt de fleste tilfælde vil være banker involveret, kan udbydere af investeringsprodukter være de førnævnte (privatpersoner, juridiske personer og

²³⁵ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 351.

²³⁶ Jf. Nedenstående afsnit 4.4.1.3.

staten). Det vil f.eks. være en virksomhed, når der er tale om aktier og kapitalandele, mens statsobligationer bliver udbudt af staten. Grundet det store antal udbydere synes markedet i særdeleshed at opfylde forudsætningen om pristageradfærd. Om kryptovalutavirksomheder er til stede på markedet, vil formentlig ikke ændre på denne antagelse, da opfyldelsen allerede synes opfyldt på forhånd.

4.4.1.3 Ingen indgangs- og udgangsbarrierer

Den tredje forudsætning for fuldkommen konkurrence er fraværet af ind- og udgangsbarrierer med perfekt mobilitet af produktionsfaktorer på lang sigt. Denne betingelse indebærer, at en virksomhed uden videre skal kunne entrere eller forlade markedet. Dette er opfyldt, hvis indgangs- og udgangsbarriererne er ubetydeligt små, og at virksomheden let kan mobilisere sine produktionsfaktorer.²³⁷

Hvis det danske marked for betalingsløsninger uden tilstedeværelsen af kryptovalutavirksomheder betragtes, vil der være en række indgangsbarrierer i form af eksempelvis kapitalkrav og andre lovgivningsmæssige krav, jf. f.eks. lov om betalingstjenester. Herudover vil der være en række omkostninger forbundet med investering i digitale løsninger, som kan følge med den digitale udvikling samt en tilhørende uddannelse af medarbejdere. Til gengæld vil der ikke være store omkostninger til anlægsaktiver, som det f.eks. ses i mere traditionelle produktionsvirksomheder. Investeringer i digitale løsninger findes på stort set alle markeder i dag, og sådanne investeringer vil typisk ikke slides eller kræve meromkostninger ved, at der foretages flere betalinger gennem virksomhedens system, hvorfor omkostningen til digitale løsninger må anses som en fast omkostning.

En anden nævneværdig indgangsbarriere er de mange lovgivningskrav til banker, der skal opfyldes før virksomheder kan operere på markedet for betalingsløsninger.²³⁸ På nuværende tidspunkt er kryptovalutavirksomheder ikke omfattet af anvendelsesområderne for disse lovgivningskrav. Det vil i denne afhandling antages, at såfremt kryptovalutavirksomheder entrerer markedet for betalingsløsninger, vil lovgiver i Danmark positivt lade disse virksomheder omfatte af samme lovgivning, som bankerne i denne henseende er omfattet af.

Kravene tæller imidlertid mange, hvor især kapitalkrav optræder som en indgangsbarriere for potentielt markedsentrerende virksomheder. Til gengæld vil det ikke optræde som en

²³⁷ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 351.

²³⁸ Se eksempelvis lov om finansiel virksomhed, lov om betalinger, lov om foranstaltninger mod hvidvask.

udgangsbarriere, da denne likviditet ikke er bundet i nogen aktiver, hvorfor de uden videre vil kunne bruges på ethvert andet marked. I en situation hvor også kryptovalutavirksomheder er til stede på markedet, og dermed kan tilbyde alternative fuldt ud substituerende betalingsløsninger, vil indgangsbarriererne, med antagelsen om, at entrerende kryptovalutavirksomheder også omfattes af det vidtfavnende regelsæt, være nogenlunde ens.

Det vil ikke på nuværende tidspunkt kunne slås fast om den traditionelle teknologi, som bankerne anvender, eller blockchain, som kryptovalutavirksomhederne anvender, vil være billigst at investere i som entrerende virksomhed. I stedet vil det blot lægges til grund, at disse vil være ens, ligesom der vil være de samme omkostninger forbundet med overholdelse af regelsættene om udøvelse af finansiel virksomhed.

Dermed vil indgangsbarriererne på det danske marked for betalingsløsninger forventes at være de samme, uanset om markedet indeholder kryptovalutavirksomheder eller ej. Overordnet set må forudsætningen om ingen indgangs- og udgangsbarrierer siges at være opfyldt til en vis grad, særligt da der ikke er bundet anseelige summer penge i svært omsættelige anlægsaktiver.

På markedet for investeringsprodukter er der ligeledes en lang række krav til hvilke juridiske og fysiske personer, der kan udføre tjenesteydelser i forbindelse med værdipapirhandel på erhvervsmæssigt grundlag, eksempelvis i form af Lov om Finansiell Virksomhed og tilhørende bekendtgørelser. Disse indebærer typisk kapitalkrav, krav til prospekter og regler om god skik.²³⁹ Som anført ovenfor antages det, at kryptovalutavirksomheder skal overholde samme regelsæt, hvis de vælger at udbyde lignende investeringsprodukter som de traditionelle investeringsprodukter, herunder eksempelvis reglerne fra selskabsloven, hvis der er tale om aktielignende udstedelser af tokens.²⁴⁰

Således synes indgangsbarriererne, også på dette marked, at være ens, uanset om der er kryptovalutavirksomheder eller ej. I begge situationer gælder samme ræsonnement som på markedet for betalingsløsninger, hvor det også her kan siges, at forudsætningen synes nogenlunde tæt på opfyldt grundet de ikke-eksisterende omkostninger til dyre og besværlige anlægsaktiver.

²³⁹ Jf. notat fra Finanstilsynet, *Orientering om samspillet mellem alternativ finansiering og den finansielle regulering* (2013), s. 3.

²⁴⁰ Se hertil sammenligningen i afsnit 2.3.2.2.

4.4.1.4 *Perfekt information*

Sidste betingelse for fuldkommen konkurrence er, at virksomheder og forbrugere har fuldstændig information.²⁴¹ Her kan det argumenteres for, at det er tilstrækkeligt kun at tilegne sig den nødvendige information i relation til et valg, da dette kan siges at være den mest rationelle adfærd i beslutningsprocesser.²⁴² Ikke desto mindre kan det stadig være svært for at opfylde denne betingelse til fulde.

Både det danske marked for betalingsløsninger og det danske marked for investeringer adskiller sig på sin vis ikke på dette punkt, men tilstedeværelsen af information om produkterne på internettet synes at gøre opfyldelsen af forudsætningen tilstrækkeligt opfyldt.

Særligt på markedet for kryptovalutaer synes dette i endnu højere grad at være opfyldt, da disse produkter er 'født' på internettet, og al information omkring disse produkter i næsten alle tilfælde vil kunne tilegnes der. Skaberne af disse produkter opererer således kun ved hjælp af en internetforbindelse, og deres produkter fungerer ikke uden internettet.²⁴³ Af samme grund har udbyderne gjort informationerne let tilgængelige på deres respektive hjemmeside. Hvis markedet også indeholder disse kryptovalutavirksomheder, vil det utvivlsomt fremme denne udvikling, da bankerne vil gøre mere ud af informationstilgængelighed via internettet. Denne øgede brug vil utvivlsomt lette informationssøgningen i forhold til de udbudte produkter samt kendskabet til konkurrerende produkter, hvorfor forudsætningen om fuldstændig information synes tættere på opfyldt på et marked med kryptovalutavirksomheder.

Således må det konkluderes, at der både på det danske marked for betalingsløsninger og det danske marked for investeringer, med og uden tilstedeværelsen af kryptovalutavirksomheder, på nuværende tidspunkt kan siges, at forudsætningerne for fuldkommen konkurrence i nogen grad er opfyldt. Dog kan det argumenteres for, at tilstedeværelsen af kryptovalutavirksomhederne styrker formodningen for opfyldelse af forudsætningerne, særligt i forhold til forudsætning om pristageradfærd på markedet for betalingsløsninger samt forudsætningen om fuldkommen information både på markedet for betalingsløsninger og markedet for investeringer.

4.4.2 *Den økonomiske effekt af fuldkommen konkurrence*

Den følgende analyse vil undersøge virksomhedernes og forbrugernes adfærd på et marked på lang sigt, da dette vil være særligt interessant i relation til opgavens emne om nyligt opstartede

²⁴¹ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 352.

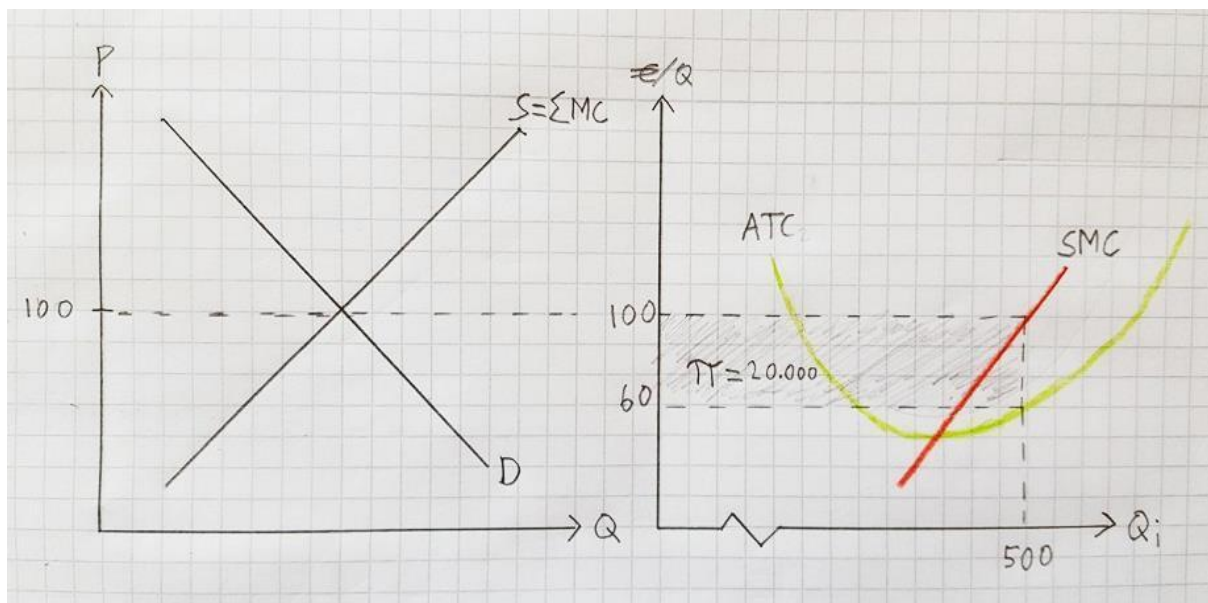
²⁴² Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 250-251.

²⁴³ Jf. karakteristika om produkterne i afsnit 2.2.2.

kryptovalutavirksomheder kombineret med teorien om et marked med fuldkommen konkurrence.²⁴⁴

Ud over de handlingsmønstre, der gør sig gældende for virksomhederne og forbrugerne på kort sigt, er der yderligere to ændringer, som virksomheder kan gøre på lang sigt. Dels kan de ændre på deres faste omkostninger (f.eks. udgifter til lokaler), og dels kan de frit vælge at forlade eller entre et marked. Førstnævnte ændrer på virksomhedens omkostningskurve, mens sidstnævnte ændrer på selve markedets udbudskurve.²⁴⁵

Analysen tager udgangspunkt i en eksemplificeret udgave, hvor afhandlingens to markeder er kombineret. Effekterne af den fuldkommen konkurrence antages at være de samme, uanset om der er tale om markedet for betalingsløsninger eller markedet for investeringer.

Figur 4.5²⁴⁶

Som vist i figurens venstre diagram ses et marked, hvor udbudskurven (som også er de aggregerede omkostningskurver) og efterspørgselskurven krydser hinanden, hvor prisen er €100. Dette er således markedsprisen for en betalingsløsning såvel som et investeringsprodukt.

De enkelte virksomheder tager denne pris for givet og bestemmer deres output ud fra denne. Dette er vist i figurens højre diagram, hvor det kan ses, at den enkelte virksomhed vil producere mængden $Q=500$, da prisen her rammer virksomhedens SMC-kurve.

²⁴⁴ Jf. ovenfor i afsnit 4.4.1.3 om forudsætningen om indgangs- og udgangsbarrierer.

²⁴⁵ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 365.

²⁴⁶ Egen tilvirkning med udgangspunkt i Frank, R., Cartwright, E., (2013), fig. 11.12.

Med andre ord er det, hvor prisen for endnu en udbudt betalingsløsning eller endnu et udbudt investeringsprodukt er lig med €100, og det er her, hvor virksomheden har profitmaksimeret. En produktion over dette niveau vil resultere i en dyrere produktion end markedsprisen på €100, hvorfor virksomheden vil tabe penge på denne yderligere produktion, og dette er derfor ikke profitmaksimerende for virksomheden.

Da punktet (100,500) ligger over virksomhedens ATC-kurve, betyder det, at den har en økonomisk profit. Punktet ligger €40 over ATC-kurven på €60, hvilket giver virksomheden en økonomisk profit på:

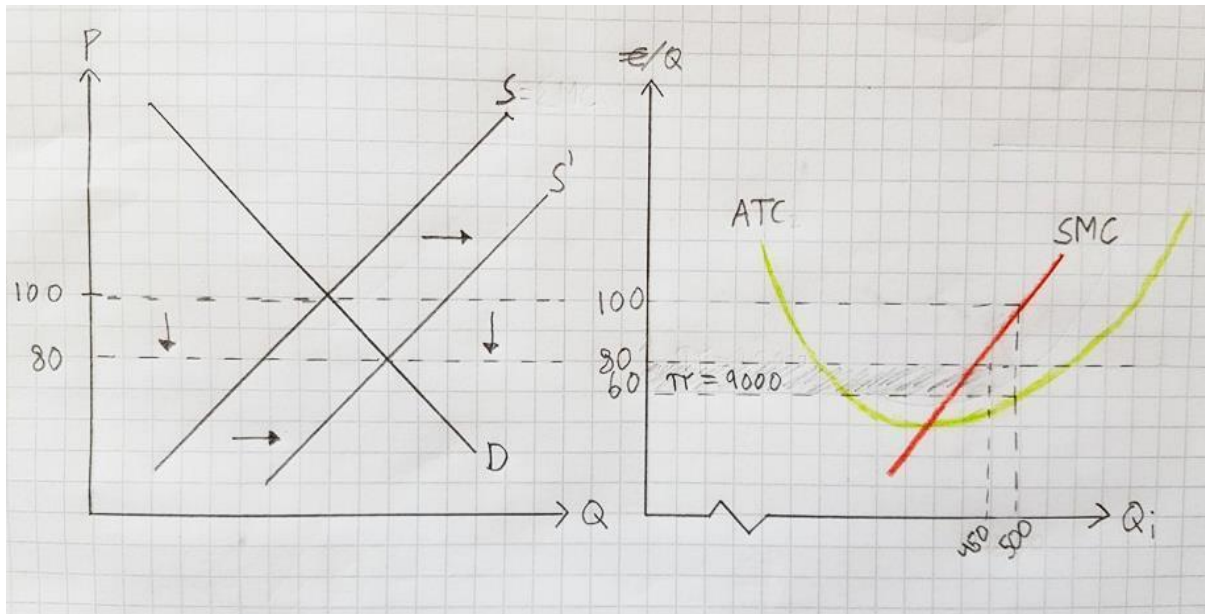
$$\pi = €500 * €40 = €20.000$$

Dette svarer til den skraverede rektangel i diagrammet til højre i figur 4.5.

Da analysen betragter markedet på lang sigt, er ovenstående skitserede situation ikke holdbar. På lang sigt vil virksomhederne frit kunne entrere et marked, hvis de vurderer, at dette marked er attraktivt. Ovenstående marked er særdeles attraktivt, da virksomhederne opnår en overnormal profit på €20.000. Der vil derfor være virksomheder uden for markedet, som vil entrere markedet og kopiere de nuværende virksomheders virksomhedsmodel for derefter også at opnå denne profit på €20.000. Dette kan de gøre, da ATC-kurven (også for entrerende virksomheder) allerede indeholder de alternativomkostninger, der vil være ved at bruge kapitalen på produktionsudstyr til dette marked frem for et andet. Dette betyder samtidig at de €20.000 er en ren økonomisk profit på markedet, da alternativomkostninger netop er indregnet i denne.²⁴⁷

Når nye virksomheder entrerer markedet betyder det en forøgelse af udbydere af det samme produkt. Dette har den virkning, at udbudskurven S forrykkes til S', jf. højre diagram i nedenstående figur 4.6.

²⁴⁷ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 365.

Figur 4.6²⁴⁸

Som det kan ses af denne figur, resulterer dette i en ny og højere produktion af produktet, men nu solgt på markedet til en lavere pris, nemlig €80. Den højere produktion gælder dog ikke den enkelte virksomhed, der i denne nye ligevægt vil producere et lavere output, jf. højre diagram i ovenstående figur 4.6.

Virksomheden vil nu producere $Q=450$, da en produktion over dette niveau vil være tabsgivende, idet de marginale omkostninger her vil ligge over prisen på €80.

Virksomhedens nye profit vil være:

$$\pi = €20 * €450 = €9.000$$

Ovenstående situation vil ikke være stabil og i ligevægt, da de eksisterende virksomheder på markedet har bundet den mængde kapital i de faste input, der svarer til den gamle produktion på $Q=500$. Da virksomheden nu kun producerer $Q=450$, vil denne have bundet for meget kapital. Da markedet betragtes på lang sigt betyder det, at virksomheden vil reagere ved at reorganisere sin investerede kapital, så den passer til den nye situation på markedet, hvorved virksomheden igen profitmaksimerer.

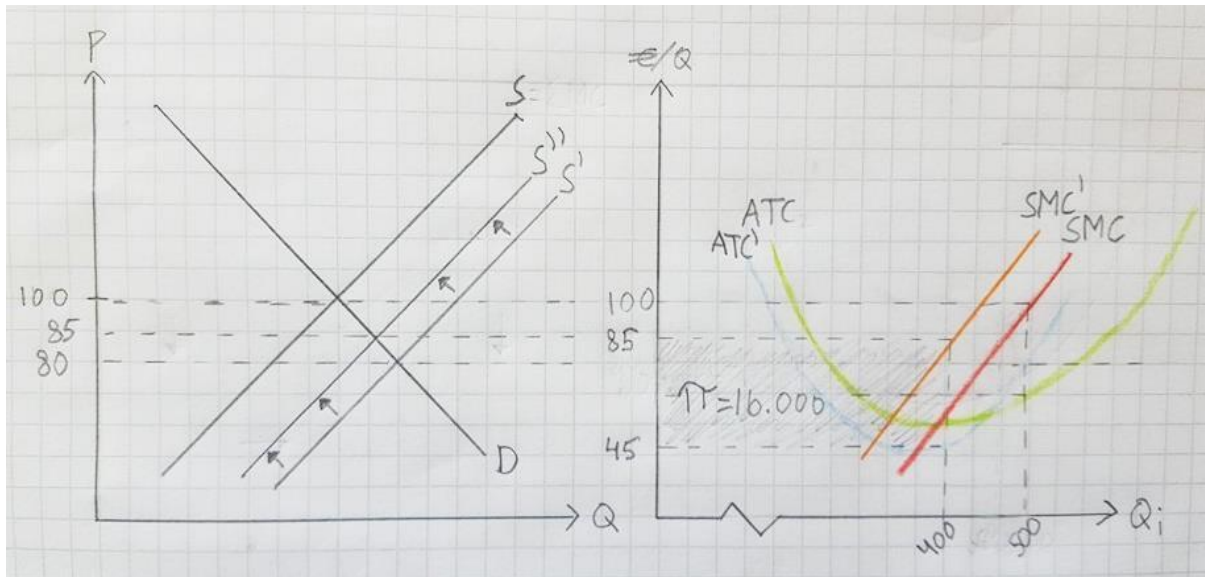
Denne ændring af kapitalen forskyder udbudskurven S' endnu en gang til venstre, hvorefter den nye udbudskurve er S'' , og prisen nu er €85. Dette skyldes, at virksomhedens ATC-kurve og SMC-

²⁴⁸ Egen tilvirkning med udgangspunkt i Frank, R., Cartwright, E., (2013), fig. 11.13.

kurve er blevet forskudt til venstre til ATC' og SMC' . Ved en pris på €85 profitmaksimerer virksomheden og producerer $Q=400$. Da ATC -kurven nu har rykket sig ned, betyder det, at virksomheden har en ny økonomisk profit på:

$$\pi = €40 * €400 = €16.000^{249}$$

Profitten er nu højere, da virksomheden har den optimale kapital investeret i forhold til den pris, markedet tilbyder.

Figur 4.7²⁵⁰

Eksistensen af en ny virksomhed på markedet har derved to modsatrettede effekter på S , hvor den første effekt, skabt af den umiddelbare prisændring efter de nye virksomheders entre på markedet, er større end den eksisterende virksomheds kapitaltilpasning. Nettoeffekten bliver derved, at udbudskurven S forskydes til højre og dermed nedsætter markedsprisen.²⁵¹ Prisen vil herefter falde, da den indtrædende virksomhed vil forsøge at underbyde den eksisterende virksomheds pris, således at den tager hele markedet, jf. mekanismerne ved Bertrand-konkurrence.²⁵²

Ovenstående effekt resulterer i, at virksomhederne på markedet har fået reduceret deres profit med:

²⁴⁹ Jf. nedenstående diagram til højre i figur 4.7.

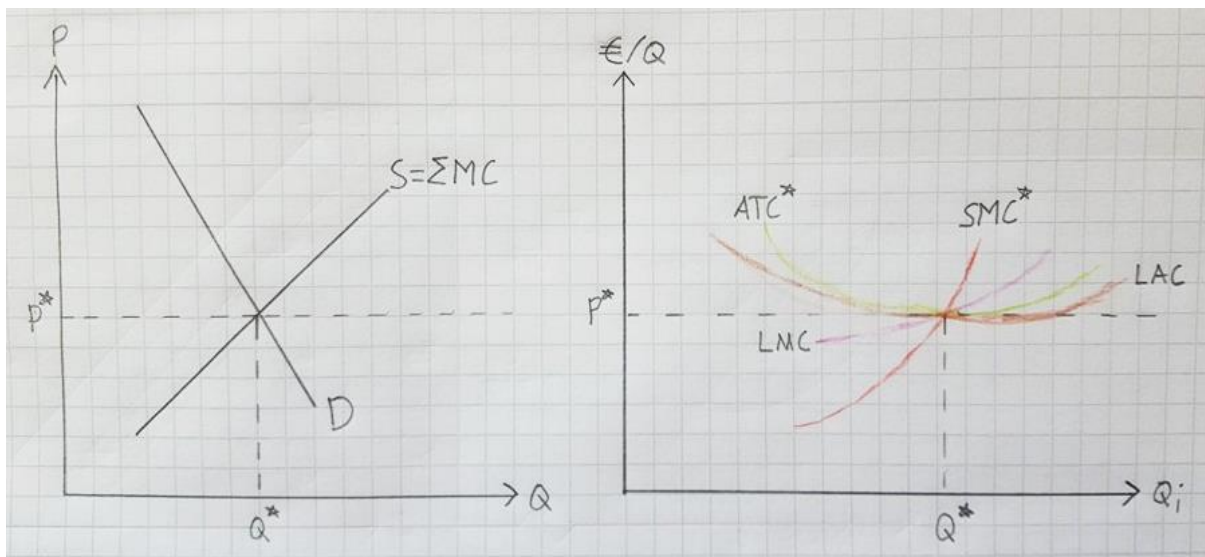
²⁵⁰ Egent tilvirkning med udgangspunkt i Frank, R., Cartwright, E., (2013), fig. 11.14.

²⁵¹ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 366.

²⁵² Bertrand, J., (1883), s. 499–508.

$$€20.000 - €16.000 = €4.000$$

Dog er der stadig en positiv profit at finde på markedet, hvorfor nye virksomheder stadig vil træde ind på markedet. Nye indtrædende virksomheder vil herefter skabe lignende effekter på markedet som i ovenstående tilfælde, hvorefter prisen igen vil falde, og de eksisterende virksomheder vil justere deres kapital i deres faste inputs. Denne proces vil fortsætte indtil, der ikke længere er økonomisk profit på markedet. Når al økonomisk profit på markedet er reduceret til 0, vil der ikke længere være incitament for nye virksomheder til at entrere markedet. Kommer der for mange virksomheder på markedet, vil virksomhederne have en negativ økonomisk gevinst, hvorfor virksomheder vil forlade markedet. Findes der økonomisk negativ profit, vil der altid være et bedre økonomisk alternativ.

Figur 4.8²⁵³

For markeder med U-formede gennemsnitsomkostningskurver vil ovenstående effekter fortsætte indtil, at disse er på deres laveste punkt, jf. ovenstående diagram til højre i figur 4.8. I dette punkt tangerer marginalomkostningskurverne, hvorfor de gennemsnitlige totale variable omkostninger (ATC og LAC) og marginale omkostninger (SMC og LMC) på kort- og langt sigt er lig hinanden:

$$SMC^* = LMC = ATC^* = LAC$$

I dette punkt er der således ingen økonomisk gevinst for virksomhederne og intet incitament for yderligere virksomheder at entrere markedet. Et andet afgørende element er, at ATC og LAC i denne ligevægt har nået sit laveste punkt, hvilket svarer til, at produktionsefficiensen ikke kan

²⁵³ Egen tilvirkning med udgangspunkt i Frank, R., Cartwright, E., (2013), fig. 11.15.

optimeres. I dette optimum produceres der mest muligt på baggrund af færrest mulige ressourcer, hvilket opfylder den økonomiske tankegang om efficiens.²⁵⁴ I dette punkt opnås den optimale mængde, Q, og den optimale pris, P, og markedet befinder sig derfor i en økonomisk ligevægt.

4.5 SKATTEREGLERNES EFFEKT PÅ UDBUD OG EFTERSPØRGSEL

Teorien, som bruges i følgende analyse, belyser normalt en tols/skats effekt på import af varer. Denne teori vil bruges, da den forskellige skattebehandling af produkterne på de to markeder, til en vis grad, kan sammenlignes med en told/skat. Skatten udløses ikke på tidspunktet, hvor varen fysisk importeres, men udløses derimod på tidspunktet, hvor varen bliver afhændet med en gevinst eller et tab. Skat på import af varer kan derfor sidestilles med den nuværende skattemæssige behandling, og begge vil indgå i prisfastsættelsen af produktet på markedet, hvorfor effekterne udledt af teorien vil være de samme.

Nedenstående figurer vil dog tage udgangspunkt i en situation, hvor det på begge markeder udelukkende er udenlandske virksomheder, der rammes af skatten gennem forbrugernes prisfastsættelse. Begreberne 'udenlandske virksomheder' og 'indenlandske virksomheder' fra teorien må ligeledes defineres anderledes i forhold til afhandlingens markeder.

Begrebet 'udenlandske virksomheder' omfatter udbydere af kryptovalutaer, som med deres substituerende produkt vil træde ind på det danske marked for henholdsvis betalingsløsninger og investeringsprodukter.²⁵⁵ Begrebet dækker derfor ikke nødvendigvis kun over udenlandske udbydere, selvom der på nuværende tidspunkt kun findes udenlandske udbydere af kryptovalutaer. Begrebet kan ligeledes dække over danske udbydere, og repræsenterer derfor blot situationen, hvor en hvilken som helst udbyder af kryptovalutaer vil trænge ind på markedet for betalingsløsninger eller investeringsprodukter.

I forlængelse heraf dækker begrebet 'indenlandske virksomheder' over de nuværende virksomheder på det danske marked for betalingsløsninger og investeringsprodukter, som udbyder de traditionelle produkter på disse markeder. Som tidligere fastlagt er produkterne

²⁵⁴ Frank, R., Cartwright, E., (2013), s. 367.

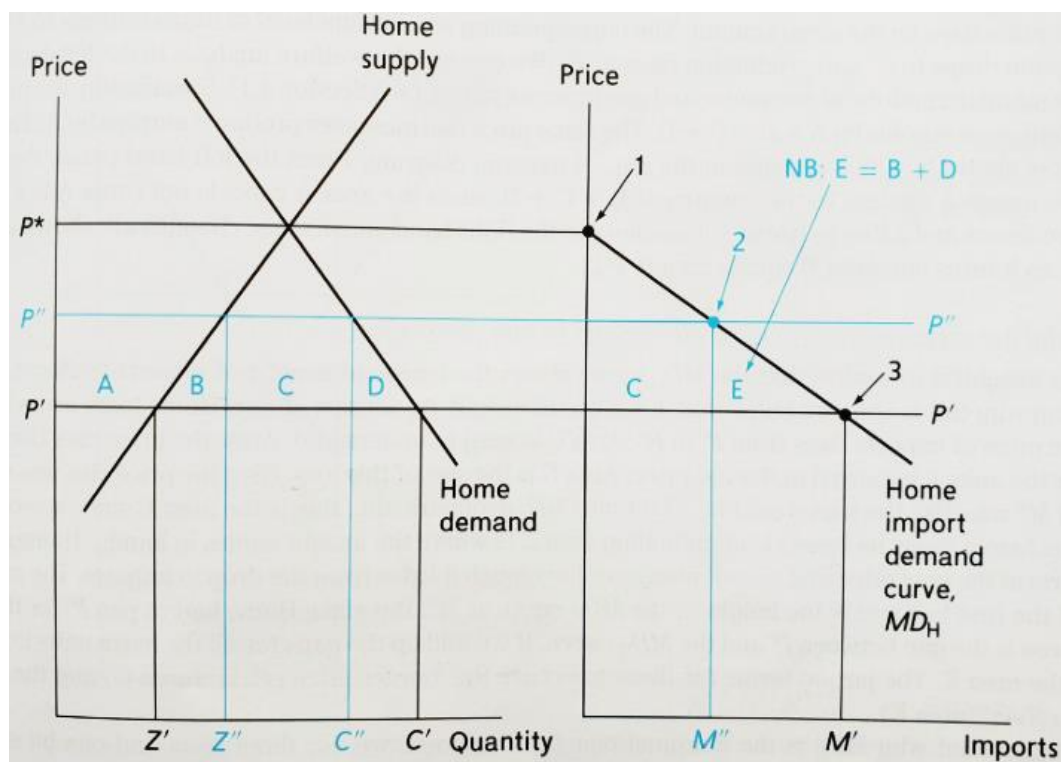
²⁵⁵ Jf. afsnit 4.1 om definition af markederne.

substitutter, hvorfor begge produkter kan fungere på markedet samtidig, og i forhold til nærværende analyse vil eneste præferenceskabende aspekt være prisen.²⁵⁶

Import vil sidestilles med den situation, hvor en dansk forbruger køber sin betalingsløsning eller investering som kryptovaluta frem for en officiel valuta. Når det benævnes 'køb af indenlandske produkter', vil det betyde, at forbrugeren køber sin betalingsløsning eller investering i en officiel valuta.

4.5.1 Import/eksport uden skat

Hvis det hverken var muligt eller lovligt at foretage betalinger i kryptovaluta eller at foretage køb af kryptovalutaer som investering, ville der ikke forekomme nogen import. Dermed ville danske forbrugere kun have mulighed for at købe den mængde betalingsløsninger og investeringsprodukter, som de danske udbydere ville udbyde. Her ville der være en ligevægtsmængde Q^* og en ligevægtspris P^* jf. nedenstående Figur 4.9.

Figur 4.9²⁵⁷

²⁵⁶ Jf. Afsnit 4.3.3.

²⁵⁷ Baldwin, R., (2015), s. 103-104, fig. 4.3.

Hvis det derimod også er muligt at anvende betalingsløsninger eller investeringsprodukter i kryptovaluta, og at disse tilmed er billigere end tilsvarende i officielle valutaer (dvs. dem på det indenlandske marked),²⁵⁸ vil det sænke prisen forbrugerne betaler, ned til P' , jf. figur 4,10. Denne effekt kommer af, at de danske forbrugere som udgangspunkt vil købe det billigste produkt, og hvis dette findes det udenlandske marked (kryptovalutamarkedet), vil forbrugeren købe her frem for på det indenlandske marked (officielle valutaer). Dette tvinger de danske selskaber til at sænke deres egen pris i en sådan grad, at de matcher de udenlandske priser. Til denne pris vil de indenlandske selskaber dog udbyde en mindre mængde af henholdsvis betalingsløsninger og investeringsprodukter, som vist ved den nye mængde Z' .

Den lavere pris bevirker dog også, at forbrugerne efterspørger en større mængde, hvilket er afbilledet som C' i Figur 4.9. Da forskellen mellem Z' og C' er den overskydende indenlandske efterspørgsel, som ikke mødes af den indenlandske produktion, vil dette være den mængde af produkter, som forbrugerne vil importere fra udlandet, angivet M' ($M' = C' - Z'$).

Det er derfor den mængde betalingsløsninger eller investeringer, der vil blive foretaget i kryptovalutaer fremfor i officielle valutaer. Denne forskel mellem den indenlandske produktion og den indenlandske efterspørgsel er afbildet i figurens højre side ved marginalefterspørgselskurven (MD).²⁵⁹

Hvis der sammenlignes med situationen fra før, hvor prisen var P^* og mængden var Q^* , er det klart, at forbrugerne får en fordel ved muligheden for at købe betalingsløsninger og investeringer i kryptovaluta fra udenlandske selskaber. Dette ses ved, at consumer surplus er vokset med det felt, der er mellem MD-kurven og P' , jf. højre diagram i ovenstående Figur 4.9. I venstre diagram svarer det til, at forbrugerne går fra at have et consumer surplus, der svarer til feltet under efterspørgselskurven D og ned til P^* , til at have et consumer surplus, der svarer til feltet under efterspørgselskurven D og ned til P' . De danske selskaber vil derimod gå fra at have et producer surplus, der svarer til feltet over efterspørgselskurven S og op til P^* , til at have et producer surplus, der svarer til det lille felt over udbudskurven S og op til P' .²⁶⁰

Hvis prisen på importerede varer stiger, ville effekterne af dette være, at den indenlandske pris stiger tilsvarende til dette niveau, og P' erstattes af P'' . Dette vil skabe en ny ligevægt på markedet, hvor importen M' falder til M'' , det indenlandske efterspørgsel falder fra C' til C'' , og den

²⁵⁸ Jf. afsnit 4.3.1.

²⁵⁹ Baldwin, R., (2015), s. 103-104.

²⁶⁰ Baldwin, R., (2015), s. 103-104.

indenlandske produktion stiger fra Z' til Z'' , jf. ovenstående Figur 4.9. Denne prisstigning har ligeledes en række velfærdseffekter, der kan ses på figurens bogstavsmarkerede områder.

Her kan det ses, at forbrugernes velfærd (consumer surplus) falder med felterne: $A + B + C + D$, mens de indenlandske virksomheder vil vinde (producer surplus), hvad der svarer til feltet A , jf. Figur 4.9 ovenfor. Da feltet A , som forbrugeren taber, og de indenlandske virksomheder tilsvarende vinder, går ud med hinanden, ender Danmark ud med et samlet samfundstab på felterne:

$$B + C + D$$

Dette er også, hvad MD-kurven i højre side af Figur 4.9 viser, hvor feltet E er lige så stort som felterne $C + D$. Feltet C kaldes ofte "*the border price effect*", og kan forklares ved, at det nu vil være dyrere at importere samme mængde kryptovalutaer på markedet til den nye pris P'' frem for P' , og feltet C udgør derfor den gamle importerede mængde ganget med forskellen på den nye pris P'' og den gamle pris P' . Dette kan udtrykkes ved følgende formel:

$$C = Import_{Gammel} * (P'' - P')$$

Feltet E kaldes ofte "*the import volume effect*" og viser, hvor meget Danmark mister ved at importere færre kryptovalutaer på markedet til den nye højere pris.²⁶¹

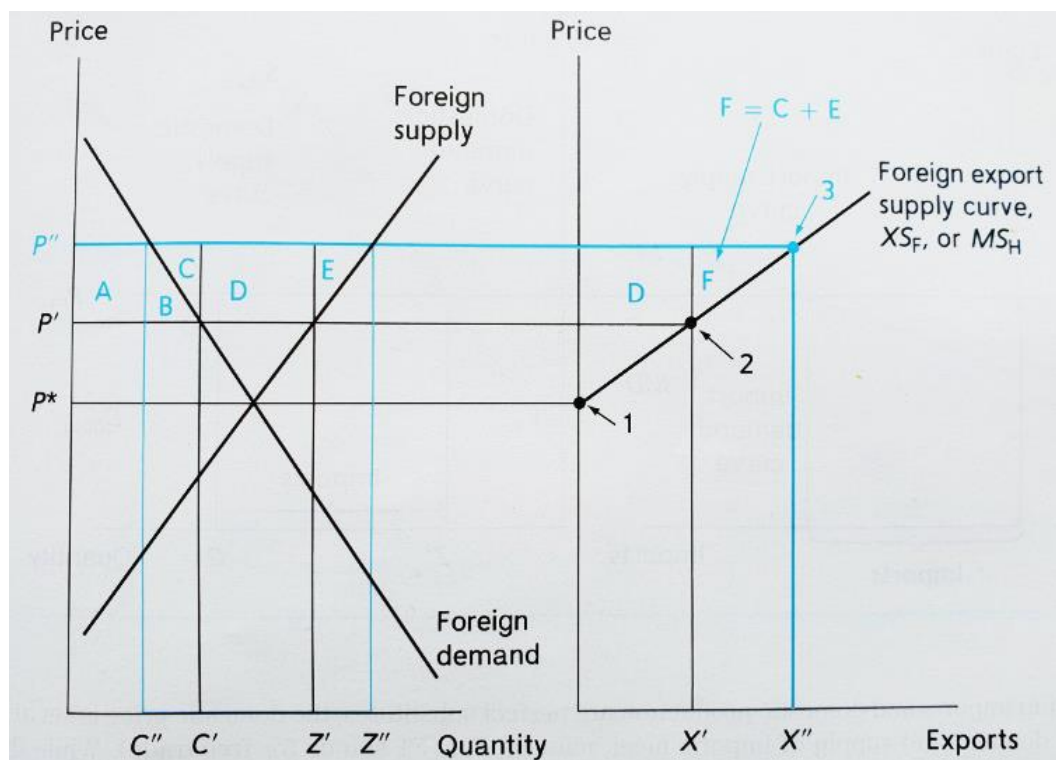
Som det ses, viser MD-kurven dermed Danmarks marginale fordel ved at importere fra udlandet, dvs. ved at lade kryptovalutaer komme ind på det danske marked for betalingsløsninger eller investeringer. Graden af disse fordele er givet ved højden og hældningen af MD-kurven. Som ovenfor vist er MD-kurven forskellen mellem den indenlandske produktion og efterspørgsel. Udbudskurven viser de marginale omkostninger ved produktion af betalingsløsninger og investeringsprodukter for de indenlandske selskaber, mens efterspørgselskurven viser den marginale nytte ved at købe henholdsvis en betalingsløsning og et investeringsprodukt.

Forskellen mellem disse to viser Danmarks samlede nytte ved at producere én yderligere enhed. Logikken bag dette dikterer, at hver gang der importeres én kryptovaluta til det danske marked for betalingsløsninger og investeringer, vil dette medføre et højere forbrug hos danske skattepligtige og lavere indenlandsk produktion. Dette medfører højere nytte og lavere

²⁶¹ Baldwin, R., (2015), s. 104.

omkostninger, hvilket MD-kurven viser. Mængden og kombinationen af højere nytte og lavere omkostninger vises af højden på MD-kurven. MD-kurven viser dermed den marginale nytte ved at lade kryptovalutaer indgå på det danske marked.²⁶²

Ovenstående har ligeledes en række lignende effekter på det udenlandske marked, hvilket i dette tilfælde betyder markedet for kryptovalutaer. I forhold til nedenstående Figur 4.10 og de effekter, som figuren viser, lægges det til grund, at det danske marked for betalingsløsninger og investeringer kun importerer produkter fra kryptovalutamarkedet, ligesom kryptovalutamarkedet udelukkende eksporterer til det danske marked. Dette betyder, at Danmarks import svarer til udlandets eksport og vice versa. Kryptovalutamarkedet vil derfor have en eksportudbudskurve (MS), som ser omvendt ud af Danmarks marginalimportudbudskurve (MD), sml. Figur 4.9 med nedenstående Figur 4.10.

Figur 4.10²⁶³

Hvis prisen stiger i Danmark, vil det samtidig øge de udenlandske selskabers (kryptovalutavirksomhedernes) villighed til at producere samt tilbyde flere betalingsløsninger og

²⁶² Baldwin, R., (2015), s. 104-105.

²⁶³ Baldwin, R., (2015), fig. 4.4

investeringsprodukter til danskerne. Dels da der vil produceres mere og dels, da de udenlandske forbrugere (udelukkende forbrugere af kryptovalutaer) vil efterspørge færre betalingsløsninger og investeringsprodukter, jf. Figur 4.10. Producenterne på det udenlandske marked vil aldrig sælge til en lavere pris end den, de altid vil kunne eksportere til. Effekterne fremgår af ovenstående Figur 4.10.²⁶⁴

Her gælder de samme effekter på det udenlandske marked, som det kunne ses på det danske marked, at når prisen på det danske marked steg, ville udenlandske virksomheder producere mere, og udenlandske forbrugere efterspurgte mindre.

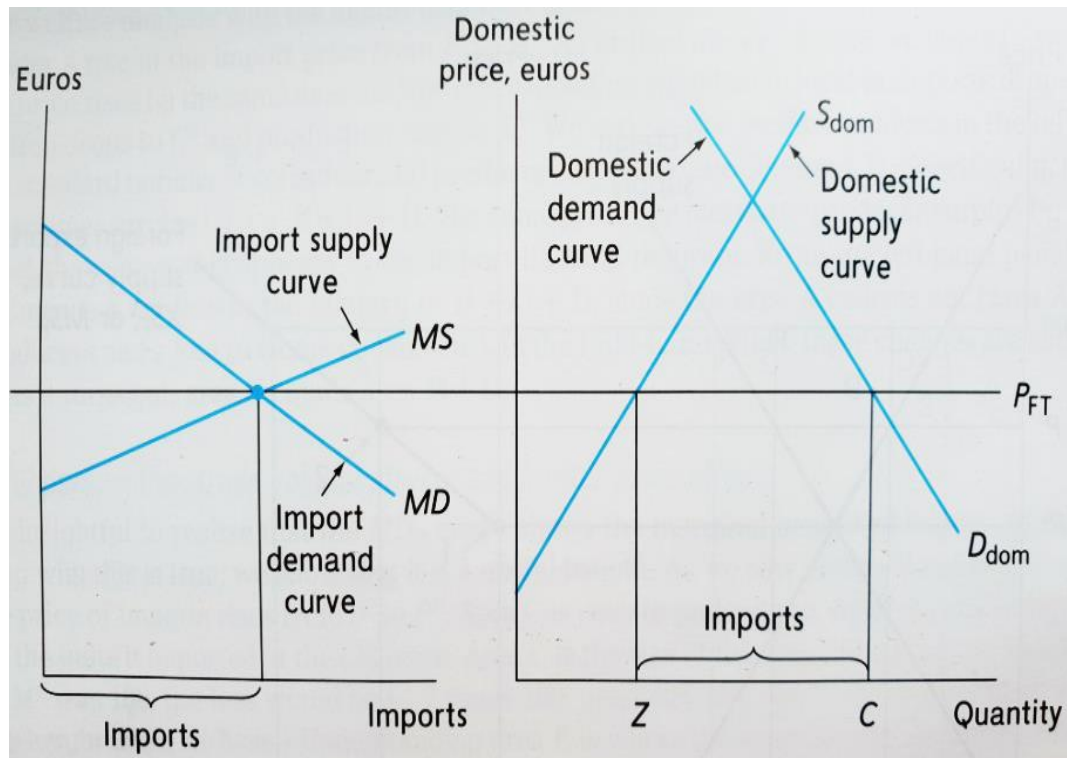
Figur 4.10 viser, at når prisen på det danske marked stiger, vil forbrugerne på det udenlandske marked tabe, hvad der svarer til felterne $A + B$, mens de udenlandske virksomheder vinder felterne $A + B + C + D + E$.

Da A udgår med A , og B udgår med B , ender det udenlandske marked med en samlet gevinst på felterne $C + D + E$ som vist i venstre side i Figur 4.10 og felterne $D + F$ i figurens højre side.²⁶⁵

Hvis de to kurver MD og MS sættes sammen fås ligevægten for mængden af importerede kryptovalutaer på det danske marked for betalingsløsninger og investeringer. Denne ligevægt fremgår af nedenstående Figur 4.11.

²⁶⁴ Baldwin, R., (2015), s. 105.

²⁶⁵ Baldwin, R., (2015), s. 106.

Figur 4.11

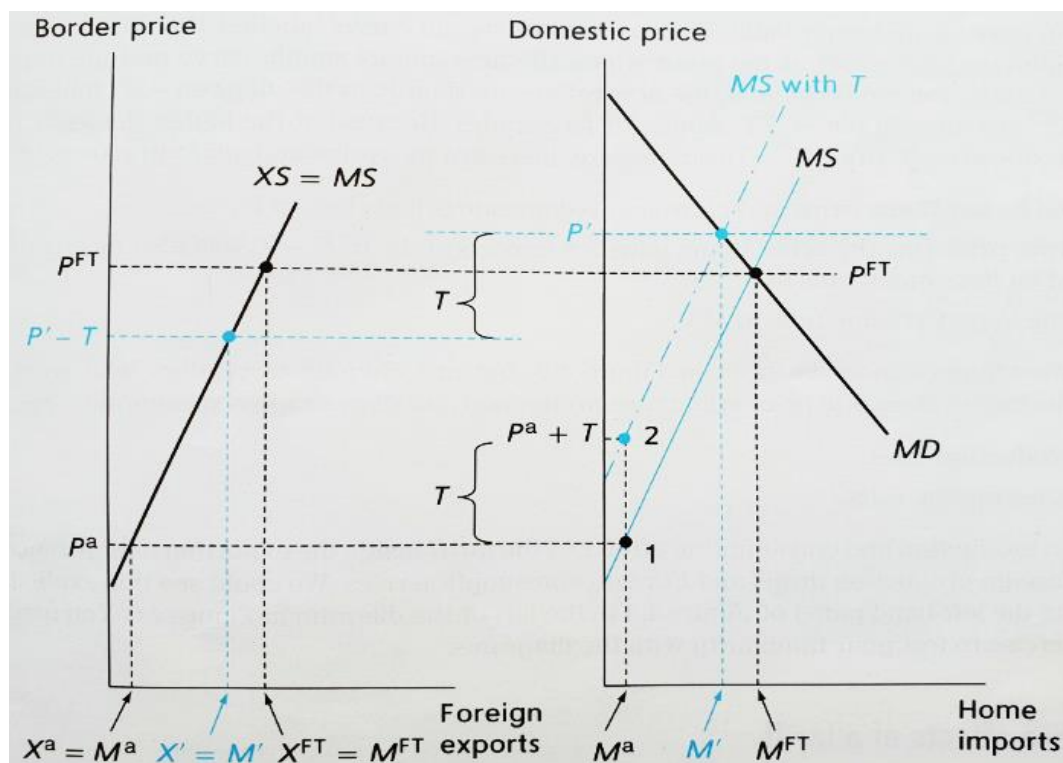
4.5.2 Import/eksport med skat

Ovenstående analyse kommer frem til en ligevægt for import af kryptovalutaer på det danske marked for betalingsløsninger og investeringer i en situation, hvor der ikke findes skat på denne import. Det betyder i dette tilfælde en situation, hvor der ikke findes en differentieret beskatning af indenlandske varer, dvs. i officielle valutaer og de udenlandske varer i form kryptovalutaer. Nedenstående analyse tager derimod udgangspunkt i en situation, hvor der er en sådan skat/forskelligartet beskatning af de to produkter.

Ligevægten, som fundet ovenfor ved at sætte de to kurver MD og MS, ændres, hvis der pålægges en skat, T , på kryptovalutaer. Skatten er, som ovenfor anført, karakteriseret ved den forskelligartede beskatning af indenlandske- og udenlandske produkter, dvs. de officielle valutaer og kryptovalutaer. Derfor vil der ikke være tale om en skat, som et importerende selskab skal betale og herefter, gennem sin prisfastsættelse af produktet, fordele ud på henholdsvis forbrugeren og den udenlandske eksporterende virksomhed. I dette tilfælde vil der være tale om en situation, hvor den danske forbruger, som indirekte skal betale denne skat i form af en ekstrabetaling ved afståelse af kryptovalutaer sammenlignet med officielle valutaer eller traditionelle investeringsprodukter. Ikke desto mindre gør de samme effekter sig gældende, da

både virksomhederne og forbrugerne prisfastsætter produkterne på marked ud fra en post-skat betragtning.

Nedenstående Figur 4.12 viser, hvordan skatten ændrer markedets ligevægt ved at forskyde MS-kurven. Det venstre diagram har den udenlandske eksport ud ad x-aksen og den pris, som de udenlandske selskaber får ved salg til Danmark op ad y-aksen. Det højre diagram har de danske skattepligtiges køb af kryptovalutaer (import) ud ad x-aksen og den pris, de betaler for disse op ad y-aksen (post-skat). Hvis der pålægges en skat på import af kryptovaluta, vil grænseprisen og den indenlandske pris ikke være ens.

Figur 4.12²⁶⁶

Som vist ovenfor i højre side af Figur 4.12, forskydes MS-kurven med det, der svarer til den skat, som bliver pålagt de udenlandske varer. I dette tilfælde vil det være den forskel, der kommer til udtryk i den forskellige skattebehandling af de traditionelle betalingsløsninger samt investeringer og kryptovalutaer. Ræsonnementet bag dette er, at prisen er nødt til at være dét højere for at få

²⁶⁶ Baldwin, R., (2015), s. 107.

de udenlandske virksomheder (kryptovalutavirksomhederne) til at eksportere den samme mængde.²⁶⁷

MD-kurven forskydes derimod ikke, da den udelukkende er udtryk for, hvor meget af de udenlandske varer (kryptovalutaer), som de danske forbrugere vil efterspørge ved en given pris.

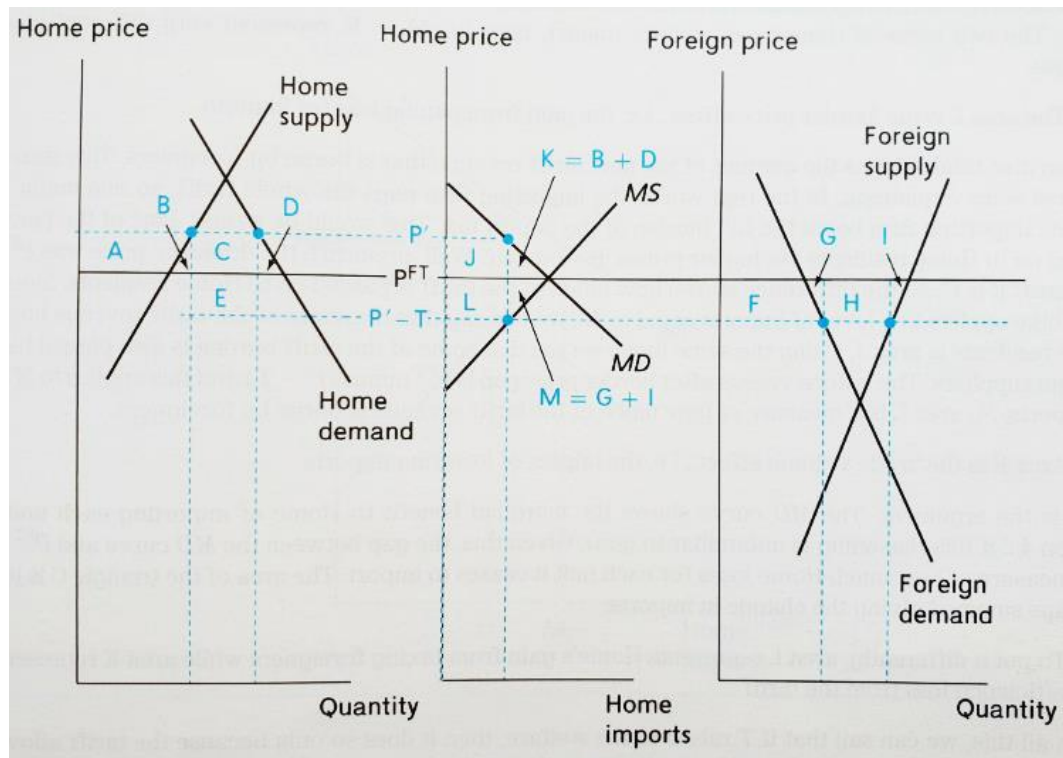
Det skal endnu en gang slås fast, at analysen udelukkende tager udgangspunkt i en situation med kun to lande, som overført til denne afhandlings problemstilling, betyder et marked for de traditionelle betalingsløsninger og investeringsprodukter (det danske marked) samt et marked for kryptovalutaer (der vil ind på / eksportere til det danske marked).

Af denne grund vil udlandets eksportudbudskurve (XS) være den samme som Danmarks importefterspørgselskurve (MS), hvorfor de vil forskydes ens. Når kurven forskydes, ses det, at importen falder fra M til M', og at de udenlandske selskaber får en lavere pris, P'-T, end forbrugerne reelt betaler, når der er taget højde for skatten, som nu er P'. Herudover vil den indenlandske produktion af traditionelle betalingsløsninger og investeringsprodukter stige, og efterspørgslen herefter falde, hvilket fremgår af Figur 4.9 fra tidligere. Det følger, at en højere pris (post-skat-prisen) på det udenlandske produkt (kryptovalutaerne) presser prisen på de indenlandske produkter, da de indenlandske virksomheder nu kan tillade sig at tage mere for deres produkt. Dette er herefter skyld i, at den indenlandske produktion vil stige, og den indenlandske efterspørgsel vil falde, jf. Figur 4.9. De modsatte effekter, som fremgår af Figur 4.10, vil desuden finde sted på det udenlandske marked (kryptovalutamarkedet). Grundet den faldende grænsepris, vil den udenlandske produktion (kryptovalutaproduktionen) falde, mens den udenlandske efterspørgsel (på kryptovalutaer) vil stige.²⁶⁸

Ovenstående effekter giver en ny ligevægt på det danske marked for betalingsløsninger og investeringer, som vist i Figur 4.9. Dette havde en række velfærdseffekter på det danske marked og kryptovalutamarkedet. Disse er opsummeret i nedenstående figur, som dermed blot er en sammensætning af tidligere forklarede figurer.

²⁶⁷ Baldwin, R., (2015), s. 108.

²⁶⁸ Baldwin, R., (2015), s. 107-108.

Figur 4.13²⁶⁹

Det fremgår af denne figur, at de danske forbrugere af betalingsløsninger og investeringsprodukter vil miste, hvad der svarer til felterne $A + B + C + D$ som "consumer surplus", mens de danske selskaber derimod vil vinde, hvad der svarer til feltet A i "producer surplus".

Dette er umiddelbart de samme effekter, der forekom ved en simpel prisstigning i Figur 4.9. Dog er situationen anderledes ved en skat som denne, da dette også skaber en umiddelbar fordel for den danske stat i form af en skatteindtægt, som vist ved felterne $C + E$ i Figur 4.13 ovenfor. Fordelen for det danske samfund som helhed reduceres dog med feltet C , der er den del af skattebetalingen, som bæres af de danske forbrugere.

Dette vil resultere i en samlet nytte for det danske samfund, der svarer til:

$$(-A - B - C - D) + A + C = E - B - D$$

Om ovenstående samlede nytte for det danske samfund er positiv eller negativ afhænger af størrelsen på skatten samt hældningen på MD- og MS-kurven.²⁷⁰ På nuværende tidspunkt findes

²⁶⁹ Baldwin, R., (2015), fig. 4.7.

²⁷⁰ Baldwin, R., (2015), s. 109.

der ingen danske kryptovalutavirksomheder, hvorfor denne forskelsbehandling uden videre må betyde en beskyttelse af de danske virksomheder på det traditionelle marked for betalingsløsninger og investeringer, da denne ringere skattemæssige behandling af kryptovalutaer følgelig gør det mindre attraktivt at investere i disse.

Som ovenstående højre diagram i Figur 4.13 viser, vil kryptovalutavirksomhedernes 'eksport' til det danske marked for betalingsløsninger og investeringer falde, da grænseprisen falder med det, der svarer til den merskat, T , som de danske forbrugere skal indregne ved afhændelse af kryptovalutaer frem for de traditionelle produkter. Faldet i prisen på kryptovalutaer vil på dette marked komme forbrugerne af kryptovaluta til gavn med det, der svarer til ekstra "consumer surplus" i form af feltet F . Faldet i prisen og eksporten af kryptovalutaer betyder derimod, at kryptovalutavirksomhederne taber, hvad der svarer til felterne $F + G + H + I$. Der vil altid være tale om en samlet negativ effekt på kryptovalutamarkedet, da der ikke vil være en skatteindtægt, som det fremgik på det danske marked, og som kan opveje tabet fra den lavere produktion. Kryptovalutamarkedet vil dermed stå tilbage med et tab, der svarer til felterne $-G - H - I$.

Det midterste diagram i Figur 4.13 viser, at ovenstående effekter kan sammenfattes til, at det danske samfund vinder/tabter, hvad der svarer til felterne:

$$L - K$$

Kryptovalutamarkedet taber, hvad der svarer til felterne $-L - M$, og den samlede globale nytte falder med det, der svarer til felterne:²⁷¹

$$-K - M$$

Feltet L repræsenterer den gevinst Danmark har ved, at betale mindre for import sammenlignet med en situation uden skatten. Denne effekt er typisk kaldet "the border price effect", og er i forhold til afhandlingens problemstilling den gevinst, der vil være ved at have en ringere skattemæssig behandling af kryptovalutaer og den dertilhørende billigere 'import' af disse. Det er dermed den gevinst, der sker på bekostning af kryptovalutavirksomhederne. Sagt på en anden måde; det er den del af skatten (den ringere skattebehandling), der bæres af kryptovalutavirksomhederne. Konkret er dette forskellen mellem den pris, de ville få, hvis ikke der var en skat, og den pris de får efter skatten er pålagt, nemlig $P - (P' - T)$.

²⁷¹ Baldwin, R., (2015), s. 109.

Feltet K repræsenterer det velfærdstab eller dødvægtstab, Danmark vil lide ved en situation med en dårligere skattemæssig behandling af kryptovalutaer frem for en situation uden, dvs. det direkte tab ved, at der i denne situation importeres færre kryptovalutaer til markedet.

Det er primært de danske forbrugere og kryptovalutavirksomhederne, der taber ved den ringere skattemæssige behandling af kryptovalutaer, hvilket kan ses med felterne $J + L$. Disse er samtidig den ekstraindkomst, den danske stat har ved situationen, ligesom felterne viser fordelingen af denne på henholdsvis de danske forbrugere og kryptovalutavirksomhederne.

Da prisen er steget med forskellen mellem P' og P^{FT} , må denne forskel, som vist ved feltet J , repræsentere den del af Danmarks skatteindtægt, der bæres af forbrugerne.

Feltet L er derimod, hvor stor en del af skatten, der bæres af kryptovalutavirksomhederne, nemlig forskellen $P^{FT} - P'$. Denne betaling, som først udløses, når forbrugeren afhænder produktet, sker ikke direkte af kryptovalutavirksomheden, men derimod indirekte gennem det provenutab de har ved at danske forbrugere mister incitamentet til at købe kryptovalutaer.

Figuren viser også, at tilstanden ender med et globalt dødvægtstab på $-K - M$. Dette er dog under den forudsætning, at de to markeder er identiske og dermed kan sætte en symmetrisk beskatning på import fra det andet marked. Her vil den mulige gevinst, som beskrevet ovenfor, blive udlignet af den modsatte skat på eksport til det andet land og rent faktisk ende ud med, at begge lande står tilbage med et tab på de to landes skatter.

I denne afhandlings problemstilling er der dog ikke tale om en sådan situation. Nok kan der være tale om et symmetrisk marked, men ikke en symmetrisk stat, der på samme måde som Danmark kan pålægge en skat på import af varer. Ikke desto mindre kan teorien overføres til afhandlingens situation, hvor kryptovalutamarkedet ikke kan pålægge en skat på import, og hvor import på dette marked ikke er relevant. Her vil effekten og det samlede globale dødvægtstab i stedet udspringe af den mulige økonomiske gevinst, beskrevet i afsnit 4.3.1 om transaktionsomkostninger og 4.4.2 om fuldkommen konkurrence, som Danmark går glip af grundet den nuværende ringere skattemæssige behandling af kryptovalutaer, der vil hæmme implementeringen af kryptovalutaer på afhandlingens to markeder.

4.6 ØKONOMISK DELKONKLUSION

I afhandlingens økonomiske analyse er det undersøgt, hvordan den økonomiske efficiensbetragtning påvirkes ved brug af kryptovalutaer på det danske marked for henholdsvis

betalingsløsninger og investeringsprodukter. Endvidere er det undersøgt, i hvor høj grad forudsætningerne for fuldkommen konkurrence er opfyldt på de to markeder, samt hvilke økonomiske fordele dette medfører. Slutteligt er det undersøgt, hvorledes skatter påvirker de to markeder.

Analysen konkluderede at, såfremt markedet for betalingsløsninger indeholder kryptovalutaer opnås en mere efficient økonomisk tilstand, da visse kryptovalutaer har en række markante fordele over de traditionelle produkter på markedet. Her kan nævnes lavere transaktionsomkostninger i form af lavere overførselspris samt højere overførselshastighed. Samme økonomiske fordele kan dog, på baggrund af analysen, ikke i samme grad konstateres på markedet for investeringsprodukter.

De lavere transaktionsomkostninger kombineret med den høje priselasticitet på markedet for betalingsløsninger bevirker endvidere, at der vil ske en industriel mutation på det nuværende marked således, at det vil ødelægges indefra. Dette betyder i sidste ende, at der vil opstå et marked udelukkende bestående af kryptovalutaer eller traditionelle betalingsløsninger med samme lave transaktionsomkostninger, da dette er økonomisk mest efficient.

Analysen slår endvidere fast, at der er økonomiske fordele ved at have et marked med fuldkommen konkurrence samt, at forudsætningerne herfor i højere grad er opfyldt på et marked med tilstedeværelsen af kryptovalutaer. På markedet for betalingsløsninger vil forudsætningen om pristageradfærd samt forudsætningen om fuldkommen information i højere grad være opfyldt, ligesom forudsætningen om fuldkommen information ligeledes vil være det på markedet for investeringsprodukter.

Sammenlignet med situationen med en ensartet beskatning af de traditionelle produkter på de to markeder og kryptovalutaer, vil en situation med en differentieret beskatning påvirke markederne negativt. Dette skaber en højere pris på markedet og dermed et dødvægtstab, der kan undgås ved en ensartet beskatning af produkterne.

Samlet kan det konkluderes, at der er økonomiske fordele at hente, såfremt kryptovalutaer indgår på markedet for betalingsløsninger og markedet for investeringsprodukter, såfremt de underlægges samme beskatning som markedernes nuværende produkter.

KAPITEL 5 - INTEGRERET ANALYSE

I afhandlingens sidste analyse vil de juridiske- og økonomiske problemer udledt af de to foregående analyser integreres, og på baggrund af dette vil der opstilles løsningsforslag herpå. De juridiske problemstillinger, der er ved gældende ret problematiseres, og de økonomiske problemstillinger ved den nuværende tilstand, sammenlignet med en økonomisk optimal tilstand, vil ligeledes analyseres. Af den økonomiske analyse blev den økonomisk optimale tilstand beskrevet som en situation, hvor der er en ensartet skattemæssig behandling af produkterne på begge markeder, dvs. markedet for betalingsløsninger og markedet for investeringsprodukter. Denne ensartede beskatning sænker prisen på produkterne og gør markederne mere effektive, og der vil her ikke være noget dødvægtstab.

I afhandlingen vil problemstillingerne fra de to analyser integreres, og der opstilles tre løsningsforslag på baggrund heraf. Det bedste løsningsforslag vil være det, der på en pragmatisk måde kommer problemstillingerne fra begge analyser i videst omfang til livs. Hertil følger en beskrivelse af de tre løsningsforslag, hvor både juridiske- og økonomiske fordele samt ulemper beskrives. Herefter opstilles et spil, der angiver nytteværdierne ved de forskellige udfald på baggrund af løsningsforslagene. Spillet bygger på de mest kvantificerbare fordele/ulemper, hvilket i høj grad bundes i den økonomiske analyse og de tilhørende teorier. Mindre kvantificerbare og overordnede principper tillægges ikke større vægt i spillets nytteværdier.

5.1 JURIDISKE- OG ØKONOMISKE PROBLEMSTILLINGER

5.1.1 Differentieret beskatning

Den skattemæssige behandling af kryptovaluta afhænger som udgangspunkt *ikke* af, hvilken kategori den pågældende kryptovaluta hører under. Kryptovaluta beskattes som altovervejende hovedregel i SL §§ 4-6, uanset hvilken kategori de hører under. Således bliver equity tokens og derivative tokens beskattet på samme måde som coins, utility- og asset tokens, selvom de i vid udstrækning ligner henholdsvis aktier og finansielle kontrakter.

Når KGL udtømmende regulerer beskatningen af fordringer, gæld, terminskontrakter samt købe- og salgsretter,²⁷² og ABL udtømmende regulerer aktier, anparter, værdipapirer mv.²⁷³ skyldes det,

²⁷² Jf. KGL § 1.

²⁷³ Jf. ABL § 1.

at lovgiver specifikt har ladet disse særregulere i disse love. Indtil KGL's indførelse i 1985²⁷⁴ og ABL indførelse i 1981²⁷⁵ blev disse to loves anvendelsesområder reguleret i SL.

Det blev i den økonomiske analyse konkluderet, at den optimale beskatning sker ved, at to lignende investeringsprodukter beskattes på samme måde. Således skal beskatningen af en equity token beskattes på samme måde som et tilsvarende værdipapir. En differentieret beskatning vil være inefficent, da dette skaber et samfundsmæssigt dødvægtstab og en højere pris på markedet.²⁷⁶ En asset token, som f.eks. giver brugsretten til en bil, skal i et økonomisk henseende beskattes på samme måde, som brugsretten til en bil. Coins der er købt med henblik på anvendelse som et betalingsmiddel skal også beskattes efter samme regler som officielle valutaer, når disse netop anvendes som betalingsmiddel.

Selvom coins er ment som betalingsmiddel, må der på nuværende tidspunkt være en forhåndsformodning for, at coins hovedsageligt anvendes som investeringsprodukter på linje med eksempelvis investeringer i aktier.²⁷⁷ På trods af dette beskattes de anderledes end aktier. Dette sker med udgangspunkt i spekulationsreglen i SL § 5, litra a, selvom en skatteyder har påstået, at hensigten med købet f.eks. har været at anvende denne som betalingsmiddel.

Som den økonomiske analyse konkluderede, kan visse coins være særdeles egnede som betalingsløsninger grundet meget lave transaktionsomkostninger. Derfor kan en formodning for spekulation og deraf tilhørende beskatning medføre en uhensigtsmæssig tilstand, hvor den digitale udvikling på markedet hæmmes.

En skatteyder kan i denne situation - hvor coins er købt som betalingsmiddel, men hvor skattemyndighederne formoder spekulation - være tvunget til at opgøre hver eneste betaling/afståelse for at fastlægge den pågældende avance eller tab. Dette vil i givet fald medføre en række omkostninger, da der kan være foretaget flere tusinder betalinger/afståelser, da kryptovalutaen netop anvendes som betalingsmiddel i hverdagen. Det kan i sidste ende medføre, at skatteyderens incitament til at anvende kryptovaluta som betalingsmiddel begrænses, da

²⁷⁴ Indført ved lov nr. 532 af 13. december 1985.

²⁷⁵ Indført ved lov nr. 295 af 10. juni 1981.

²⁷⁶ Af den økonomiske analyse fig. (den sidste figur) fremgår det, at der er globalt dødvægtstab på -K-M, som primært udspringer af det lavere incitament til anvendelse af kryptovalutaer, hvilket betyder, at man ikke fuldt ud udnytter fordelene ved kryptovalutaerne.

²⁷⁷ Se SKATs pressemeddelelse af 9. marts 2018, hvor Skatterådsformanden udtalte, at udgangspunktet er, at købet er sket med det formål at opnå gevinst og dermed i spekulationsøjemed:
<https://www.skat.dk/skat.aspx?oid=2271309>

omkostninger ved enten at skulle påvise, at der ikke foreligger spekulation eller at fastlægge alle avancer/tab, ikke kan stå til måls med den besparelse, der ellers kunne opnås ved at benytte nogle af de yderst effektive kryptovalutaer.

Den differentierede beskatning i SL §§ 4-6 gør sig især gældende for fysiske personer, der i spekulationstilfælde beskattes med en effektiv skatteprocent på op til 52 % af gevinster, men kun har et ligningsmæssigt fradrag på 26,6 % på tab. Tilsvarende beskattes aktieindkomst med henholdsvis 27 % og 42 % og tab kan fradrages fuldt ud i anden aktieindkomst, jf. PSL § 8 a og ABL §§ 13 og 13 A, stk. 1.²⁷⁸

Denne asymmetriske og differentierede beskatning kan derved begrænse skatteyderens incitament til at købe og anvende kryptovalutaer.

Selskaber beskattes på normal vis med den gældende selskabsskatteprocent af gevinster, og har fuldt fradrag for tab.²⁷⁹ Dog kan investering i kryptovaluta for selskaber synes mindre favorabel sammenlignet med f.eks. investering i aktier, eftersom der gælder en række skattegunstige regler i ABL om f.eks. skattefrie aktieavancer og -udbyttebetalinger fra datter- og koncernselskaber.

Det kan således konkluderes, at den differentierede beskatning skaber en økonomisk uhensigtsmæssig tilstand på både markedet for betalingsløsninger og investeringer, da skatteyderes incitament til at købe og anvende kryptovalutaer begrænses.

5.1.2 Usikker retstilstand og omkostninger forbundet hermed

En anden væsentlig og relevant faktor, der gør den nuværende retstilstand uhensigtsmæssig er, at retstilstanden i dag er særdeles usikker, da lovgiver ikke har taget specifikt stilling til beskatningen af kryptovaluta. Uagtet, at Skatterådet i SKM2014.226.SR, SKM2018.104.SR og SKM2018.130.SR har taget specifikt stilling til, at Ether, Bitcoins og Bitcoin Cash, skal behandles efter SL §§ 4-6, er der ikke noget praksis på, hvordan de resterende ca. 1.500 kryptovalutaer skal beskattes. Brugere af kryptovaluta svæver derved i uvidenhed om, hvilke skatteregler der gælder. Dette er særligt grundet i, at den skattemæssige behandling beror på en konkret vurdering af den enkelte kryptovaluta.

I forhold til ovenstående, der allerede indikerer usikkerhed på området, skal det yderligere tilføjes, at der på nuværende tidspunkt ikke foreligger *retspraksis* vedrørende beskatning af

²⁷⁸ Jf. afsnit 3.3.

²⁷⁹ Jf. afsnit 3.3.

kryptovaluta, men udelukkende administrative afgørelser fra SKAT og Skatterådet. Domstolene har derved ikke haft mulighed for at tage stilling til den skattemæssige behandling af kryptovaluta, og er desuden på ingen måde bundet af Skatterådets afgørelser, hvorfor retstilstanden på nuværende tidspunkt stadig må siges at være usikker.

Dette medfører, hvad enten der er tale om personer eller selskaber, at der skal tillægges en risiko, når der erhverves kryptovaluta. Denne risiko vil i økonomisk forstand også medføre en række omkostninger, f.eks. i form af at undersøge den pågældende retstilstand selv eller i form af skatterådgivning. En økonomisk disposition vil - alt andet lige - være mindre attraktiv, når den skattemæssige position er forbundet med en risiko. Dette må siges, at være en særdeles væsentlig økonomisk faktor, som under alle omstændigheder skal medregnes, når en disposition overvejes.

5.1.3 Problematikker forbundet med indberetning

Såfremt der er konstateret en gevinst/tab på kryptovaluta, skal dette naturligvis indberettes til SKAT, så den korrekte skat kan opkræves. For fysiske personer gælder der f.eks., at en lang række indkomster automatisk indberettes, herunder, at arbejdsgiveren indeholder A-skat ved udbetaling af løn, at bankerne indberetter gevinst og tab på værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked, mv.²⁸⁰

Er der ikke tale om en indkomst/oplysning, der automatisk indberettes, er skatteyderen nødsaget til selv at foretage den korrekte indberetning. Som tidligere beskrevet er den skattemæssige kvalifikation ganske kompliceret og i nogle tilfælde nærmest umulig for almindelige skatteydere. Det vil derfor medføre en risiko for, at indberetningen foretages forkert, og at der ikke betales den korrekte skat.

Skatter er statens indtægtskilde, og betales der for lidt i skat, vil det samlet set gå ud over samfundet. Det er derfor på ingen måde efficient, hvis der er en retstilstand, hvor en stor del af skatteyderne ikke betaler den korrekte skat grundet en kompliceret lovgivning.

Der er endvidere den risiko, at der kan opstå et tilfælde, hvor en skatteyder er bekendt med den skattemæssige position, f.eks. at en gevinst skal beskattes med 52 %, og at der ikke automatisk sker en indberetning. Der kan i dette tilfælde være et incitament for ikke at indberette det skattepligtige beløb såfremt, at risikoen for at blive opdaget sammenholdt med den pønale straf er mindre end det skattepligtige beløb. Der er desuden den nærliggende risiko, at skatteydere

²⁸⁰ Se hertil KSL § 46, stk. 1 og SKL § 10.

kunne have incitament til kun at indberette tab, og hvor der deraf kunne indrømmes et fradrag og ikke gevinster med en tilhørende beskatning.²⁸¹

Den manglende automatiske indberetning kan derfor have den konsekvens, at skatteydere enten indberetter forkert, eller bevidst foretager skatteunddragelse som i det ovennævnte tilfælde. Begge situationer er økonomisk inefficente og kræver derfor, at der foretages visse retspolitiske tiltag.

Inden reglerne om automatisk indberetning af aktieindkomst foretog SKAT i forbindelse med lovændringen af ABL i 2009 en undersøgelse af omfanget af underdeklaration af aktier for året 2006. Undersøgelsen viste, at der for indkomståret 2006 på landsplan ville kunne foretages en netto-opregulering på knap 1,1 mia. kroner, hvilket gjorde området for selvangivelse af aktieindkomster til et af de mest underdeklarerede områder blandt borgere.²⁸² Selvom investeringer i aktier skønnes at være markant større end det nuværende niveau af investeringer i kryptovalutaer, synes områderne at ligne hinanden fra tiden før den automatiske indberetning, hvorfor det kan formodes, at problemet på dette område for kryptovalutaer også er et reelt problem.

Nedenfor følger en række løsningsforslag, som har til formål dels at fjerne den differentierede beskatning og dels fjerne den juridiske usikkerhed på retsområdet for beskatning af kryptovaluta.

5.2 INTRODUKTION TIL LØSNINGSFORSLAG

I henhold til ovenstående problemstillinger vil der i afhandlingen opstilles en række løsningsforslag, *de lega ferenda* og *de sententia ferenda*. Disse vil beskrives nærmere, herunder både fordele og ulemper ved de forskellige løsningsforslag. Løsningsforslag 1 er baseret på Skatteministeriets eget forslag og indebærer, at kryptovalutaer (kategoriseret som coins i denne afhandling) skal beskattes efter KGL. Løsningsforslag 2 er afhandlingens alternative løsningsforslag og indebærer, at der udformes en ny kryptovalutaavancebeskatningslov (herefter KABL) til beskatning af visse former for kryptovaluta. Løsningsforslag 3 er ikke som sådan et løsningsforslag, men en opretholdelse af den nuværende retstilstand, dvs. en status quo-

²⁸¹ Skatteudvalget 2017-18, SAU Alm.del Bilag 171, J.nr. 2017 - 7946 af 10. april 2018:

<http://www.ft.dk/samling/20171/alm-del/SAU/bilag/171/index.htm>

²⁸² Se LFF 2009-04-22 nr 201, pkt. 4.1 om indberetning af aktier m.v.

situation. Sidstnævnte løsningsforslag anvendes som et sammenligningsgrundlag for de to andre løsningsforslag.

5.3 LØSNINGSFORSLAG 1

Omtalen af kryptovaluta, herunder især Bitcoin, i medierne og de dertilhørende skattemæssige komplikationer er heller ikke gået under radaren hos Skatteministeriet, der også har givet udtryk for, at der er visse skattemæssige problemer ved den nuværende retstilstand. Dette fremgår af Skatteministeriets notat af 10. april 2018,²⁸³ hvor både den skattemæssige behandling af Bitcoins samt tilhørende problemstillinger kort behandles.

Skatteministeriet nævner, i overensstemmelse med denne afhandling, at den bevismæssige vurdering i spekulationstilfælde ofte er meget vanskelig. Dette medfører, at der skal foretages en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, der består af nogle objektive kriterier, men skal ske efter en samlet konkret vurdering. Spekulationsbegrebet er derfor i visse tilfælde blevet erstattet af mere objektive regler, der kendes fra kapitalgevinstbeskatningslovene, herunder ABL, EBL og KGL.

Skatteministeriet foreslår i forlængelse heraf, at hvis beskatningen af Bitcoins skulle ske efter mere objektive regler, kunne en løsning være at inddrage Bitcoins under KGL.

Skatteministeriets notat vedrører udelukkende Bitcoin og bemærker i forlængelse af ovenstående, at der skal foretages et nærmere analysearbejde bl.a. med henblik på at afgrænse de kryptovalutaer, der skal være omfattet af beskatningen. Der er i denne afhandling foretaget en lignende analyse, hvor Bitcoin, som også tidligere nævnt, omfattes af kategorien *coins*.²⁸⁴ Skatteministeriets løsningsforslaget vil derfor efter denne afhandlings analyse indebære, at alle coins inddrages under KGL. Tilsvarende skal de derivative tokens, der ikke opfylder betingelserne i KGL samt de equity tokens, der ikke opfylder betingelserne i ABL omfattes under KGL. Det lægges derfor også til grund, at der aldrig ville kunne købes en coin med henblik på at bruge det som betalingsmiddel, og samtidig ikke blive beskattet af dens eventuelle kursstigning ved hver eneste betaling.

Skatteministeriets løsningsforslag behandler endvidere den problemstilling, at betalinger/overførsler med Bitcoins (og andre kryptovalutaer) typisk sker uden om den finansielle

²⁸³ Skatteudvalget 2017-18, SAU Alm.del Bilag 171, J.nr. 2017 - 7946 af 10. april 2018:
<http://www.ft.dk/samling/20171/alm-del/SAU/bilag/171/1878201.pdf>

²⁸⁴ Se afsnit 2.3.1.

sektor, der ikke er underlagt samme indberetningspligt, hvorfor der kan være visse udfordringer forbundet med at sikre en valid indberetning fra tredjeparter til Skattemyndighederne, herunder f.eks. banker. Denne problemstilling er desuden nærmere beskrevet i ovenstående afsnit 5.1.3, og hvor Skatteministeriets notat også giver udtryk for samme problemstilling.

Skatteministeriet foreslår for det første kun at lade tab kunne modregnes i gevinster i *samme* kryptovaluta. Der er herved tale om en dobbelt-kildeartsbegrænsning, der umiddelbart virker hårdere, end hvad ellers kendes fra henholdsvis KGL og ABL.²⁸⁵ Ud over dette foreslår Skatteministeriet at stille krav om indberetning til skattemyndighederne allerede ved erhvervelsen som betingelse for efterfølgende fradrag. På denne måde skabes der et incitament til at indberette oplysningerne til Skattemyndighederne, da et tabsfradrag ellers ikke kan indrømmes. Herved undgås den problemstilling, som Skatteministeriet beskriver, hvor der er en risiko for, at skatteyderne/investorerne udelukkende indberetter tab med fradrag til følge, men ikke gevinster med tilhørende beskatning.

Skatteministeriets løsningsforslag giver nogle fordele og ulemper, der vil analyseres nedenfor.

Den altovervejende fordel ved at lade coins og visse andre kryptovalutaer inddrage i KGL er, at der ikke længere skal foretages en spekulationsvurderingen, som der er tilfældet på nuværende tidspunkt. Spekulationsvurderingen er, som beskrevet ovenfor i afsnit 3.2.1, forbundet med en særdeles vanskelig bevismæssig vurdering, der skal fastlægge skatteyderens intention på erhvervelsestidspunktet. Aktiver, der er særdeles egnede til at afkaste en økonomisk fortjeneste, hvor der både er mulighed for beskatning/fradrag og skattefrihed/intet fradrag, vil efter denne afhandling være størst eksponerede over for, at skatteyderen har incitament til at tale til sin egen fordel, og skattemyndighederne deraf er nødsaget til foretage den vanskelige bevismæssige vurdering. Der er desuden det element, at der kan være sket flere tusinde afståelser,²⁸⁶ og hver enkelt transaktion skal teoretisk set vurderes individuelt. Spekulationsvurderingen er derfor også afskaffet i kapitalgevinstbeskatningslovene, der skaber en større retssikkerhed, da den vanskelige bevismæssige vurdering ikke er nødvendig at foretage.

For personer vil beskatning efter KGL betyde en lavere skattesats, da indkomsten vil blive beskattet som kapitalindkomst (42 %) frem for personlig indkomst (op til 52 %).²⁸⁷ Denne

²⁸⁵ Se f.eks. ABL § 13 A og KGL § 32.

²⁸⁶ Som tilfældet i SKM2018.130.SR.

²⁸⁷ Jf PSL §§ 4, stk. 1, nr. 2 og 19, stk. 2.

beskatning fører desuden til et lavere dødvægtstab på markedet for investeringsprodukter, da den differentierede beskatning af disse sammenlignet med aktier nu er mindre udtalt. Dette vil føre til større incitament blandt forbrugerne af investeringsprodukter til at købe kryptovalutaer. Der vil dog stadig være et dødvægtstab sammenlignet med den økonomisk optimale situation på markedet for investeringsprodukter, da aktier bl.a. bliver beskattet med kun 27 % op til 52.900 kr. (2018 niveau).²⁸⁸

Der vil samtidig også være en række ulemper ved Skatteministeriets løsningsforslag.

En stor ulempe vil knytte sig til det forhold, at der nu aldrig vil kunne opnås skattefrihed ved køb og salg af kryptovalutaer, hvilket i særdeleshed gør det uegnet som alternativ til officielle valutaer på markedet for betalingsløsninger. Dette vil gøre kryptovalutaer væsentlig dyrere på dette marked, hvorfor forbrugernes incitament til at købe produktet helt forsvinder. Dermed går markedet glip af de fordele, som skitseret i afsnit 4.3.1, og være længere væk fra opfyldelsen af forudsætningerne for fuldkommen konkurrence samt have et større dødvægtstab fra den manglende indtrædelse af kryptovalutaselskaber på markedet.²⁸⁹

En anden ulempe er, at KGL's regler i forvejen er komplicerede og hjemler en række forskellige særregler, herunder f.eks. om finansielle kontrakter, strukturerede fordringer mv. For den almindelige skatteyder, der ikke har et yderligere kendskab til skatteretten, kan den skattemæssige position være ganske svær at fastlægge ud fra KGL's udformning. KGL's regler bliver samtidig ikke mindre komplicerede, såfremt kryptovalutaer skal inddrages under denne, hvad enten det sker i form af et selvstændigt afsnit, en udvidelse af anvendelsesområdet eller en helt tredje implementeringsløsning. I forlængelse af dette er en anden problemstilling, at coins og equity tokens ikke uden videre passer ind i KGL anvendelsesområde. Det vil derfor medføre en række administrationsomkostninger ved at foretage den nødvendige ændring i KGL for, at de omhandlende kryptovalutaer kan falde ind under anvendelsesområdet.

5.3.1 Opsummering på løsningsforslag 1 fra Skatteministeriet

Skatteministeriets løsningsforslag ved at lade visse kryptovalutaer falde ind under KGL vil medføre, at den vanskelige spekulationsvurdering udgår, og der skabes en større retssikkerhed på området samt et mindre dødvægtstab på markedet for investeringsprodukter. Dette vil være

²⁸⁸ PSL § 8 a, stk. 1 og 2.

²⁸⁹ Et dødvægtstab afledt af glippede fordele ved kryptovalutaer på feltet under efterpørgselskurven og udbudskurven og ned til P', jf. fig. 4.9. Dette er med en antagelse om, at der ikke foreligger nogen forhåndsformodning for spekulation i forhold til den nuværende skattemæssige behandling af kryptovalutaer.

en signifikant fordel i forhold til den nuværende retstilstand, der er forbundet med en betydelig usikkerhed på området og mulighed for en ugunstig beskatning. Samtidig vil der dog være ulemper, særligt på markedet for betalingsløsninger, hvor incitamentet til at købe coins formodes helt at forsvinde. Dette skaber et dødvægtstab, da der går glip af en række fordele fra det mere efficiente produkt kryptovaluta, og at den økonomiske tilstand er længere væk fra opfyldelse af forudsætningerne for fuldkommen konkurrence. Herudover indebærer KGL nogle særdeles vanskelige regler, der for den almindelige skatteyder kan være vanskelig at gennemskue. Der vil desuden være en række omkostninger ved at tilpasse KGL for at kunne inddrage coins og visse andre kryptovalutaer, herunder administrationsomkostninger ved at foretage væsentlig ændringer i loven.

5.4 LØSNINGSFORSLAG 2 - KRYPTOVALUTAAVANCEBESKATNINGSLOV

5.4.1 Indledning og generelt om løsningsforslaget

Nærværende løsningsforslag går ud på, at lovgiver skal forfatte en helt ny kryptovalutaavancebeskatningslov (KABL). Det retspolitiske løsningsforslag er således en *de lege ferenda*-løsning.

Det skal indledningsvist slås fast, at skabelsen af en ny lov er en særdeles vanskelig opgave. Det er ikke ambitionen med dette løsningsforslag at skrive en lov fra bunden med et udkast til forarbejder og samtlige paragraffer. Dette løsningsforslag vil kun undersøge visse relevante beskatningsprincipper, der skal gælde for denne lov med udgangspunkt i nogle overordnede betragtninger.

Problemet med den nuværende skattemæssige behandling er, at størstedelen af alle kryptovalutaer, uanset hvordan de kategoriseres, beskattes efter samme regelsæt i SL §§ 4-6. Hvis en equity token således ikke opfylder betingelserne for at være omfattet af ABL, eller en derivative token ikke opfylder betingelser for at være en finansiell kontrakt i KGL, beskattes de anderledes, end de investeringsprodukter (aktier og finansielle kontrakter), de ligner. Dette er et udtryk for en differentieret beskatning, som efter den økonomiske analyse skaber et dødvægtstab, grundet de fordele samfundet går glip af.

Det fremgår af forarbejderne til KGL af 1985, at det før denne lov var muligt for en långiver at udstede et lån med en rente, der lå under markedsrenten, men som havde en lavere kurs end

indfrielseskursen (dvs. minder om en nulkuponobligation).²⁹⁰ Denne kursgevinst var her skattefri for långiver, men med KGL af 1985 blev denne kursgevinst skattepligtig. Det var således et hensyn i loven, at gevinster skulle beskattes. Med den nuværende retstilstand er det teoretiske udgangspunkt, at gevinster og tab ved investeringer i kryptovaluta omfattet af SL § 5, litra a, er den skattepligtige indkomst uvedkommende. Formålet med KABL stemmer således overens med formålet i KGL af 1985, idet gevinster og tab efter KABL nu skal medregnes i den skattepligtige indkomst.

Dette løsningsforslag er funderet i to grundlæggende antagelser; (1) coins købt i spekulationsøjemed skal anse som et investeringsprodukt sidestillet med køb af aktier, og (2) equity tokens og derivative tokens, der ikke falder under ABL eller KGL, falder i så fald altid under KABL's anvendelsesområde.

Ad første antagelse; en skatteydere hensigt med erhvervelse af coins i spekulationshensigt kan sidestilles med en skatteydere hensigt med erhvervelse af aktier - hvilket formål er at opnå et positivt afkast. Således skal disse coins, der er erhvervet i spekulationshensigt, beskattes på samme måde som aktier, der beskattes efter reglerne om aktieavancebeskatning, hvilket i så fald afspejles i beskatningsreglerne i KABL. Dette indebærer bl.a., at gevinster skal beskattes som aktieindkomst for fysiske personer efter reglerne i PSL § 8 a. Den ensartede beskatning af coins erhvervet i spekulationsøjemed og aktier modvirker den nuværende differentierede beskatning, da formålet med disse to produkter kan sidestilles. Således vil reglerne i KABL for beskatning af coins erhvervet i spekulationshensigt og beskatningsreglerne angående equity tokens i vid udstrækning minde om hinanden. Såfremt en skatteydere formål med erhvervelse af coins er at anvende dem som betalingsmiddel, anses de ikke for erhvervet i spekulationsøjemed, hvorfor kursstigninger/-fald er den skattepligtige indkomst uvedkommende, jf. SL § 5, litra a. Se nærmere herom i afsnit 5.4.2.

Derivative tokens vil derimod få sit eget kapitel i KABL, hvis regler følger reglerne om finansielle kontrakter i KGL.

Når dette løsningsforslag nævner equity tokens, derivative tokens og coins angår det kun dem, som omfattes af KABL regelsæt. Løsningsforslaget omfatter udelukkende en ændring af

²⁹⁰ De almindelige bemærkninger i lovforslag nr. 19 af 2. oktober 1985.

beskatningen for coins erhvervet i spekulationshensigt samt de specifikke equity tokens og derivative tokens, som *ikke* opfylder betingelserne for at falde ind i henholdsvis ABL og KGL.

KABL finder ikke anvendelse på asset tokens, utility tokens og andre formuegoder omfattet af SL § 5, litra a. Disse skal fortsat beskattes efter SL §§ 4-6. Dette hænger sammen med, at netop asset tokens og utility tokens er sammenlignelige med formuegoder, herunder f.eks. købet af en bil, der også beskattes efter SL § 5, litra a, hvorfor der ikke sker en differentieret beskatning af disse.

KABL vil finde anvendelse på både personer og selskaber.

ABL og KGL er begge kapitalgevinstbeskatningslove, som, i mere eller mindre grad, regulerer den skattemæssige behandling af investeringer. Beskatningsprincipperne i KABL vil tage udgangspunkt i beskatningsprincipperne i begge disse love, dog i særdeleshed i ABL.

I tilfælde hvor kryptovaluta er købt med den hensigt at bruge den som betalingsmiddel på lige fod med de officielle valutaer, vil disse være indkomstopgørelsen uvedkommende ligesom tilfældet er det med officielle valutaer. Dermed fjerner det den, ud fra et økonomisk synspunkt, uhensigtsmæssige situation, der på nuværende tidspunkt er på markedet for betalingsløsninger. Dødvægtstabet på $-L - M$, som fremkommer ved den differentierede beskatning, bliver hermed elimineret.²⁹¹

Derivative tokens vil i KABL få tildelt et særskilt kapitel, hvis beskatningsregler skal følge beskatningsreglerne for aktier i ABL. På den måde sikres det, at der ikke sker en differentieret beskatning.

5.4.2 Coins omfattet af KABL - investeringsprodukt eller betalingsmiddel?

Første skridt i dette løsningsforslag er at slå fast, om skatteyderen har købt pågældende coin med det formål at anvende det som et investeringsprodukt eller som betalingsmiddel. Denne vurdering beror udelukkende på en analyse af, om skatteyderen har købt det som led i spekulation eller ej. Hvis skatteyderen har købt coins for at anvende det som betalingsmiddel, er købet ikke sket i spekulation, idet skatteyderen ikke har en videresalgshensigt med gevinst for øje. Det skal erindres, at det kun er coins kan bruges som betalingsmiddel, hvorfor spekulationsvurderingen ikke er aktuelt for køb af equity- og derivative tokens, eftersom disse under alle omstændigheder

²⁹¹ Jf. afsnit 4.5.2.

skal beskattes efter KABL. Har skatteyderen derimod købt coins som et investeringsprodukt skal købet anses for at være sket i spekulationsøjemed.

Sondringen mellem om købet er sket i spekulation, og dermed som investeringsprodukt, eller om coins er købt med det formål at bruge det som betalingsmiddel er i overensstemmelse med konklusionen fra den økonomiske analyse, hvor det blev slået fast, at en differentieret beskatning er inefficient. "Spekulationssondringen" løser problemet med en differentierede beskatning, eftersom kryptovaluta beskattes med udgangspunkt i, hvad det ligner og bruges som.

Coins erhvervet i spekulationshensigt kan sammenlignes med aktier, da begge i sagens natur købt med henblik på at opnå en profit uden samtidig at have nogen praktisk anvendelsesmulighed. De formuegoder, der traditionelt omfattes af SL § 5, litra a, adskiller sig netop fra coins i den henseende, at disse oftest har en eller anden form for brugsmulighed. Armbåndsure kan f.eks. tages i brug samtidig med, at der spekuleres i dets værdistigning. Coins, derimod, har ingen sådan praktisk anvendelsesmulighed (udover at betale med), hvorfor de på lige fod med aktier bør beskattes på lignende måde og ikke som et formuegode efter SL § 5, litra a. På den måde fjernes det økonomiske dødvægtstab, der er ved den nuværende situation på markedet for investeringsprodukter.²⁹²

5.4.2.1 Udfordringer i afgrænsningen af omfattede coins

En væsentlig ulempe ved dette løsningsforslag er vurderingen af, hvornår skatteyderen har købt coins til brug som betalingsmiddel eller investeringsprodukt - dvs. spekulationsvurderingen. Som anført ovenfor beror en sådan vurdering på skatteyderens subjektive hensigter på erhvervelsestidspunktet baseret på objektive forhold ved erhvervelsen.²⁹³ Dette er en yderst vanskelig vurdering, som udover at skabe usikkerhed for skatteyderen også kan påføre skatteyderen såvel som skattemyndighederne administrationsomkostninger ved bevisspørgsmål, såfremt der er uenighed om formålet med købet.

²⁹² Jf. Afsnit 4.5.2.

²⁹³ Jf. Afsnit 3.2.1.

Hvis det ydermere lægges til grund, at der på nuværende tidspunkt er en formodning fra skattemyndighedernes side, at coins er købt i spekulation,²⁹⁴ medfører det en større usikkerhed for skatteyderen samt en differentieret beskatning, hvis købet ikke er sket i spekulation.

Dette løsningsforslag vil forsøge at afhjælpe denne problematik ved først og fremmest at aflive en spekulationsformodning og dernæst at ændre på fortolkningen af de objektive omstændigheder i spekulationsvurderingen. Det skal være nemmere for en skatteyder at godtgøre, at køb af coins ikke er sket i spekulation. Dette forslag er således et udtryk for *de sententia ferenda*, der indebærer råd til domstolene og de administrative myndigheder om, hvordan spekulationsvurderingen skal forstås og anvendes i konkrete sager omhandlende coins. Dette kunne eventuel skrives ind i forarbejderne til KABL.

Et moment, der i denne forbindelse kan tillægges særlig vægt i spekulationsvurderingen, såfremt skatteyderen argumenterer for, at de købte coins er ment som et betalingsmiddel, kan være en vurdering af antallet af betalingstransaktioner med kryptovaluta, der sammenlignes med antallet af betalingstransaktioner fra skatteyderens andre konti. Desuden skulle der foretages en vægtning af de beløb, skatteyderen har haft til rådighed på henholdsvis sine kryptovalutakonti og almindelige konti.

Et eksempel kunne være, at en skatteyder der i løbet af indkomståret i gennemsnit havde ca. 25.000 kr. stående på sin lønkonto, og hvor der er foretaget ca. 700 transaktioner i løbet af året. Tilsvarende havde skatteyderen i løbet af indkomståret i gennemsnit svarende til ca. 150.000 kr. stående på sin kryptovalutakonto, og hvor der er foretaget 10 transaktioner i løbet af året. I dette tilfælde vil vægtningen af beløbet på henholdsvis skatteyderens kryptovalutakonto og almindelige konto, sammenlignet med forholdet af de foretagne betalingstransaktioner på de to konti indikere, at de omhandlede coins ikke er købt som et betalingsmiddel, men derimod som et investeringsprodukt.

Denne vurdering medfører stadig administrationsomkostninger, men disse må antages at være væsentligt lavere end tilfældet er ved den nuværende spekulationsvurdering, da der er nogle mere faste rammer for vurdering af coins som betalingsmiddel.

²⁹⁴ Se SKATs pressemeddelelse af 9. marts 2018, hvor Skatterådsformanden udtalte, at udgangspunktet er, at købet er sket med det formål at opnå gevinst og dermed i spekulationsøjemed:
<https://www.skat.dk/skat.aspx?oid=2271309>

Det er ikke muligt specifikt at udpege, hvilke objektive momenter, der skal tillægges mere eller mindre vægt. Det skal blot være nemmere for skatteyderen at kunne påvise, at denne har realiseret det angivne formål.

5.4.3 Beskatningsprincipper i KABL

Med udgangspunkt i visse beskatningsprincipper i KGL og i særdeleshed ABL vil dette afsnit i det følgende fremkomme med en række centrale beskatningsprincipper til brug for KABL.

5.4.3.1 Skatteberegning

Udgangspunktet for beskatningen må følge et neutralitetsprincip. Princippet er defineret ved, at en skattemæssig behandling af forskellige handlingsalternativer skal være neutral. Det synes at være et grundlæggende princip i erhvervsbeskatningen.²⁹⁵ Neutralitetsprincippet indebærer, at beskatningen skal være ens uanset om indkomsten eksempelvis genereres som lønmodtager eller aktionær.

I relation til KABL medfører neutralitetsprincippet, at skatteberegningen er den samme for; (1) equity tokens som ved aktier i ABL, (2) derivative tokens som ved finansielle kontrakter i KGL, (3) og coins som ved aktier i ABL. Dette betyder at beskatningen af equity tokens og coins beskattes som aktieindkomst for fysiske personer efter reglerne i PSL § 8 a, og derivative tokens som kapitalindkomst efter PSL § 8.

Skatteberegningen for aktier og finansielle kontrakter sker efter gældende regler herom.²⁹⁶ Samme regler skal gælde for skatteberegning af de omfattede kryptovaluta i KABL.

5.4.3.2 Skattesymmetri

Princippet om skattesymmetri skal gælde for KABL. Princippet medfører helt overordnet, at der ved beskatning af gevinst også følger et tilsvarende fradrag for tab. Modsætningsvist vil der i tilfælde af skattefrihed ved gevinster heller ikke indrømmes et fradrag for tab. Ved den nuværende retstilstand, vil der for personer gælde en asymmetrisk beskatning, hvor gevinster beskattes med op til 52 %, såfremt de falder ind under SL §§ 4-6, og hvor der kun gives et fradrag på op til 26,6 %.²⁹⁷

²⁹⁵ Bundgaard, J., (2006), s. 149 ff. og Skatteministeriet, (1999), *Erhvervslivets skattemæssige rammevilkår*.

²⁹⁶ Se eksempelvis afsnit 3.3.1 om den skattemæssige behandling af finansielle kontrakter.

²⁹⁷ Jf. Afsnit 3.3.2.

Skattesymmetri er et grundlæggende princip i skatteretten, der ses forskellige steder, herunder f.eks. i ABL og KGL.²⁹⁸ Det er derved et princip, der som udgangspunkt tilstræbes, hvilket også ud fra en rimelighedsbetragtning kan tiltrædes. I visse tilfælde er der bevidst valgt en asymmetrisk retstilstand, der enten vil være til statens eller skatteyderens fordel.²⁹⁹ Asymmetrien vil derved agere som et incitament til enten at fremme en ønsket tilstand eller tilsvarende hindre en uønsket tilstand. Denne incitamentsmulighed er et af de værktøjer, lovgiver kan operere med, når der skal ske ændringer i reglerne og for at opnå det ønskede resultat.

KABL skal, i lighed med forarbejderne til både ABL og KGL, derfor underlægges en symmetrisk beskatning. I henhold til denne afhandling ses der ikke noget argument for, at der skulle være en asymmetrisk beskatning, som der på nuværende tidspunkt er for personer ved spekulation efter SL §§ 4-6.

5.4.3.3 *Periodisering*

Realisationsprincippet er hovedreglen i både ABL og KGL. Det fremgår af ABL § 23, stk. 1, at realisationsprincippet skal anvendes, medmindre stk. 2 finder anvendelse, hvor lagerprincippet i så fald bruges. Tilsvarende fremgår af KGL § 25, stk. 1 og 2. Det må lægges til grund, at realisationsprincippet som hovedregel skal anvendes i KABL for så vidt angår coins og equity tokens. Afståelsestidspunktet i denne forbindelse er det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig og bindende aftale om afståelse.

Lagerprincippet finder i udgangspunktet kun anvendelse under særlige omstændigheder, og kan derfor betegnes som undtagelsen til hovedreglen om realisationsbeskatning.³⁰⁰ Når lagerprincippet finder anvendelse, kan det skyldes et hensyn mod skattearbitrage, som det ses i KGL § 33, stk. 1, om finansielle kontrakter.³⁰¹ Af denne årsag må lagerprincippet være hovedreglen for derivative tokens, jf. tilsvarende i KGL § 33, stk. 1.

²⁹⁸ Se f.eks. de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. 194 af 13/3 1997, pkt. 70, lovforslag nr. 110 af 13/12 2006, til nr. 3, 6, 8 og 9 samt 29, lovforslag nr. 213 af 18/4 2007, pkt. 1, samt bilag 1 med oversigt over høringssvar og kommentarer, lovforslag nr. 23 af 8/10 2007, pkt. 1, § 1, nr. 9 og 17-21, lovforslag nr. 195 af 22/4 2009, pkt. 4, lovforslag nr. 202 af 22/4 2009, pkt. 3, til § 11, lovforslag nr. 84 af 24/11 2010, pkt. 3, lovforslag nr. 95 af 29/2 2012, pkt. 3. Se endvidere Højesterets begrundelse i TFS 2015, 295 samt kommentering af dommen af Katja Dyppel Weber, *Fra symmetri i kulbrinteskatteloven til symmetri i KGL - refleksioner efter SKM2015.245.H*, i SU 2015, 202.

²⁹⁹ Se f.eks. lovforslag nr. 194 af 27/4 2011, hvor årsagen til asymmetrien var et ønske om at øge incitament til at tilføre mere risikovillig kapital til små og mellemstore iværksættervirksomheder i Danmark.

³⁰⁰ Lagerprincippet er dog hovedreglen for finansielle kontrakter, jf. KGL § 33, stk. 1.

³⁰¹ Det fremgår f.eks. af de almindelige bemærkninger til KGL, indsat ved lov nr. 439 af 10. juni 1997, at lagerprincippet som hovedregel finder anvendelse i avanceopgørelsen af gevinster og tab på finansielle

5.4.3.4 Opgørelsesprincip

Der er, som tidligere beskrevet, fire opgørelsesprincipper, herunder FIFO-princippet, LIFO-princippet, gennemsnitsmetoden og aktie-for-aktie-metoden.³⁰²

FIFO-princippet ses bl.a direkte i nogle af bestemmelserne i ABL³⁰³ og KGL³⁰⁴ samt omtalt i en række forarbejder, hvorfor der her skal diskuteres, om FIFO-princippet også finder anvendelse i den foreslåede KABL.³⁰⁵ Skatterådet udstrakte f.eks. i SKM2018.104.SR FIFO-princippet til finde anvendelse på kryptovaluta omfattet af SL §§ 4-6.³⁰⁶ Til støtte for, at FIFO-princippet skal finde anvendelse, kan der ud fra et investorsynspunkt argumenteres for, at det erfaringsmæssigt anses for det mest enkle opgørelsesprincip. Samtidig minimerer FIFO-princippet den udskydelse af beskatning, som er en konsekvens af beskatning ved realisation.³⁰⁷

LIFO-princippet er ligeledes nævnt i en række forarbejder, men hvor det dog primært vedrører reglerne omkring pensionsbeskatning.³⁰⁸ LIFO-princippet er dog, som tidligere beskrevet, ikke anerkendt af SKAT som et opgørelsesprincip,³⁰⁹ og der kan umiddelbart heller ikke findes noget rationale for, hvorfor netop den sidst erhvervede kryptovaluta skal anses som den først afståede. Henset især til den begrundelse, at kryptovalutaen er købt som et investeringsprodukt, og der derved er en forhåbning om, at kursen stiger, hvor LIFO-princippet ville indebære en skatteudskydelse.³¹⁰

Et tredje opgørelsesprincip er, som tidligere beskrevet, gennemsnitsmetoden.³¹¹ Som opgørelsesprincip har gennemsnitsmetoden tidligere fået kritik for at være tyngende og

kontrakter, for at forhindre skattearbitrage. Uden lagerprincippet ville det være muligt at indgå to modgående kontrakter og på den måde udskyde beskatningen. Tilsvarende hensyn begrundes i de almindelige bemærkninger i lovforslag nr. 6 af 27. december 1990 i forbindelse med at finansielle kontrakter fik et selvstændigt regelsæt i KGL, der blev indført ved lov nr. 394 af 6. juni 1991.

³⁰² Jf. afsnit 3.3.2.2.

³⁰³ Jf. ABL § 5, stk. 1.

³⁰⁴ Jf. KGL, 26, stk. 5.

³⁰⁵ Se f.eks. Lovforslag nr. 206 af 22/5 2002, bemærkningerne til de enkelte bestemmelser, § 2, nr. 7, lovforslag nr. 78 af 16/11 2005, bemærkningerne til de enkelte bestemmelser, § 5, stk. 1 og lovforslag nr. 84 af 24/11 2010, de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.10.1.

³⁰⁶ Jf. afsnit 3.3.2.2.

³⁰⁷ Lovforslag nr. 202 af 22/4 2009, de almindelige bemærkninger pkt. 3.4.

³⁰⁸ Se f.eks. lovforslag 25 af 11/10 2007, bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, § 10, stk. 5, lovforslag nr. 41 af 30/10 2008, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.7.1, lovforslag nr. 67 af 14/11 2012, bemærkninger til de enkelte bestemmelser, § 2, nr. 2, lovforslag nr. 149 af 30/3 2016, bemærkninger til lovforslaget enkelte bestemmelser, § 1, nr. 2 og lovforslag nr. 174 af 28/2 2018, bemærkninger til de enkelte bestemmelser, § 2, nr. 2.

³⁰⁹ Den Juridiske Vejledning 2018-1, afsnit C.C.2.3.1.6.3.

³¹⁰ Se f.eks. eksemplerne i afsnit 3.3.2.2.

³¹¹ Se afsnit 3.3.2.2.

uigennemsigtig for både skatteyder og skattemyndighederne. Det kræver desuden stor ekspertise for at administrere den og ikke mindst i de tilfælde, hvor der er hyppige ændringer i skatteyderens beholdning, og en effektiv kontrol må ofte indebære et uforholdsmæssigt stort arbejde.³¹² Netop dette problem må anses som værende yderst relevant i forhold til investering af kryptovaluta, hvor der kan være meget hyppige transaktioner, og hvor skatteyderens beholdning f.eks. kan ændres op til flere hundrede gange på en måned.³¹³ Gennemsnitsmetoden må derfor i visse tilfælde anses for værende uhensigtsmæssig, især henset til byrden for både skatteyder og skattemyndighed, hvor der foretages et betydeligt antal transaktioner.

Det fjerde og sidste opgørelsesprincip er, som tidligere beskrevet,³¹⁴ aktie-for-aktie-metoden. Dette opgørelsesprincip har dog fået kritik i forhold til gennemsnitsmetoden, og der i forbindelse med kapitaludvidelser kan være mulighed for at opnå skattetekniske tab.³¹⁵ Der vil derved være tale om et mindre korrekt opgørelsesprincip end ovenstående gennemsnitsmetode, hvorfor det alene af denne årsag må være uhensigtsmæssigt at anvende.

Ud fra anvendelsesområdet i både ABL og KGL samt ovenstående analyse af de fire forskellige opgørelsesprincipper, må det konkluderes, at FIFO-princippet vil være det mest korrekte princip at anvende i den foreslåede KABL. Ingen af de andre opgørelsesprincipper kan efter denne afhandling tiltrædes, henset til, at LIFO-princippet ikke anerkendes af SKAT som opgørelsesprincip, gennemsnitsmetoden kan være uhensigtsmæssig i forhold til hyppige transaktioner, der ofte vil være ved investering af kryptovaluta, og at aktie-for-aktie-metoden ville være mindre korrekt at anvende i forhold til førnævnte princip om gennemsnitsmetoden.

5.4.4 Fordele og ulemper ved løsningsforslaget

5.4.4.1 Fordele

Den helt centrale fordel, som også er eksistensberettigelsen for KABL, er, at løsningsforslaget løser det nugældende problem med en differentieret beskatning. På nuværende tidspunkt beskattes alle typer af kryptovaluta som udgangspunkt under ét regelsæt i SL §§ 4-6, uanset hvilken kategori den hører under. Dette er et udtryk for en differentieret beskatning, der efter den økonomiske

³¹² Se f.eks. lovforslag nr. 140 af 28/1 1981, bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, § 5.

³¹³ Se f.eks. SKM2018.130.SR, hvor skatteyderen havde foretaget ca. 10.050 transaktioner på godt tre måneder.

³¹⁴ Se afsnit 3.3.2.2.

³¹⁵ Se de almindelige bemærkninger i lovforslag nr. 78 af 16/11 2005, pkt. 3.2.5.

analyse skaber et dødvægtstab grundet de fordele markedet går glip af, herunder f.eks. de lavere priser og de lavere transaktionsomkostninger.

En anden nærliggende fordel ved dette løsningsforslag er, at den til en vis grad fjerner den usikkerhed, der er på tidspunktet for købet af den konkrete coin i forhold til beskatningens størrelse. Den usikkerhed, der eksisterer på nuværende tidspunkt, bunder i høj grad i, at skatteyder ikke ved, om denne i fremtiden står i en situation, hvor der enten er en meget høj beskatning set i forhold til lignende investeringsprodukter (hvis der konstitueres spekulationshensigt) eller i en situation, hvor der slet ikke sker beskatning (hvis der ikke konstitueres spekulationshensigt). Denne usikkerhed fjernes i det omfang, at skatteyder nu 'kun' beskattes på samme vis som ved lignende investeringsprodukter, hvis hensigten med købet har været spekulation. Tilsvarende vil skattefriheden opretholdes i de tilfælde, hvor købet er begrundet i ønsket om at anvende det som betalingsmiddel.

Det kan med andre ord siges, at der stadig er forbundet en vis usikkerhed i form af selve spekulationsvurderingen, men risikoen er blevet lavere, da skatteyderen blot vil blive beskattet som ved lignende produkter på markedet. Herudover er risikoen blevet markant lavere, da der efter KABL er fastsat klarere rammer for spekulationsvurderingen, hvilket medfører markant færre omkostninger.

5.4.4.2 Ulemper

Som beskrevet ovenfor vil der dog stadig forekomme en spekulationsvurdering, der af afgørende betydning for, om beskatningen af coins sker efter SL § 5, litra a, eller efter KABL. Spekulationsvurderingen kan i visse tilfælde resultere i forkerte afgørelser og øgede administrationsudgifter.

En anden og helt central udfordring ved nærværende løsningsforslag er selve kvalifikationen af kryptovaluta. Denne udfordring angår således de første paragraffer i KABL, der skal fastlægge lovens anvendelsesområde. Det er vanskeligt at opstille en præcis definition af kryptovaluta herunder, hvad en coin og token er. En måde at imødekomme denne udfordring på kan være at opstille en række karakteristika og egenskaber, som de omfattede kategorier af kryptovaluta alle opfylder. Dette kan gøres ved at angive en ikke-udtømmende liste af egenskaber.

Generelt vil det være elektroniske blockchainbaserede (eller anden lignende teknologi)³¹⁶ investeringsprodukter. Hertil vil ikke regnes de, der er karakteriseret ved at være en del af henholdsvis et lukket virtuelt valuta-system eller et virtuelt valutasystem med en-vejs pengestrøm, da disse ikke vil generere værdi for ejeren målt i en officiel valuta.³¹⁷ Derfor må det være en betingelse, at de omfattede kryptovalutaer er optaget til handel på en kryptobørs, hvorved karakteristika for et virtuel valutasystem med to-vejs pengestrøm opfyldes.

For equity- og derivative tokens vedkommende kan vurderingen bero på den retspraksis der allerede foreligger omkring kvalifikationen af henholdsvis aktier og finansielle kontrakter. Finansielle kontrakter er karakteriseret ved, at værdien af kontrakten afhænger af værdien af det underliggende aktiv. Aktier er karakteriseret ved at give rettigheder til et selskab, herunder forvaltningsmæssige- og økonomiske beføjelser.³¹⁸ Disse egenskaber kan således fungere som rettesnor for vurderingen af, om equity- og derivative tokens i tilstrækkelig grad ligner henholdsvis aktier og finansielle kontrakter, og følgelig omfattes af de særskilte kapitler i KABL. På den måde kan de efter en konkret vurdering afgrænses overfor f.eks. utility tokens og asset tokens, der i stedet beskattes som formuegoder efter SL § 5, litra a.

Som en anden ulempe kan nævnes, at løsningsforslaget stadig ikke løser de skattepligtiges administrative omkostninger, der er forbundet med indberetning af avancer/tab ved betalinger/afståelser i de tilfælde, hvor en kryptovaluta er omfattet af KABL. Dette er særligt udtalt i situationer, hvor der fra SKATs side er en forhåndsformodning for spekulation på coins,³¹⁹ selvom skatteyder reelt bruger den som betalingsmiddel. I en sådan situation vil skatteyder skulle lave sin opgørelse af avance/tab på baggrund af et hav af betalinger/afståelser, hvilket ikke er særligt hensigtsmæssigt ud fra økonomisk synspunkt, hvor dette i høj grad kan tillægges transaktionsomkostningerne.

Med antagelsen om, at kryptovalutavirksomheder skal overholde samme regelsæt, hvis de skal operere på enten markedet for betalingsløsninger eller markedet for investeringsprodukter,³²⁰ vil

³¹⁶ Jf. f.eks. Tangle-teknologien, som er den, der ligger til grund for kryptovalutaen IOTA:
https://assets.ctfassets.net/r1dr6vzf.eks.hev/2t4uxvslqk0EUau6g2sw0g/45eae33637ca92f85dd9f4a3a218e1ec/iota1_4_3.pdf

³¹⁷ Jf. afsnit 2.1 om de generelle egenskaber.

³¹⁸ Se afsnit 3.1.2.2 og afsnit 3.1.1.

³¹⁹ Se igen SKATs pressemeddelelse af 9. marts 2018, hvor Skatterådsformanden udtalte, at udgangspunktet er, at købet er sket med det formål at opnå gevinst og dermed i spekulationsøjemed:
<https://www.skat.dk/skat.aspx?oid=2271309>

³²⁰ Jf. afsnit, 4.4.1.

disse, på lige fod med finansielle institutioner i dag, også skulle opføre og indberette aktiviteter på vegne af sine kunder.³²¹ Dermed undgås den førmtalte ulempe med transaktionsomkostninger for skatteyder. Herudover løser dette også problemet, som anført i afsnit 5.1.3, der ligger i de manglende indberetninger af gevinster, som på baggrund af en undersøgelse fra SKAT skønnes at være i en betydelig størrelsesorden. I forbindelse med denne undersøgelse skønnede SKAT, at løsningen med automatiske indberetninger ville nedbringe skattegabet med størrelsesordenen 900 mio. kr. årligt.³²² Det vil på nuværende tidspunkt ikke være i samme størrelsesorden i relation til kryptovalutaer, men det må trods alt skønnes at være et relevant niveau.

5.4.5 Opsummering på løsningsforslag 2

Dette løsningsforslag medfører, at kryptovaluta købt som investeringsprodukt (dvs. i spekulationsøjemed) skal beskattet efter reglerne i KABL i stedet for efter reglerne i SL §§ 4-6. Derivative tokens vil få et særskilt kapitel i KABL. KABL vil følge beskatningsreglerne for aktier og finansielle kontrakter i henholdsvis ABL og KGL.

Equity tokens og derivative tokens vil altid omfattes af KABL, hvis ikke de opfylder reglerne for aktier og finansielle kontrakter i ABL henholdsvis KGL.

Coins vil kun omfattes af KABL, hvis de er købt som investeringsprodukt, hvilket beror på en spekulationsvurdering. Hvis ikke de er købt i spekulationsøjemed, antages det, at de i stedet er købt med den hensigt at anvende dem som betalingsmiddel, hvilket i så fald er den skattepligtige indkomst uvedkommende, jf. SL § 5, litra a.

Fordelene herved er, at der ikke længere sker en differentieret beskatning af de ellers sammenlignelige produkter på markedet for betalingsløsninger og markedet for investeringsprodukter. Dette vil øge forbrugernes incitament til at anvende kryptovaluta på begge markeder, hvilket eliminerer det dødvægtstab, der ellers ville være på de to markeder ved en differentieret beskatning. På denne måde vil fordelene ved det mere efficiente produkt på markedet for betalingsløsninger udnyttes bedst muligt, ligesom begge markeder vil være tættere på fuldkommen konkurrence.

³²¹ Se hertil SKL § 10.

³²² Se LFF 2009-04-22 nr 201, pkt. 4.1 om indberetning af aktier m.v. (tallene er i 2006-niveau).

Løsningsforslaget medfører to væsentlige ulemper: (1) der skal foretages en spekulationsvurdering ved køb af coins, og (2) det kan være vanskeligt entydigt at definere kryptovaluta, der skal omfattes af KABL.

5.5 LØSNINGSFORSLAG 3

Dette løsningsforslag består i at fastholde den nuværende situation, dvs. en status quo-situation. Denne løsning er reelt ikke et løsningsforslag, men nærmere en mulighed, som lovgiver har, hvorfor denne som sammenligningsgrundlag er relevant.

Fordelen ved at fastholde den nuværende retstilstand er, at der ikke vil være nogen administrationsomkostninger forbundet med enten at ændre de nuværende kapitalgevinstbeskatningslove eller udforme en ny lov fra bunden.

Status quo-situationen indebærer dog en række ulemper, som dels fremgår af den økonomiske analyse, og dels fremgår af ovenstående afsnit 5.1 om de juridiske- og økonomiske problemstillinger. I den økonomiske analyse fremgår det, at der ved en status quo-situation ikke vil drages fordele af de mere efficiente produkter på markedet for betalingsløsninger eller den større konkurrence på både markedet- for betalingsløsninger og for investeringsprodukter. Det fremgår yderligere, at markederne vil være længere fra opfyldelse af forudsætningerne for fuldkommen konkurrence.

Af afsnit 5.1 fremgår det desuden, at den nuværende retstilstand er relativ kompliceret, særligt for den almindelige skatteyder. Dette medfører en række omkostninger for både staten og skatteyderen ved køb af kryptovaluta, herunder f.eks. den omfattende spekulationsvurdering som beskrevet i afsnit 3.2.1. Herudover medfører dette en usikker retstilstand, da der på nuværende tidspunkt ikke foreligger retspraksis på området. Der er for skatteyder forbundet en risiko, som følge af dels den usikre retstilstand og dels den høje og asymmetriske beskatning, hvilket kan opfattes som yderligere transaktionsomkostninger forbundet med købet af kryptovaluta.

Sidst, men ikke mindst, kan nævnes den overhængende fare for skatteunddragelse, hvor skatteydere kan tænkes udelukkende at opgive deres tab til fradrag, hvorved den danske stat går glip af skatteprovenu og samtidig indrømmer fradrag.³²³

5.6 SPILTEORI

5.6.1 Indledende betragtninger

Nedenfor følger en spilteoretisk betragtning af ovenstående tre løsningsforslag. Dette er gjort dels for overblikkets skyld og dels for at afgøre, hvilket af løsningsforslagene der er at foretrække. I spillet tillægges de forskellige løsningsforslag og de dertilhørende konsekvenser en række nytteværdier for spillets to spillere, henholdsvis den danske stat og de danske skatteydere. I disse nytteværdier er udelukkende medtaget momenter, der ud fra en økonomisk betragtning kan tillægges en klar værdi. Momenter vedrørende diverse retsprincipper, herunder f.eks. opgørelsesprincipper, skatteunddragelse, retssikkerhed mv., vil ikke indgå i nyttebetragtningen, da deres indbyrdes vægtning kan være vanskelig at rangere.

Den integrerede analyse vil tage udgangspunkt i spilteori, der vil danne grundlag for en efficiensanalyse af de opstillede løsningsforslag. Analysen vil med udgangspunkt i spilteori undersøge, hvilken af de opstillede løsningsforslag, der anses som værende det mest efficiente. Der vil opstilles fordele og ulemper for de forskellige løsningsforslag for både spiller 1 og 2, og de vil tillægges en værdi alt efter, hvor efficient løsningsforslaget er.

Spilteori er særligt godt egnet til at analysere en lovs eller et løsningsforslags effektivitet,³²⁴ hvorfor dette også er baggrunden for valget af denne teori. Loven angiver udgangspunktet for spillet og dets payoff, men individuel rationel adfærd afgør spillernes strategier.³²⁵ Spillerne handler på baggrund af fordele og ulemper ved de forskellige strategier, og disse påvirkes i høj grad af retsreglerne.³²⁶

³²³ Skatteudvalget 2017-18, SAU Alm.del Bilag 171, J.nr. 2017 - 7946 af 10. april 2018:

<http://www.ft.dk/samling/20171/alm.del/SAU/bilag/171/1878201.pdf>

³²⁴ Eide, E., Stavang, E., (2014), s. 123.

³²⁵ Eide, E., Stavang, E., (2014), s. 126.

³²⁶ Eide, E., Stavang, E., (2014), s. 27.

5.6.2 Fremgangsmåde

Spilteori er baseret på, at spillernes udfald påvirkes gensidigt af hinandens foretagne valg. En spiller har en række strategier, og hvor spillets udfald også er afhængigt af, hvilke strategier den anden spiller har.³²⁷ Der skal være mere end en spiller,³²⁸ og spillerne konstituerer spillets regler, deres respektive strategier samt udfald. Spilteori bygger på antagelsen om rationalitet, hvor spillerne agerer rationelt og nyttemaksimerende, og spillerne vil derfor vælge den strategi, der maksimerer deres egen nytte.³²⁹ Dette er desuden en del af den økonomiske metode som tidligere beskrevet.³³⁰

Nytten i denne afhandling måles i en samlet værdi, der er vurderet ud fra de fordele og ulemper, der gør sig gældende for hvert af de opstillede løsningsforslag. Nytten måles individuelt for hver af spillets to spillere, som tæller henholdsvis den danske stat (Spiller 1) og de danske skatteydere (Spiller 2). Hvert løsningsforslag vil derved have én værdi for staten og én værdi for skatteyderen, der er vurderet ud fra de beskrevne fordele og ulemper. I henhold til spilteorien og antagelsen omkring rationalitet samt nyttemaksimering vil staten maksimere sin nytte, herunder skatteprovenu samt samfundsvelfærden, og skatteyderne vil tilsvarende maksimere deres egen nytte, bestående af minimering af transaktionsomkostninger, skatter, risiko mv.

Spilteori forudsætter desuden, at antagelsen om fuldkommen information er opfyldt, hvilket indebærer, at spillerne kender samtlige af deres egne udfald, men også alle de andres spilleres strategier samt tilhørende payoffs.³³¹ Spillet i afhandlingens analyse vil være et sekventielt spil over et samlet marked, bestående af markedet for betalingsløsninger og markedet for investeringsprodukter, hvor spiller 2 har perfekt information om spiller 1's foretagende valg.³³² Spiller 2 vil derfor vide, hvilken strategi spiller 1 har valgt og herefter vælge sin nyttemaksimerende strategi på baggrund af Spiller 1's valg.

Et sekventielt spil kan løses ved brug af backward induction, hvorved Nash-ligevægten findes.³³³ Backward induction indebærer, at den sidste spiller på baggrund af perfekt information vælger

³²⁷ Eide, E., Stavang, E., (2014), s. 122-123.

³²⁸ Dutta, P., (1999), s. 28.

³²⁹ Eide, E., Stavang, E., (2014), s. 124.

³³⁰ Jf. Afsnit 1.5.2.

³³¹ Eide, E., Stavang, E., (2014), s. 124.

³³² Dutta, P., (1999), s. 41.

³³³ Dutta, P., (1999), s. 175.

de strategier med de højeste nytteværdier. Det kan heraf udledes, hvilke strategier den sidste spiller *ikke* vælger, og den næstsidste spiller kan på baggrund af denne information vælge sine strategier med de højeste nytteværdier osv. Samme fremgangsmåde fortsætter indtil spiller 1 nås, hvorefter han kan vælge den strategi, der udmønter sig i den højeste nytteværdi på baggrund af de strategier, de andre spillere *ikke* vælger.³³⁴ De irrationelle strategier udelukkes herved, hvorved spillet løses.

Denne løsning kaldes en *Nash-ligevægt*, og er defineret ved, at spillerne vælger den strategi, der er optimal givet de andre spilleres valg af strategier.³³⁵ Metoden backward induction indebærer ydermere, at løsningen er en *subgame perfect nash ligevægt*, hvilket vil sige, at hvis der findes flere end én *Nash-ligevægt*, vil denne være den eneste troværdige.³³⁶

I nærværende afhandling vil spilteorien netop analysere, hvilke konsekvenser de forskellige løsningsforslag vil have for Danmark. Der er tale om både fremtidige scenarier samt en status quo-situation, og hvor værdierne vil baseres ud fra økonomiske antagelser samt tilhørende rationaler.

5.6.3 Valg af efficienskriterium

Efficienskriteriet handler helt overordnet om værdistigninger og efficient ressourceallokering.³³⁷ Spillet vil, udover at klarlægge spillernes valg, påvise om disse er henholdsvis Pareto- og Kaldor Hicks-efficiente.

Pareto-efficiens indebærer at der ikke kan ske Pareto-forbedringer, dvs. at man ved at vælge anderledes ikke kan stille én af spillerne bedre uden samtidig at stille en anden spiller værre.³³⁸ Dette indebærer, at hvis f.eks. spiller 1 befinder sig i en, for den, Pareto-optimal situation, vil spilleren ikke have incitament til at rykke væk fra denne position.

Kaldor Hicks-efficiens måler derimod på den *samlede* nytte hos spillerne. En Kaldor Hicks-efficient situation opstår, når spillernes samlede nytte er på sit højeste. Måles der efter Kaldor Hicks-efficiens, kan en spiller godt blive stillet værre, hvis det samtidig medfører, at den andens gevinst ved dette overstiger dette tab, dvs. at den samlede nytte forøges.³³⁹ Er der en Kaldor Hicks-

³³⁴ Dutta, P., (1999), s. 175.

³³⁵ Frank, R., Cartwright, E., s. 464.

³³⁶ Gibbons, R. (1992), s. 56.

³³⁷ Eide, E., Stavang, E., (2014), s. 34.

³³⁸ Cabral, L., (2000), s. 178.

³³⁹ Eide, E., Stavang, E., (2014), s. 110.

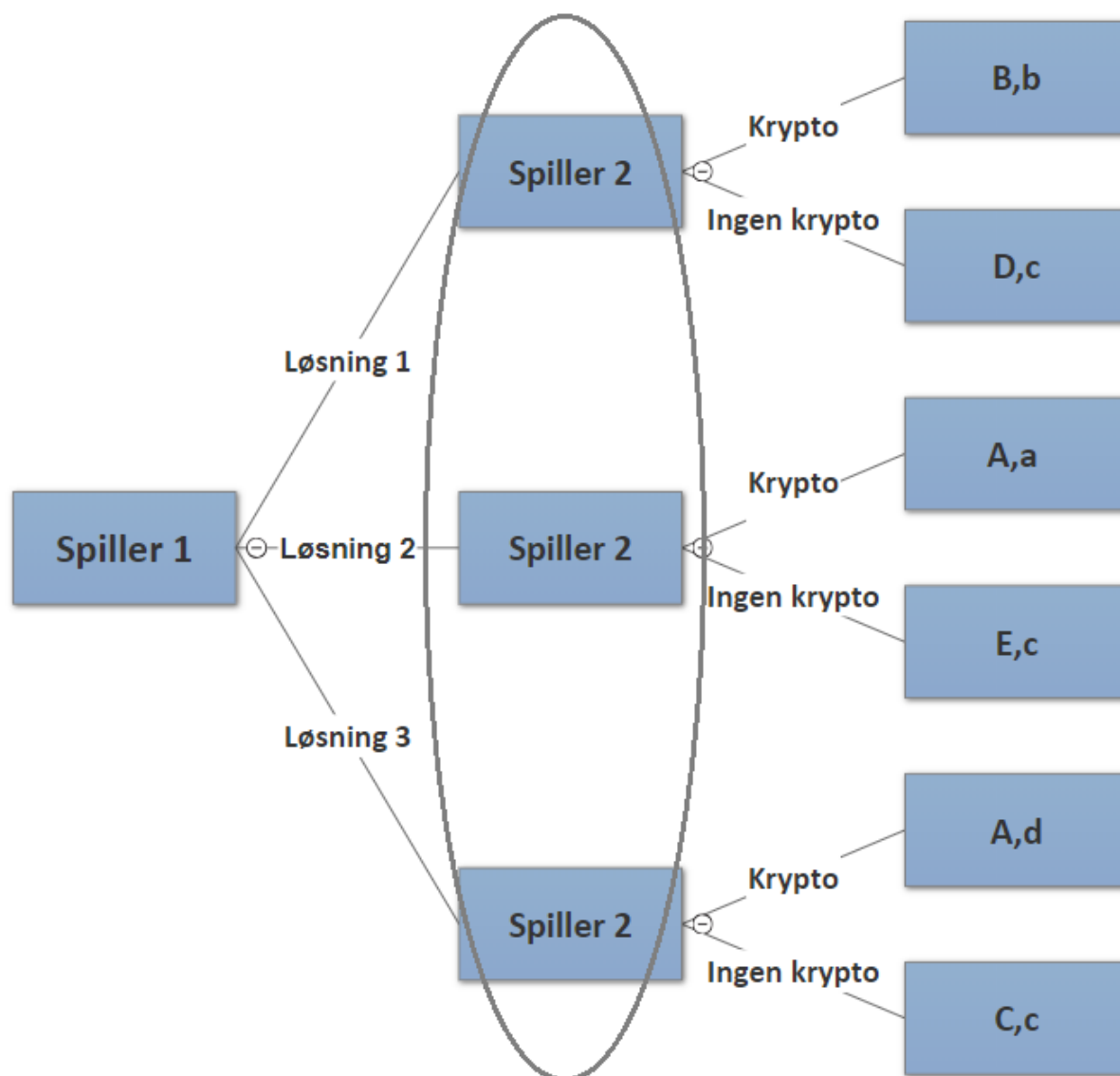
optimal situation, kan der ikke ske en Pareto-forbedring, og der er derved også en Pareto-optimal situation, da dette følger af definitionen på Kaldor Hicks-efficiens.

Da synsvinklen i denne afhandling er på det danske samfund som helhed, vil Kaldor Hicks-efficiensbetragtningen anvendes, da denne må siges at være særligt godt egnet til vurderingen af, om et givent lovforslag skal implementeres eller ej.³⁴⁰ Modsat vil en Pareto-efficiensbetragtning ikke være nær så velegnet, da denne kan stå i vejen for vedtagelsen af et lovforslag, der i sidste ende kan komme samfundet som helhed til gode.

Kaldor Hicks-efficiensbetragtningen vil derfor anvendes til vurdering af afhandlingens forskellige løsningsforslag samt til at vise, om spillet ender i en samfundsoptimal situation på baggrund af spillernes valg.

³⁴⁰ Eide, E., Stavang, E., (2014), s. 36.

5.7 SPILLET

Figur 5.1³⁴¹

Begge spillere befinder sig i tidspunkt nul og skal her vælge mellem sine strategier på baggrund af, hvilken en der giver den største nytte.

Spiller 1 er den danske stat som lovgiver, og denne spiller har tre strategier at vælge i mellem. Disse er de ovenstående tre løsningsforslag, som er henholdsvis tæller Skatteministeriets løsningsforslag (løsning 1), afhandlingens eget løsningsforslag (løsning 2) samt en status quo-situation (løsning 3), jf. ovenfor.

³⁴¹ Egen tilvirkning.

Spiller 2 er de danske skatteydere og har to valgmuligheder, som de står overfor tre gange. De to valgmuligheder er enten at anvende kryptovaluta (K) eller ikke at anvende kryptovaluta (I).

Dette giver Spiller 2 otte strategier, som er henholdsvis (K,K,K), (K,K,I), (K,I,I), (I,I,I), (I,I,K), (I,K,K), (K,I,K), (I,K,I). Valget til venstre knytter sig til en situation, hvor Spiller 1 vælger Løsning 1, valget i midten knytter sig til en situation, hvor Spiller 1 vælger Løsning 2, og valget til højre knytter sig en situation, hvor Spiller 1 vælger Løsning 3.

Afgørende for hvilken strategi hver spiller vælger, er den nytte spilleren står tilbage med når spillet er slut.

I ovenstående figur er der ikke anvendt talværdier, men i stedet bogstaver, der symboliserer en værdi hvor $A > B > C > D > E$. Disse værdier repræsenterer ét samlet marked, hvor begge markeder bidrager til den samlede nytteværdi. Store og små bogstaver i figuren svarer til samme værdi, men er blot et udtryk for værdierne for henholdsvis Spiller 1 og Spiller 2.

5.7.1 Løsning 1, Krypto

I denne tilstand har Spiller 1 nytteværdien B. Dette følger af, at det nuværende dødvægtstab, som følger af den differentierede beskatning delvist fjernes. Dette sker ved, at kryptovalutaerne omfattes af KGL i stedet for SL § 5, litra a, hvilket ikke fuldt ud fjerner den differentierede beskatning, men dog skaber en bedre skattemæssig behandling af kryptovalutaer. Af den økonomiske analyse følger det, at hvis forskellen i den differentierede beskatning er mindre, vil det samlede dødvægtstab, alt andet lige, være mindre.³⁴² Af den økonomiske analyse fremgår det yderligere, at hvis kryptovalutaer anvendes, medfører dette en række fordele, da kryptovalutaerne som produkt er mere effektive, herunder lavere transaktionsomkostninger, særligt på markedet for betalingsløsninger.

Der skal endvidere ikke laves nogen spekulationsvurdering, hvilket medfører færre administrationsomkostninger for den danske stat. Løsningsforslaget vil yderligere indebære dobbelt kildeartsbegrænsning samt mindre mulighed for skatteunddragelse, hvilket kommer staten til gode.

³⁴² Jf. figur 4.13, hvor det kan ses, at prisen falder hvis skatten falder, hvilket betyder et mindre dødvægtstab.

Dog vil der være forbundet en række administrationsomkostninger ved en ændring af loven.

I forlængelse af ovenstående pointeres det, at der stadig vil være et dødvægtstab, da der ikke fuldt ud er skabt en ensartet beskatning på de to markeder. Sammenlignet med den nuværende skattemæssige behandling vil der på markedet for investeringsprodukter være et mindre dødvægtstab, da forskellen i beskatningen nu er mindre udtalt. På markedet for betalingsløsninger vil der dog være et større dødvægtstab, da der fuldstændigt fjernes forbrugernes incitament til at købe kryptovalutaer som betalingsmiddel. I forhold til en økonomisk efficient tilstand er dette dødvægtstab markant, men sammenlignet med den nuværende situation, hvor der må siges, at være en forhåndsformodning for spekulation fra SKATs side, vil dødvægtstabet være mindre.

Spiller 2 har i denne situation tilsvarende en nytte på **b**, hvilket bl.a. følger af den mere gunstige skattemæssige behandling for personer på markedet for investeringsprodukter. Der skal desuden ikke foretages nogen spekulationsvurdering, hvilket medfører færre transaktionsomkostninger for skatteyder. Det mindre dødvægtstab på markedet for investeringsprodukter, som følge af den lavere beskatning af kryptovalutaer, betyder også en højere nytte for de danske skatteydere, men der vil dog stadig være et dødvægtstab sammenlignet med en fuldstændig ensartet beskatning. På markedet for betalingsløsninger vil der skabes et dødvægtstab, som også kommer forbrugeren til last, men pga. SKATs forhåndsformodningen for spekulation, vil dette på nuværende tidspunkt ikke adskille sig fra en status quo-situation. Den dobbelte kildeartsbegrænsning vil påvirke Spiller 2 negativt.

Denne situation giver dermed Spiller 1 en nytte på **B** og Spiller 2 en nytte på **b**.

5.7.2 Løsning 1, ingen krypto

For Spiller 1 betyder dette en nytte på **D**, hvilket hovedsageligt følger af det større dødvægtstab end situationen ovenfor samt de fordele, der går glip af, hvis der ikke anvendes det mere efficiente produkt, kryptovaluta, særligt på markedet for betalingsløsninger. Herudover vil der stadig være administrationsomkostninger forbundet med ændringen af KGL, men intet skatteprovenu, da produktet ikke vil blive anvendt.

For Spiller 2 gælder en nytte på **c**, da de ovenfor beskrevne ulemper om dødvægtstab og manglende fordele ved produkternes anvendelse, herunder særligt transaktionsomkostningerne, også kommer skatteyderen til last.

Denne situation giver dermed Spiller 1 en nytte på **D** og Spiller 2 en nytte på **c**.

5.7.3 Løsning 2, krypto

I dette scenarie vil Spiller 1 have en nytte på **A**. Dette følger af den fuldstændige eliminering af dødvægtstabet som beskrevet i den økonomiske analyse. Dette er følgelig en bedre situation sammenlignet med (Løsning 1, krypto). Herudover får samfundet alle de fordele, der følger af det overlegne produkt, kryptovaluta, herunder lavere transaktionsomkostninger, særligt på markedet for betalingsløsninger. Hertil kan den nye lov i form af KABL yderligere komme en række problemstillinger i møde, som nævnt i afsnit 5.1. Hertil kan nævnes en mere enkel spekulationsvurdering³⁴³ og automatisk indberetning, hvilket giver færre administrationsomkostninger. Dog vil der være forbundet en række administrationsomkostninger forbundet med udarbejdelsen af en helt ny lov samt den spekulationsvurdering, der stadig skal foretages (dog ud fra færre og klarere rammer).

Spiller 2 har ligeledes en nytte på **a**, hvor mange af de samme fordele gør sig gældende. F.eks. får Spiller 2 fordel af det mindre dødvægtstab og større consumer surplus,³⁴⁴ samt fordele af anvendelsen af det mere efficiente produkt, kryptovaluta, herunder særligt lavere transaktionsomkostninger.

Denne situation giver dermed Spiller 1 en nytte på **A** og Spiller 2 en nytte på **a**.

5.7.4 Løsning 2, ingen krypto

I denne situation får spiller 1 en nytte på **E**. Der gælder i dette scenarie samme ulemper som angivet i scenarie (Løsning 1, ingen krypto), dog med den yderligere ulempe, at der her er endnu flere administrationsomkostninger ved at forfatte en helt ny lov sammenlignet med en ændring af KGL.

³⁴³ Se ovenfor om beskrivelse af Løsningsforslag 2, herunder momenterne omkring betalingsmønstrene.

³⁴⁴ Jf. venstre diagram i figur 4.9.

For Spiller 2 vil nytten være det samme som i scenarie (Løsning 1, ingen krypto), nemlig c, da der for skatteyderen ikke er nogen forskel, eftersom kryptovalutaen slet ikke bliver anvendt.

Denne situation giver dermed Spiller 1 en nytte på E og Spiller 2 en nytte på c.

5.7.5 Løsning 3, krypto

Her vil Spiller 1 have en nytte på A, hvilket bl.a. følger af den nuværende høje beskatning på kryptovalutaer. Tilstanden indebærer netop en anvendelse af kryptovaluta på trods af den høje beskatning, hvilket medfører et højt skatteprovenu for den danske stat. Ved denne løsning skal der heller ikke afholdes administrationsomkostninger ved ændring af nuværende love eller udarbejdelse af nye love. Dog vil der stadig være et betydeligt dødvægtstab som følge af den differentierede beskatning,³⁴⁵ ligesom der stadig vil være store administrationsomkostninger ved spekulationsvurderingen.

Spiller 2 vil her have en nytte på d. Heri ligger, at skatteyderen får fordele ved det efficiente produkt, kryptovaluta, men anvendelsen af denne kan medføre en uforholdsmæssig høj beskatning, især for personer, hvis der bliver statueret spekulation. Herudover vil den høje beskatning og de dertilhørende højere priser medføre et dødvægtstab, som også kommer skatteyderen til last. Denne situation er dårligere for skatteyderen sammenlignet med en situation uden kryptovaluta, da ulemperne ved den højere beskatning, de højere priser samt det ovenfor nævnte dødvægtstab overstiger de fordele, der er ved anvendelsen af det mere efficiente produkt, kryptovaluta. Den højere beskatning kan sammenlignes med øgede transaktionsomkostninger, som udligner de lavere transaktionsomkostninger ved teknologien bag kryptovalutaer.

Denne situation giver dermed Spiller 1 en nytte på A og Spiller 2 en nytte på d.

5.7.6 Løsning 3, ingen krypto

Spiller 1 vil i denne situation have en nytte på C. Dette følger af dødvægtstabet som ovenfor nævnt samt de fordele, der går glip af, hvis der ikke anvendes det mere efficiente produkt, kryptovaluta, særligt på markedet for betalingsløsninger. Situationen er dog bedre for Spiller 1 end i de to scenarier (Løsning 1, ingen krypto) og (Løsning 2, ingen krypto), da de samme ulemper gør sig

³⁴⁵ Jf. venstre diagram i figur 4.9.

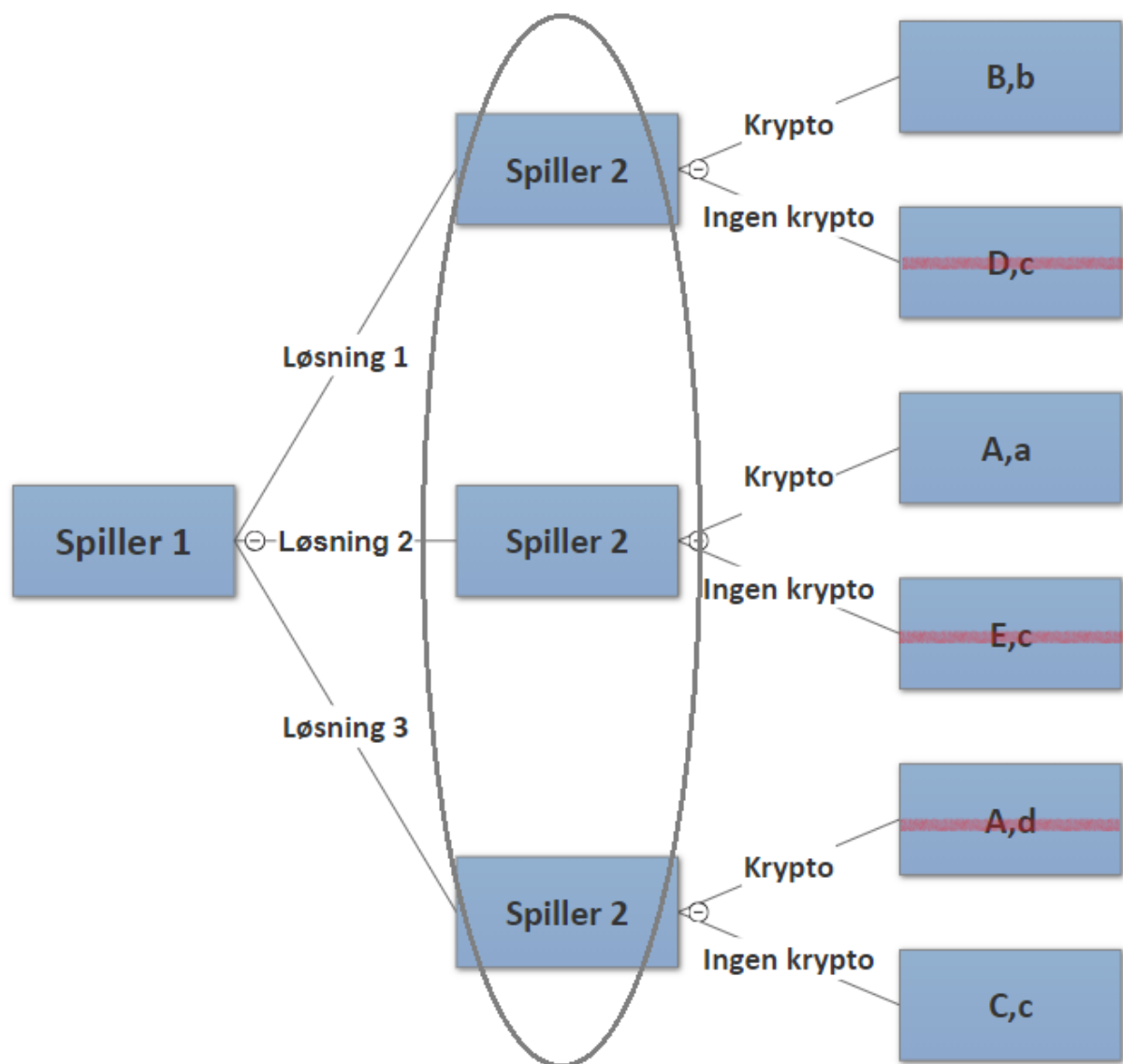
gældende, men med færre administrationsomkostninger, da der hverken er ændret i eller udformet en ny lov.

For Spiller 2 gælder der her en nytte på c . Der gælder således de samme fordele og ulemper som anført i de to forrige scenarier uden kryptovaluta. Dog skal det bemærkes, at tilstanden er bedre for skatteyder end i scenarie (Løsning 3, krypto), da skatteyder i dette tilfælde ikke vil blive beskattet af kryptovalutaer, eftersom produktet slet ikke anvendes. Dette vil være den eneste situation, hvor skatteyder foretrækker strategien 'ingen krypto' frem for 'krypto'.

Denne situation giver dermed Spiller 1 en nytte på C og Spiller 2 en nytte på c .

5.7.7 Løsning af spillet

Ovenstående spil vil, som tidligere beskrevet, løses ved hjælp af backward induction. Dette indebærer, at Spiller 2 på baggrund af perfekt information vælger de strategier, der giver de højeste nytteverdier. Heraf kan det udelukkes, at Spiller 2 vil vælge henholdsvis 'Ingen krypto' hvis Spiller 1 vælger 'Løsning 1', 'Ingen krypto' hvis Spiller 1 vælger 'Løsning 2' og 'Krypto' hvis Spiller 1 vælger 'Løsning 3'. Dette er illustreret nedenfor ved rød overstregning:

Figur 5.2³⁴⁶

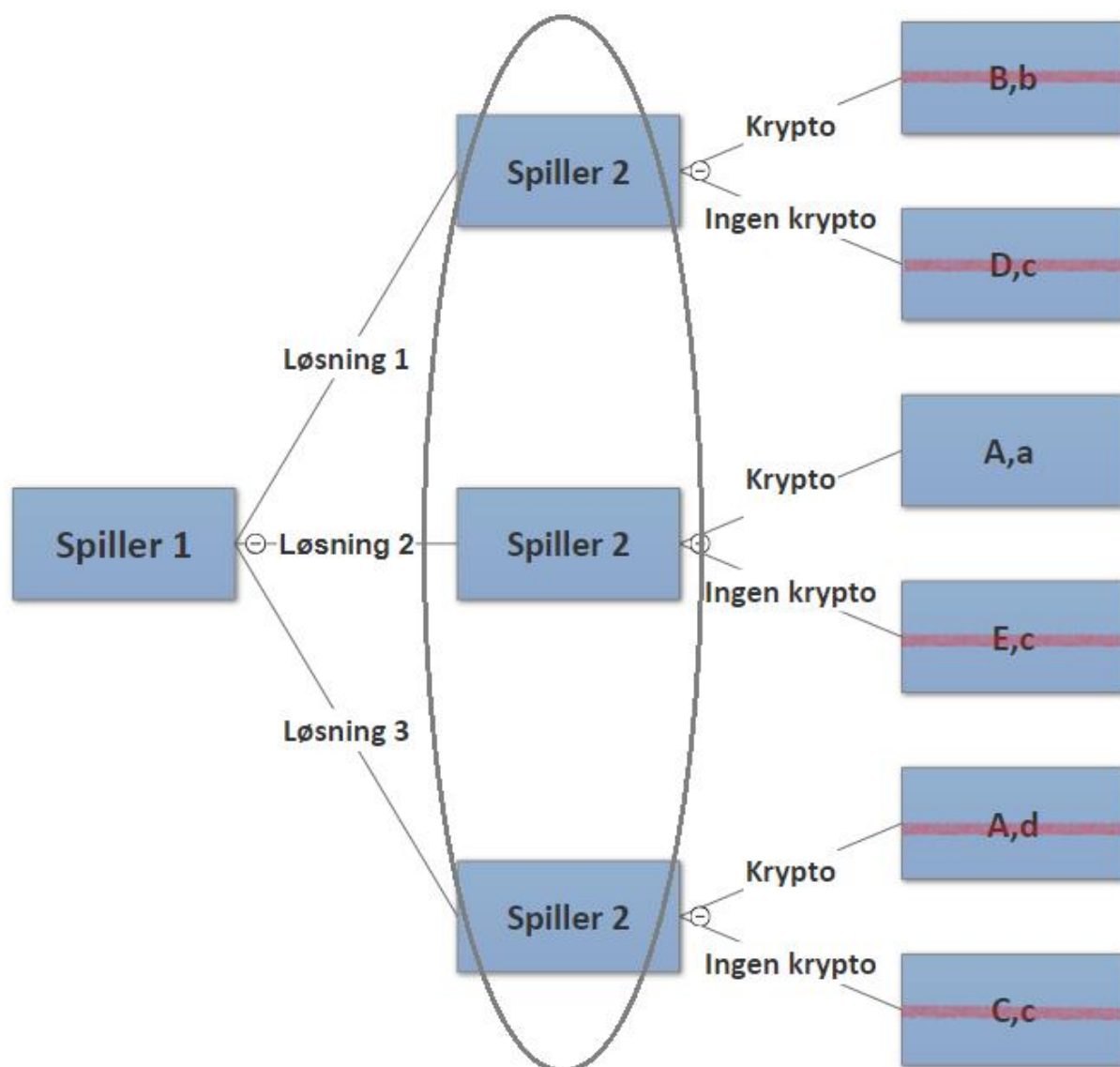
Dermed må Spiller 2's dominerende strategi være (K,K,I), som indebærer, at Spiller 2 vælger 'Krypto' når Spiller 1 vælger 'Løsning 1', Spiller 2 vælger 'Krypto' når Spiller 1 vælger 'Løsning 2' og Spiller 2 vælger 'Ingen krypto' når Spiller 1 vælger 'Løsning 3'. Ved denne strategi opnår Spiller 2 den højeste nytteværdi, givet Spiller 1's valg.

Spiller 1 kender Spiller 2's dominerende strategi, og skal på baggrund heraf vælge sin egen strategi, der enten kan være 'Løsning 1', 'Løsning 2' og 'Løsning 3'. Af figuren kan det ses, at valget

³⁴⁶ Egen tilvirkning.

står mellem en nytteværdi på henholdsvis B, A og C. Da $A > B > C$, vil Spiller 1 vælge strategien 'Løsning 2', da dette vil give den højeste nytte, A.

Dette fremgår af nedenstående figur:

Figur 5.3³⁴⁷

³⁴⁷ Egen tilvirkning.

Af figuren kan det konkluderes, at løsningen på spillet er (Løsning 2, Krypto). Her vælger den danske stat 'Løsning 2', bestående af en ny kryptovalutaavancebeskatningslov, da dette medfører, at Spiller 2 vælger at anvende kryptovaluta. Dette er spillets Nash-ligevægt, og da den er fundet via backward induction er dette tilmed en *subgame perfect Nash-ligevægt*. I denne ligevægt er tilstanden en Kaldor Hicks-efficient tilstand, da den samlede nytte her er størst.

5.8 INTEGRERET DELKONKLUSION

På baggrund af den juridiske- og økonomiske analyse blev en række problemstillinger identificeret. Formålet med den integrerede analyse var at fremkomme med retspolitiske løsningsforslag på netop disse integrerede problemstillinger.

I den juridiske analyse kunne det konkluderes, at kryptovaluta som hovedregel beskattes efter samme regelsæt i SL §§ 4-6, uanset hvilke kategorier, de hører under. I den økonomiske analyse blev det konkluderet, at en differentieret beskatning er inefficient og medfører en række økonomiske ulemper. Herved var den overordnede konklusion på baggrund af de to analyser, at den nuværende beskatning af kryptovaluta er økonomisk inefficient.

Nærværende analyse opstillede tre løsningsforslag, der i forskellig grad løser denne inefficiente tilstand. Løsningsforslag 1 indebar et forslag fra Skatteministeriet om at lade coins falde ind under KGL, løsningsforslag 2 var afhandlingens alternative løsning i form af en ny kryptovalutaavancebeskatningslov, og slutteligt var løsningsforslag 3 ikke en ændring, men derimod en fastholdelse af status quo.

Ved hjælp af spilteori fandtes subgame perfect Nash-ligevægten at være, at løsningsforslag 2 implementeres, og at skatteyderne herefter vil anvende kryptovaluta. Denne viste sig at være Kaldor Hicks-efficient, hvilket indebærer at samfundet som helhed får størst mulig nytte.

KAPITEL 6 - KONKLUSION

Hovedsigtet med afhandlingen har for det første været at fastlægge gældende ret om beskatningen af kryptovaluta med de dertilhørende udfordringer, dernæst at undersøge de økonomiske fordele og ulemper ved anvendelsen af kryptovaluta og slutteligt at undersøge, om de danske skatteregler kan indrettes således, at de udnytter de mulige økonomiske fordele.

I kapitel 2 blev de forskellige typer af kryptovaluta identificeret og kategoriseret som coins, asset tokens, derivative tokens, equity tokens og utility tokens.

Den skattemæssige udfordring har primært været at kvalificere equity- og derivative tokens på baggrund af de nuværende danske skatteregler. Disse to kategorier af kryptovaluta minder i høj grad om henholdsvis aktier og finansielle kontrakter.

Sondringen om hvorvidt equity tokens kan omfattes af ABL, krævede en dybdegående analyse af den pågældende tokens specifikke karakteristika. Efter en konkret vurdering blev det konkluderet, at ABL implicit opstiller et krav om, at der skal foreligge et aktionærforhold, hvilket kan defineres med udgangspunkt i dansk civilret. Eftersom indehavere af equity tokens som udgangspunkt *ikke* kan anses for aktionærer, kan equity tokens tilsvarende heller ikke anses for omfattet af regelsættet i ABL. Equity tokens skal derfor som hovedregel beskattes efter de almindelige regler i SL §§ 4-6.

Det blev fastslået i kapitel 2, at derivative tokens havde lignende egenskaber som finansielle kontrakter. Det blev dog konkluderet, at derivative tokens næppe kan anses som finansielle kontrakter i henhold til KGL § 29, stk. 1, idet betingelsen om en forud fastsat afviklingskurs ikke er opfyldt, såfremt de har tilsvarende karakteristika som kryptovalutaen Bookcoin. Hvis en derivative token derimod er udformet, hvor der er valgfrihed mellem at få det underliggende aktiv og dets værdi udbetalt i penge, hvilket *ikke* var tilfældet med Bookcoin, kan den pågældende derivative token opfylde betingelserne for at være en struktureret fordring og dermed omfattet af KGL, jf. § 29, stk. 3. Derivative tokens, der ikke opfylder betingelserne i KGL, beskattes også efter reglerne i SL §§ 4-6.

Utility tokens, asset tokens og coins fandtes hverken at være omfattet af ABL eller KGL, hvorfor behandlingen af disse falder tilbage på i skatterettens almindelige regler i SL §§ 4-6. Udgangspunktet er her, at de skal betragtes som formuegenstande omfattet af SL § 5, litra a,

hvorfor gevinster og tab ved salg af disse som udgangspunkt er skattefrie/fradragsberettigede, *medmindre* de er erhvervet i spekulationsøjemed.

Spekulation foreligger, når en formuegenstand er erhvervet med henblik på videresalg med gevinst for øje. Denne vurdering tager udgangspunkt i skatteyderens subjektive hensigter på erhvervelsestidspunktet baseret på objektive momenter. En skatteyder har erhvervet et formuegode i spekulationshensigt, såfremt spekulationshensigten ikke var uvæsentlig på erhvervelsestidspunktet.

I analysen af retspraksis blev følgende objektive momenter udledt; ejertiden, størrelsen af fortjenesten, forholdet mellem investeringens størrelse samt skatteyderens formue, forventet prisstigning, anskaffelsessummen, omsætteligheden af formuegodet, veneration, formuegenstandens beskaffenhed, praktiske anvendelsesmuligheder samt andre relevante objektive momenter.

Equity tokens og derivative tokens er i sig selv karakteriseret som investeringsprodukter, hvorfor disse også, som udgangspunkt, må betragtes som erhvervet i spekulationsøjemed. Dog kan der ikke udledes et praktisk udgangspunkt om, hvorvidt asset tokens og utility tokens kan anses for erhvervet i spekulationsøjemed, henset til deres praktiske anvendelsesmuligheder.

I sidste ende beror det på en meget konkret vurdering på baggrund af alle objektive momenter, om den pågældende kryptovaluta kan anses for erhvervet i spekulationsøjemed.

I kapitel 4 blev det undersøgt, hvordan den økonomiske efficiensbetragtning påvirkede det danske marked for henholdsvis betalingsløsninger og investeringsprodukter, når kryptovaluta blev anvendt. Endvidere blev det undersøgt, i hvilken grad forudsætningerne for fuldkommen konkurrence på de to markeder var opfyldt med og uden anvendelse af kryptovalutaer, samt hvilke økonomiske fordele anvendelsen medførte. Slutteligt blev det undersøgt, hvorledes skatter påvirkede de to markeders ligevægt.

Det kunne i den økonomiske analyse konkluderes, at såfremt markedet for betalingsløsninger indeholdte kryptovalutaer, ville der opnås en mere efficient økonomisk tilstand, da visse kryptovalutaer havde en række markante fordele over de traditionelle produkter på markedet. Her kunne nævnes færre transaktionsomkostninger i form af lavere overførselspris samt højere overførselshastighed. Samme økonomiske fordele kunne dog på baggrund af analysen ikke i samme grad konstateres på markedet for investeringsprodukter.

De lave transaktionsomkostninger *kombineret* med den høje priselasticitet på markedet for betalingsløsninger bevirkede endvidere, at der ville ske en industriel mutation på det nuværende marked, og at det ville ødelægges indefra. Dette ville i sidste ende betyde, at der opstod et marked udelukkende bestående af kryptovalutaer, eller traditionelle betalingsløsninger med samme lave transaktionsomkostninger, da dette er den økonomisk efficiente tilstand.

Det økonomiske analyse slog endvidere fast, at der var økonomiske fordele ved at have et marked med fuldkommen konkurrence samt, at forudsætningerne herfor i højere grad var opfyldt på et marked med tilstedeværelsen af kryptovalutaer.

Sammenlignet med en situation med ensartet beskatning på de to markeder, påvirker den nuværende situation, med en differentieret beskatning, markederne negativt. En differentieret beskatning af de traditionelle produkter og kryptovalutaer påvirkede markederne negativt. Dette skabte et dødvægtstab, der kunne undgås ved en ensartet beskatning af produkterne.

På baggrund af den juridiske- og økonomiske analyse blev en række problemstillinger i den integrerede analyse identificeret. I den juridiske analyse blev det konkluderet, at alle kryptovalutaer som udgangspunkt, uanset form og kategori, blev beskattet ens efter reglerne i SL §§ 4-6. En sådan differentieret beskatning er, som konkluderet i den økonomiske analyse, ikke efficient. For at løse dette problem blev der i den integrerede analyse opstillet tre retspolitiske løsningsforslag, der herefter blev sammenlignet gennem spilteori, hvorved subgame perfect Nash-ligevægten blev fundet.

De tre opstillede løsningsforslag løste i forskellig grad problemerne ved den differentierede beskatning. Løsningsforslag 1 indebar, på baggrund af et forslag fra Skatteministeriet, at lade coins, derivative tokens og equity tokens falde ind under KGL. Løsningsforslag 2 foreslog en alternativ løsning i form af en ny kryptovalutaavancebeskatningslov (KABL). Løsningsforslaget opstillede en række beskatningsprincipper, udledt af ABL og KGL, som tilsvarende skulle gælde i KABL. Endeligt var løsningsforslag 3 ikke en ændring, men derimod en fastholdelse af status quo.

Ved hjælp af spilteori fandtes subgame perfect Nash-ligevægten at være i den tilstand, hvor den danske stat valgte løsningsforslag 2, og at skatteyderne herefter anvendte kryptovaluta. Løsningsforslaget indebar en udformning af en ny kryptovalutaavancebeskatningslov, som byggede på principper fra både KGL og ABL. Inden for denne lov faldt henholdsvis coins, equity tokens og derivative tokens, der på nuværende tidspunkt falder uden for anvendelsesområdet for

KGL og ABL. Asset tokens og utility tokens skulle dog stadig beskattes som formuegoder efter SL § 5, litra a. På denne baggrund medførte den nye lov en ensartet beskatning af sammenlignelige produkter, og denne nye tilstand viste sig ydermere at være Kaldor Hicks-efficient, hvilket indebar at samfundet som helhed fik størst mulig nytte.

KAPITEL 7 - PERSPEKTIVERING

Det kan virke paradoksalt, at der i denne afhandling konkluderes, at den danske lovgiver skal fremme anvendelsen af kryptovaluta gennem ensartet beskatning, da dette vil være samfundsmæssigt efficient, når det i praksis lader til at forholde sig stik modsat. Adskillige aktører i samfundet, både inden for og uden for Danmark, har på det kraftigste taget afstand fra kryptovaluta, herunder især Bitcoins. Nationalbanksdirektøren udtalte i starten af 2018, at kryptovalutaer aldrig vil vinde bredt indpas og anbefalede alle forbrugere at holde sig væk fra herfra.³⁴⁸ Warren Buffet har flere gange udtalt sig negativt og bl.a. kaldt Bitcoin for rottegift.³⁴⁹ Kryptovaluta er også blevet beskyldt for at være et særligt velegnet middel til brug for hvidvask.³⁵⁰

På trods af de åbenbare fordele ved anvendelse af kryptovaluta, som uddybet i denne afhandling, findes der således også en lang række ulemper. Hovedparten af disse ulemper skyldes, at kryptovaluta på nuværende tidspunkt, enten i begrænset omfang eller slet ikke, er reguleret. Hvis kryptovaluta skal vinde et bredere indpas i fremtiden, kræver det, at der skal ske regulering på området for derved at blive mere stuerene og anerkendte.

Lovgiver i Danmark har endnu ikke taget stilling til, hvordan Danmark skal håndtere kryptovaluta, hverken skattemæssigt eller i andre sammenhænge. Først for nyligt er Skatteudvalget begyndt at tage stilling til, hvordan kryptovaluta skal behandles skattemæssigt, men det er tale om meget spæde skridt.³⁵¹

I 1969 blev den internationale maritime valuta, SDR, oprettet, hvor værdien heller ikke er bakket op af en eller flere staters centralbanker, men udelukkende tillægges værdi af brugerne/medlemmerne, og hvor kursen/værdien af denne er bundet op på et gennemsnit af fem store internationale valutaer.³⁵² Denne konstruktion minder i høj grad om kryptovalutaen Tether, der er bundet op på dollarkursen.³⁵³ Fænomenet omkring en international ikke-officiel valuta, der stadig tillægges værdi, er derfor ikke noget helt nyt, og med kryptovalutaernes massive og globale interesse er konceptet om ikke-officielle valutaer igen kommet på dagsordenen, og deres fremtidsmæssige betydning er igen taget op til overvejning.

³⁴⁸ <https://www.business.dk/finans/nationalbanken-kryptovalutaer-vil-aldrig-vinde-bredt-indpas>

³⁴⁹ <http://money.cnn.com/2018/05/07/investing/warren-buffett-Bitcoin/index.html>

³⁵⁰ <https://www.dr.dk/nyheder/penge/frygt-hvidvask-banker-toer-ikke-roere-ved-Bitcoins>

³⁵¹ <http://www.ft.dk/samling/20171/almdel/sau/bilag/175/index.htm>

³⁵² https://www.imf.org/external/np/fin/data/rms_sdrv.aspx

³⁵³ Tether White Paper (2014): <https://tether.to/wp-content/uploads/2016/06/TEtherWhitePaper.pdf>

Det er svært at forudse, hvilken rolle kryptovaluter vil spille i fremtiden, og om samfundet som helhed tager konceptet til sig.

Det kan blot siges, at kryptovaluta med den banebrydende blockchainteknologi har potentialet til optimere mange af de sektorer, vi kender i dag. Netop dette vil dog kræve, at lovgiver i fremtiden ikke regulerer mod, men derimod *med* kryptovaluta.

KAPITEL 8 – LITTERATURLISTE

8.1 BØGER

- Baldwin, Richard and Wyplosz, Charles, (2015), *The Economics of European Integration*, fourth edition, McGraw-Hill Education, UK
- Bank, J. H., & Davies, G. (2002), *History of Money: From Ancient Times to the Present Day*. University of Wales, s. 15-16.
- Blanchard, Olivier m.fl., (2013), *Macroeconomics: a European Perspective*. Pearson Education
- Bundgaard, Jakob, (2006), *Skatteret & Civilret: Et Bidrag Om Skatte- Og Civilrettens Interdisciplinære Relationer Til Videreudvikling Af Skatterettens Almindelige Del*, Thomson
- Bundgaard, Jakob, (2017), *Hybrid Financial Instruments in International Tax Law: a Study of International Tax Law Issues Arising in the Context of Innovative Financial Instruments on the Debt-Equity Continuum*. Ex Tuto
- Carbral, Luís M. B., (2000), *Industrial Organization*, London: Massachusetts Institute of Technology, Second printing, 2002
- Carbaugh, R. J. (2013), *Contemporary economics: an applications approach*, ME Sharpe
- Dyppel, Katja Joo (2012), *Beskatning af finansielle kontrakter*, Udgave 1, 1. Oplag, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag
- Dutta, Prajit K., (1999), *Strategies and Games: Theory and Practice*, Cambridge Massachusetts: The Mit Press
- Eide, Erling og Stavang, Endre (2014) 6. oplag, *Rettsøkonomi*, Oslo: CAPPELEN DAMM
- Evald, Jens, and Schaumburg-Müller Sten, (2004), *Retsfilosofi, Retsvidenskab Og Retskildelære*, Jurist- Og Økonomiforbundet
- Franco, Pedro, (2014), *Understanding Bitcoin: Cryptography, Engineering and Economics*, John Wiley & Sons Inc

- Frank, Robert, Cartwright Edward, (2013), *Microeconomics and Behaviour*, London: McGraw-Hill Education
- Frank, Robert, Cartwright Edward, (2015), *Microeconomics and Behaviour*, London: McGraw-Hill Education
- Gibbons, Robert, (1992), *A Primer in Game Theory*, Pearson Education, London m.fl.
- Kelly, B. (2015). *The Bitcoin big bang: How alternative currencies are about to change the world*. Hoboken: John Wiley & Sons, s. 63
- Michelsen, Aage m.fl., (2017), *Lærebog om indkomstskat*, 17. Udgave, 1. Oplag, København: Jurist- og Økonomiforbundets Forlag
- Nielsen, Thøger, (1965), *Indkomstbeskatning. Bd. 1: systematisk fremstilling af lovgivning og retspraksis på indkomstbeskatningens område*, Juristforbundets Forlag
- Pedersen, Jan m.fl. (2015), *Skatteretten 1*, 7. Udgave, 1. Oplag, Karnov Group Denmark
- Perloff, Jeffrey M. (2012), *Microeconomics*, Pearson Education, sixth edition
- Rasmussen, Søren og Preben Underbjerg Poulsen, (1995), *Aktieavancebeskatning*, FSRs Forlag
- Robbins, Lionel, (2014) [1932], *An Essay on the Nature and Significance of Economic Science*, second edition, London: Macmillan
- Robles, Gregorio, Gonzales-Barahona, Jesus, (2012), *Comprehensive Study of Software Forks: Dates, Reasons and Outcomes*, Springer
- Ross, Alf. 1953, *Om Ret og Retfærdighed*, Reitzels Forlag, Kbhvn. Genudgiver på Gyldendal i 2013 med introduktion af Jakob Holtermann
- Schumpeter, Joseph A., (1942), *Capitalism, Socialism, and Democracy*, George Allen & Unwin (Publishers), Reprinted, 2003
- Skouby, Gitte mfl. (2000), *KGL - en lovkommentar*, Udgave 1, 1. Oplag, Magnus
- *Statsskattelovens 100 års jubilæum*, (2003). Kbh.: Forlaget Thomson
- Thomas., Christopher R. (2013), *Government Regulation of Business*, McGraw-Hill

- Tvarnø, Christina D., Nielsen, Ruth, (2014), *Retskilder og Retsteorier*, udgave 5, København: Jurist- og Økonomiforbundets Forlag
- Williamson, Oliver E. og Masten, Scott E., (1999), *The Economics of transaction cost*, Edward Elgar Publishing

8.2 ARTIKLER

- Becker, Gary S. *The Economic Approach to Human Behavior*, Population and Development Review, vol. 4, no. 3, 1976, p. 525
- Bertrand, Joseph, (1883), *Book review of theorie mathematique de la richesse sociale and of recherches sur les principes mathematiques de la theorie des richesses*", Journal de Savants 67: 499–508
- Bundgaard, Jakob: *Afgrænsning i relation til mandatory convertibles*, Festskrift til Jan Pedersen, 2011
- Bundgaard, Jakob: *Deltagelse i kapitalselskaber - aktionærbegrebet i selskabsretlig og skatteretlig belysning*, SPO.2006.17
- Coase, Ronald H., (1937), *The Nature Of The Firm*,
- Coase, Ronald H., (1998), *The Nature Of The Firm: Origin*
- Dyppel, Katja Joo: *Beskatning af aktielån og repo'er*: SR.2013.0053
- Johnson, Colleen F. (1996), *Deductive versus inductive reasoning: A closer look at economics*, publiceret i The Social Science Journal s. 287-299.
- Weber, Katja Dyppel, *Fra symmetri i kulbrinteskatteloven til symmetri i KGL - refleksioner efter SKM2015.245.H*: i SU 2015, 202

8.3 PUBLIKATIONER

- BAT Token Launch Research Report (2017): http://strategiccoin.com/wp-content/uploads/2018/01/BAT-StrategicCoin_1.2_d.pdf
- Bananacoin Whitepaper (2018): https://bananacoin.io/files/White_Paper_Bananacoin_en.pdf

- Bitcoin Whitepaper (2008): <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>
- Danmarks Nationalbank *Kvartalsoversigt, 1. kvartal, 2014*
- Den juridiske vejledning 2018-1, afsnit C.B.2.1.3.1
- Den juridiske vejledning 2018-1, afsnit C.C.2.1.3.3.3
- Den Juridiske Vejledning 2018-1, afsnit C.C.2.3.1.6.3
- Den Juridiske Vejledning 2018-1, afsnit C.D.1.1.3
- European Central Bank, (2012), *Virtual currency schemes – a further analysis*, ISBN 978-92-899-1560-1 (online)
- European Central Bank (2017), *The potential impact of DLTs on securities post-trading harmonisation and on the wider EU financial market integration*, Advisory Group on Market Infrastructures for Securities and Collateral
- Finansministeriets vejledning af 31. december 1912
- Finanstilsynet, (2013), *Orientering om samspillet mellem alternativ finansiering og den finansielle regulering*
- Monero research lab bulletin, (2014): <https://lab.getmonero.org/pubs/MRL-0001.pdf>
- Natarajan, Harish; Krause, Solvej Karla; Gradstein, Helen Luskin. 2017. *Distributed Ledger Technology (DLT) and blockchain* (English). FinTech note; no. 1. Washington, D.C. : World Bank Group:
<http://documents.worldbank.org/curated/en/177911513714062215/Distributed-Ledger-Technology-DLT-and-blockchain>
- Report of Investigation Pursuant to Section 21(a) of the Securities Exchange Act of 1934: The DAO (2017)
- Skatteministeriet, (1999), *Erhvervslivets skattemæssige rammevilkår*
- Skatteministeriets notat af 10. April 2018, i Skatteudvalget 2017-18, SAU Alm.del Bilag 171, J.nr. 2017 - 7946 af 10. april 2018:
<http://www.ft.dk/samling/20171/almdel/SAU/bilag/171/1878201.pdf>

- Tether White Paper (2014): <https://tEther.to/wp-content/uploads/2016/06/TEtherWhitePaper.pdf>
- The Golem Project Whitepaper, (2016): <https://golem.network/doc/Golemwhitepaper.pdf>
- V. Anthon, (1928), *Statsskatteloven*, J. H. Schultz
- Verge Black Paper: <https://vergecurrency.com/static/blackpaper/Verge-Anonymity-Centric-CryptoCurrency.pdf>
- Weintraub, Roy E., (2007), på <http://www.econlib.org>
- ZCash White Paper, (2014): <http://zeroCash-project.org/media/pdf/zeroCash-extended-20140518.pdf>

8.4 HJEMMESIDER

- <https://bitinfocharts.com/comparison/Bitcoin-transactionfees.html>
- <https://bitinfocharts.com/comparison/transactionfees-btc-eth-xrp-vtc.html#6m>
- <https://bitinfocharts.com/comparison/transactionfees-btc-eth-xrp-vtc.html#6m>
- <https://bitpay.com/card/>
- <https://blockchain.info/da/charts/avg-confirmation-time?timespan=180days>
- <https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-01-29/making-sense-of-bitcoin-and-its-wild-price-ride-quicktake-q-a>
- <https://www.bt.dk/danmark/dansk-rigmand-tabte-sin-mobil-i-swimmingpool-mistede-flere-millioner-kroner>
- <https://www.buybitcoinworldwide.com/price/>
- <https://www.business.dk/finans/nationalbanken-kryptovalutaer-vil-aldrig-vinde-bredt-indpas>
- <https://coincodex.com/article/51/5-biggest-crypto-hacks-of-all-time/>

- <https://www.coindesk.com/information/how-do-Bitcoin-transactions-work/>
- <https://www.coindesk.com/information/what-is-bitcoin/>
- <https://coinmarketcap.com/>
- <https://coinmarketcap.com/currencies/bitcoin/historical-data/?start=20130428&end=20180408>
- <https://coinatmradar.com/>
- <https://www.coindesk.com/the-dao-just-raised-50-million-but-what-is-it/>
- <https://danskebank.dk/PDF/Priser-vilkaar-faktaark/Betalinger/Priser-og-vilkaar-for-udenlandske-overfoersler.pdf>
- <https://danskebank.dk/PDF/PRISER-VILKAAR-FAKTAARK/Investering/Priser-for-handel-med-vaerdipapirer.pdf>
- <https://danskebank.dk/privat/produkter/kort/visadankort>
- <http://www-2.danskebank.dk/Link/tidsfristernetbank>
- <https://www.dr.dk/nyheder/penge/frygt-hvidvask-banker-toer-ikke-roere-ved-Bitcoins>
- https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me-more/html/what_is_money.da.html
- https://en.bitcoin.it/wiki/Controlled_supply
- <https://Ethereum.stackexchange.com/questions/11612/smart-contract-for-company-stock>
- <https://filecoin.io/>
- <http://www.ft.dk/samling/20171/almdel/sau/bilag/175/index.htm>
- https://www.imf.org/external/np/fin/data/rms_sdrv.aspx
- <https://investeringsguld.dk/information/guldets-prisudvikling>
- <http://money.cnn.com/2018/05/07/investing/warren-buffett-Bitcoin/index.html>

- <https://www.nationalbanken.dk/da/pengepolitik/implementering/Sider/default.aspx>
- https://www.nordea.dk/Images/144-22267/Internationale_betalinger_privatkunder_0118.pdf
- <https://www.nordea.dk/privat/produkter/kort/visa-dankort.html>
- <https://www.nordea.com/da/om-nordea/kontakt/banklukkedage/bank-holidays-nordic-markets/>
- <https://www.pwchk.com/en/press-room/press-releases/pr-301117.html>
- <https://ripple.com/use-cases/banks/>
- <https://ripple.com/insights/ripple-continues-to-bring-internet-of-value-to-life-new-features-increase-transaction-throughput-to-same-level-as-visa/>
- <https://www.skat.dk/skat.aspx?oid=2271309>
- <http://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/skattevaerdi-af-fradrag-i-2018>
- <http://strategiccoin.com/difference-utility-tokens-equity-tokens/>
- https://assets.ctfassets.net/r1dr6vzf.eks.hev/2t4uxvslqk0EUau6g2sw0g/45eae33637ca92f85dd9f4a3a218e1ec/iota1_4_3.pdf
- <https://twitter.com/ripple/status/943991821075587072?lang=da>
- <https://www.youtube.com/watch?v=49wHQoJxYPo>
- <https://coinmarketcap.com/all/views/all/>

8.5 RETSPRAKSIS

8.5.1 Landsskatterettens nummerering

- LSRM 1967, 586 LSR
- LSRM 1976, 129 LSR

8.5.2 Skatteministeriets nummerering

- SKM2003.282.LSR
- SKM2003.449.LSR

- SKM2003.486.HR
- SKM2007.348.SR
- SKM2007.770.SR
- SKM2008.1006.LSR
- SKM2009.764 VLR
- SKM2012.214.SR
- SKM2014.226.SR
- SKM2014.620.SR
- SKM2016.248.SR
- SKM2017.520.SR
- SKM2018.104.SR
- SKM2018.130.SR

8.5.3 Tidsskrift for Skatter og afgifter

- TfS 1984, 244 Ø
- TfS 1985, 586 Ø
- TfS 1986, 126 H
- TfS 1989, 306 H
- TfS 1989, 540 LR
- TfS 1989, 566 H
- TfS 1990, 272 H
- TfS 1994, 167
- TfS 1998, 397 H
- TfS 2001, 124 Ø
- TfS 2001, 342
- TfS 2008.515 SR
- TfS 2018, 1

8.5.4 Ugeskrift for Retsvæsen

- UfR 1921.113 H
- UfR 1926.812 Ø
- UfR 1950.120 H
- UfR 1952.701 H
- UfR 1963.662 Ø
- UfR 1965.229 H
- UfR 1970.64/2 H
- UfR 1974.353 H
- UfR 1979.979 H
- UfR 1980.121 H
- UfR 1980.1025/2 H
- UfR 1982.524 H
- UfR 1984.433 Ø

- UfR 1985.308 H
- UfR 1985.749/3 H
- UfR 1986.308 H
- UfR 1988.53 H
- UfR 1988.53 H

KAPITEL 9 - BILAG

Bindende svar

I har den 23. juni 2017 som repræsentant for [redacted] bedt om bindende svar på følgende

Spørgsmål:

Kan SKAT bekræfte, at en realiseret kursgevinst eller et realiseret kurstab, som [redacted] vil opnå ved salg af deres kryptovaluta Ethereum (/Ethers), ikke skal medregnes til den skattepligtige indkomst?

Svar:

JA

Se SKATs begrundelse for svaret nedenfor.

Faktiske forhold

Med baggrund i sin personlige og faglige interesse for it i almindelighed og for kryptovaluta i særdeleshed erhvervede [redacted] i 2013 et mindre antal Bitcoins, som dog siden er bortkommet. I marts 2017 erhverved Nielsen et mindre antal Ethers (se nærmere beskrivelse herom nedenfor). [redacted] supplerede denne beholdning ved køb af flere Ethers i perioden april til maj 2017.

har læst HA(it.) - erhvervsøkonomi og informationsteknologi på Copenhagen Business School. En uddannelse, der giver kompetencer til at forstå en virksomhed ud fra it-mæssige, økonomiske og menneskelige aspekter. er netop optaget på uddannelsen cand.merc.(it.) på Copenhagen Business School, med start i september 2017. På nuværende tidspunkt er fastansat i en virksomhed ved nav , der udvikler software til forsikringsselskaber. Herudover arbejder også som freelanceprogrammør i perioder.

er , mor, mens er far. erhvervede i perioden fra marts til maj 2017 Ethers for og Disse Ethers blev tillæ beholdning, der samlet består af ca. 475 stk. Ethers. Nedenfor er indsat en oversigt, der illustrerer fordelingen mellem , og og den samlede anskaffelsessum.

Tidsperiode for køb	Antal Ethers	Samlet anskaffelsessum	Ideel ejer
15/03/2017 - 26/05/2017	101,794658	46.200 d.kr	
29/03/2017 - 25/05/2017	141,6056011	100.000 d.kr.	
09/05/2017 - 26/05/2017	232,0093834	200.000 d.kr	

Der er i alt foretaget ca. 25 køb, hvoraf ca. 80 % af antallet af Ethers er købt gennem tre større transaktioner. Det er praktiske grunde, der gør, at der er blevet foretaget en række mindre transaktioner. Det skyldes bl.a. nysgerrighed i at lære systemet og platformen at kende, men i særdeleshed også købsbegrænsningerne på markedsplatformene, hvorefter der på det indledende stadie kun kan erhverves Ethers for meget små beløb.

Som det fremgår af ovenstående oversigt, har foruden at erhverve Ethers for egne frie midler også foretaget enkeltstående køb af Ethers for sin nærmeste familie, da købsprocessen er meget teknisk og kræver og forudsætter en veludviklet teknisk forståelse. Desuden er det praktisk vanskeligt at blive registreret på de markedsplatforme, hvor kryptovaluta kan erhverves, hvorfor det også af praktiske årsager var mest hensigtsmæssigt at erhverve Ethers igennem der allerede var registreret på disse markedsplatforme.

køb er foretaget for frie midler, som har opsparet gennem sin nuværende ansættelse hos Scalepoint. Der er tale om køb, der isoleret set skal betragtes som værende en ganske lille andel af samlede økonomi.

Købene foretaget af _____ og _____ er ligeledes sket for frie midler og for beløb, der ikke er uforholdsmæssige set i betragtning af deres øvrige formue.

_____ og _____ har alene købt Bitcoins og konverteret disse til Ethers eller købt Ethers direkte og _____ har aldrig solgt ud af deres beholdning. Der er således ikke sket løbende køb og salg.

_____ køb er foretaget for frie midler, der er opsparet gennem sin ansættelse som øverste leder i fonder. _____ køb er som nævnt foretaget for frie midler. _____ er afdelingsdirektør i firmaet .

Der er tale om køb, der isoleret set kan betragtes som værende en mindre andel af _____ økonomi. _____ har erhvervet både Bitcoins samt Ethers, men har i dag konverteret samtlige Bitcoins til Ethers og ejer i dag således alene Ethers.

Ethereum/Ethers

Ethereum bygger generelt på samme blockchain-teknologi som Bitcoins. Teknologiens valuta betragtes af mange som den næstmest udbredte kryptovaluta efter netop Bitcoins. Blockchain-teknologien er en form for distribueret global database, der kan decentraliseres. På trods af, at Ethereum også er bygget på blockchain-teknologien, er Ethereum andet og mere end Bitcoins, da Ethereum-teknologien gør det muligt at bygge en platform, der kan facilitere hvilket som helst decentraliseret it-system. Ethers er selve kryptovalutaen i Ethereum-teknologien.

På baggrund af blandt andet en stigende efterspørgsel samt det forhold, at kryptovalutaer i stigende omfang accepteres som gængs betalingsmiddel, er kursen på disse stigende - særligt i første halvdel af 2017.

Værdien af Ethers er ikke understøttet af en Nationalbank eller anden offentlig myndighed, men er alene baseret på den værdi, brugerne tillægger den. Ethers har således – som øvrige kryptovalutaer – ingen indre værdi udover den, som skabes gennem almindelig udbud og efterspørgsel.

Skattemæssigt kan Ethereum/Ethers sammenlignes med Bitcoins, hvorfor der i relation til den skattemæssige behandling af disse kan henvises til Skatterådets bindende svar af 25. marts 2014 offentliggjort som SKM2014.226.SR.

Jeres opfattelse og begrundelse

Det er jeres opfattelse, at et realiseret kurstab eller en realiseret kursgevinst, som har på sin kryptovaluta (Ethers), ikke skal medregnes til den skattepligtige indkomst.

I SKM2014.226.SR fastslog Skatterådet, at realiserede kurstab og gevinster på Bitcoins ikke skulle medtages i den skattepligtige indkomst (blandt andet med henvisning til at eventuelle gevinster eller tab på Bitcoins ikke ville være skattepligtige henholdsvis fradragsberettigede efter statsskattelovens §§ 4 og 6, og at

kursgevinster/kurstab på Bitcoins ikke omfattes af kursgevinstlovens regler, idet der hverken er tale om fordring, gæld eller finansiell kontrakt). Det var i sagen forudsat, at spørgeren ikke drev næring eller spekulation med køb og salg af Bitcoins.

Baseret på offentliggjort praksis kan det konkluderes, at Bitcoins efter SKATs opfattelse ikke skattemæssigt skal behandles som en valuta men som en formuegenstand. Det er vores opfattelse, at Ethereum/Ether ligeledes bør karakteriseres som en formuegenstand, der således kun bør være skattepligtig, hvis der er tale om næring eller spekulation, da køb af Ethers - på samme måde som Bitcoins - må henhøre under privatsfæren som ethvert andet formuegode. Gevinst ved afståelse af formuegenstande er som udgangspunkt ikke skattepligtige, og tab ved afståelse af samme giver som udgangspunkt ikke adgang til fradrag, jf. statsskattelovens § 5, litra a.

Det er jeres opfattelse, at [redacted] ikke har erhvervet de relevante Ethers i nærings- eller spekulationsøjemed. Den primære begrundelse herfor er, at baggrund for [redacted] køb er en personlig ideel interesse for it og de muligheder som kryptovalutaer har på udviklingen heraf [redacted] har ikke på nuværende tidspunkt realiseret sin gevinst, og han har ikke foretaget en stor mængde handler, der kan indikere spekulation. [redacted] har endda aldrig solgt en eneste andel af sin beholdning. Dertil skal nævnes [redacted] relativt økonomisk beskedne køb samt det forhold, at [redacted] sen har sin klart mest betydningsfulde indkomst fra sin ansættelse hos [redacted]

I relation til [redacted] er det ligeledes jeres opfattelse, at køb af Ethers ikke er foretaget med spekulation i kursudviklingen for øje. [redacted] har på nuværende tidspunkt ikke realiseret sin gevinst, hun har alene foretaget ganske få handler, og hun har sin primære indkomst fra sit ansættelsesforhold.

I mener på baggrund heraf, at ovenstående spørgsmål bør besvares med et "ja"

SKATs begrundelse for svaret

Skats afgørelse

Skats afgørelse

Efter beskrivelsen af Ethereum (/Ethers), systemet indebærer det at købe eller eje Ethereum (/Ethers) ikke, at der er tale om en kreditor og en debitor, og der opstår således ikke en fordring, en gæld eller en finansiell kontrakt.

Der gennemføres blot et køb eller et salg i Ethereum (/Ethers), omregnet fra priser i en officiel valuta via en hjemmeside.

Der er derfor ikke tale om en fordring, en gæld eller en finansiell kontrakt.

Kursgevinstloven regulerer efter SKATs opfattelse derfor ikke avancer ved køb og salg af Ethereum (/Ethers).

Dette gælder også, selv om Ethereum (/Ethers), skulle anses for en officiel valuta, idet forudsætningen for at anvende kursgevinstlovens muligheder for at medregne valutakursreguleringer i indkomstopgørelsen er, at der er etableret en fordring, en gæld eller en finansiel kontrakt, jf. kursgevinstlovens § 1.

Efter statsskattelovens § 4 medregnes som udgangspunkt alle indtægter til den skattepligtige indkomst, og efter statsskattelovens § 6 fradrages bl.a. de udgifter, der er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten.

Statsskattelovens § 4 indebærer et retserhvervelsesprincip, hvorefter en indtægt skal medregnes til den skattepligtige indkomst på det tidspunkt, hvor der erhverves ret til indtægten.

Statsskattelovens § 6 indebærer et pligtpådragelsesprincip, hvorefter en udgift kan fradrages i den skattepligtige indkomst på det tidspunkt, hvor der pådrages pligt til at betale udgiften.

Det er SKATs opfattelse, at Ethereum (/Ethers) systemet alene er et betalingssystem, som der efter det oplyste ikke er en driftsmæssig begrundelse for at anvende.

Efter statsskattelovens § 5 a medregnes formueforøgelse og -tab eller indtægter ved salg af formuegenstande, som den skattepligtige ejer, ikke til den skattepligtige indkomst. Disse formuegenstande omfatter efter SKATs opfattelse også eventuelle køb og salg af Ethereum (/Ethers).

På den baggrund vil en eventuel kursgevinst og kurstab ved køb og salg af Ethereum (/Ethers), efter SKATs opfattelse ikke påvirke den skattepligtige indkomst.

SKAT svarer JA til spørgsmålet

Det bemærkes, at der er taget stilling til nærings- eller spekulationstilfælde i Ethereum (/Ethers), ud fra de oplysninger om at der er foretaget 25 transaktioner med køb af Ethereum (/Ethers), medens der ikke er solgt ud af beholdningen, hvorfor der efter SKATs opfattelse ikke foreligger næring eller spekulation med de konkrete beholdninger, således at gevinsten er omfattet af statsskattelovens § 5 a.

Henvi sning til lovregler

Det fremgår af § 21 i lovbekendtgørelse nr. 1267 af 12. november 2015 med senere ændringer om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven i det følgende forkortet SFL), at enhver kan få et bindende svar på den skattemæssige virkning af en disposition, når SKAT i øvrigt har kompetence til at afgøre spørgsmålet.

Det fremgår af lov nr. 149 af 10. april 1922 (statsskatteloven i det følgende forkortet SL), at

”§ 4. Som skattepligtig indkomst betragtes med de i det følgende fastsatte undtagelser og begrænsninger den skattepligtiges samlede årsindtægter, hvad enten de

hidrører her fra landet eller ikke, bestående i penge eller formuegoder af penge-værdi, således f.eks.

a. af agerbrug, skovbrug, industri, handel, håndværk, fabriksdrift, søfart, fiskeri eller hvilken som helst anden næring eller virksomhed, så og alt, hvad der er oppebåret for eller at anse som vederlag for videnskabelig, kunstnerisk eller litterær virksomhed eller for arbejde, tjeneste eller bistandsydelse af hvilken som helst art;

”§ 5. Til indkomst henregnes ikke:

a. Formueforøgelse, der fremkommer ved at de formuegenstande, en skattepligtig ejer, stiger i værdi - medens der på den anden side ikke gives fradrag i indkomsten for deres synken i værdi - eller indtægter, som hidrører fra salg af den skattepligtiges ejendele (herunder indbefattet værdipapirer) for så vidt disse salg ikke henhører til vedkommendes næringsvej, for eksempel handelsvirksomhed med faste ejendomme, eller er foretaget i spekulationsøjemed, i hvilke tilfælde den derved indvundne handelsfortjeneste henregnes til indkomsten, ligesom også eventuelt tab kan fradrages i denne. ...”

”§ 6. Ved beregningen af den skattepligtige indkomst bliver at fradrage:

a. Driftsomkostninger, dvs. de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger;

Det fremgår af § 1 i lovbekendtgørelse nr. 1283 af 125 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at

1) gevinst og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve,

2) gevinst og tab ved frigørelse for gæld og

3) gevinst og tab på terminskontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter uden hensyn til de regler, der gælder for det underliggende aktiv.

Gevinster og tab på fordringer medregnes til den skattepligtige indkomst i det omfang årets nettostab overstiger kr. 2.000.

Det fremgår af § 3 i lov nr. 1283 af 25 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinster og tab på fordringer gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at loven omhandler gevinster og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve.

Henviſning til vejledninger

Det fremgår af afsnit C.B.1.2.1 i Den Juridiske Vejledning 2017-1, hvilke fordringer, gæld og finansielle kontrakter, der er omfattet af kursgevinstloven, og hvilke der falder uden for kursgevinstloven.

Kursgevinstloven gælder som udgangspunkt for alle pengefordringer uanset art, fx obligationer, pantebreve og gældsbreve. Også de helt individuelle fordringer, der opstår ved salg på kredit, ved løn- og honorartilgodehavender eller ved ganske kortvarige lejligheds lån uden sikkerhedsstillelse er omfattet.

Kontantbeholdninger er ikke i sig selv en pengefordring, hvorfor gevinst og tab på kontantbeholdninger ikke er omfattet af kursgevinstlovens regler.

Ved en pengefordring forstås et retligt krav på betaling af et pengebeløb. Der skal være tale om et retligt krav, og det betyder, at kreditor (fordringshaveren) skal kunne gøre betalingskravet mod debitor (skyldneren) gældende ved domstolene.

Både pengefordringer og gæld i henholdsvis danske kroner og fremmed valuta er omfattet af kursgevinstloven.

Det er skatteyderen, der skal godtgøre, at der foreligger en pengefordring eller et gældsforhold, hvor beskatning af tab og gevinst er omfattet af kursgevinstloven.

Gevinst og tab på finansielle kontrakter, der ikke skal beskattes sammen med det underliggende aktiv, skal beskattes efter kursgevinstloven.

Det fremgår af afsnit C.C.2.2.1.1 at statsskattelovens § 6 er den grundlæggende hovedregel for, hvilke driftsomkostninger der kan trækkes fra ved beregningen af den skattepligtige nettoindkomst.

De fradragsberettigede driftsomkostninger er de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger.

Driftsomkostningsbegrebet indebærer, at der skal være en direkte og umiddelbar forbindelse mellem afholdelsen af udgiften og erhvervelse af indkomsten. Der skal altså være en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

Henvisning til afgørelser

SKM 2014.226 SR

I denne sag skulle Skatterådet kvalificere den skattemæssige behandling af kursgevinster og kurstab på BIT Coins.

Skatterådet fastslog at Bitcoins ikke er et fordring der er omfattet af KGL.

Skatterådet fastslog endvidere at som udgangspunkt er kurstigninger og kurstab på Bitcoin omfattet af den private formuesfære i SL § 5.

Gevinster og tab på Bit Coins vil derfor som udgangspunkt være omfattet af SL § 5 og derfor ikke skulle medregnes til den skattepligtige indkomst.

SKM2009.204.BR

Byretten anser ikke et deponeret beløb på sælgers bankkonto for at være en pengefordring på køberen. Beløbet blev som betaling overført til sælger og deponeret i sælgers bank. Beløbet skulle frigives, når betingelserne herfor var opfyldte. Som følge af deponeringen var sælger fyldestgjort med kontanter som aftalt, og sælger havde derfor ikke et retligt krav på køberen om betaling af et pengebeløb som følge af handlen.

SKM2004.210.HR

Højesteret fandt, at et indskud, som blev foretaget i overensstemmelse med en aftale og overført til modtager som aftalt, ikke kunne sidestilles med en fordring. Der var tale om køb af en andel i et joint venture, som senere gik tabt, uden at årsagen hertil var oplyst. Højesteret fandt det ikke godtgjort, at indskyderen fik en fordring i form af krav på erstatning eller tilbagebetaling af indskuddet eller som følge af berigelse, ligesom det ikke fandtes godtgjort, at indskyderen efter aftalen erhvervede en fordring på udbetaling af overskud.

SKM2012.13.HR

Højesteret fandt, at der ved ordet "indkomsten" i statsskattelovens § 6 a forstås den skattepligtige indkomst. Udgifter kan derfor trækkes fra i den skattepligtige indkomst som driftsomkostninger, hvis de er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde den skattepligtige indkomst.

Driftsomkostningsbegrebet forudsætter, at udgiften er afholdt i en erhvervsmæssig virksomhed, dvs. en virksomhed, der drives for egen regning og risiko med det formål at opnå et økonomisk nettooverskud.

Hvis der foreligger en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde en udgift, vil der normalt ikke være grundlag for at kritisere størrelsen eller den mere eller mindre rimelige begrundelse for at afholde udgiften.

Noget andet er, at en udgifts sædvanlighed ofte indgår i overvejelserne over, om der overhovedet er tale om en erhvervsmæssig udgift.

Udgifter, der optræder sædvanligt i en erhvervsvirksomhed, fx lønudgifter eller lejeudgifter i erhvervslejemål, kan derfor normalt trækkes fra.

Der kan ikke lægges afgørende vægt på, om en udgift er nødvendig. Nødvendighed, fx i form af et lovkrav om at afholde udgiften, kan dog i visse tilfælde være af betydning for bevisbedømmelsen af, om der foreligger en driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

SKM2012.11.VLR

Vestre Landsret fandt, at en udgift ikke var driftsmæssigt begrundet. Sagen drejede sig om en virksomheds udgifter til flybilletter til to litauers hjemrejse, hvilket Landsretten ikke fandt som en pligtmæssig handling for virksomheden, og udgifterne kunne derfor ikke trækkes fra som en driftsomkostning efter SL § 6, stk. 1, litra a.

Henvisning til lovregler

Det fremgår af § 21 i lovebekendtgørelse nr. 1267 af 12. november 2015 med senere ændringer om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven i det følgende forkortet SFL), at enhver kan få et bindende svar på den skattemæssige virkning af en disposition, når SKAT i øvrigt har kompetence til at afgøre spørgsmålet.

Det fremgår af lov nr. 149 af 10. april 1922 (statsskatteloven i det følgende forkortet SL), at

”§ 4. Som skattepligtig indkomst betragtes med de i det følgende fastsatte undtagelser og begrænsninger den skattepligtiges samlede årsindtægter, hvad enten de hidrører her fra landet eller ikke, bestående i penge eller formuegoder af pengeværdi, således f.eks.

a. af agerbrug, skovbrug, industri, handel, håndværk, fabriksdrift, søfart, fiskeri eller hvilken som helst anden næring eller virksomhed, så og alt, hvad der er oppebåret for eller at anse som vederlag for videnskabelig, kunstnerisk eller litterær virksomhed eller for arbejde, tjeneste eller bistandsydelse af hvilken som helst art;

”§ 5. Til indkomst henregnes ikke:

a. Formueforøgelse, der fremkommer ved at de formuegenstande, en skattepligtig ejer, stiger i værdi - medens der på den anden side ikke gives fradrag i indkomsten for deres synken i værdi - eller indtægter, som hidrører fra salg af den skattepligtiges ejendele (herunder indbefattet værdipapirer) for så vidt disse salg ikke henhører til vedkommendes næringsvej, for eksempel handelsvirksomhed med faste ejendomme, eller er foretaget i spekulationsøjemed, i hvilke tilfælde den der ved indvundne handelsfortjeneste henregnes til indkomsten, ligesom også eventuelt tab kan fradrages i denne. ...”

”§ 6. Ved beregningen af den skattepligtige indkomst bliver at fradrage:

a. Driftsomkostninger, dvs. de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger;

Det fremgår af § 1 i lovebkendtgørelse nr. 1283 af 125 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at

1) gevinst og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve,

2) gevinst og tab ved frigørelse for gæld og

3) gevinst og tab på terminskontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter uden hensyn til de regler, der gælder for det underliggende aktiv.

Gevinster og tab på fordringer medregnes til den skattepligtige indkomst i det omfang årets nettostab overstiger kr. 2.000.

Det fremgår af § 3 i lov nr. 1283 af 25 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinster og tab på fordringer gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at loven omhandler gevinster og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve.

Henvisning til vejledninger

Det fremgår af afsnit C.B.1.2.1 i Den Juridiske Vejledning 2017-1, hvilke fordringer, gæld og finansielle kontrakter, der er omfattet af kursgevinstloven, og hvilke der falder uden for kursgevinstloven.

Kursgevinstloven gælder som udgangspunkt for alle pengefordringer uanset art, fx obligationer, pantebreve og gældsbreve. Også de helt individuelle fordringer, der opstår ved salg på kredit, ved løn- og honorartilgodehavender eller ved ganske kortvarige lejligheds lån uden sikkerhedsstillelse er omfattet.

Kontantbeholdninger er ikke i sig selv en pengefordring, hvorfor gevinst og tab på kontantbeholdninger ikke er omfattet af kursgevinstlovens regler.

Ved en pengefordring forstås et retligt krav på betaling af et pengebeløb. Der skal være tale om et retligt krav, og det betyder, at kreditor (fordringshaveren) skal kunne gøre betalingskravet mod debitor (skyldneren) gældende ved domstolene.

Både pengefordringer og gæld i henholdsvis danske kroner og fremmed valuta er omfattet af kursgevinstloven.

Det er skatteyderen, der skal godtgøre, at der foreligger en pengefordring eller et gældsforhold, hvor beskatning af tab og gevinst er omfattet af kursgevinstloven.

Gevinst og tab på finansielle kontrakter, der ikke skal beskattes sammen med det underliggende aktiv, skal beskattes efter kursgevinstloven.

Det fremgår af afsnit C.C.2.2.1.1 at statsskattelovens § 6 er den grundlæggende hovedregel for, hvilke driftsomkostninger der kan trækkes fra ved beregningen af den skattepligtige nettoindkomst.

De fradragsberettigede driftsomkostninger er de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger.

Driftsomkostningsbegrebet indebærer, at der skal være en direkte og umiddelbar forbindelse mellem afholdelsen af udgiften og erhvervelse af indkomsten. Der skal altså være en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

Henvisning til afgørelser

SKM 2014.226 SR

I denne sag skulle Skatterådet kvalificere den skattemæssige behandling af kursgevinster og kurstab på BIT Coins.

Skatterådet fastslog at Bitcoins ikke er et fordring der er omfattet af KGL.

Skatterådet fastslog endvidere at som udgangspunkt er kursstigninger og kurstab på Bitcoin omfattet af den private formuesfære i SL § 5.

Gevinster og tab på Bit Coins vil derfor som udgangspunkt være omfattet af SL § 5 og derfor ikke skulle medregnes til den skattepligtige indkomst.

SKM2009.204.BR

Byretten anser ikke et deponeret beløb på sælgers bankkonto for at være en pengefordring på køberen. Beløbet blev som betaling overført til sælger og deponeret i sælgers bank. Beløbet skulle frigives, når betingelserne herfor var opfyldte. Som følge af deponeringen var sælger fyldestgjort med kontanter som aftalt, og sælger havde derfor ikke et retligt krav på køberen om betaling af et pengebeløb som følge af handlen.

SKM2004.210.HR

Højesteret fandt, at et indskud, som blev foretaget i overensstemmelse med en aftale og overført til modtager som aftalt, ikke kunne sidestilles med en fordring. Der var tale om køb af en andel i et joint venture, som senere gik tabt, uden at årsagen hertil var oplyst. Højesteret fandt det ikke godtgjort, at indskyderen fik en fordring i form af krav på erstatning eller tilbagebetaling af indskuddet eller som følge af berigelse, ligesom det ikke fandtes godtgjort, at indskyderen efter aftalen erhvervede en fordring på udbetaling af overskud.

SKM2012.13.HR

Højesteret fandt, at der ved ordet "indkomsten" i statsskattelovens § 6 forstås den skattepligtige indkomst. Udgifter kan derfor trækkes fra i den skattepligtige indkomst som driftsomkostninger, hvis de er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde den skattepligtige indkomst.

Driftsomkostningsbegrebet forudsætter, at udgiften er afholdt i en erhvervsmæssig virksomhed, dvs. en virksomhed, der drives for egen regning og risiko med det formål at opnå et økonomisk nettooverskud.

Hvis der foreligger en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde en udgift, vil der normalt ikke være grundlag for at kritisere størrelsen eller den mere eller mindre rimelige begrundelse for at afholde udgiften.

Noget andet er, at en udgifts sædvanlighed ofte indgår i overvejelserne over, om der overhovedet er tale om en erhvervsmæssig udgift.

Udgifter, der optræder sædvanligt i en erhvervsvirksomhed, fx lønudgifter eller lejeudgifter i erhvervslejemål, kan derfor normalt trækkes fra.

Der kan ikke lægges afgørende vægt på, om en udgift er nødvendig. Nødvendighed, fx i form af et lovkrav om at afholde udgiften, kan dog i visse tilfælde være af betydning for bevisbedømmelsen af, om der foreligger en driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

SKM2012.11.VLR

Vestre Landsret fandt, at en udgift ikke var driftsmæssigt begrundet. Sagen drejede sig om en virksomheds udgifter til flybilletter til to litauers hjemrejse, hvilket Landsretten ikke fandt som en pligtmæssig handling for virksomheden, og udgifterne kunne derfor ikke trækkes fra som en driftsomkostning efter SL § 6, stk. 1, litra a.

Vær opmærksom på

Det bindende svar er bindende for SKAT i 5 år fra modtagelsen af dette brev. Se skatteforvaltningslovens § 25, stk. 1.

Svaret gælder kun for spørgerens skattemæssige forhold.

Svaret er ikke bindende, hvis der er sket ændringer i de forudsætninger eller regler, der ligger til grund for svaret, eller hvis svaret er givet på grundlag af ukorrekte oplysninger. Se skatteforvaltningslovens § 25, stk. 2.

Venlig hilsen

[Redacted]
Specialkonsulent
Direkte telefon [Redacted]

Returadresse: SKAT, Nykøbingvej 76, 4990 Sakskøbing

HR og Stab
Bindende Svar 1

Bryghusvej 30
5700 Svendborg

Telefon 72 22 18 18
skat.dk

Bindende svar

I har den 23. juni 2017 som repræsentant for bedt om bindende svar på følgende

Spørgsmål:

Kan SKAT bekræfte, at en realiseret kursgevinst eller et realiseret kurstab, som vil opnå ved salg af deres kryptovaluta Ethereum (/Ethers), ikke skal medregnes til den skattepligtige indkomst?

Svar:

JA

Se SKATs begrundelse for svaret nedenfor.

Faktiske forhold

Med baggrund i sin personlige og faglige interesse for it i almindelighed og for kryptovaluta i særdeleshed erhvervede i 2013 et mindre antal Bitcoins, som dog siden er bortkommet. I marts 2017 erhvervede et mindre antal Ethers (se nærmere beskrivelse herom nedenfor) supplerede denne beholdning ved køb af flere Ethers i perioden april til maj 2017.

har læst HA(it.) - erhvervsøkonomi og informationsteknologi på Copenhagen Business School. En uddannelse, der giver kompetencer til at forstå en virksomhed ud fra it-mæssige, økonomiske og menneskelige aspekter. er netop optaget på uddannelsen cand.merc.(it.) på Copenhagen Business School, med start i september 2017. På nuværende tidspunkt er fastansat i en virksomhed ved nav , der udvikler software til forsikringsselskaber. Herudover arbejder også som freelanceprogrammør i perioder.

er , mor, mens er far. erhvervede i perioden fra marts til maj 2017 Ethers for og Disse Ethers blev tillæ beholdning, der samlet består af ca. 475 stk. Ethers. Nedenfor er indsat en oversigt, der illustrerer fordelingen mellem , og den samlede anskaffelsessum.

Tidsperiode for køb	Antal Ethers	Samlet anskaffelsessum	Ideel ejer
15/03/2017 - 26/05/2017	101,794658	46.200 d.kr	
29/03/2017 - 25/05/2017	141,6056011	100.000 d.kr.	
09/05/2017 - 26/05/2017	232,0093834	200.000 d.kr	

Der er i alt foretaget ca. 25 køb, hvoraf ca. 80 % af antallet af Ethers er købt gennem tre større transaktioner. Det er praktiske grunde, der gør, at der er blevet foretaget en række mindre transaktioner. Det skyldes bl.a. nysgerrighed i at lære systemet og platformen at kende, men i særdeleshed også købsbegrænsningerne på markedsplatformene, hvorefter der på det indledende stadie kun kan erhverves Ethers for meget små beløb.

Som det fremgår af ovenstående oversigt, har foruden at erhverve Ethers for egne frie midler også foretaget enkeltstående køb af Ethers for sin nærmeste familie, da købsprocessen er meget teknisk og kræver og forudsætter en veludviklet teknisk forståelse. Desuden er det praktisk vanskeligt at blive registreret på de markedsplatforme, hvor kryptovaluta kan erhverves, hvorfor det også af praktiske årsager var mest hensigtsmæssigt at erhverve Ethers igennem der allerede var registreret på disse markedsplatforme.

køb er foretaget for frie midler, som har opsparet gennem sin nuværende ansættelse hos Scalepoint. Der er tale om køb, der isoleret set skal betragtes som værende en ganske lille andel af samlede økonomi.

Købene foretaget af _____ og _____ er ligeledes sket for frie midler og for beløb, der ikke er uforholdsmæssige set i betragtning af deres øvrige formue.

_____ og _____ har alene købt Bitcoins og konverteret disse til Ethers eller købt Ethers direkte - _____ og _____ har aldrig solgt ud af deres beholdning. Der er således ikke sket løbende køb og salg.

_____ køb er foretaget for frie midler, der er opsparet gennem sin ansættelse som øverste leder i fonden _____ køb er som nævnt foretaget for frie midler _____ er afdelingsdirektør i firmaet _____. Der er tale om køb, der isoleret set kan betragtes som værende en mindre andel af _____ og _____ økonomi. _____ har erhvervet både Bitcoins samt Ethers, men har i dag konverteret samtlige Bitcoins til Ethers og ejer i dag således alene Ethers.

Ethereum/Ethers

Ethereum bygger generelt på samme blockchain-teknologi som Bitcoins. Teknologiens valuta betragtes af mange som den næstmest udbredte kryptovaluta efter netop Bitcoins. Blockchain-teknologien er en form for distribueret global database, der kan decentraliseres. På trods af, at Ethereum også er bygget på blockchain-teknologien, er Ethereum andet og mere end Bitcoins, da Ethereum-teknologien gør det muligt at bygge en platform, der kan facilitere hvilket som helst decentraliseret it-system. Ethers er selve kryptovalutaen i Ethereum-teknologien.

På baggrund af blandt andet en stigende efterspørgsel samt det forhold, at kryptovalutaer i stigende omfang accepteres som gængs betalingsmiddel, er kursen på disse stigende - særligt i første halvdel af 2017.

Værdien af Ethers er ikke understøttet af en Nationalbank eller anden offentlig myndighed, men er alene baseret på den værdi, brugerne tillægger den. Ethers har således – som øvrige kryptovalutaer – ingen indre værdi udover den, som skabes gennem almindelig udbud og efterspørgsel.

Skattemæssigt kan Ethereum/Ethers sammenlignes med Bitcoins, hvorfor der i relation til den skattemæssige behandling af disse kan henvises til Skatterådets bindende svar af 25. marts 2014 offentliggjort som SKM2014.226.SR. I>

Jeres opfattelse og begrundelse

Det er jeres opfattelse, at et realiseret kurstab eller en realiseret kursgevinst, som _____ har på sin kryptovaluta (Ethers), ikke skal medregnes til den skattepligtige indkomst.

I SKM2014.226.SR fastslog Skatterådet, at realiserede kurstab og gevinster på Bitcoins ikke skulle medtages i den skattepligtige indkomst (blandt andet med henvisning til at eventuelle gevinster eller tab på Bitcoins ikke ville være skattepligtige henholdsvis fradragsberettigede efter statsskattelovens §§ 4 og 6, og at

kursgevinster/kurstab på Bitcoins ikke omfattes af kursgevinstlovens regler, idet der hverken er tale om fordring, gæld eller finansiell kontrakt). Det var i sagen forudsat, at spørgeren ikke drev næring eller spekulation med køb og salg af Bitcoins.

Baseret på offentliggjort praksis kan det konkluderes, at Bitcoins efter SKATs opfattelse ikke skattemæssigt skal behandles som en valuta men som en formuegenstand. Det er vores opfattelse, at Ethereum/Ether ligeledes bør karakteriseres som en formuegenstand, der således kun bør være skattepligtig, hvis der er tale om næring eller spekulation, da køb af Ethers - på samme måde som Bitcoins - må henhøre under privatsfæren som ethvert andet formuegode. Gevinst ved afståelse af formuegenstande er som udgangspunkt ikke skattepligtige, og tab ved afståelse af samme giver som udgangspunkt ikke adgang til fradrag, jf. statsskattelovens § 5, litra a.

Det er jeres opfattelse, at [redacted] ikke har erhvervet de relevante Ethers i nærings- eller spekulationsøjemed. Den primære begrundelse herfor er, at baggrund for [redacted] køb er en personlig ideel interesse for it og de muligheder som kryptovalutaer har på udviklingen heraf. [redacted] har ikke på nuværende tidspunkt realiseret sin gevinst, og han har ikke foretaget en stor mængde handler, der kan indikere spekulation. [redacted] har endda aldrig solgt en eneste andel af sin beholdning. Dertil skal nævnes [redacted] relativt økonomisk beskedne køb samt det forhold, at [redacted] sen har sin klart mest betydningsfulde indkomst fra sin ansættelse h [redacted].

I relation til [redacted] er det ligeledes jeres opfattelse, at køb af Ethers ikke er foretaget med spekulation i kursudviklingen for øje. [redacted] har på nuværende tidspunkt ikke realiseret sin gevinst, hun har alene foretaget ganske få handler, og hun har sin primære indkomst fra sit ansættelsesforhold.

I mener på baggrund heraf, at ovenstående spørgsmål bør besvares med et "ja"

SKATs begrundelse for svaret

Skats afgørelse

Skats afgørelse

Efter beskrivelsen af Ethereum (/Ethers), systemet indebærer det at købe eller eje Ethereum (/Ethers) ikke, at der er tale om en kreditor og en debitor, og der opstår således ikke en fordring, en gæld eller en finansiell kontrakt.

Der gennemføres blot et køb eller et salg i Ethereum (/Ethers), omregnet fra priser i en officiel valuta via en hjemmeside.

Der er derfor ikke tale om en fordring, en gæld eller en finansiell kontrakt.

Kursgevinstloven regulerer efter SKATs opfattelse derfor ikke avancer ved køb og salg af Ethereum (/Ethers).

Dette gælder også, selv om Ethereum (/Ethers), skulle anses for en officiel valuta, idet forudsætningen for at anvende kursgevinstlovens muligheder for at medregne valutakursreguleringer i indkomstopgørelsen er, at der er etableret en fordring, en gæld eller en finansiel kontrakt, jf. kursgevinstlovens § 1.

Efter statsskattelovens § 4 medregnes som udgangspunkt alle indtægter til den skattepligtige indkomst, og efter statsskattelovens § 6 fradrages bl.a. de udgifter, der er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten.

Statsskattelovens § 4 indebærer et retserhvervelsesprincip, hvorefter en indtægt skal medregnes til den skattepligtige indkomst på det tidspunkt, hvor der erhverves ret til indtægten.

Statsskattelovens § 6 indebærer et pligtpådragelsesprincip, hvorefter en udgift kan fradrages i den skattepligtige indkomst på det tidspunkt, hvor der pådrages pligt til at betale udgiften.

Det er SKATs opfattelse, at Ethereum (/Ethers) systemet alene er et betalingssystem, som der efter det oplyste ikke er en driftsmæssig begrundelse for at anvende.

Efter statsskattelovens § 5 a medregnes formueforøgelse og -tab eller indtægter ved salg af formuegenstande, som den skattepligtige ejer, ikke til den skattepligtige indkomst. Disse formuegenstande omfatter efter SKATs opfattelse også eventuelle køb og salg af Ethereum (/Ethers).

På den baggrund vil en eventuel kursgevinst og kurstab ved køb og salg af Ethereum (/Ethers), efter SKATs opfattelse ikke påvirke den skattepligtige indkomst.

SKAT svarer JA til spørgsmålet

Det bemærkes, at der er taget stilling til nærings- eller spekulationstilfælde i Ethereum (/Ethers), ud fra de oplysninger om at der er foretaget 25 transaktioner med køb af Ethereum (/Ethers), medens der ikke er solgt ud af beholdningen, hvorfor der efter SKATs opfattelse ikke foreligger næring eller spekulation med de konkrete beholdninger, således at gevinsten er omfattet af statsskattelovens § 5 a.

Henvisning til lovregler

Det fremgår af § 21 i lovebekendtgørelse nr. 1267 af 12. november 2015 med senere ændringer om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven i det følgende forkortet SFL), at enhver kan få et bindende svar på den skattemæssige virkning af en disposition, når SKAT i øvrigt har kompetence til at afgøre spørgsmålet.

Det fremgår af lov nr. 149 af 10. april 1922 (statsskatteloven i det følgende forkortet SL), at

”§ 4. Som skattepligtig indkomst betragtes med de i det følgende fastsatte undtagelser og begrænsninger den skattepligtiges samlede årsindtægter, hvad enten de

hidrører her fra landet eller ikke, bestående i penge eller formuegoder af penge-værdi, således f.eks.

a. af agerbrug, skovbrug, industri, handel, håndværk, fabriksdrift, søfart, fiskeri eller hvilken som helst anden næring eller virksomhed, så og alt, hvad der er oppebåret for eller at anse som vederlag for videnskabelig, kunstnerisk eller litterær virksomhed eller for arbejde, tjeneste eller bistandsydelse af hvilken som helst art;

”§ 5. Til indkomst henregnes ikke:

a. Formueforøgelse, der fremkommer ved at de formuegenstande, en skattepligtig ejer, stiger i værdi - medens der på den anden side ikke gives fradrag i indkomsten for deres synken i værdi - eller indtægter, som hidrører fra salg af den skattepligtiges ejendele (herunder indbefattet værdipapirer) for så vidt disse salg ikke henhører til vedkommendes næringsvej, for eksempel handelsvirksomhed med faste ejendomme, eller er foretaget i spekulationsøjemed, i hvilke tilfælde den derved indvundne handelsfortjeneste henregnes til indkomsten, ligesom også eventuelt tab kan fradrages i denne. ...”

”§ 6. Ved beregningen af den skattepligtige indkomst bliver at fradrage:

a. Driftsomkostninger, dvs. de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger;

Det fremgår af § 1 i lovbekendtgørelse nr. 1283 af 125 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at

1) gevinst og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve,

2) gevinst og tab ved frigørelse for gæld og

3) gevinst og tab på terminkontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter uden hensyn til de regler, der gælder for det underliggende aktiv.

Gevinster og tab på fordringer medregnes til den skattepligtige indkomst i det omfang årets nettostab overstiger kr. 2.000.

Det fremgår af § 3 i lov nr. 1283 af 25 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinster og tab på fordringer gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at loven omhandler gevinster og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve.

Henvi sning til vejledninger

Det fremgår af afsnit C.B.1.2.1 i Den Juridiske Vejledning 2017-1, hvilke fordringer, gæld og finansielle kontrakter, der er omfattet af kursgevinstloven, og hvilke der falder uden for kursgevinstloven.

Kursgevinstloven gælder som udgangspunkt for alle pengefordringer uanset art, fx obligationer, pantebreve og gældsbreve. Også de helt individuelle fordringer, der opstår ved salg på kredit, ved løn- og honorartilgodehavender eller ved ganske kortvarige lejligheds lån uden sikkerhedsstillelse er omfattet.

Kontantbeholdninger er ikke i sig selv en pengefordring, hvorfor gevinst og tab på kontantbeholdninger ikke er omfattet af kursgevinstlovens regler.

Ved en pengefordring forstås et retligt krav på betaling af et pengebeløb. Der skal være tale om et retligt krav, og det betyder, at kreditor (fordringshaveren) skal kunne gøre betalingskravet mod debitor (skyldneren) gældende ved domstolene.

Både pengefordringer og gæld i henholdsvis danske kroner og fremmed valuta er omfattet af kursgevinstloven.

Det er skatteyderen, der skal godtgøre, at der foreligger en pengefordring eller et gældsforhold, hvor beskatning af tab og gevinst er omfattet af kursgevinstloven.

Gevinst og tab på finansielle kontrakter, der ikke skal beskattes sammen med det underliggende aktiv, skal beskattes efter kursgevinstloven.

Det fremgår af afsnit C.C.2.2.1.1 at statsskattelovens § 6 er den grundlæggende hovedregel for, hvilke driftsomkostninger der kan trækkes fra ved beregningen af den skattepligtige nettoindkomst.

De fradragsberettigede driftsomkostninger er de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger.

Driftsomkostningsbegrebet indebærer, at der skal være en direkte og umiddelbar forbindelse mellem afholdelsen af udgiften og erhvervelse af indkomsten. Der skal altså være en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

Henvisning til afgørelser

SKM 2014.226 SR

I denne sag skulle Skatterådet kvalificere den skattemæssige behandling af kursgevinster og kurstab på BIT Coins.

Skatterådet fastslog at Bitcoins ikke er et fordring der er omfattet af KGL.

Skatterådet fastslog endvidere at som udgangspunkt er kursstigninger og kurstab på Bitcoin omfattet af den private formuesfære i SL § 5.

Gevinster og tab på Bit Coins vil derfor som udgangspunkt være omfattet af SL § 5 og derfor ikke skulle medregnes til den skattepligtige indkomst.

SKM2009.204.BR

Byretten anser ikke et deponeret beløb på sælgers bankkonto for at være en pengefordring på køberen. Beløbet blev som betaling overført til sælger og deponeret i sælgers bank. Beløbet skulle frigives, når betingelserne herfor var opfyldte. Som følge af deponeringen var sælger fyldestgjort med kontanter som aftalt, og sælger havde derfor ikke et retligt krav på køberen om betaling af et pengebeløb som følge af handlen.

SKM2004.210.HR

Højesteret fandt, at et indskud, som blev foretaget i overensstemmelse med en aftale og overført til modtager som aftalt, ikke kunne sidestilles med en fordring. Der var tale om køb af en andel i et joint venture, som senere gik tabt, uden at årsagen hertil var oplyst. Højesteret fandt det ikke godtgjort, at indskyderen fik en fordring i form af krav på erstatning eller tilbagebetaling af indskuddet eller som følge af berigelse, ligesom det ikke fandtes godtgjort, at indskyderen efter aftalen erhvervede en fordring på udbetaling af overskud.

SKM2012.13.HR

Højesteret fandt, at der ved ordet "indkomsten" i statsskattelovens § 6 a forstås den skattepligtige indkomst. Udgifter kan derfor trækkes fra i den skattepligtige indkomst som driftsomkostninger, hvis de er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde den skattepligtige indkomst.

Driftsomkostningsbegrebet forudsætter, at udgiften er afholdt i en erhvervsmæssig virksomhed, dvs. en virksomhed, der drives for egen regning og risiko med det formål at opnå et økonomisk nettooverskud.

Hvis der foreligger en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde en udgift, vil der normalt ikke være grundlag for at kritisere størrelsen eller den mere eller mindre rimelige begrundelse for at afholde udgiften.

Noget andet er, at en udgifts sædvanlighed ofte indgår i overvejelserne over, om der overhovedet er tale om en erhvervsmæssig udgift.

Udgifter, der optræder sædvanligt i en erhvervsvirksomhed, fx lønudgifter eller lejeudgifter i erhvervslejemål, kan derfor normalt trækkes fra.

Der kan ikke lægges afgørende vægt på, om en udgift er nødvendig. Nødvendighed, fx i form af et lovkrav om at afholde udgiften, kan dog i visse tilfælde være af betydning for bevisbedømmelsen af, om der foreligger en driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

SKM2012.11.VLR

Vestre Landsret fandt, at en udgift ikke var driftsmæssigt begrundet. Sagen drejede sig om en virksomheds udgifter til flybilletter til to litaueres hjemrejse, hvilket Landsretten ikke fandt som en pligtmæssig handling for virksomheden, og udgifterne kunne derfor ikke trækkes fra som en driftsomkostning efter SL § 6, stk. 1, litra a.

Henvi sning til lovregler

Det fremgår af § 21 i lovebekendtgørelse nr. 1267 af 12. november 2015 med senere ændringer om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven i det følgende forkortet SFL), at enhver kan få et bindende svar på den skattemæssige virkning af en disposition, når SKAT i øvrigt har kompetence til at afgøre spørgsmålet.

Det fremgår af lov nr. 149 af 10. april 1922 (statsskatteloven i det følgende forkortet SL), at

”§ 4. Som skattepligtig indkomst betragtes med de i det følgende fastsatte undtagelser og begrænsninger den skattepligtiges samlede årsindtægter, hvad enten de hidrører her fra landet eller ikke, bestående i penge eller formuegoder af penge-værdi, således f.eks.

a. af agerbrug, skovbrug, industri, handel, håndværk, fabriksdrift, søfart, fiskeri eller hvilken som helst anden næring eller virksomhed, så og alt, hvad der er oppebåret for eller at anse som vederlag for videnskabelig, kunstnerisk eller litterær virksomhed eller for arbejde, tjeneste eller bistandsydelse af hvilken som helst art;

”§ 5. Til indkomst henregnes ikke:

a. Formueforøgelse, der fremkommer ved at de formuegenstande, en skattepligtig ejer, stiger i værdi - medens der på den anden side ikke gives fradrag i indkomsten for deres synken i værdi - eller indtægter, som hidrører fra salg af den skattepligtiges ejendele (herunder indbefattet værdipapirer) for så vidt disse salg ikke henhører til vedkommendes næringsvej, for eksempel handelsvirksomhed med faste ejendomme, eller er foretaget i spekulationsøjemed, i hvilke tilfælde den der ved indvundne handelsfortjeneste henregnes til indkomsten, ligesom også eventuelt tab kan fradrages i denne. ...”

”§ 6. Ved beregningen af den skattepligtige indkomst bliver at fradrage:

a. Driftsomkostninger, dvs. de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger;

Det fremgår af § 1 i lovbekendtgørelse nr. 1283 af 125 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at

1) gevinst og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve,

2) gevinst og tab ved frigørelse for gæld og

3) gevinst og tab på terminskontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter uden hensyn til de regler, der gælder for det underliggende aktiv.

Gevinster og tab på fordringer medregnes til den skattepligtige indkomst i det omfang årets nettostab overstiger kr. 2.000.

Det fremgår af § 3 i lov nr. 1283 af 25 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinster og tab på fordringer gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at loven omhandler gevinster og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve.

Henvisning til vejledninger

Det fremgår af afsnit C.B.1.2.1 i Den Juridiske Vejledning 2017-1, hvilke fordringer, gæld og finansielle kontrakter, der er omfattet af kursgevinstloven, og hvilke der falder uden for kursgevinstloven.

Kursgevinstloven gælder som udgangspunkt for alle pengefordringer uanset art, fx obligationer, pantebreve og gældsbreve. Også de helt individuelle fordringer, der opstår ved salg på kredit, ved løn- og honorartilgodehavender eller ved ganske kortvarige lejligheds lån uden sikkerhedsstillelse er omfattet.

Kontantbeholdninger er ikke i sig selv en pengefordring, hvorfor gevinst og tab på kontantbeholdninger ikke er omfattet af kursgevinstlovens regler.

Ved en pengefordring forstås et retligt krav på betaling af et pengebeløb. Der skal være tale om et retligt krav, og det betyder, at kreditor (fordringshaveren) skal kunne gøre betalingskravet mod debitor (skyldneren) gældende ved domstolene.

Både pengefordringer og gæld i henholdsvis danske kroner og fremmed valuta er omfattet af kursgevinstloven.

Det er skatteyderen, der skal godtgøre, at der foreligger en pengefordring eller et gældsforhold, hvor beskatning af tab og gevinst er omfattet af kursgevinstloven.

Gevinst og tab på finansielle kontrakter, der ikke skal beskattes sammen med det underliggende aktiv, skal beskattes efter kursgevinstloven.

Det fremgår af afsnit C.C.2.2.1.1 at statsskattelovens § 6 er den grundlæggende hovedregel for, hvilke driftsomkostninger der kan trækkes fra ved beregningen af den skattepligtige nettoindkomst.

De fradragsberettigede driftsomkostninger er de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger.

Driftsomkostningsbegrebet indebærer, at der skal være en direkte og umiddelbar forbindelse mellem afholdelsen af udgiften og erhvervelse af indkomsten. Der skal altså være en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

Henvisning til afgørelser

SKM 2014.226 SR

I denne sag skulle Skatterådet kvalificere den skattemæssige behandling af kursgevinster og kurstab på BIT Coins.

Skatterådet fastslog at Bitcoins ikke er et fordring der er omfattet af KGL.

Skatterådet fastslog endvidere at som udgangspunkt er kursstigninger og kurstab på Bitcoin omfattet af den private formuesfære i SL § 5.

Gevinster og tab på Bit Coins vil derfor som udgangspunkt være omfattet af SL § 5 og derfor ikke skulle medregnes til den skattepligtige indkomst.

SKM2009.204.BR

Byretten anser ikke et deponeret beløb på sælgers bankkonto for at være en pengefordring på køberen. Beløbet blev som betaling overført til sælger og deponeret i sælgers bank. Beløbet skulle frigives, når betingelserne herfor var opfyldte. Som følge af deponeringen var sælger fyldestgjort med kontanter som aftalt, og sælger havde derfor ikke et retligt krav på køberen om betaling af et pengebeløb som følge af handlen.

SKM2004.210.HR

Højesteret fandt, at et indskud, som blev foretaget i overensstemmelse med en aftale og overført til modtager som aftalt, ikke kunne sidestilles med en fordring. Der var tale om køb af en andel i et joint venture, som senere gik tabt, uden at årsagen hertil var oplyst. Højesteret fandt det ikke godtgjort, at indskyderen fik en fordring i form af krav på erstatning eller tilbagebetaling af indskuddet eller som følge af berigelse, ligesom det ikke fandtes godtgjort, at indskyderen efter aftalen erhvervede en fordring på udbetaling af overskud.

SKM2012.13.HR

Højesteret fandt, at der ved ordet "indkomsten" i statsskattelovens § 6 forstås den skattepligtige indkomst. Udgifter kan derfor trækkes fra i den skattepligtige indkomst som driftsomkostninger, hvis de er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde den skattepligtige indkomst.

Driftsomkostningsbegrebet forudsætter, at udgiften er afholdt i en erhvervsmæssig virksomhed, dvs. en virksomhed, der drives for egen regning og risiko med det formål at opnå et økonomisk nettooverskud.

Hvis der foreligger en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde en udgift, vil der normalt ikke være grundlag for at kritisere størrelsen eller den mere eller mindre rimelige begrundelse for at afholde udgiften.

Noget andet er, at en udgifts sædvanlighed ofte indgår i overvejelserne over, om der overhovedet er tale om en erhvervsmæssig udgift.

Udgifter, der optræder sædvanligt i en erhvervsvirksomhed, fx lønudgifter eller lejeudgifter i erhvervslejemål, kan derfor normalt trækkes fra.

Der kan ikke lægges afgørende vægt på, om en udgift er nødvendig. Nødvendighed, fx i form af et lovkrav om at afholde udgiften, kan dog i visse tilfælde være af betydning for bevisbedømmelsen af, om der foreligger en driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

SKM2012.11.VLR

Vestre Landsret fandt, at en udgift ikke var driftsmæssigt begrundet. Sagen drejede sig om en virksomheds udgifter til flybilletter til to litauers hjemrejse, hvilket Landsretten ikke fandt som en pligtmæssig handling for virksomheden, og udgifterne kunne derfor ikke trækkes fra som en driftsomkostning efter SL § 6, stk. 1, litra a.

Vær opmærksom på

Det bindende svar er bindende for SKAT i 5 år fra modtagelsen af dette brev. Se skatteforvaltningslovens § 25, stk. 1.

Svaret gælder kun for spørgerens skattemæssige forhold.

Svaret er ikke bindende, hvis der er sket ændringer i de forudsætninger eller regler, der ligger til grund for svaret, eller hvis svaret er givet på grundlag af ukorrekte oplysninger. Se skatteforvaltningslovens § 25, stk. 2.

Venlig hilsen

[Redacted]
Specialkonsulent
Direkte telefon [Redacted]

Bindende svar

I har den 23. juni 2017 som repræsentant for
dende svar på følgende

bedt om bin-

Spørgsmål:

Kan SKAT bekræfte, at en realiseret kursgevinst eller et realiseret kurstab, som vil opnå ved salg af deres kryptovaluta Ethereum (/Ethers), ikke skal medregnes til den skattepligtige indkomst?

Svar:

JA

Se SKATs begrundelse for svaret nedenfor.

Faktiske forhold

Med baggrund i sin personlige og faglige interesse for it i almindelighed og for kryptovaluta i særdeleshed erhvervede i 2013 et mindre antal Bitcoins, som dog siden er bortkommet. I marts 2017 erhvervede Nielsen et mindre antal Ethers (se nærmere beskrivelse herom nedenfor). supplerede denne beholdning ved køb af flere Ethers i perioden april til maj 2017.

har læst HA(it.) - erhvervsøkonomi og informationsteknologi på Copenhagen Business School. En uddannelse, der giver kompetencer til at forstå en virksomhed ud fra it-mæssige, økonomiske og menneskelige aspekter. er netop optaget på uddannelsen cand.merc.(it.) på Copenhagen Business School, med start i september 2017. På nuværende tidspunkt er fastansat i en virksomhed ved navn , der udvikler software til forsikringsselskaber. Herudover arbejder også som freelanceprogrammør i perioder.

er , mor, mens er far. erhvervede i perioden fra marts til maj 2017 Ethers for og Disse Ethers blev tillæ beholdning, der samlet består af ca. 475 stk. Ethers. Nedenfor er indsat en oversigt, der illustrerer fordelingen mellem , og og den samlede anskaffelsessum.

Tidsperiode for køb		Antal Ethers	Samlet anskaffelsessum	Ideel ejer
15/03/2017 26/05/2017	-	101,794658	46.200 d.kr	
29/03/2017 25/05/2017	-	141,6056011	100.000 d.kr.	
09/05/2017 26/05/2017	-	232,0093834	200.000 d.kr	

Der er i alt foretaget ca. 25 køb, hvoraf ca. 80 % af antallet af Ethers er købt gennem tre større transaktioner. Det er praktiske grunde, der gør, at der er blevet foretaget en række mindre transaktioner. Det skyldes bl.a. nysgerrighed i at lære systemet og platformen at kende, men i særdeleshed også købsbegrænsningerne på markedsplatformene, hvorefter der på det indledende stadie kun kan erhverves Ethers for meget små beløb.

Som det fremgår af ovenstående oversigt, har foruden at erhverve Ethers for egne frie midler også foretaget enkeltstående køb af Ethers for sin nærmeste familie, da købsprocessen er meget teknisk og kræver og forudsætter en veludviklet teknisk forståelse. Desuden er det praktisk vanskeligt at blive registreret på de markedsplatforme, hvor kryptovaluta kan erhverves, hvorfor det også af praktiske årsager var mest hensigtsmæssigt at erhverve Ethers igennem der allerede var registreret på disse markedsplatforme.

køb er foretaget for frie midler, som har opsparet gennem sin nuværende ansættelse hos Scalepoint. Der er tale om køb, der isoleret set skal betragtes som værende en ganske lille andel af samlede økonomi.

Købene foretaget af [redacted] og [redacted] er ligeledes sket for frie midler og for beløb, der ikke er uforholdsmæssige set i betragtning af deres øvrige formue.

[redacted] og [redacted] har alene købt Bitcoins og konverteret disse til Ethers eller købt Ethers direkte - [redacted] og [redacted] har aldrig solgt ud af deres beholdning. Der er således ikke sket løbende køb og salg.

[redacted] køb er foretaget for frie midler, der er opsparat gennem sin ansættelse som øverste leder i fonden [redacted] køb er som nævnt foretaget for frie midler [redacted] er afdelingsdirektør i firmaet [redacted]. Der er tale om køb, der isoleret set kan betragtes som værende en mindre andel af [redacted] og [redacted] økonomi. [redacted] har erhvervet både Bitcoins samt Ethers, men har i dag konverteret samtlige Bitcoins til Ethers og ejer i dag således alene Ethers.

Ethereum/Ethers

Ethereum bygger generelt på samme blockchain-teknologi som Bitcoins. Teknologiens valuta betragtes af mange som den næstmest udbredte kryptovaluta efter netop Bitcoins. Blockchain-teknologien er en form for distribueret global database, der kan decentraliseres. På trods af, at Ethereum også er bygget på blockchain-teknologien, er Ethereum andet og mere end Bitcoins, da Ethereum-teknologien gør det muligt at bygge en platform, der kan facilitere hvilket som helst decentraliseret it-system. Ethers er selve kryptovalutaen i Ethereum-teknologien.

På baggrund af blandt andet en stigende efterspørgsel samt det forhold, at kryptovalutaer i stigende omfang accepteres som gængs betalingsmiddel, er kursen på disse stigende - særligt i første halvdel af 2017.

Værdien af Ethers er ikke understøttet af en Nationalbank eller anden offentlig myndighed, men er alene baseret på den værdi, brugerne tillægger den. Ethers har således - som øvrige kryptovalutaer - ingen indre værdi udover den, som skabes gennem almindelig udbud og efterspørgsel.

Skattemæssigt kan Ethereum/Ethers sammenlignes med Bitcoins, hvorfor der i relation til den skattemæssige behandling af disse kan henvises til Skatterådets bindende svar af 25. marts 2014 offentliggjort som SKM2014.226.SR.

Jeres opfattelse og begrundelse

Det er jeres opfattelse, at et realiseret kurstab eller en realiseret kursgevinst, som [redacted] har på sin kryptovaluta (Ethers), ikke skal medregnes til den skattepligtige indkomst.

I SKM2014.226.SR fastslog Skatterådet, at realiserede kurstab og gevinster på Bitcoins ikke skulle medtages i den skattepligtige indkomst (blandt andet med henvisning til at eventuelle gevinster eller tab på Bitcoins ikke ville være skattepligtige henholdsvis fradragsberettigede efter statsskattelovens §§ 4 og 6, og at

kursgevinster/kurstab på Bitcoins ikke omfattes af kursgevinstlovens regler, idet der hverken er tale om fordring, gæld eller finansiel kontrakt). Det var i sagen forudsat, at spørgeren ikke drev næring eller spekulation med køb og salg af Bitcoins.

Baseret på offentliggjort praksis kan det konkluderes, at Bitcoins efter SKATs opfattelse ikke skattemæssigt skal behandles som en valuta men som en formuegenstand. Det er vores opfattelse, at Ethereum/Ether ligeledes bør karakteriseres som en formuegenstand, der således kun bør være skattepligtig, hvis der er tale om næring eller spekulation, da køb af Ethers - på samme måde som Bitcoins - må henhøre under privatsfæren som ethvert andet formuegode. Gevinst ved afståelse af formuegenstande er som udgangspunkt ikke skattepligtige, og tab ved afståelse af samme giver som udgangspunkt ikke adgang til fradrag, jf. statsskattelovens § 5, litra a.

Det er jeres opfattelse, at [navn] ikke har erhvervet de relevante Ethers i nærings- eller spekulationsøjemed. Den primære begrundelse herfor er, at baggrund for [navn] køb er en personlig ideel interesse for it og de muligheder som kryptovalutaer har på udviklingen heraf [navn] har ikke på nuværende tidspunkt realiseret sin gevinst, og han har ikke foretaget en stor mængde handler, der kan indikere spekulation [navn] har endda aldrig solgt en eneste andel af sin beholdning. Dertil skal nævne [navn] relativt økonomisk beskedne køb samt det forhold, at [navn] har sin klart mest betydningsfulde indkomst fra sin ansættelse hos [navn].

I relation til [navn] er det ligeledes jeres opfattelse, at køb af Ethers ikke er foretaget med spekulation i kursudviklingen for øje. [navn] har på nuværende tidspunkt ikke realiseret sin gevinst, hun har alene foretaget ganske få handler, og hun har sin primære indkomst fra sit ansættelsesforhold.

I mener på baggrund heraf, at ovenstående spørgsmål bør besvares med et "ja"

SKATs begrundelse for svaret

Skats afgørelse

Efter beskrivelsen af Ethereum (/Ethers), systemet indebærer det at købe eller eje Ethereum (/Ethers) ikke, at der er tale om en kreditor og en debitor, og der opstår således ikke en fordring, en gæld eller en finansiel kontrakt.

Der gennemføres blot et køb eller et salg i Ethereum (/Ethers), omregnet fra priser i en officiel valuta via en hjemmeside.

Der er derfor ikke tale om en fordring, en gæld eller en finansiel kontrakt.

Kursgevinstloven regulerer efter SKATs opfattelse derfor ikke avancer ved køb og salg af Ethereum (/Ethers).

Dette gælder også, selv om Ethereum (/Ethers), skulle anses for en officiel valuta, idet forudsætningen for at anvende kursgevinstlovens muligheder for at medregne valutakursreguleringer i indkomstopgørelsen er, at der er etableret en fordring, en gæld eller en finansiel kontrakt, jf. kursgevinstlovens § 1.

Efter statsskattelovens § 4 medregnes som udgangspunkt alle indtægter til den skattepligtige indkomst, og efter statsskattelovens § 6 fradrages bl.a. de udgifter, der er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten.

Statsskattelovens § 4 indebærer et retserhvervelsesprincip, hvorefter en indtægt skal medregnes til den skattepligtige indkomst på det tidspunkt, hvor der erhverves ret til indtægten.

Statsskattelovens § 6 indebærer et pligtpådragelsesprincip, hvorefter en udgift kan fradrages i den skattepligtige indkomst på det tidspunkt, hvor der pådrages pligt til at betale udgiften.

Det er SKATs opfattelse, at Ethereum (/Ethers) systemet alene er et betalingssystem, som der efter det oplyste ikke er en driftsmæssig begrundelse for at anvende.

Efter statsskattelovens § 5 a medregnes formueforøgelse og -tab eller indtægter ved salg af formuegenstande, som den skattepligtige ejer, ikke til den skattepligtige indkomst. Disse formuegenstande omfatter efter SKATs opfattelse også eventuelle køb og salg af Ethereum (/Ethers).

På den baggrund vil en eventuel kursgevinst og kurstab ved køb og salg af Ethereum (/Ethers), efter SKATs opfattelse ikke påvirke den skattepligtige indkomst.

SKAT svarer JA til spørgsmålet

Det bemærkes, at der er taget stilling til nærings- eller spekulationstilfælde i Ethereum (/Ethers), ud fra de oplysninger om at der er foretaget 25 transaktioner med køb af Ethereum (/Ethers), medens der ikke er solgt ud af beholdningen, hvorfor der efter SKATs opfattelse ikke foreligger næring eller spekulation med de konkrete beholdninger, således at gevinsten er omfattet af statsskattelovens § 5 a.

Henvisning til lovregler

Det fremgår af § 21 i lovebekendtgørelse nr. 1267 af 12. november 2015 med senere ændringer om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven i det følgende forkortet SFL), at enhver kan få et bindende svar på den skattemæssige virkning af en disposition, når SKAT i øvrigt har kompetence til at afgøre spørgsmålet.

Det fremgår af lov nr. 149 af 10. april 1922 (statsskatteloven i det følgende forkortet SL), at

”§ 4. Som skattepligtig indkomst betragtes med de i det følgende fastsatte undtagelser og begrænsninger den skattepligtiges samlede årsindtægter, hvad enten de

hidrører her fra landet eller ikke, bestående i penge eller formuegoder af penge-værdi, således f.eks.

a. af agerbrug, skovbrug, industri, handel, håndværk, fabriksdrift, søfart, fiskeri eller hvilken som helst anden næring eller virksomhed, så og alt, hvad der er oppebåret for eller at anse som vederlag for videnskabelig, kunstnerisk eller litterær virksomhed eller for arbejde, tjeneste eller bistandsydelse af hvilken som helst art;

”§ 5. Til indkomst henregnes ikke:

a. Formueforøgelse, der fremkommer ved at de formuegenstande, en skattepligtig ejer, stiger i værdi - medens der på den anden side ikke gives fradrag i indkomsten for deres synken i værdi - eller indtægter, som hidrører fra salg af den skattepligtiges ejendele (herunder indbefattet værdipapirer) for så vidt disse salg ikke henhører til vedkommendes næringsvej, for eksempel handelsvirksomhed med faste ejendomme, eller er foretaget i spekulationsøjemed, i hvilke tilfælde den derved indvundne handelsfortjeneste henregnes til indkomsten, ligesom også eventuelt tab kan fradrages i denne. ...”

”§ 6. Ved beregningen af den skattepligtige indkomst bliver at fradrage:

a. Driftsomkostninger, dvs. de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger;

Det fremgår af § 1 i lovbekendtgørelse nr. 1283 af 125 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at

1) gevinst og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve,

2) gevinst og tab ved frigørelse for gæld og

3) gevinst og tab på terminskontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter uden hensyn til de regler, der gælder for det underliggende aktiv.

Gevinster og tab på fordringer medregnes til den skattepligtige indkomst i det omfang årets nettostab overstiger kr. 2.000.

Det fremgår af § 3 i lov nr. 1283 af 25 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinster og tab på fordringer gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at loven omhandler gevinster og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve.

Henvisning til vejledninger

Det fremgår af afsnit C.B.1.2.1 i Den Juridiske Vejledning 2017-1, hvilke fordringer, gæld og finansielle kontrakter, der er omfattet af kursgevinstloven, og hvilke der falder uden for kursgevinstloven.

Kursgevinstloven gælder som udgangspunkt for alle pengefordringer uanset art, fx obligationer, pantebreve og gældsbreve. Også de helt individuelle fordringer, der opstår ved salg på kredit, ved løn- og honorartilgodehavender eller ved ganske kortvarige lejlighedslån uden sikkerhedsstillelse er omfattet.

Kontantbeholdninger er ikke i sig selv en pengefordring, hvorfor gevinst og tab på kontantbeholdninger ikke er omfattet af kursgevinstlovens regler.

Ved en pengefordring forstås et retligt krav på betaling af et pengebeløb. Der skal være tale om et retligt krav, og det betyder, at kreditor (fordringshaveren) skal kunne gøre betalingskravet mod debitor (skyldneren) gældende ved domstolene.

Både pengefordringer og gæld i henholdsvis danske kroner og fremmed valuta er omfattet af kursgevinstloven.

Det er skatteyderen, der skal godtgøre, at der foreligger en pengefordring eller et gældsforhold, hvor beskatning af tab og gevinst er omfattet af kursgevinstloven.

Gevinst og tab på finansielle kontrakter, der ikke skal beskattes sammen med det underliggende aktiv, skal beskattes efter kursgevinstloven.

Det fremgår af afsnit C.C.2.2.1.1 at statsskattelovens § 6 er den grundlæggende hovedregel for, hvilke driftsomkostninger der kan trækkes fra ved beregningen af den skattepligtige nettoindkomst.

De fradragsberettigede driftsomkostninger er de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger.

Driftsomkostningsbegrebet indebærer, at der skal være en direkte og umiddelbar forbindelse mellem afholdelsen af udgiften og erhvervelse af indkomsten. Der skal altså være en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

Henvisning til afgørelser

SKM 2014.226 SR

I denne sag skulle Skatterådet kvalificere den skattemæssige behandling af kursgevinster og kurstab på BIT Coins.

Skatterådet fastslog at Bitcoins ikke er et fordring der er omfattet af KGL.

Skatterådet fastslog endvidere at som udgangspunkt er kursstigninger og kurstab på Bitcoin omfattet af den private formuesfære i SL § 5.

Gevinster og tab på Bit Coins vil derfor som udgangspunkt være omfattet af SL § 5 og derfor ikke skulle medregnes til den skattepligtige indkomst.

SKM2009.204.BR

Byretten anser ikke et deponeret beløb på sælgers bankkonto for at være en pengefordring på køberen. Beløbet blev som betaling overført til sælger og deponeret i sælgers bank. Beløbet skulle frigives, når betingelserne herfor var opfyldte. Som følge af deponeringen var sælger fyldestgjort med kontanter som aftalt, og sælger havde derfor ikke et retligt krav på køberen om betaling af et pengebeløb som følge af handlen.

SKM2004.210.HR

Højesteret fandt, at et indskud, som blev foretaget i overensstemmelse med en aftale og overført til modtager som aftalt, ikke kunne sidestilles med en fordring. Der var tale om køb af en andel i et joint venture, som senere gik tabt, uden at årsagen hertil var oplyst. Højesteret fandt det ikke godtgjort, at indskyderen fik en fordring i form af krav på erstatning eller tilbagebetaling af indskuddet eller som følge af berigelse, ligesom det ikke fandtes godtgjort, at indskyderen efter aftalen erhvervede en fordring på udbetaling af overskud.

SKM2012.13.HR

Højesteret fandt, at der ved ordet "indkomsten" i statsskattelovens § 6 a forstås den skattepligtige indkomst. Udgifter kan derfor trækkes fra i den skattepligtige indkomst som driftsomkostninger, hvis de er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde den skattepligtige indkomst.

Driftsomkostningsbegrebet forudsætter, at udgiften er afholdt i en erhvervsmæssig virksomhed, dvs. en virksomhed, der drives for egen regning og risiko med det formål at opnå et økonomisk nettooverskud.

Hvis der foreligger en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde en udgift, vil der normalt ikke være grundlag for at kritisere størrelsen eller den mere eller mindre rimelige begrundelse for at afholde udgiften.

Noget andet er, at en udgifts sædvanlighed ofte indgår i overvejelserne over, om der overhovedet er tale om en erhvervsmæssig udgift.

Udgifter, der optræder sædvanligt i en erhvervsvirksomhed, fx lønudgifter eller lejeudgifter i erhvervslejemål, kan derfor normalt trækkes fra.

Der kan ikke lægges afgørende vægt på, om en udgift er nødvendig. Nødvendighed, fx i form af et lovkrav om at afholde udgiften, kan dog i visse tilfælde være af betydning for bevisbedømmelsen af, om der foreligger en driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

SKM2012.11.VLR

Vestre Landsret fandt, at en udgift ikke var driftsmæssigt begrundet. Sagen drejede sig om en virksomheds udgifter til flybilletter til to litauers hjemrejse, hvilket Landsretten ikke fandt som en pligtmæssig handling for virksomheden, og udgifterne kunne derfor ikke trækkes fra som en driftsomkostning efter SL § 6, stk. 1, litra a.

Vær opmærksom på

Det bindende svar er bindende for SKAT i 5 år fra modtagelsen af dette brev. Se skatteforvaltningslovens § 25, stk. 1.

Svaret gælder kun for spørgerens skattemæssige forhold.

Svaret er ikke bindende, hvis der er sket ændringer i de forudsætninger eller regler, der ligger til grund for svaret, eller hvis svaret er givet på grundlag af ukorrekte oplysninger. Se skatteforvaltningslovens § 25, stk. 2.

Venlig hilsen

[Redacted signature]

Specialkonsulent
Direkte telefon [Redacted phone number]

SKAT

HR og Stab
Bindende Svar 1

Bryghusvej 30
5700 Svendborg

Telefon 72 22 18 18
skat.dk

Returadresse: SKAT Nvåobingvej 76, 4990 Saksåobing

Bindende svar

I har den 30. maj 2017 bedt om bindende svar på følgende

Spørgsmål:

I har købt digitale valutaer, heriblandt bitcoins, og vil gerne sælge nogle af dem.

Spørgsmål 1

Vil gevinster og tab skulle medregnes til den skattepligtige indkomst? (Spørgsmålet er omformuleret af SKAT)

Svar:

NEJ

Se SKATs begrundelse for svaret nedenfor.

Faktiske forhold

I er gift og privatpersoner, som har købt digitale valutaer, og I vil vide, hvordan I står skattemæssigt, hvis I opnår en gevinst ved salg.

Jeres opfattelse og begrundelse

I mener at jeres spørgsmål, kan besvares med "ja" eller "nej".

Ifølge hvad i har kunnet finde ud af, ligger der den afgørelse fra Skatterådet om, at gevinster fra digitale valutaer, heriblandt bitcoin, ikke bliver beskattede. I har dog ikke, kunnet verificere dette inde på Skats egen hjemmeside, og vil derfor gerne vide om afgørelsen lyder som ovennævnte og stadig har gyldighed.

SKATs begrundelse for svaret

Skats afgørelse

Det forudsættes, at i ikke driver næring eller spekulation med Bitcoins.

Efter beskrivelsen af Bitcoin-systemet indebærer det at købe eller eje Bitcoins ikke, at der er tale om en kreditor og en debitor, og der opstår således ikke en fordring, en gæld eller en finansiell kontrakt.

Der gennemføres blot et køb eller et salg i Bitcoins omregnet fra priser i en officiel valuta via en hjemmeside, som fx Bitcoin Nordic og Mt. GOX.

Der er derfor ikke tale om en fordring, en gæld eller en finansiell kontrakt.

Kursgevinstloven regulerer efter SKATs opfattelse derfor ikke avancer ved køb og salg af Bitcoins.

Dette gælder også, selv om Bitcoin skulle anses for en officiel valuta, idet forudsætningen for at anvende kursgevinstlovens muligheder for at medregne valutakursreguleringer i indkomstopgørelsen er, at der er etableret en fordring, en gæld eller en finansiell kontrakt, jf. kursgevinstlovens § 1.

Efter statsskattelovens § 4 medregnes som udgangspunkt alle indtægter til den skattepligtige indkomst, og efter statsskattelovens § 6 fradrages bl.a. de udgifter, der er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten.

Statsskattelovens § 4 indebærer et retserhvervelsesprincip, hvorefter en indtægt skal medregnes til den skattepligtige indkomst på det tidspunkt, hvor der erhverves ret til indtægten.

Statsskattelovens § 6 indebærer et pligtpådragelsesprincip, hvorefter en udgift kan fradrages i den skattepligtige indkomst på det tidspunkt, hvor der pådrages pligt til at betale udgiften.

For både statsskattelovens §§ 4 og 6 gælder det almindelige udgangspunkt, at det beløb eller den værdi, der skal indgå i den skattepligtige indkomst, skal udgøre handelsværdien for den solgte eller købte vare eller ydelse på handelstidspunktet, ligesom handelsværdien for samme vare eller ydelse skal udgøre den samme værdi for alle andre virksomheders handel på samme tidspunkt.

Dette gælder både ved køb og salg i danske kroner og i fremmed valuta.

Handelsværdien for en vare eller ydelse for den enkelte virksomhed må derfor ikke være påvirket af kursregulering på Bitcoin i en betalingstransaktion.

De værdier, der skal indgå i den skattepligtige indkomstopgørelse, skal derfor være i overensstemmelse med fakturaprisen for den vare eller ydelse, der enten købes eller sælges, hvad enten fakturaen er udstedt i danske kroner eller i fremmed valuta.

Kursreguleringer ved anvendelse af Bitcoin-systemet til at gennemføre en betalingstransaktion, for en købt eller solgt vare eller ydelse, er efter SKATs opfattelse derfor indkomstopgørelsen uvedkommende. Tilsvarende gælder kursregulering af tilgodehavender og gæld i Bitcoins hidrørende fra sådan samhandel.

Det er endvidere SKATs opfattelse, at Bitcoin-systemet alene er et betalingssystem, som der efter det oplyste ikke er en driftsmæssig begrundelse for at anvende.

Efter statsskattelovens § 5 a medregnes ikke formueforøgelse og -tab eller indtægter ved salg af formuegenstande, som den skattepligtige ejer, til den skattepligtige indkomst. Disse formuegenstande omfatter efter SKATs opfattelse også eventuelle køb og salg af Bitcoins.

På den baggrund vil en eventuel kursgevinst og kurstab ved køb og salg af Bitcoins efter SKATs opfattelse ikke påvirke den skattepligtige indkomst.

SKAT svarer NEJ til spørgsmålet

Det bemærkes, at der ikke herved er taget stilling til nærings- eller spekulations-tilfælde i Bitcoins omfattet af statsskattelovens § 5 a.

Henvisning til lovregler

Det fremgår af § 21 i lovebekendtgørelse nr. 1267 af 12. november 2015 med senere ændringer om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven i det følgende forkortet SFL), at enhver kan få et bindende svar på den skattemæssige virkning af en disposition, når SKAT i øvrigt har kompetence til at afgøre spørgsmålet.

Det fremgår af lov nr. 149 af 10. april 1922 (statsskatteloven i det følgende forkortet SL), at

”§ 4. Som skattepligtig indkomst betragtes med de i det følgende fastsatte undtagelser og begrænsninger den skattepligtiges samlede årsindtægter, hvad enten de hidrører her fra landet eller ikke, bestående i penge eller formuegoder af penge-værdi, således f.eks.

a. af agerbrug, skovbrug, industri, handel, håndværk, fabriksdrift, søfart, fiskeri eller hvilken som helst anden næring eller virksomhed, så og alt, hvad der er oppebåret for eller at anse som vederlag for videnskabelig, kunstnerisk eller litterær virksomhed eller for arbejde, tjeneste eller bistandsydelse af hvilken som helst art;

”§ 5. Til indkomst henregnes ikke:

a. Formueforøgelse, der fremkommer ved at de formuegenstande, en skattepligtig ejer, stiger i værdi - medens der på den anden side ikke gives fradrag i indkomsten for deres synken i værdi - eller indtægter, som hidrører fra salg af den skattepligtiges ejendele (herunder indbefattet værdipapirer) for så vidt disse salg ikke henhører til vedkommendes næringsvej, for eksempel handelsvirksomhed med faste ejendomme, eller er foretaget i spekulationsøjemed, i hvilke tilfælde den derved indvundne handelsfortjeneste henregnes til indkomsten, ligesom også eventuelt tab kan fradrages i denne. ...”

”§ 6. Ved beregningen af den skattepligtige indkomst bliver at fradrage:

a. Driftsomkostninger, dvs. de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger;

Det fremgår af § 1 i lovbekendtgørelse nr. 1283 af 125 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at

- 1) gevinst og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve,
 - 2) gevinst og tab ved frigørelse for gæld og
 - 3) gevinst og tab på terminkontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter uden hensyn til de regler, der gælder for det underliggende aktiv.
- Gevinster og tab på fordringer medregnes til den skattepligtige indkomst i det omfang årets nettostab overstiger kr. 2.000.

Det fremgår af § 3 i lov nr. 1283 af 25 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinster og tab på fordringer gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at loven omhandler gevinster og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve.

Henvi sning til vejledninger

Det fremgår af afsnit C.B.1.2.1 i Den Juridiske Vejledning 2017-1, hvilke fordringer, gæld og finansielle kontrakter, der er omfattet af kursgevinstloven, og hvilke der falder uden for kursgevinstloven.

Kursgevinstloven gælder som udgangspunkt for alle pengefordringer uanset art, fx obligationer, pantebreve og gældsbreve. Også de helt individuelle fordringer, der opstår ved salg på kredit, ved løn- og honorartilgodehavender eller ved ganske kortvarige lejlighedslån uden sikkerhedsstillelse er omfattet.

Kontantbeholdninger er ikke i sig selv en pengefordring, hvorfor gevinst og tab på kontantbeholdninger ikke er omfattet af kursgevinstlovens regler.

Ved en pengefordring forstås et retligt krav på betaling af et pengebeløb. Der skal være tale om et retligt krav, og det betyder, at kreditor (fordringshaveren) skal kunne gøre betalingskravet mod debitor (skyldneren) gældende ved domstolene.

Både pengefordringer og gæld i henholdsvis danske kroner og fremmed valuta er omfattet af kursgevinstloven.

Det er skatteyderen, der skal godtgøre, at der foreligger en pengefordring eller et gældsforhold, hvor beskatning af tab og gevinst er omfattet af kursgevinstloven.

Gevinst og tab på finansielle kontrakter, der ikke skal beskattes sammen med det underliggende aktiv, skal beskattes efter kursgevinstloven.

Det fremgår af afsnit C.C.2.2.1.1 at statsskattelovens § 6 er den grundlæggende hovedregel for, hvilke driftsomkostninger der kan trækkes fra ved beregningen af den skattepligtige nettoindkomst.

De fradragsberettigede driftsomkostninger er de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger.

Driftsomkostningsbegrebet indebærer, at der skal være en direkte og umiddelbar forbindelse mellem afholdelsen af udgiften og erhvervelse af indkomsten. Der skal altså være en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

Henvisning til afgørelser

SKM 2014.226 SR

I denne sag skulle Skatterådet kvalificere den skattemæssige behandling af kursgevinster og kurstab på BIT Coins.

Skatterådet fastslog at Bitcoins ikke er et fordring der er omfattet af KGL.

Skatterådet fastslog endvidere at som udgangspunkt er kursstigninger og kurstab på Bitcoin omfattet af den private formuesfære i SL § 5.

Gevinster og tab på Bit Coins vil derfor som udgangspunkt være omfattet af SL § 5 og derfor ikke skulle medregnes til den skattepligtige indkomst.

SKM2009.204.BR

Byretten anser ikke et deponeret beløb på sælgers bankkonto for at være en pengefordring på køberen. Beløbet blev som betaling overført til sælger og deponeret i sælgers bank. Beløbet skulle frigives, når betingelserne herfor var opfyldte. Som følge af deponeringen var sælger fyldestgjort med kontanter som aftalt, og sælger havde derfor ikke et retligt krav på køberen om betaling af et pengebeløb som følge af handlen.

SKM2004.210.HR

Højesteret fandt, at et indskud, som blev foretaget i overensstemmelse med en aftale og overført til modtager som aftalt, ikke kunne sidestilles med en fordring. Der var tale om køb af en andel i et joint venture, som senere gik tabt, uden at årsagen hertil var oplyst. Højesteret fandt det ikke godtgjort, at indskyderen fik en fordring i form af krav på erstatning eller tilbagebetaling af indskuddet eller som følge af

berigelse, ligesom det ikke fandtes godtgjort, at indskyderen efter aftalen erhvervede en fordring på udbetaling af overskud.

SKM2012.13.HR

Højesteret fandt, at der ved ordet "indkomsten" i statsskattelovens § 6 a forstås den skattepligtige indkomst. Udgifter kan derfor trækkes fra i den skattepligtige indkomst som driftsomkostninger, hvis de er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde den skattepligtige indkomst.

Driftsomkostningsbegrebet forudsætter, at udgiften er afholdt i en erhvervsmæssig virksomhed, dvs. en virksomhed, der drives for egen regning og risiko med det formål at opnå et økonomisk nettooverskud.

Hvis der foreligger en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde en udgift, vil der normalt ikke være grundlag for at kritisere størrelsen eller den mere eller mindre rimelige begrundelse for at afholde udgiften.

Noget andet er, at en udgifts sædvanlighed ofte indgår i overvejelserne over, om der overhovedet er tale om en erhvervsmæssig udgift.

Udgifter, der optræder sædvanligt i en erhvervsvirksomhed, fx lønudgifter eller lejeudgifter i erhvervslejemål, kan derfor normalt trækkes fra.

Der kan ikke lægges afgørende vægt på, om en udgift er nødvendig. Nødvendighed, fx i form af et lovkrav om at afholde udgiften, kan dog i visse tilfælde være af betydning for bevisbedømmelsen af, om der foreligger en driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

SKM2012.11.VLR

Vestre Landsret fandt, at en udgift ikke var driftsmæssigt begrundet. Sagen drejede sig om en virksomheds udgifter til flybilletter til to litaueres hjemrejse, hvilket Landsretten ikke fandt som en pligtsmæssig handling for virksomheden, og udgifterne kunne derfor ikke trækkes fra som en driftsomkostning efter SL § 6, stk. 1, litra a.

Vær opmærksom på

Det bindende svar er bindende for SKAT i 5 år fra modtagelsen af dette brev. Se skatteforvaltningslovens § 25, stk. 1.

Svaret gælder kun for dine skattemæssige forhold.

Svaret er ikke bindende, hvis der er sket ændringer i de forudsætninger eller regler, der ligger til grund for svaret, eller hvis svaret er givet ud fra oplysninger, der ikke er rigtige. Se skatteforvaltningslovens § 25, stk. 2.

Hvis du vil klage

Så skal du skrive til Skatteankestyrelsen senest tre måneder efter den dag, hvor du har fået denne afgørelse.

Skriv alle de punkter, du vil klage over, og begrund for hvert punkt, hvorfor du mener, afgørelsen er forkert. Vedlæg afgørelsen. Har du dokumenter, som støtter og underbygger din klage, beder vi dig også vedlægge dem. Hvis du ønsker et møde med en sagsbehandler i Skatteankestyrelsen, skal du skrive dit telefonnummer i klagen.

Det koster 400 kr. at klage. Hvis du får helt eller delvist ret i din klage, får du pengene tilbage.

Sådan sender du klagen og betaler
Du kan sende klagen

- elektronisk via Skatteankestyrelsens klageformular på skatteankestyrelsen.dk, hvor du samtidig bliver bedt om at betale med betalingskort eller Mobile Pay.
- som digital post via borger.dk. Betal ved at overføre 400 kr. til kontoen med registreringsnr. 0216 og kontonr. 4069029361, og skriv dit navn og cpr-nr. i meddelelsesfeltet.
- som brev til Skatteankestyrelsen, Ved Vesterport 6, 4. sal, 1612 København V. Betal ved at overføre 400 kr. til kontoen med registreringsnr. 0216 og kontonr. 4069029361, og skriv dit navn og cpr-nr. i meddelelsesfeltet.

Du kan søge om at få dine udgifter til rådgiver betalt
Hvis du får en rådgiver til at hjælpe med klagesagen, kan du søge om at få rådgivningen betalt helt eller delvist. Hvor meget, du kan få betalt, afhænger af, hvor meget af klagen du får ret i. Du kan læse mere om denne mulighed på skat.dk/om-kostningsgodtgørelse.

Venlig hilsen

[Redacted signature]

Specialkonsulent
Direkte telefon [Redacted phone number]

Returadresse: SKAT, Nykøbingvej 76, 4990 Sakskøbing

Bindende svar

Du har den 19. juni 2017 bedt om bindende svar på følgende

Spørgsmål:

SKAL jeg medregne gevinster og tab ved køb og salg, hvis jeg begynder at handle digital valuta (Bitcoin, Ethereum, Litecoin, etc.). (Spørgsmålet er omformuleret af SKAT)

Svar:

NEJ

Se SKATs begrundelse for svaret nedenfor.

Faktiske forhold

Du overvejer at sætte op i mod kr. 50.000 i diverse valuta via coinbase.com (og andre), så du vil godt vide, om du skal betale skat af eventuel gevinst til den danske stat.

Fordi jeg handler på en udenlandsk platform er skattepligtig til USA.

Din opfattelse og begrundelse

Punktet er ikke udfyldt.

SKATs begrundelse for svaret

Skats afgørelse

Det forudsættes, at du ikke driver næring eller spekulation med Bitcoins.

Efter beskrivelsen af Bitcoin-systemet indebærer det at købe eller eje Bitcoins ikke, at der er tale om en kreditor og en debitor, og der opstår således ikke en fordring, en gæld eller en finansiell kontrakt.

Der gennemføres blot et køb eller et salg i Bitcoins omregnet fra priser i en officiel valuta via en hjemmeside, som fx Bitcoin Nordic og Mt. GOX.

Der er derfor ikke tale om en fordring, en gæld eller en finansiell kontrakt.

Kursgevinstloven regulerer efter SKATs opfattelse derfor ikke avancer ved køb og salg af Bitcoins.

Dette gælder også, selv om Bitcoin skulle anses for en officiel valuta, idet forudsætningen for at anvende kursgevinstlovens muligheder for at medregne valutakursreguleringer i indkomstopgørelsen er, at der er etableret en fordring, en gæld eller en finansiell kontrakt, jf. kursgevinstlovens § 1.

Efter statsskattelovens § 4 medregnes som udgangspunkt alle indtægter til den skattepligtige indkomst, og efter statsskattelovens § 6 fradrages bl.a. de udgifter, der er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten.

Statsskattelovens § 4 indebærer et retserhvervelsesprincip, hvorefter en indtægt skal medregnes til den skattepligtige indkomst på det tidspunkt, hvor der erhverves ret til indtægten.

Statsskattelovens § 6 indebærer et pligtpådragelsesprincip, hvorefter en udgift kan fradrages i den skattepligtige indkomst på det tidspunkt, hvor der pådrages pligt til at betale udgiften.

For både statsskattelovens §§ 4 og 6 gælder det almindelige udgangspunkt, at det beløb eller den værdi, der skal indgå i den skattepligtige indkomst, skal udgøre handelsværdien for den solgte eller købte vare eller ydelse på handelstidspunktet, ligesom handelsværdien for samme vare eller ydelse skal udgøre den samme værdi for alle andre virksomheders handel på samme tidspunkt.

Dette gælder både ved køb og salg i danske kroner og i fremmed valuta.

Handelsværdien for en vare eller ydelse for den enkelte virksomhed må derfor ikke være påvirket af kursregulering på Bitcoin i en betalingstransaktion.

De værdier, der skal indgå i den skattepligtige indkomstopgørelse, skal derfor være i overensstemmelse med fakturaprisen for den vare eller ydelse, der enten kø-

bes eller sælges, hvad enten fakturaen er udstedt i danske kroner eller i fremmed valuta.

Kursreguleringer ved anvendelse af Bitcoin-systemet til at gennemføre en betalingstransaktion, for en købt eller solgt vare eller ydelse, er efter SKATs opfattelse derfor indkomstopgørelsen uvedkommende. Tilsvarende gælder kursregulering af tilgodehavender og gæld i Bitcoins hidrørende fra sådan samhandel.

Det er endvidere SKATs opfattelse, at Bitcoin-systemet alene er et betalingssystem, som der efter det oplyste ikke er en driftsmæssig begrundelse for at anvende.

Efter statsskattelovens § 5 a medregnes ikke formueforøgelse og -tab eller indtægter ved salg af formuegenstande, som den skattepligtige ejer, til den skattepligtige indkomst. Disse formuegenstande omfatter efter SKATs opfattelse også eventuelle køb og salg af Bitcoins.

På den baggrund vil en eventuel kursgevinst og kurstab ved køb og salg af Bitcoins efter SKATs opfattelse ikke påvirke den skattepligtige indkomst.

SKAT svarer NEJ til spørgsmålet

Det bemærkes, at der ikke herved er taget stilling til nærings- eller spekulations-tilfælde i Bitcoins omfattet af statsskattelovens § 5 a.

FORBEHOLD

Du har ikke vedlagt en beskrivelse af de digitale valutaer (Bitcoin, Ethereum, Litecoin, etc.

SKAT forudsætter i sin besvarelse, at de disse valutaer har samme egenskaber som bitcoins.

Henvisning til lovregler

Det fremgår af § 21 i lovbekendtgørelse nr. 1267 af 12. november 2015 med senere ændringer om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven i det følgende forkortet SFL), at enhver kan få et bindende svar på den skattemæssige virkning af en disposition, når SKAT i øvrigt har kompetence til at afgøre spørgsmålet.

Det fremgår af lov nr. 149 af 10. april 1922 (statsskatteloven i det følgende forkortet SL), at

”§ 4. Som skattepligtig indkomst betragtes med de i det følgende fastsatte undtagelser og begrænsninger den skattepligtiges samlede årsindtægter, hvad enten de hidrører her fra landet eller ikke, bestående i penge eller formuegoder af pengeverdi, således f.eks.

a. af agerbrug, skovbrug, industri, handel, håndværk, fabriksdrift, søfart, fiskeri eller hvilken som helst anden næring eller virksomhed, så og alt, hvad der er op-

pebåret for eller at anse som vederlag for videnskabelig, kunstnerisk eller litterær virksomhed eller for arbejde, tjeneste eller bistandsydelse af hvilken som helst art;

”§ 5. Til indkomst henregnes ikke:

a. Formueforøgelse, der fremkommer ved at de formuegenstande, en skattepligtig ejer, stiger i værdi - medens der på den anden side ikke gives fradrag i indkomsten for deres synken i værdi - eller indtægter, som hidrører fra salg af den skattepligtiges ejendele (herunder indbefattet værdipapirer) for så vidt disse salg ikke henhører til vedkommendes næringsvej, for eksempel handelsvirksomhed med faste ejendomme, eller er foretaget i spekulationsøjemed, i hvilke tilfælde den derved indvundne handelsfortjeneste henregnes til indkomsten, ligesom også eventuelt tab kan fradrages i denne”

”§ 6. Ved beregningen af den skattepligtige indkomst bliver at fradrage:

a. Driftsomkostninger, dvs. de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger;

Det fremgår af § 1 i lovbekendtgørelse nr. 1283 af 125 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at

- 1) gevinst og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve,
 - 2) gevinst og tab ved frigørelse for gæld og
 - 3) gevinst og tab på terminkontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter uden hensyn til de regler, der gælder for det underliggende aktiv.
- Gevinster og tab på fordringer medregnes til den skattepligtige indkomst i det omfang årets nettostab overstiger kr. 2.000.

Det fremgår af § 3 i lov nr. 1283 af 25 oktober 2016 med senere ændringer om den skattemæssige behandling af gevinster og tab på fordringer gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven i det følgende forkortet KGL), at loven omhandler gevinster og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve.

Henviſning til vejledninger

Det fremgår af afsnit C.B.1.2.1 i Den Juridiske Vejledning 2017-1, hvilke fordringer, gæld og finansielle kontrakter, der er omfattet af kursgevinstloven, og hvilke der falder uden for kursgevinstloven.

Kursgevinstloven gælder som udgangspunkt for alle pengefordringer uanset art, fx obligationer, pantebreve og gældsbreve. Også de helt individuelle fordringer, der opstår ved salg på kredit, ved løn- og honorartilgodehavender eller ved ganske kortvarige lejlighedslån uden sikkerhedsstillelse er omfattet.

Kontantbeholdninger er ikke i sig selv en pengefordring, hvorfor gevinst og tab på kontantbeholdninger ikke er omfattet af kursgevinstlovens regler.

Ved en pengefordring forstås et retligt krav på betaling af et pengebeløb. Der skal være tale om et retligt krav, og det betyder, at kreditor (fordringshaveren) skal kunne gøre betalingskravet mod debitor (skyldneren) gældende ved domstolene.

Både pengefordringer og gæld i henholdsvis danske kroner og fremmed valuta er omfattet af kursgevinstloven.

Det er skatteyderen, der skal godtgøre, at der foreligger en pengefordring eller et gældsforhold, hvor beskatning af tab og gevinst er omfattet af kursgevinstloven.

Gevinst og tab på finansielle kontrakter, der ikke skal beskattes sammen med det underliggende aktiv, skal beskattes efter kursgevinstloven.

Det fremgår af afsnit C.C.2.2.1.1 at statsskattelovens § 6 er den grundlæggende hovedregel for, hvilke driftsomkostninger, der kan trækkes fra ved beregningen af den skattepligtige nettoindkomst.

De fradragsberettigede driftsomkostninger er de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, derunder ordinære afskrivninger.

Driftsomkostningsbegrebet indebærer, at der skal være en direkte og umiddelbar forbindelse mellem afholdelsen af udgiften og erhvervelse af indkomsten. Der skal altså være en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

Henvisning til afgørelser

SKM 2014.226 SR

I denne sag skulle Skatterådet kvalificere den skattemæssige behandling af kursgevinster og kurstab på BIT Coins.

Skatterådet fastslog at Bitcoins ikke er et fordring der er omfattet af KGL.

Skatterådet fastslog endvidere at som udgangspunkt er kursstigninger og kurstab på Bitcoin omfattet af den private formuesfære i SL § 5.

Gevinster og tab på Bit Coins vil derfor som udgangspunkt være omfattet af SL § 5 og derfor ikke skulle medregnes til den skattepligtige indkomst.

SKM2009.204.BR

Byretten anser ikke et deponeret beløb på sælgers bankkonto for at være en pengefordring på køberen. Beløbet blev som betaling overført til sælger og deponeret i sælgers bank. Beløbet skulle frigives, når betingelserne herfor var opfyldte. Som følge af deponeringen var sælger fyldestgjort med kontanter som aftalt, og sælger havde derfor ikke et retligt krav på køberen om betaling af et pengebeløb som følge af handlen.

SKM2004.210.HR

Højesteret fandt, at et indskud, som blev foretaget i overensstemmelse med en aftale og overført til modtager som aftalt, ikke kunne sidestilles med en fordring. Der

var tale om køb af en andel i et joint venture, som senere gik tabt, uden at årsagen hertil var oplyst. Højesteret fandt det ikke godtgjort, at indskyderen fik en fordring i form af krav på erstatning eller tilbagebetaling af indskuddet eller som følge af berigelse, ligesom det ikke fandtes godtgjort, at indskyderen efter aftalen erhvervede en fordring på udbetaling af overskud.

SKM2012.13.HR

Højesteret fandt, at der ved ordet "indkomsten" i statsskattelovens § 6 a forstås den skattepligtige indkomst. Udgifter kan derfor trækkes fra i den skattepligtige indkomst som driftsomkostninger, hvis de er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde den skattepligtige indkomst.

Driftsomkostningsbegrebet forudsætter, at udgiften er afholdt i en erhvervsmæssig virksomhed, dvs. en virksomhed, der drives for egen regning og risiko med det formål at opnå et økonomisk nettooverskud.

Hvis der foreligger en aktuel driftsmæssig begrundelse for at afholde en udgift, vil der normalt ikke være grundlag for at kritisere størrelsen eller den mere eller mindre rimelige begrundelse for at afholde udgiften.

Noget andet er, at en udgifts sædvanlighed ofte indgår i overvejelserne over, om der overhovedet er tale om en erhvervsmæssig udgift.

Udgifter, der optræder sædvanligt i en erhvervsvirksomhed, fx lønudgifter eller lejeudgifter i erhvervslejemål, kan derfor normalt trækkes fra.

Der kan ikke lægges afgørende vægt på, om en udgift er nødvendig. Nødvendighed, fx i form af et lovkrav om at afholde udgiften, kan dog i visse tilfælde være af betydning for bevisbedømmelsen af, om der foreligger en driftsmæssig begrundelse for at afholde udgiften.

SKM2012.11.VLR

Vestre Landsret fandt, at en udgift ikke var driftsmæssigt begrundet. Sagen drejede sig om en virksomheds udgifter til flybilletter til to litauers hjemrejse, hvilket Landsretten ikke fandt som en pligtmæssig handling for virksomheden, og udgifterne kunne derfor ikke trækkes fra som en driftsomkostning efter SL § 6, stk. 1, litra a.

Vær opmærksom på

Det bindende svar er bindende for SKAT i 5 år fra modtagelsen af dette brev. Se skatteforvaltningslovens § 25, stk. 1.

Svaret gælder kun for dine skattemæssige forhold.

Svaret er ikke bindende, hvis der er sket ændringer i de forudsætninger eller regler, der ligger til grund for svaret, eller hvis svaret er givet ud fra oplysninger, der ikke er rigtige. Se skatteforvaltningslovens § 25, stk. 2.

Hvis du vil klage

Så skal du skrive til Skatteankestyrelsen senest tre måneder efter den dag, hvor du har fået denne afgørelse.

Skriv alle de punkter, du vil klage over, og begrund for hvert punkt, hvorfor du mener, afgørelsen er forkert. Vedlæg afgørelsen. Har du dokumenter, som støtter og underbygger din klage, beder vi dig også vedlægge dem. Hvis du ønsker et møde med en sagsbehandler i Skatteankestyrelsen, skal du skrive dit telefonnummer i klagen.

Det koster 400 kr. at klage. Hvis du får helt eller delvist ret i din klage, får du pengene tilbage.

Sådan sender du klagen og betaler

Du kan sende klagen

- elektronisk via Skatteankestyrelsens klageformular på skatteankestyrelsen.dk, hvor du samtidig bliver bedt om at betale med betalingskort eller Mobile Pay.
- som digital post via borger.dk. Betal ved at overføre 400 kr. til kontoen med registreringsnr. 0216 og kontonr. 4069029361, og skriv dit navn og cpr-nr. i meddelelsesfeltet.
- som brev til Skatteankestyrelsen, Ved Vesterport 6, 4. sal, 1612 København V. Betal ved at overføre 400 kr. til kontoen med registreringsnr. 0216 og kontonr. 4069029361, og skriv dit navn og cpr-nr. i meddelelsesfeltet.

Du kan søge om at få dine udgifter til rådgiver betalt

Hvis du får en rådgiver til at hjælpe med klagesagen, kan du søge om at få rådgivningen betalt helt eller delvist. Hvor meget, du kan få betalt, afhænger af, hvor meget af klagen du får ret i. Du kan læse mere om denne mulighed på skat.dk/om-kostningsgodtgørelse.

Venlig hilsen

[Redacted]
Specialkonsulent
Direkte telefon [Redacted]

Returadresse: SKAT, Nykøbingvej 76, 4990 Sakskøbing

Bindende svar

Du har anmodet om bindende svar på følgende

Spørgsmål:

Er min beholdning af Bitcoins et privat aktiv/en privat formuegenstand som ved et salg (gevinst eller tab) ikke påvirker min skattepligtige indkomst?

Svar:

Ja.

Se SKATs begrundelse for svaret nedenfor.

Anmodningens dato mv.

Anmodningen er dateret den 12. april 2017.

Geburet er registreret indbetalt den 12. april 2017.

Faktiske forhold

Du har oplyst følgende i anmodningen

For et stykke tid siden har du lavet en private handel i Bitcoins, hvor der på nuværende tidspunkt er en gevinst. Markedet går meget op og ned, og du går med tanker om eventuelt at sælge.

Du oplyser, at du ikke driver næring eller spekulation med Bitcoins.

SKAT har kontaktet dig, og du har supplerende oplyst følgende

Du har for nogle år siden købt en beholdning af Bitcoins – du mener det var i år 2012 eller 2013. Du købte dengang for ca. kr. 10.000 svenske kroner, svarende til ca. kr. 8.000 danske kroner. Du har ikke koden så du kan se hvornår de præcist er anskaffet, idet koden hertil ligger i Sverige hos dine forældre.

Hensigten var at bruge Bitcoinene som betalingsmiddel for køb af private vare som fx pizza m.v. Dengang var forventningen, at der kom gang i handlen med køb af private vare med Bitcoin som betalingsmiddel. Det gik dog ikke helt sådan, så derfor har du egentligt bare haft disse Bitcoin siden købet.

Du har ikke købt/solgt andre Bitcoins, og du har heller ikke handlet varer i Bitcoins. Det er heller ikke din hensigt at købe og sælge Bitcoins.

Din opfattelse og begrundelse herfor

Beholdninger af Bitcoins er omfattet af begrebet formuegenstande, der som udgangspunkt ikke påvirker den skattepligtige indkomst, jf. SL § 5.

Du henviser til en af dig indsendt artikel fra Politiken af 25. marts 2014 ”*Bitcoin-gevinster kan stikkes direkte i lommen*” samt afgørelsen fra Skatterådet i SKM2014.226.SR – hvoraf du kan læse, at din beholdning af Bitcoin er et privat aktiv/en privat formuegenstande og som ved salg (gevinst eller tab) ikke påvirker din skattepligtige indkomst.

Du henviser endvidere til afsnit C.C.2.1.3.3.4 ”Private aktiver” i Den juridiske vejledning.

SKATs begrundelse for svaret

Udgangspunktet for opgørelsen af den skattepligtige indkomst er statsskattelovens §§ 4-6.

Alle indtægter er som udgangspunkt skattepligtige, jf. statsskattelovens § 4.

Efter statsskattelovens § 5, litra a medregnes formueforøgelse og formuetab eller indtægter ved salg af formuegenstande som udgangspunkt ikke til den skattepligtige indkomst.

Dette gælder dog ikke afståelse af formuegenstande omfattet af afskrivningsloven, aktieavancebeskatningsloven, ejendomsavancebeskatningsloven eller kursgevinstloven, ligesom det heller ikke gælder formuegenstande erhvervet som led i næring eller spekulation.

Spekulationsbegrebet indebærer, at det pågældende aktiv skal være erhvervet med det formål at opnå fortjeneste ved videresalg. Både kravet om videresalgshensigt og om, at videresalget sker med henblik på at opnå fortjeneste, skal være opfyldt allerede ved erhvervelsen. Kun når begge disse betingelser er opfyldt, foreligger der spekulation i skattemæssig forstand.

Ved bedømmelsen af, om der foreligger spekulationshensigt, ser man i praksis på, om det pågældende aktiv er et aktiv, der normalt kan forventes solgt med fortjeneste.

Endvidere er nettogevinster på formuegenstande, som afhændes som led i ejerens hobbyvirksomhed eller ikke-erhvervsmæssige virksomhed, heller ikke omfattet af skattefritagelsen i statsskattelovens § 5, litra a, men derimod af statsskattelovens § 4, og skal som sådan medregnes til den skattepligtige indkomst.

I afgørelsen fra Skatterådet i SKM2014.226.SR er Bitcoin-systemet beskrevet. Det fremgår af afgørelsen, at Skatterådet fandt, at Bitcoin ikke anses som en fordring, en gæld eller en finansiel kontrakt. Bitcoins er således ikke i sig selv en pengefordring, hvorfor gevinst og tab på Bitcoins ikke er omfattet af kursgevinstlovens regler.

Ud fra de faktiske oplysninger, er det SKATs vurdering, at der ved et salg af din beholdning af Bitcoins ikke er tale om et salg som led i en næringsvirksomhed eller i spekulationsøjemed. Endvidere anses et salg ikke for at ske som et led i en hobbyvirksomhed eller ikke-erhvervsmæssig virksomhed.

Det er SKATs vurdering, at der vil være tale om salg af privat aktiv, som ikke beskattes, jf. hovedreglen i statsskattelovens § 5, litra a.

SKAT kan herefter svare JA til spørgsmålet.

Vilkår og betingelser

Det bindende svar er bindende for SKAT i 5 år fra modtagelsen af dette brev, medmindre andet udtrykkeligt er oplyst, jf. skatteforvaltningslovens § 25, stk. 1.

Svaret gælder kun for dine skattemæssige forhold.

Svaret er ikke bindende, hvis der er sket ændringer i de forudsætninger eller regler, der ligger til grund for svaret, eller hvis svaret er givet på grundlag af ukorrekte oplysninger, jf. skatteforvaltningslovens § 25, stk. 2.

Klagevejledning

Idet der svares bekræftende på det stillede spørgsmål, er der ikke angivet klagevejledning, jf. forvaltningslovens § 25, stk. 1.

Venlig hilsen

[Redacted signature]

[Redacted name]
Direkte telefon [Redacted phone number]